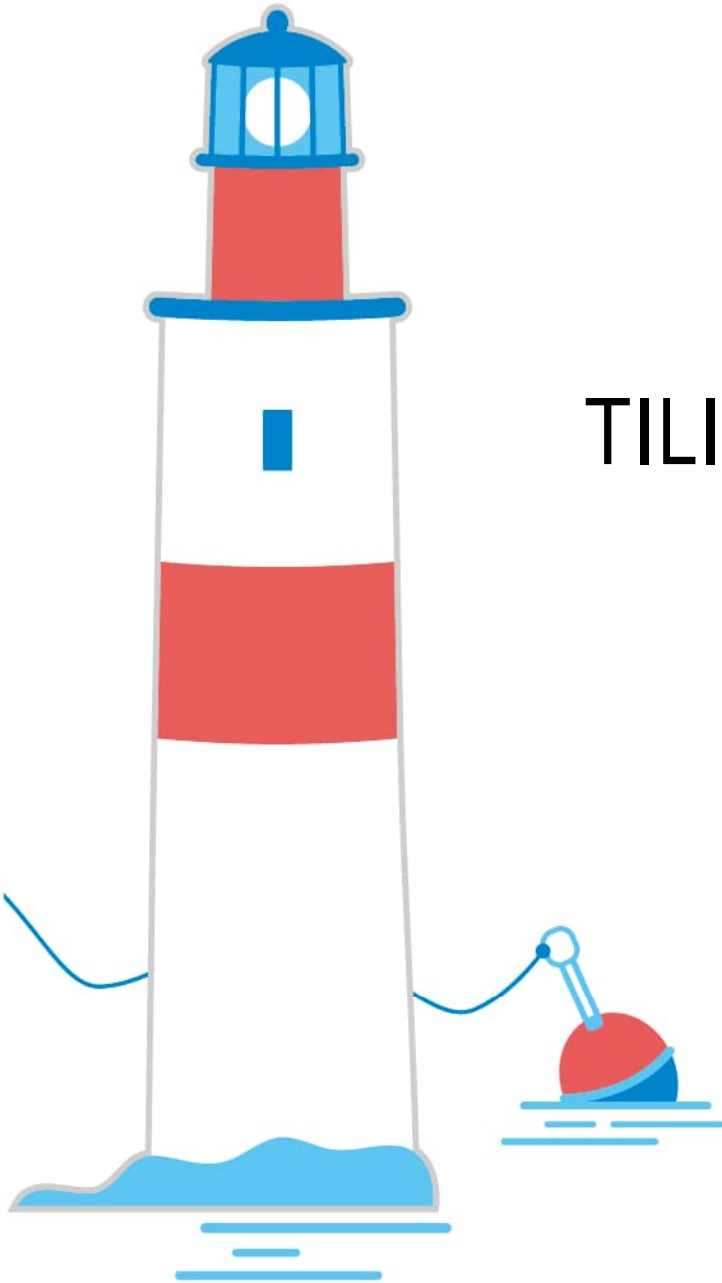

TILINPÄÄTÖS 2024

Kaupunginhallitus 24.3.2025
Kaupunginvaltuusto 19.5.2025

Ei julkisuuteen ennen 24.3.2025 klo 16:30

1	TOIMINTAKERTOMUS	1
1.1	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa.....	1
	<i>Kaupunginjohtajan katsaus.....</i>	<i>1</i>
	<i>Organisaatio 31.12.2024 .....</i>	<i>4</i>
	<i>Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....</i>	<i>5</i>
	<i>Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys .....</i>	<i>7</i>
	<i>Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa .....</i>	<i>9</i>
	<i>Henkilöstö .....</i>	<i>10</i>
	<i>Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä .....</i>	<i>11</i>
	<i>Kaupungin ilmastotyö.....</i>	<i>12</i>
	<i>Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä .....</i>	<i>12</i>
1.2	Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	14
	<i>Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen.....</i>	<i>14</i>
	<i>Sisäisen tarkastuksen järjestäminen.....</i>	<i>14</i>
	<i>Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilasta.....</i>	<i>15</i>
	<i>Toimintakertomusvuonna painotettuja riskienhallintatoimenpiteitä.....</i>	<i>15</i>
1.3	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	16
	<i>Tilikauden tuloksen muodostuminen .....</i>	<i>16</i>
	<i>Toiminnan rahoitus.....</i>	<i>25</i>
1.4	Rahoitusasema ja sen muutokset	27
1.5	Kokonaistuotot ja -menot.....	30
2	KOTKA KONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	31
	<i>Konsernin toiminnan ohjaus.....</i>	<i>31</i>
	<i>Konsernirakenne.....</i>	<i>32</i>
	<i>Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....</i>	<i>35</i>
	<i>Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....</i>	<i>36</i>
2.1	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	38
2.2	Tilikauden tuloksen käsittely	43
	<i>Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.....</i>	<i>43</i>
3	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	44
3.1	Strategian toteutuminen.....	44
	<i>Yleistä .....</i>	<i>44</i>
	<i>Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet .....</i>	<i>45</i>
3.2	Toimielimille asetettujen tavoitteiden toteutuminen.....	50
	<i>Kaupunginhallitus.....</i>	<i>50</i>
	<i>Hallintopalvelut ja keskusarkisto .....</i>	<i>51</i>
	<i>Kaupunkikehitys ja viestintä.....</i>	<i>52</i>
	<i>Strategia ja edunvalvonta.....</i>	<i>52</i>
	<i>Elinkeinojen edistäminen .....</i>	<i>53</i>
	<i>Markkinointi.....</i>	<i>53</i>
	<i>Viestintä.....</i>	<i>53</i>
	<i>Kansainvälinen toiminta .....</i>	<i>54</i>
	<i>Pysäköinninvalvonta.....</i>	<i>54</i>
	<i>Asiakaspalvelu ja digipalvelut .....</i>	<i>54</i>
	<i>Henkilöstöasioiden yksikkö.....</i>	<i>55</i>
	<i>Talouslyksikkö .....</i>	<i>56</i>
	<i>Ympäristölautakunta .....</i>	<i>57</i>
	<i>Kaupunkirakennelautakunta .....</i>	<i>61</i>
	<i>Hyvinvointilautakunta.....</i>	<i>74</i>
	<i>Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta.....</i>	<i>93</i>
3.3	Talousarvion toteutuminen lautakunnittain.....	102
3.4	Tuloslaskelman toteutuminen	104
	<i>Toimintatuottojen toteutuminen.....</i>	<i>105</i>
	<i>Toimintakulujen toteutuminen.....</i>	<i>106</i>
	<i>Toimintakatteen toteutuminen .....</i>	<i>107</i>
	<i>Verotulojen ja valtionosuustulojen toteutuminen .....</i>	<i>107</i>
	<i>Rahoituserien toteutuminen .....</i>	<i>107</i>

	<i>Poistojen ja arvonalentumisten toteutuminen</i>	108
	<i>Tilikauden yli/alijäämän toteutuminen</i>	108
	<i>Investointihankkeiden toteutuminen (eur)</i>	109
	<i>Investointien toteutuminen lautakunnittain</i>	112
3.5	Rahoitusosan toteutuminen.....	122
4	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	123
4.1	Kunnan tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma	123
4.2	Konsernin tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma.....	127
5	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	132
6	LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA	152
7	ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	153

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Kaupunginjohtajan katsaus

Kotkan kaupunki ja koko Kotka-konserni pystyi vastaamaan haasteisiin vuoden 2024 aikana.

Yleistä

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on jatkunut nyt jo yli kolme vuotta. Kuten jo edellisessä tilinpäätöksessä on todettu, niin tämä sota on monella tapaa vaikuttanut myös Kotkan kaupunkiin ja kaupunkikonserniin niin suoraan kuin välillisesti. Suoria vaikutuksia ovat muun muassa HaminaKotka Satama Oy:öön osuneet EU:n tasoisten pakotteiden vaikutukset, jotka näkyivät satamaliikennemäärissä usealla eri tavalla, joista pääosa on ollut negatiivisia. Lisäksi Suomen hallituksen ihmeelliset linjaukset väylämaksuista ovat tuoneet ja tulevat tuomaan negatiivisia vaikutuksia konserniyhtiöömme. Enemmän tai vähemmän Venäjän hyökkäyssotaan liittyen kaupungin osalta olemme myös tiivistäneet turvallisuusajattelua, toimintaa sekä varautumista.

Kuntakenttä on kokonaisuudessaan koettanut sopeutua muutokseen, joka tuli hyvinvointialueiden myötä. Tätä sopeutumista olemme tehneet myös Kotkan kaupungissa, mutta Kymenlaaksossa uudistusta on selkeästi pehmentänyt vuonna 2019 perustettu laaja-alainen vapaaehtoinen sote kuntayhtymä. Toki kuntayhtymämme ei ollut taloudellisesti menestys, joka näkyy kaupungin taloudessa myös tulevaisuudessa, mutta toiminnallisesti se on varmasti auttanut palvelutuotannon järjestämissuunnitelmaa koko Kymenlaaksossa.

Kaupunginvaltuusto päätti ja hyväksyi kokouksessaan 2.5.2022 ”Kotka 2030 kaupunkistrategian”. Tuolloin kyseessä oli aiemman strategian päivittäminen sekä tarkentaminen, jossa pyrimme ottamaan huomioon toimintaympäristössä ja ajassa tapahtuneet muutokset. Viime syksynä aloitimme uuden strategiaproessin, joka vietiin läpi laajalla osallistamisprosessilla. Kaupunginvaltuusto hyväksyi uuden / päivitetyn kaupunkistrategian tämän vuoden alkupuolella (17.2.2025). Tälläkin kertaa strategiatyön teimme osallistamalla yhteistyö- ja sidosryhmäkumppaneita varsin laajasti ja lisäksi strategiatyöhön kuului skenaariotyöskentely. Keväällä käytävien kunnallisvaalien jälkeen uusi valtuusto päivittää aikanaan nyt hyväksyttyä strategiaa omalta osaltaan.

Kaiken kaikkiaan valtuusto käsitteli viime vuoden aikana yhteensä 146 pykälää ja kaupunginhallitus puolestaan käsiteli yhteensä 394 pykälää. Kun näihin lukuihin lisätään lautakunnissa ja valiokunnassa käsitellyt asiat, niin kokonaismäärät kuvastavat hyvällä tavalla demokratian toimivuutta sekä asioiden eteenpäin viemistä yhteisellä tahdolla.

Väestö ja elinkeinoelämä

Kotkan kaupungin kokonaisväkimäärä oli ennakkotietojen mukaan vuoden vaihteessa 50 210 henkilöä. Väestökehitys oli ennakkotietojen mukaan vuonna 2024 negatiivinen ja väestön kokonaismäärä laski. Kaupungin ikärakenne on tällä hetkellä sellainen, että kuolleisuus ylittää selkeästi syntyvyyden, joka sinällään ei eroa suurimmista osista Suomen kunnista. Vuonna 2024 nettomuutto oli Kotkassa kokonaisuudessaan positiivinen, joka suurelta osalta perustui nettomaahanmuuttoon. Seudullisesti tarkastellen myös koko Kotkan-Haminan seudun nettomuutto oli ennakkotietojen mukaan positiivinen (+54).

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen työllisyyskatsauksien mukaan Kotkan työttömyysaste oli 15,4 % joulukuussa 2023. Vuotta myöhemmin, joulukuussa 2024, Kotkan työttömyysaste oli 15,9 %. Kuitenkin keväällä 2024 työttömyysaste kävi kuukausitilastoissa jopa alle 13 prosentin, mutta valtakunnallisesti tarkasteltuna taso oli tuolloinkin korkea. Joka tapauksessa kaupungissamme oli vuoden 2024 joulukuussa työttömiä työnhakijoita 110 henkilöä enemmän kuin edellisen vuoden joulukuussa. Tilastojen yksityiskohdissa nousee kuitenkin esille myös erittäin mielenkiintoinen huomio koskien työvoiman kokonaismäärää. Virallisen tilastotiedon perusteella Kotkassa olevan työvoiman kokonaismäärä kasvoi marginaalisesti vuonna 2024. Edelleen tilastojen mukaan pitkäaikaistyöttömyys on kasvanut vain hiukan, mutta nuorisotyöttömyyden (alle 25 v) osalta kasvu on ollut suhteellisesti hieman korkeampaa. Näiden tilastofaktojen kautta voimme ajatella, että Kotkan kaupunkina tulee jatkossa ratkaista nuorten työllisyyden kohtaanto-ongelma. Tämän problematiikan lisäksi on joka tapauksessa hyvä huomata, että valtakunnalliseen tasoon verrattuna Kotkan työttömyysaste on edelleen huomattavan korkea.

Työllisyyteen ja työttömyyteen liittyvät haasteet ovat edelleen hyvin suuret ja tilannetta hankaloittaa lisäksi se, että osalla yrityksistä on pula osaavasta työvoimasta. Alueellamme on myös kansallisesti tuttu kohtaanto-ongelma, jossa

työttömien työnhakijoiden osaaminen ei vastaa sitä kysyntää, jota työnantajilla on. Vuosi 2024 oli viimeinen vuosi, jolloin työllisyydenhoitoon liittyvät palvelut olivat valtion tehtävänä. TE-uudistus astui siis voimaan tämän kuluva vuoden alusta lukien. Etelä-Kymenlaaksossa syntyi seudun kuntien kesken vastuukuntamalli, jossa järjestämisvastuu on Kotkan kaupungilla. Koko Suomen tasolla olemme huomanneet, että tehtävien siirto ei ole mennyt aivan kivuttomasti ja ongelmitta ja nyt vaikuttaa siltä, että kunnat joutuvat tässäkin uudistuksen maksumiehiksi enemmän tai vähemmän. On kuitenkin syytä mainita, että meidän työllisyysalueemme rakentamisessa olemme onnistuneet muiden Etelä-Kymenlaakson kuntien, kuten myös muiden sidosryhmien kanssa oikein hyvin. Niin toisen asteen koulutuskuntayhtymä Ekami kuin Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu ja seudullinen kehitysyhtiömme Cursor Oy ovat olleet erinomaisella tavalla rakentamassa tätä yhteistyötä. Tämä yhteinen ponnistus on herättänyt mielenkiintoa myös valtakunnan tasolla.

Seudullisen kehittämissyhtiön Cursor Oy:n tilastojen perusteella Kotka-Hamina seudulle syntyi uusia yrityksiä bruttomääräisesti 349 kpl, joista 218 sijoittui Kotkaan. Samaan aikaan kaupparekisterin mukaan oli yrityksiä, jotka lopettivat toimintansa niin, että nettomääräisesti uusia yrityksiä syntyi seudulle 141 kpl, josta Kotkan kaupungin osuus oli 42. Edelleen Cursor Oy:n tilastojen mukaan alueen yritysten liikevaihto oli kokonaisuudessaan hieman laskussa. Vuoden 2024 aikana erityisesti Kotkan ja Haminan kaupungin alueille on suuntautunut kysyntää useanlaisissa puhtaan siirtymän hankkeissa ja erityisesti akkuteollisuuteen liittyvissä kehitysaskelissa olemme saaneet myös valtakunnallista julkisuutta. Askeleet akkuteollisuuden suhteen ovat olleet pitkiä, mutta selkeitä ja tulevat viikot sekä kuukaudet näyttävät miten konkreettisesti asiat etenevät. Akkuteollisuuteen liittyvien hankkeiden lisäksi kaupunkimme alueella on viireillä myös useita elinkeino- ja yrityshankkeita, joista osa on valtakunnallisestikin yhtä merkittäviä avauksia puhtaan siirtymän hengessä. Hankkeiden toteutuminen vaikuttaa joka tapauksessa merkittävällä tavalla alueen tulevaisuuteen usealla eri tavalla, ja kaupungin tulee pystyä valmistautumaan näihin mahdollisemman hyvin ja tehden joitain toimia ennakkoiden.

Kuntatalous

Kotkan kaupungin kuntatalous on ollut haasteellisessa tilanteessa koko 2010-luvun. Saimme kuitenkin vuoden 2019 tilinpäätöksessä katettua taseeseen kertyneen alijäämän kokonaisuudessaan, joka merkitsi jo silloin kaupunkimme talouden kokonaistilanteen merkittävää kohentumista. Olemme tehneet määrätietoista, mutta kuitenkin vastuullista talouden tasapainottamista viimeisten vuosien aikana. Tasapainoisen talouden tilan etsiminen on ollut haasteellista ja syyt ovat enemmän kaupungin toimien ja päätöksenteon ulkopuolisia tekijöitä, joihin olemme kuitenkin yhteisesti pystyneet vastaamaan.

Vuoden 2024 alkuperäisen talousarvion laadimme ajatuksella, että tilikaudelta syntyisi alijäämää noin -13,4 milj. euroa. Olemme pyrkineet siihen, että jäädytämme toimintakulut kautta linjan vuoden 2023 tasolle, koska kaupungilla ei ole ollut varmuutta siitä mihin talouden tasapaino muodostuu hyvinvointialueuudistuksen ja tuolloin näköpiirissä olleen valtionosuusuudistuksen kautta. Nyt tiedämme, että valtionosuusuudistus ei toteutunut ja koko uudistuksen aikataulu on venynyt tulevaisuuteen. Tästä näkökulmasta tarkastellen Kotkan kaupunki on tehnyt oikean päätöksen hoitaa taloutta vastuullisesti.

Taloudenhoidon vastuullisuus näyttäytyy nyt tilinpäätöshetkellä siten, että vastoin alkuperäisen talousarvion ajatuksia, voimme näyttää kaupungin osalta kokonaisuudessaan merkittävästi paremman tuloksen, joka on positiivinen noin +0,6 miljoonaa euroa. Kun huomioimme, että tulosparannus ei johdu merkittävistä kertaeristä, vaan kautta linjan vastualueet ja toimintayksiköt ovat osoittaneet erinomaista taloudellista vastuuta sekä harkintakykyä tässä ajan kuvassa, niin voimme todeta onnistuneemme laajasti sekä päättäjien että työntekijöiden osalta. Jälleen kerran rohkenen tässä katsauksessa todeta, että yhteinen näkemys ja ymmärrys epävarmoissa tilanteissa on tämän päivän kuntakentässä harvinaista herkkua. Totean kuten edellisessä katsauksessa, että kaupunginjohtajan ei voi olla muuta kuin ylpeä koko yhteisestä joukkueestamme.

Kun katsomme kaupungin omaa taloustilannetta, niin meillä on tämän tilinpäätöksen jälkeen taseessamme kertynyttä ylijäämää noin 44,7 milj. euroa. Tämä on hyvä puskuri tulevaisuuteen, koska tiedostamme kaupungin investointipaineet ja tulevaisuuden tuloksentelekyvyn. Taseeseen kertynyt ylijäämä antaa omalta osaltaan aikaa tehdä tarvittavia toimenpiteitä tulevaisuudessa siten, että nopeisiin paniikkiratkaisuihin ei ole aivan pakko ryhtyä. Viime tilikauden vuosikate pelkästään kaupungin puolella oli 18,1 milj. euroa. Poistot ja arvonalentumiset olivat kaupungin osalta noin 17,7 milj. euroa ja tätä kautta vuosikate kattoi noin 102,5 % poistoista, jolloin voimme todeta, että viime vuosi oli tasapainossa. Kuitenkin on hyvä myös tässä vaiheessa muistaa edessä olevat investointipaineet.

Lautakunnittain tarkasteltuna ympäristölautakunnan sitova toimintakate toteutui noin -1,4 milj. euron suuruusena, ollen noin 62 000 euroa talousarviota parempi. Kaupunkirakennelautakunnan sitova toimintakate toteutui vuonna 2024 noin -13,09 milj. euron suuruusena, joka oli 6,74 milj. euroa talousarviota parempi. Hyvinvointilautakunnan osalta

toimintakate oli noin - 17,9 milj. euroa, joka oli likimain 4,0 milj. euroa parempi talousarvioon verrattuna. Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan alaisen toiminnan ulkoinen toimintakate vuoden 2024 tilinpäätöksessä on -66,3 milj. euroa, mikä on noin 0,25 milj. euroa alempi kuin talousarvio. Kaupunginhallituksen alla olevien toimintojen toimintakate oli noin 19,85 milj. euroa, joka oli talousarvioon nähden noin 2,56 milj. euroa positiivisempi. Näistä toimialakohtaisista luvuista voimme todeta, että olemme laaja-alaisesti onnistuneet taloudenhallinnassa ja näillä onnistumisilla on hyvä jatkaa myös tulevaisuudessa.

Kaupungin verotulot sekä valtionosuudet toteutuvat lopulta paremmin kuin mitä talousarviossa ennakoimme. Tilinpäätöksen 2024 vuosikate oli 18,1 milj. euroa ja se heikkeni edellisestä vuodesta - 26,4 milj. euroa. Vaikka vuosikatteeseen sisältyvät verotulot ja valtionosuudet laskivat edellisvuodesta - 25,5 milj. euroa, niin kertymä oli kuitenkin suurempi kuin talousarviossa olimme ennakoineet. Valtionosuuksien pienentyminen oli - 17,7 milj. euroa ja verotulosten pienentyminen - 7,9 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna.

Olemme kuitenkin samassa kuntakentän yleisessä tilanteessa, jossa kuntia arvioidaan enemmän koko kuntakonsernin näkökulmasta. Kotkan kaupungin kuntakonserni on kokonaisuudessaan monitahoinen ja pitää sisällään niin tuettavia kuin liiketaloudellisesti itsenäisesti toimivia yhtiöitä. Kun tarkastelemme koko kaupunkikonsernia, niin tilikauden 2024 tulos osoittaa sen, että myös konsernimme on varsin vahvassa kunnossa. Kaupunkikonsernin kohdalla tilikauden ylijäämä vuonna 2024 oli kokonaisuudessaan noin 4,36 milj. euroa. Kun tämä viime tilikauden ylijäämä lisätään konsernitaseeseen kertyneeseen ylijäämään, niin sitä on yhteensä noin 117,6 milj. euroa. Tämä luku osoittaa sen, että koko konsernissa on ollut onnistumisia jo useampina vuosina.

Kaupunkikonsernin vuosikate oli 63,3 miljoonaa euroa ja kun poistot sekä arvonalentumiset olivat yhteensä noin 51,6 miljoonaa euroa, niin konsernitasolla vuosikate kattoi poistot, jota kuvastaa tunnusluku vuosikate/poistot, joka oli 116,9 %. Vaikka Kotkan kaupunkikonsernissa on monenlaisia yhteisöjä, joihin yleismaailmallinen tilanne vaikuttaa erilaisilla tavoilla, niin isossa kuvassa voimme tulkita konserniyhteisöjen lukuja sekä tuloksia siten, että yhteisöjen taloudenpito ja toiminta on toteutunut hyvin pitkälle suunnitellulla tavalla ja tasolla. Konsernijohto voi ja saa olla erittäin tyytyväinen yhteisöjen toimintaan

On kuitenkin hyvä tiedostaa, että yksittäisillä konserniyhteisöillä on hyvin erilaisia haasteita ja näkymiä lähitulevaisuudessa. Konsernin lainakanta asukasta kohden oli tilinpäätöshetkellä 10 038 euroa, joka tarkoittaa sitä, että konsernin kokonaislainakanta kohosi viime vuonna noin jonkin verran. Kun tiedämme, että kaupungilla itsellään tulee lähivuosina olemaan haasteita talouden kanssa, on edessä oleviin haasteisiin pakko ottaa mukaan koko konserni ja taloutta pitää entistä enemmän katsoa konsernikokonaisuutta silmällä pitäen. Konserniyhteisöt ovat myös erityisen tärkeitä näköpiirissä olevien yrityshankkeiden osalta, ja sen vuoksi koko kaupunkikonsernin pitää puhalttaa yhdessä tuulta purjeisiimme.

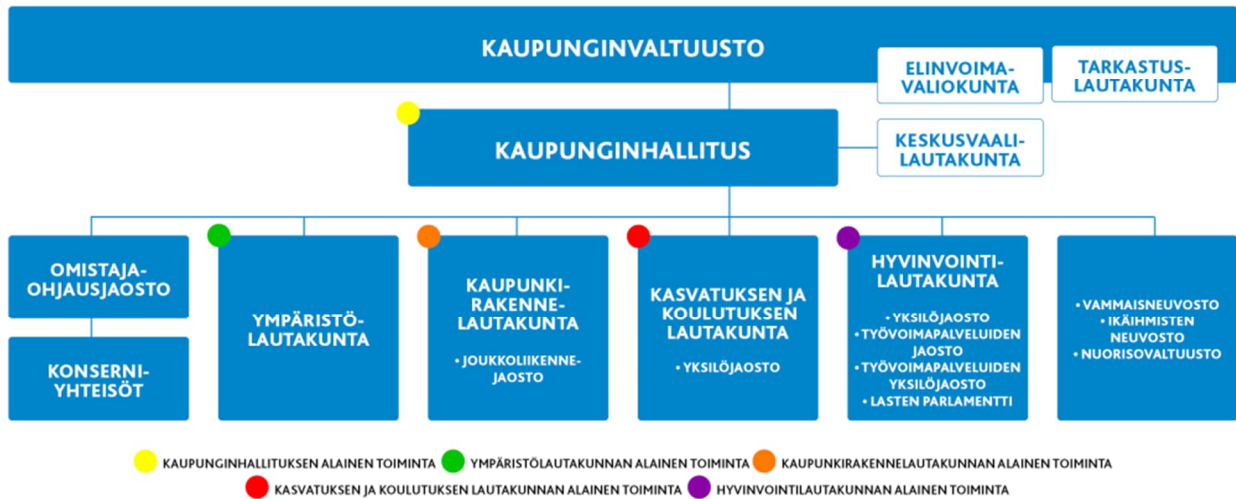
Lopuksi

Tarkasteltaessa niin Kotkan kaupungin kuin koko konsernin talouden hallintaa viime vuoden aikana, niin voimme todeta, että vuosi oli talousmielessä katsoen erittäin hyvin onnistunut. Haluan kiittää kaikkia osapuolia oikein hyvästä yhteistyöstä sekä ymmärryksestä ja yhtenäisestä tilannekuvasta. Niin päätöksenteko-organisaatiot kuin koko konsernin henkilöstö ovat osoittaneet hienoa sitoutumista sekä tahtoa tehdä asioita yhdessä nykyisen ajan vaativassa tilanteessa. Viime tilikauden onnistumiset antavat edelleen pohjaa myös jatkaa samansuuntaista toimintaa myös tulevina vuosina. Edessämme on joka tapauksessa uusia haasteita, joihin meidän pitää löytää yhteisiä vastauksia myös tulevilla valtuustokaudella. Toivon, että nykyisen valtuustokauden kaltainen yhteistyö, yhteinen tahtotila ja yhteisymmärrys jatkuu myös edessä olevien kuntavaalien jälkeen.

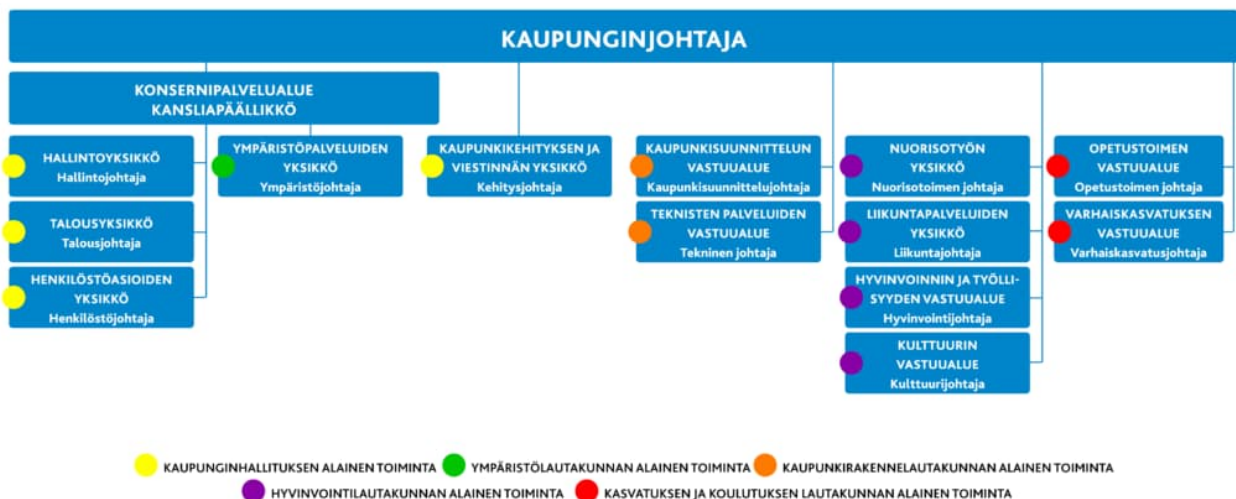
Organisaatio 31.12.2024

Kaupungin päätöksenteko- ja henkilöstöorganisaatio vahvistettiin nykyisenlaiseksi 1.8.2021 alkaneen valtuustokauden alusta. Vuoden 2023 alusta kaupungin organisaatioon vaikuttava merkittävin muutos oli pelastuslaitoksen liikelaitoksen siirtyminen Kymenlaakson hyvinvointialueelle. Valmistautuminen TE-palveluiden siirtoon vuoden 2025 alusta vaikutti Kotkan organisaatioon vuoden 2024 alusta lähtien.

PÄÄTÖKSENTEKO-ORGANISAATIO

HENKILÖSTÖORGANISAATIO

Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

KAUPUNGINVALTUUSTO

Hirvonen Pasi, puheenjohtaja (Kok.)
 Lopperi Jukka, I varapuheenjohtaja (SDP)
 Kekkonen Olli, II varapuheenjohtaja (PS)
 Frilander-Paavilainen Eeva-Liisa, III varapuheenjohtaja (SDP)

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue (SDP)

Brask Nina
 Elo Jari
 Harkko Mia
 Heikkilä Anne
 Hurttia Pia
 Montonen Tiina
 Paatero Katri
 Paatero Sirpa
 Pirinen Riku (11.11.2024 saakka)
 Pirttilä Päivi
 Posti Pekka
 Soares Kim
 Suomi Minna
 Tuomela Milla (nousi valtuustoon 11.11.2024 alkaen Riku Pirisen tilalle)
 Virtanen Sami

Perussuomalaiset (PS)

Eerola Juho
 Flink Tero
 Herranen Henri
 Jäntti Carina
 Klami Arttu-Petteri
 Nikkinen Mika
 Paananen Jani
 Sibakoff Samuli
 Tiisanen Kari
 van der Steen Ilari

Suomen Kristillisdemokraatit (KD)

Almgren Mikko
 Bruce Marianne

Suomen keskusta (Kesk)

Klemola Riitta

Kansallinen Kokoomus (Kok.)

Brofors Riina
 Brunila Olli-Pekka
 Eerola Lauri
 Hasu Johanna
 Hohti Sami
 Holmberg Mia

Hyytiäinen Alisa
 Järvikangas Noora
 Marttila Olli
 Rauhala Jouko
 Ristiniemi Sami

Ruotsalainen kansanpuolue (RKP)
 Bardy Johan

Vasemmistoliitto (Vas.)

Hodju Juhani
 Hyyryläinen Antti
 Mielonen Joona
 Pekkola Petri
 Tujula Pirjo

Vihreä Liitto (Vihr.)

Griinari Leena
 Iivonen Tommi
 Pounds Michael

KAUPUNGINHALLITUS

Virtanen Sami, puheenjohtaja (SDP)
Rauhala Jouko, I varapuheenjohtaja (Kok.)
Paananen Jani, II varapuheenjohtaja (PS)

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue (SDP)
Heikkilä Anne
Niininen Kari
Tuomela Milla

Perussuomalaiset (PS)
Jäntti Carina
Vuorela Jarkko

Suomen keskusta (kesk.)
Sanna Saikkonen

Kansallinen Kokoomus (Kok.)
Hasu Johanna
Holmberg Mia
Sami Ristiniemi

Vasemmistoliitto (Vas.)
Hyyryläinen Antti

Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Kuntien taloudellinen liikkumavara on hyvin kapealla pohjalla. Helmikuiset tiedot kuntatalouden tilinpäätösarvioista vuodelta 2024 oli lopulta pelättyä parempaa kerrottavaa. Kuntatalouden tasapaino heikkeni kyllä reippaasti niin toiminnan ja investointien rahavirralla, tilikauden tuloksella kuin vuosikatteella mitattuna. Lainaakin kunnat joutuivat ottamaan enemmän kuin moneen vuoteen. Tästä huolimatta toteutumaa vuonna 2024 voi pitää torjuntavoittona.

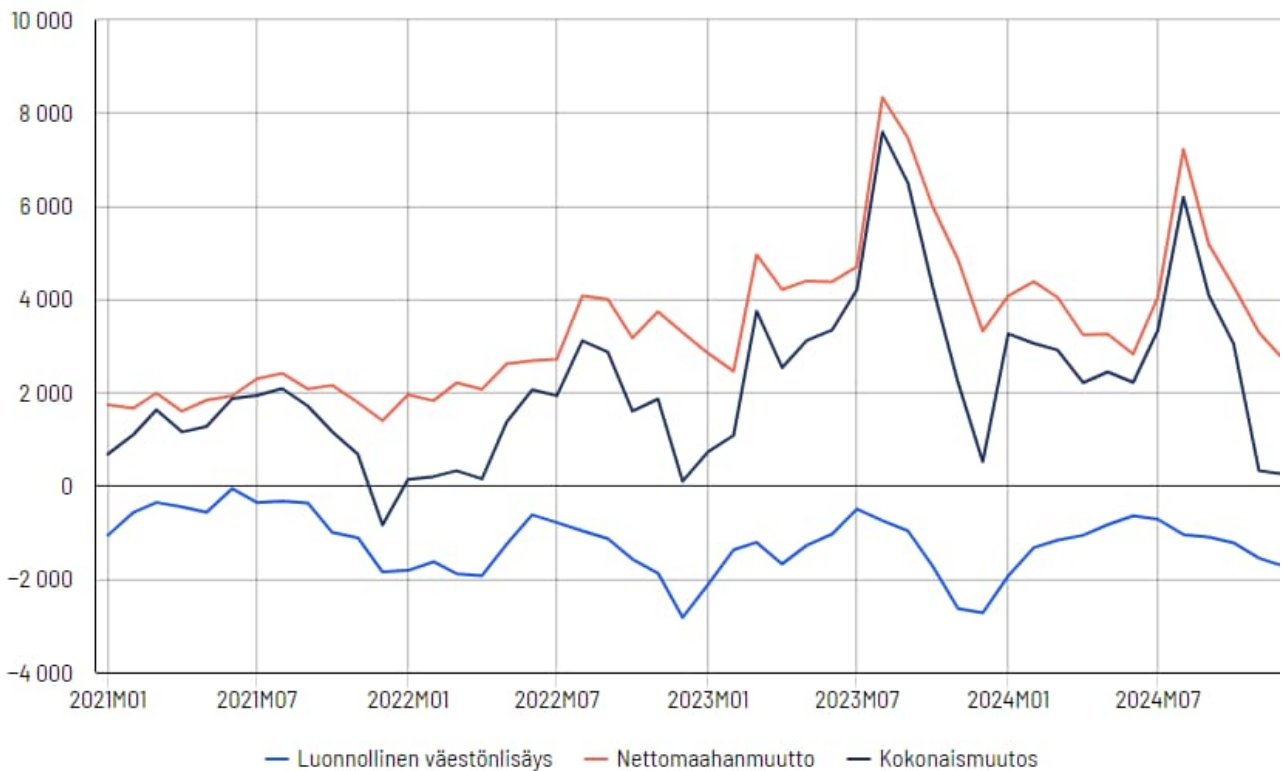
Kuntien yhteenlaskettu tulos oli 1 100 miljoonaa euroa vuonna 2024. Tulos oli positiivinen 203 kunnassa ja negatiivinen 80 kunnassa. Kuntatalouden rahavirta jäi positiivisesta tuloksesta huolimatta alijäämäiseksi: toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna kuntatalous oli -470 miljoonaa euroa alijäämäinen. Toimintakulujen hallinta on kuitenkin hyvällä tasolla, kun vielä vuonna 2023 kustannuskehitys* laukkasi 11 prosentin kasvussa niin vuonna 2024 kulukehitys jäi noin kahteen prosenttiin. Toimintamenojen jarrutusta voidaan tulkita tässä vaiheessa melko turvallisesti siten, että kunnat ovat vieneet sopeutustyötä eteenpäin vuonna 2024. Luonnollisesti tilanteet vaihtelevat kunnittain. Joissain kunnissa säästöpäätöksiä vasta pohditaan ja joissakin kunnissa sopeutusta on tehty etupainotteisesti jo useamman vuoden ajan.

Odotettua vahvemmista kuntatalouden tilinpäätösarvioista kannattaa noteerata myös se, että joidenkin kuntien tuloihin sisältyy normaalien tulovirtojen ohella isoja omaisuuden myyntituloja. Kunnat möivät vuonna 2024 omaisuutta yhteensä noin 700 miljoonalla eurolla. Omaisuuden myyntituloja saatiin maanmyyntitulojen ohella muun muassa Tampereen vesilaitoksen

<https://www.kuntaliitto.fi/tiedotteet/2025/kuntatalouden-tila-heikkeni-kuntien-omat-sopeutustoimet-vahvistivat-taloutta-vuonna>

Suomen väkiluku kasvoi. Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Suomen väkiluku oli joulukuun 2024 lopussa 5 637 214 (kasvua 33 363 henkeä).

Väestönlisäys kuukausittain 2021M01-2024M12*

Lähde: Tilastokeskus, väestön ennakkotilasto

Väestönlisäys kuukausittain 2021M01-2024M12

[Kuolleisuus vähentynyt vuonna 2024 selvästi koronavuosista | Tilastokeskus](#)

Kymenlaakson väkiluku laski eniten

Väkiluku kasvoi vuonna 2024 määrällisesti eniten Uudellamaalla, jossa väestö kasvoi 23 628 hengellä. Seuraavaksi eniten väkiluku kasvoi Pirkanmaalla, 6 194 hengellä. Väkilukuun suhteutettuna väestönkasvu oli myös suurinta Uudellamaalla, 13,3 %, ja Pirkanmaalla, 11,4 %. Varsinais-Suomen suhteellinen väestönkasvu oli kolmanneksi suurinta, 8,1 %.

Määrällisesti suurin väestötappio oli Kymenlaaksossa, joka menetti väestöstään 1 191 henkeä. Etelä-Pohjanmaan väkiluku väheni 602 hengellä, mikä oli toiseksi suurin väestötappio. Suhteellisesti suurimman väestötappion, 7,5 %, kokivat Kymenlaakso ja Kainuu.

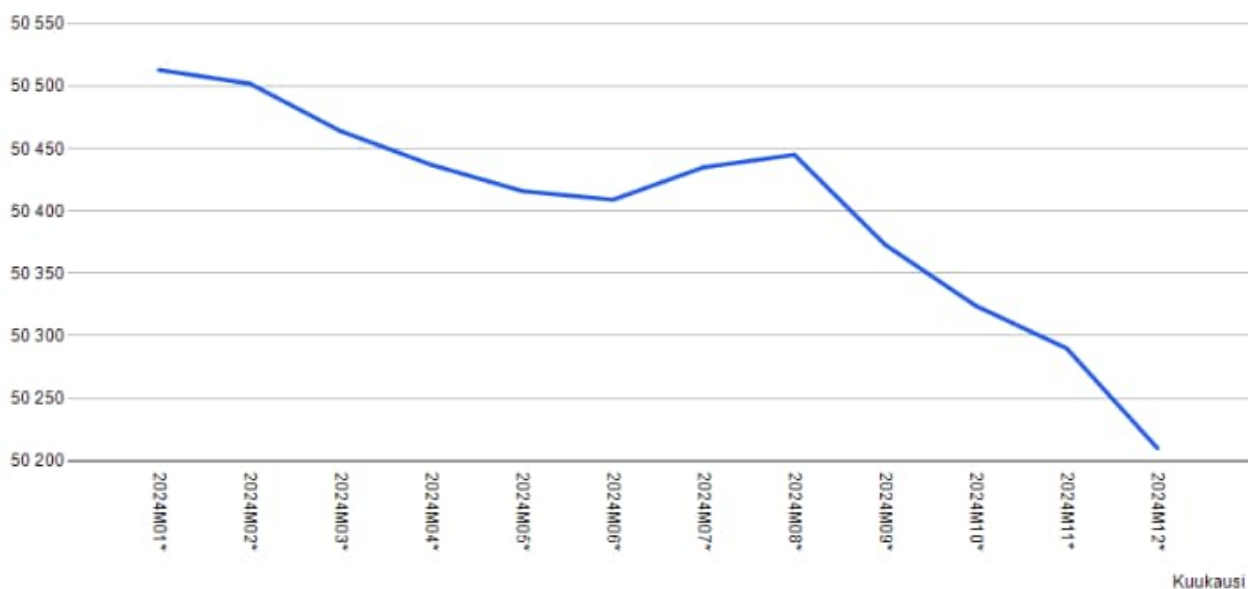
Kuntien välisestä ja kansainvälisestä nettomuutosta eli kokonaisnettomuutosta eniten muuttovoittoa saivat Uusimaa, 21 736 henkeä, ja Pirkanmaa, 7 282 henkeä. Suhteellisesti eniten muuttovoittoa kokonaisnettomuuton mukaan saivat Pirkanmaa, 13,4 %, sekä Uusimaa, 12,3 % ja Varsinais-Suomi, 11,4 %. Muuttotappiota kokonaisnettomuutosta ei kokenut yksikään Suomen maakunnista.

Muuttoja maakunnasta toiseen tehtiin vuoden 2024 aikana 134 551. Maakuntien välisessä muutossa muuttovoittoa saivat Uusimaa, Pirkanmaa, Varsinais-Suomi ja Ahvenanmaa. Määrällisesti eniten maakuntien välisen muuton voittoa oli Uudellamaalla, 5 526 henkeä. Suhteellinen muuttovoitto oli suurinta Pirkanmaalla, 6,6 % väestöstä.

Määrällisesti suurin muuttotappio maakuntien välisessä muutossa oli Pohjois-Pohjanmaalla, 1 450 henkeä. Suhteellisesti suurin muuttotappio maakuntien välisessä muutossa oli Kainuussa, 9,1 % väestöstä

[Väkiluku kasvoi eniten Uudellamaalla vuonna 2024 | Tilastokeskus](#)

Väestörakenteen ennakkotiedot muuttujina Kuukausi. Kotka, Yhteensä, Yhteensä, Väkiluku.

Kotkan kaupungin väkiluku vuoden 2024 lopussa on ennakkotietojen perusteella 50210

[Väestörakenteen ennakkotiedot muuttujina Kuukausi. Kotka, Yhteensä, Yhteensä, Väkiluku.. PxWeb](#)

Kymenlaaksossa työttömiä työnhakijoita 11 % enemmän kuin vuosi sitten

KaakkoisSuomessa oli tammikuun lopussa 17 929 työtöntä työnhakijaa. Työttömien määrä on 1767 henkilöä (+11 %) suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Koko maassa työttömiä työnhakijoita oli 325 772. Luku on 12 % suurempi kuin vuosi sitten.

Kymenlaaksossa työttömiä oli 10 094, mikä on 964 henkilöä (+11 %) enemmän kuin vuosi sitten. Etelä-Karjalassa työttömien määrä oli 7 835, mikä on 803 henkilöä (+11 %) enemmän kuin viime vuoden tammikuussa. Koko maassa työttömänä oli 325 772 henkilöä, mikä on 12 % enemmän kuin vuosi sitten. Kaakkois-Suomen työttömistä työnhakijoista kokoaikaisesti lomautettuja oli 1899 eli 11 % kaikista työttömistä ja edellisen vuoden tammikuuhun verrattuna lomautettujen määrä väheni 10 %.

Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä tammikuun lopussa oli Kaakkois-Suomessa 2 133, mikä on 22 % enemmän kuin edellisen vuoden tammikuussa (+383 henkilöä). Koko maassa nuorten työttömien määrä nousi 19 %. Kaakkois-Suomessa yli 50-vuotiaiden työttömyys kasvoi 11 % vuodentakaiseen verrattuna ja yhteensä heitä oli tammikuussa 7 196 henkilöä. Tammikuun lopussa Kaakkois-Suomessa oli yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita pitkäaikaisyöttömiä 5 130, mikä on 18 % enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Kaikista alueen työttömistä pitkäaikaistyöttömiä oli 29 %.

TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT JA AVOIMET TYÖPAIKAT KOTKASSA 2017-2025 TAMMIKUUN LOPUN TILANTEISSA											
Kunta	Työvoima	Työttömät työnhakijat									
		Osuus-% työvoimasta	Yhteensä	Miehet	Naiset	Alle 20-vuotiaat	Alle 25-vuotiaat	Yli 50-vuotiaat	Pitkäaik. työttömät	Vamm. ja pitkäaik. sairaat	Avoimet työpaikat
Kotka 2017/01	24664	19,7	4851	2759	2092	103	604	1934	1914	422	588
Kotka 2018/01	24381	15,9	3883	2173	1710	97	494	1547	1394	424	417
Kotka 2019/01	23667	14,5	3437	1967	1470	86	477	1322	971	363	665
Kotka 2020/01	23667	14,8	3491	2094	1397	63	437	1323	877	357	790
Kotka 2021/01	23585	16,4	3861	2273	1588	97	516	1507	1213	391	579
Kotka 2022/01	23012	13,9	3195	1897	1298	62	361	1285	1090	340	1338
Kotka 2023/01	22966	12,8	2951	1742	1209	52	312	1138	986	335	770
Kotka 2024/01	22544	14,4	3254	1978	1276	80	377	1230	1018	369	425
Kotka 2025/01	22630	15,3	3463	2099	1361	89	440	1295	1060	348	282

[Työllisyyskatsaus Tammikuu 2025](#) (Kaakkois-Suomen ELY-keskus)

Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

Kaupunginhallitus

Muuttunut maailmantilanne, helmikuussa 2022 alkanut Ukrainan sota ja rahoitusmarkkinoiden heikkeneminen vaikuttivat edelleen kaupungin toimintaan. Lisäksi valtion suunnittelemaat ja osaksi jo toteuttamat säästötoimenpiteet ovat haastaneet talouden suunnittelua.

Sunilan tehtaan vuonna 2023 tapahtuneesta lakkauttamisesta aiheutuneen äkillisen rakennemuutoksen hoito jatkui vuonna 2024. Valtioneuvosto nimesi Kotkan, Haminan ja Pyhtään yritystukien I-tukialueeksi, joka tarkoittaa mahdollisuutta saada korotettuja tukia yritysten kehittämisinvestointeihin. Tämä on selvästi saanut yritykset suunnittelemaan investointeja ja yritystukien kysyntä on selvästi lisääntynyt alueella. Sunilan tehdasalue vaihtoi omistajaa

joulukuussa 2024 Aalto Development Oy:n ostettua kiinteistön Stora Enso Oy:ltä. Stora Enso jatkaa ligniinipohjaisen akkumateriaalikoelaitoksen toimintaa Sunilassa ja uusiseelantilainen Carbonscape suunnittelee biografiittikoelaitoksen toteuttamista alueelle.

Akkuklusterin kehittäminen Keltakalliolle eteni kahtalaisesti vuoden aikana. Yhtäältä Easpring Finland Oy:n katodiaktiivimateriaalitehdas sai ympäristöluvan ja jätti rakennuslupahakemuksen kaupungille ja hanke on edennyt myötätulessa. Suomen Malmijalostuksen suunnitelma akkukennotehtaan sijoittamisesta Keltakalliolle eteni ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) perustellun päätelmän valmistumiseen, mutta markkinatilanteen muutoksista johtuen hankkeen teknologiakumppani päätti vetäytyä Euroopan markkinoilta ja hankkeelle jouduttiin hakemaan uutta toteuttajaa. Kaupunki on vienyt eteenpäin Keltakallion tien infran rakentamista valtioneuvoston vuonna 2023 myöntämän ARM-tuen avustuksella.

Vuoden 2024 aikana edistettiin määrätietoisesti myös muiden uusien yritysten asettumista Kotkaan sekä kaupungin omien toimien kautta, että tiiviissä yhteistyössä kehitysyhtiö Cursor Oy:n kanssa.

Valmiusjohtoryhmä, joka käsittelee sekä valmius- että riskienhallinta-asioita, kokoontui säännöllisesti käsitellen kaupungin valmius- ja varautumisasioiden suunnitteluun ja toteuttamiseen liittyviä asioita eri riskinäkökulmista huomioiden. Muuttunut maailmantilanne on korostanut ajantasaisen tilannekuvan ylläpitämisen tärkeyttä koko kaupunkikonsernin osalta. Valmiussuunnitelmien toimivuutta arvioitiin myös toteutuneissa valmiusharjoituksissa.

Työvoimapalveluiden järjestelystä annetun lain (380/2023) mukaisesti vastuu työnhakijoille, yrityksille ja muille työnantajille tarjottavista työvoimapalveluista siirtyy valtiolta kuntien vastuulle 1.1.2025. TE-palvelu-uudistukseen liittyvät valmistelutoimenpiteet jatkuivat koko vuoden 2024. Panostus valmistelutoimenpiteisiin ja yhteistyöhön Etelä-Kymenlaakson kuntien, valtion viranomaisten ja siirtyvän henkilöstön kanssa oli intensiivistä, tavoitteena valmius työvoimapalveluiden saumattomaan siirtoon valtiolta Etelä-Kymenlaakson kunnille vuoden 2025 alusta.

Kantasataman kehittämisen osalta on Satama Areenan valmistuttua seurattu tiiviisti Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy:n rakennushankkeen edistymistä. Kasvaneiden rakentamiskustannusten johdosta kaupunki myönsi Kampuskiinteistöille yhtiön hakeman 8 miljoonan suuruisen lisälainan. Kampus valmistui ja avautui XAMK:n opetuskäyttöön syyslukukaudelle 2024.

Keväällä rekrytoitiin kaupungille uusi opetustoimenjohtaja johtaja, joka aloitti virassa elokuussa.

Vuoden aikana järjestettiin perinteisesti Kotkan Meripäivät -tapahtuma sekä syksyllä Aaltoja –valotapahtuma.

Henkilöstö

Vuosi	Henkilöstömäärä	Palkat ja palkkiot
2021	1816	67 561 000,00 €
2022	1883	70 753 000,00 €
2023	1845	73 706 000,00 €
2024	1835	73 488 000,00 €

Henkilöstömäärä ja palkat/palkkiot, Kotkan kaupunki.

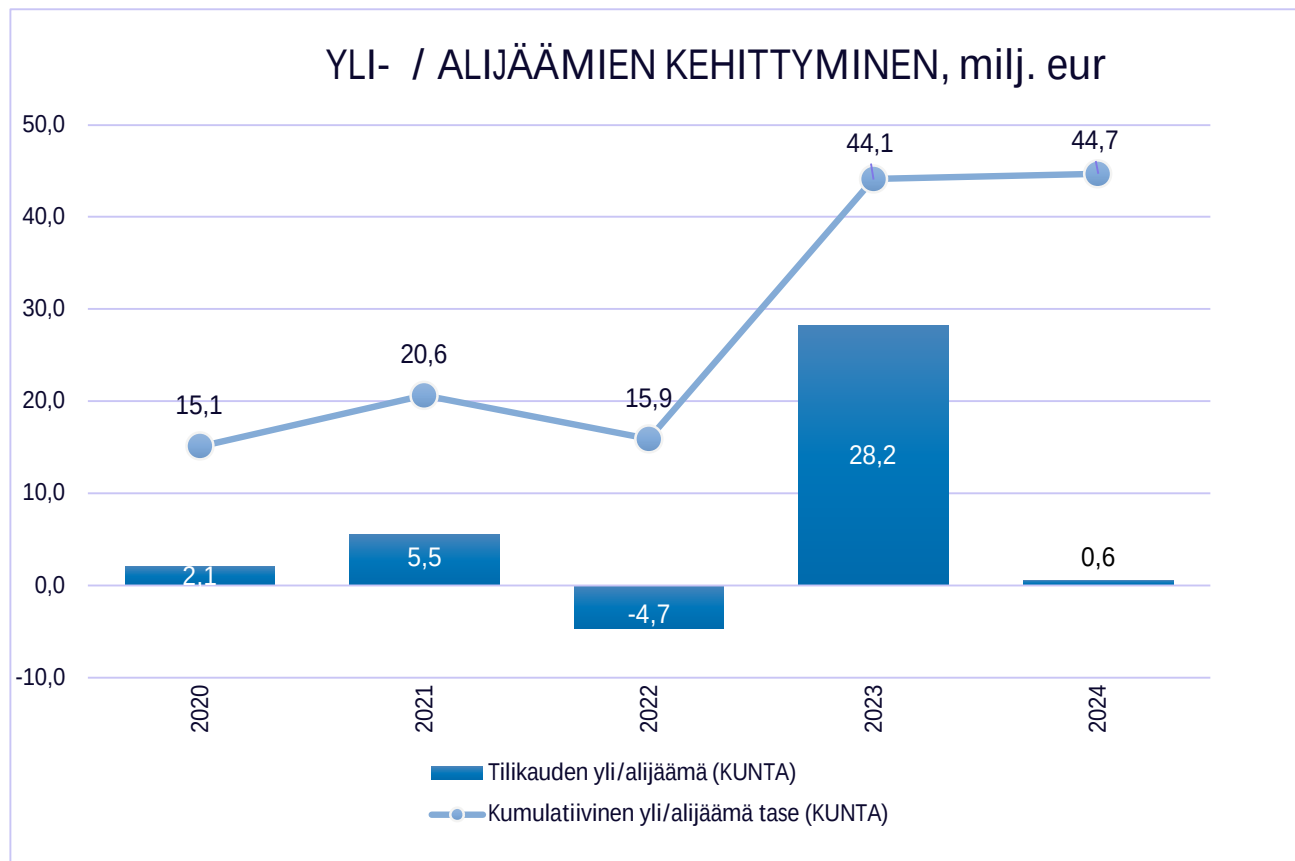
Vuonna 2024 kaupungin keskimääräinen henkilökunta määrä oli 1835 henkilöä. Kotkan kaupungin palkkakulut vuonna 2024 olivat noin 73,5 miljoonaa euroa.

Vuodelta 2024 on tehty erillinen tilinpäätökseen liittyvä henkilöstökertomus, jossa henkilöstöön liittyviä tunnuslukuja on raportoitu kattavasti.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Hyvinvointialueuudistus toteutui vuoden 2023 alusta ja suurin kiinnostus Kotkan näkökulmasta kohdistuu edelleen uuden kunnan rahoitusrakenteen muodostumiseen. Vuosien 2021–2022 aikana toteutuneet ja voimakkaasti kasvaneet sosiaali- ja terveysmenot nostivat rahoituksen laskentamalleissa siirtyviä kustannuksia ja sitä kautta laskivat kunnalle jääviä tuloja. Kotkan näkökulmasta vuosi 2023 näyttäytyi välivuotena (mm. verohännät) ja todellinen rahoitusrakenne astui voimaan vasta 2024, kuitenkin niin, että rakenteesta puuttui vielä vuonna 2025 aloittanut TE-uudistus.

Kymenlaakson Pelastuslaitoksen toiminnot, henkilöstö ja irtaimisto siirtyivät myös hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen. Kotkan kaupungin kunnallisena liikelaitoksena käsitelty Kymenlaakson pelastuslaitos on lakkautettu kaupunginhallituksen 21.11.2022 päätöksellä 1.1.2023 alkaen.

Kuvio osoittaa, että kaupunki on onnistunut muodostamaan, säilyttämään ja vahvistamaan kumulatiivista ylijäämää. Talouden toteuma oli selvästi talousarviota parempi vuonna 2024 ja viime vuosina kertynyt ylijäämä luo tarvittavaa taloudellista liikkumavaraa taloussuunnittelukaudelle 2025-2027 ja pidemmälle tulevaisuuteen.

Talouden tasapainon saavuttaminen ja ylläpitäminen jatkossa keskittyy seuraavien haasteiden ympärille:

- Väestökehityksen negatiivinen kehitys koko kymenlaaksossa jatkuu. Väkiluvun lasku vaikuttaa monipuolisesti sekä käyttötalouden että investointitarpeiden suunnitteluun. Samalla väkiluvun kehitys vaikuttaa suoraan ja välillisesti valtionosuuksien sekä verotulojen kehitykseen.
- TE-uudistus vuoden 2025 alusta muuttaa kuntien toimintaa ja aiheuttaa samalla uuden rahoituksellisen alijäämän ilman merkittäviä muutoksia toimintaan.
- Valtionosuusuudistuksen oli määrä astua voimaan vuonna 2026, mutta sitä on siirretty ainakin vuoteen 2027. Vaikka valtionosuuksien suhteellinen merkitys on laskenut uudessa rahoitusrakenteessa, on uudistuksella keskeinen merkitys siihen mitä Kotkan talouden tasapaino vaatii.

Kaupungin ilmastotyö

Suomen ympäristökeskuksen ja CO2-raportin päästölaskelmien mukaan Kotkan kaupungin alueen päästöt jatkoivat loivaa laskua vuoden 2024 aikana. Kaupungin jokaisessa yksikössä tehdään pitkäjänteistä ympäristö- ja ilmastotyötä laajasti infran ja rakennusten kunnostuksen, opetuksen ja kasvatuksen, kulttuurin, liikenteen, ympäristönsuojelun sekä maankäytön suunnittelun saralla. Vuoden 2024 aikana erityisesti sähkönsäästö osana energiansäästötoimia on tuonut merkittäviä taloudellisia säästöjä. Myös päiväkodeissa tehostettu ruokatilausten mukauttaminen lasten todelliseen osallistujamäärään on vähentänyt sekä kustannuksia että ruokahävikkiä. Myös Kotkan seudun liikenteessä käyttöönotetut sähköbussit vaikuttavat omalta osaltaan liikenteen päästöihin ja tarjoavat asukkaille vähäpäästöisemmän keinon paikasta toiseen kulkemiseen. Tytäryhtiöissä suosittuja yksittäisiä tekoja ovat olleet polttomoottoriajoneuvojen korvaaminen hybrideillä tai täyssähköversioilla. Yhtiöiden ydintoiminnot ovat hyvin laajoja, joten ilmastotokejakin tehdään hyvin erilaisten aiheiden parissa. Sekä tytäryhtiöt että kaupunkiorganisaatio lisäksi hallinnoivat ja osallistuvat energiankulutusta ja päästöjä hillitseviin hankkeisiin.

Kotkan kaupunki osallistui Kymenlaakson alueellisen Green Deal-mallin suunnitteluun, mutta vuoden 2024 aikana samannimisen verkoston toiminta ei käynnistynyt resurssipuutteen vuoksi. Kiertotaloustyön edistämistä jatketaan kaupunkien, yritysten ja muiden sidosryhmien yhteistyönä. Kotkan kaupunki on mukana Kymenlaakson laajuudessa ilmastomuutokseen sopeutumisen hankkeessa, joka käynnistyi joulukuussa 2024. Kaupungin sisällä on tunnistettu varautumisen ja sopeutumisen tarpeita, ja viranhaltijat ovat osallistuneet aktiivisesti alueellisen hankkeen työpajoihin. Ilmastomuutosta ja varautumista pidettiin yllä kaupungin turvallisuus- ja varautumisryhmässä. Lisäksi kestävä kehityksen asiantuntija on ollut mukana kaupungin sisäisissä kestävyteen ja energiansäästöön liittyvissä hankkeissa.

Kotkan ilmasto-oppaan päivitys hyväksyttiin valtuustossa marraskuussa 2024. Ilmastobudjetti tehtiin vakiintuneena osana talousarviosuunnittelua. Kaupungin ja tytäryhtiöt käsittävä ilmasteryhmä kokoontui vuoden aikana kahdesti ja kaupungin sisäinen energiatehokkuusryhmä neljästi.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Riskienhallinnan tavoitteena on muodostaa kokonaisnäkemys organisaation riskeistä ja niiden merkityksestä asetettujen tavoitteiden saavuttamiselle.

Hallinta käsittää erilaisia toimenpiteitä riskien pienentämiseksi, poistamiseksi tai pitämiseksi. Kokonaisvaltainen riskienhallinta muodostaa systemaattisen prosessin, jonka osana on riskien arviointi. Arviointi tarkoittaa riskin toteutumisen todennäköisyyden ja vaikutusten ennakointia ja havaintoon reagointia. Toimiva riskienhallinnan prosessi on systemaattista työtä toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi ja henkilöstön hyvinvoinnin turvaamiseksi. Toimiva riskienhallinta on tiiviissä yhteydessä kaupunkistrategiaan, strategisista päämääristä johdettuihin tavoitteisiin ja toimintaan sekä seurannan mittareihin.

Vuonna 2024 riskienhallinta on edennyt seuraavan suunnitelman mukaisesti:

Toiminnan ja talouden riskit jaotellaan vakiintuneesti strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin. Kotkan kaupunginvaltuusto on päätöksellään 23.1.2023 § 4 vahvistanut periaatteiden noudattamisen Kotkan kaupungissa. Vuoden 2024 aikana on käynnistetty Kotkan kaupungissa uudenvuoden riskienhallinnan malli. Uudessa riskienhallintamallissa riskikartoitus jaetaan kahteen vaiheeseen:

- 1) riskien jatkuva seuranta ja kartoitus (riskienhallintasuunnitelma: syyskuu)
- 2) vuosittain laadittava riskienhallinnan ja sisäisen tarkastuksen selonteko (riskienhallintasuunnitelma: tammikuu)

Mallin mukaisesti vastuualueiden/ toimintayksiköiden kokonaisvaltainen riskienkartoitus on tehty syyskuussa 2024 (kohta 1). Kokonaisvaltainen riskienhallinta on vastuualueiden/ toimintayksiköiden työkalu, jolla vastuualueet/ toimintayksiköt hallinnoivat ja kirjaavat ajantasaisesti riskejä. Tämän lisäksi riskienhallinnan vuosisuunnitelman mukaisesti vastuualueet/ toimintayksiköt tekevät jokaisen vuoden tammikuussa riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan selonteon talousarvioita varten (kohta 2). Tammikuussa laadittavan selonteon tarkoituksena on, että vastuualueet/ toimintayksiköt tekevät vuosittaisen selonteon vuoden aikana havaitsemistaan ja aktualisoituneista riskeistä, sekä sisäisen valvonnan toimenpiteistä.

Riskitilanne raportoidaan lisäksi vuosittaisen talousarvioraportoinnin yhteydessä. Ajankohtainen tieto oman toiminnan riskeistä ja tilannetta seuraavista toimenpiteistä on kunkin vastuualueen sekä toimintayksikön johdon ja esimiesten vastuulla. Tytär-yhteisöjen osalta riskit käsitellään voimassa olevan hallintosäännön mukaisesti. Riskienhallintasuunnitelman mukaisesti keskeisiä riskejä on kartoitettu syyskuussa. Syyskuussa toteutetussa kartoituksessa esiin nousivat seuraavat viisi kokonaisuutta. Henkilöriskit: vaihtuvuus, poissaolot, työntekijöiden perehdytyksen tasalaatuisuus, henkilöstön ja sijaisten saataavuus. Muutostilanteet ja niiden hallinta: Asianhallintajärjestelmän muutos ja TE-palvelut 2024 -uudistus. Tietojärjestelmät ja niiden toimivuus: Riippuvuus järjestelmien toiminnasta (uhkana kyberhyökkäykset, sähkökatkot, muut järjestelmien toimintahäiriöt), tietojärjestelmien turvallisuuden takaaminen (uhkana tietosuojan toteutuminen, tietomurrot), käyttöoikeuksien hallinta. Määrärahojen riittävyys palvelutason takaamiseksi: Taloudellinen tilanne vaikuttaa laatutason määrittymiseen. Lainsäädäntö ja sen muutokset: Tietosuojalaki, tiedonhallintalaki ja arkistolaki, mahdolliset lisävelvoitteet ja niiden kustannusvaikutus, maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen vaikutukset kuntiin.

1.2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kaupunginvaltuusto ohjaa kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä hyväksymillään Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteilla. Valtuusto edellyttää, että konsernin kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaatiotasolla on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Sisäisen valvonnan tehtävät ja vastuut on kirjattu hallintosääntöön ja toimintasääntöihin.

Kaupunginhallitus huolehtii sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kaupungin varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta vastuualueillaan. Johto ja esimiehet seuraavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta osana operatiivista johtamistaan. Riskienhallinnan toteutumista seurataan osana toiminnan ja talouden seurantaprosessia.

Vuonna 2024 valmiusjohtoryhmä on ohjannut, koordinoitunut ja ohjeistanut kaupunkikonsernin riskienhallintaa. Yhteistä toimintamallia ja arviointityökaluja hyödyntämällä kaupungin ja kaupunkikonsernin riskejä voidaan arvioida kokonaisvaltaisesti ja sopia hyväksyttävistä menettelyistä. Tehtäviensä mukaisesti valmiusjohtoryhmän tulee muodostaa kokonaisvaltainen näkemys kaupungin riskienhallinnasta. Johtoryhmän keskeisenä tehtävänä on varmistaa, että kaupungin ja kaupunkikonsernin strategiset, taloudelliset, operatiiviset ja vahinkoriskit on olennaisilta osin tunnistettu ja arvioitu ja riskeille on määritelty tarvittavat hallintakeinot.

Sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 19.2.2024 hyväksynyt sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelma vuodelle 2024. Vuoden 2024 vuosisuunnitelmaan oli kirjattu neljä pitkän tähtäimen painotusta, jonka kunkin painotuksen sisällä oli kirjattu tavoitteet kuluvalle vuodelle.

Ensimmäisenä painotuksena vuonna 2024 oli kaupungin omaisuuden hallinta. Osana kyseistä painotusta sisäisen tarkastuksen tavoitteena on ollut arvioida erilaisia kaupungin sisäisiä tarkastuskohteita ja prosesseja. Tarkastuskohde- teet ovat olleet kaupungin johdon määräämiä ja sisäisen tarkastuksen yhdessä kaupungin johdon kanssa valitse- mia kohteita. Vuonna 2024 sisäisen tarkastuksen työ on kohdistunut muun muassa kaupungin avustuskäytäntöjen, pää- töksenteon ja vahingonkorvausten käsittelyprosessin arviointiin. Sisäinen tarkastus antoi raporteissaan tarkastus- kohteille suosituksia sisäisen valvonnan kehittämiseksi. Tarkastuksista raportoitui- n kaupunginhallitukselle, kaupun- ginjohtajalle, kaupunginjohtajan johtoryhmälle, tarkastuskohteille sekä tarkastuslautakunnalle ja tilintarkastajalle. Sisäinen tarkastus tulee seuraamaan raporteissa annettujen suositusten toteutumista vuoden 2025 aikana suoritettavilla seurantatarkastuksilla.

Toisena painotuksena vuonna 2024 oli toimintaympäristön muutosten hallinta. Osana kyseistä painotusta sisäisen tarkastuksen tavoitteena on ollut arvioida ja edistää kaupungin toimintaa lainsäädäntömuutosten ja muiden muu- tostien yhteydessä, sekä edistää muutosprosessien hallintaa. Vuoden 2025 alussa tuli voimaan lakimuutoksia, joilla oli merkittävä vaikutus kunnan toimintaan. Lakimuutosten vuoksi kunnan toimintaa on jouduttu tarkastelemaan ja tekemään muutoksia esimerkiksi toimintasääntöihin, jotta toiminta täyttää muuttuvan lain vaatimukset. Kyseisiä muutoksia on tehty esimerkiksi TE-uudistuksen ja rakentamislain vuoksi. Sisäinen tarkastus on ollut konsulttoimassa ja tiivistä mukana etenkin rakentamislain mukaisissa muutoksissa. Muita keskeisiä vuoden 2024 aikana valmisteltavia muutoksia on ollut uuden asianhallintajärjestelmän käyttöönottoprojekti. Sisäinen tarkastus on ollut tiiviisti mukana arvioimassa ja edistämässä vuoden 2024 aikana uuden asianhallintajärjestelmän käyttöönottoa.

Kolmantena painotuksena vuonna 2024 on ollut kaupungin hallinnon, sisäisten prosessien, johtamisen ja ohjeiden tarkastelu, sekä ohjeistuksen ajantasaisuuden arviointi. Osana kyseistä painotusta sisäisen tarkastuksen tavoitteena on ollut arvioida osana työryhmää kaupungin sisäistä ohjeistusta, sekä kaupungin sääntöjä ja kaupungin sisäisiä mää- räyksiä. Kyseinen työryhmä jatkaa toimintaansa myös vuonna 2025 ja sisäinen tarkastus on tiiviisti mukana käynnis- tyneessä päivitystyössä.

Neljäntenä painotuksena on ollut sisäisen tarkastuksen oman toiminnan vaikuttavuus. Osana kyseistä painotusta sisäisen tarkastuksen tavoitteena on ollut arvioida sisäisen tarkastuksen omaa toimintaa. Osana painotusta on muun ohella luotu itsearviointijärjestelmä sisäisen tarkastuksen laadun varmentamiseksi, sekä tiivistetty yhteistyötä Kot- kan lähikaupunkien sisäisten tarkastajien kanssa yhteistyöverkostossa. Lisäksi kaupungin sisäistä toimintaa riskien- hallinnan kanssa on tiivistetty entisestään ja luotu yhdessä riskienhallinnan kanssa kaupunkitasoinen seurantajärjes- telmä, jolla sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa ja ajantasaisuutta voidaan valvoa ja valvonnan kautta seurata,

sekä edistää tehokkaammin. Kyseinen muutos takaa myös sisäinen tarkastuksen riskiperusteisuuden. Vuoden 2024 aikana sisäisen valvonnan ja sisäisen tarkastuksen asioita on käsitelty erityisesti valmiusjohtoryhmässä. Tiivistyvä yhteistyö sisäisen tarkastajan ja vastuualueiden/ toimintayksiköiden välillä jatkuu vuonna 2025.

Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilasta

Arvio perustuu vastuualueiden toiminnastaan itse antamiin tietoihin. Vastuualueet ovat arvioineet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilannettaan ja hallintakeinojen toimivuutta. Kaupunginhallituksen selonteko perustuu vastuualueiden/ toimintayksiköiden toiminnastaan antamiin selontekoihin sekä sisäisen tarkastuksen arviointi- ja tarkastustietoihin. Arviointitietojen perusteella kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tila on pääosin asianmukaisesti järjestetty. Sisäinen valvonta tuottaa pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä.

Toimintakertomusvuonna painotettuja riskienhallintatoimenpiteitä

Vastuualueiden ja toimintayksiköiden selonteissa vuodelta 2024 nousi esiin seuraavia havaintoja: sopimusten hallinta ja sopimusten ajantasaisuus, asianhallintajärjestelmään kirjaaminen, asiakirjajulkisuus, tietoturvariskit, kaupungin sisäinen vuoropuhelu ja yhteistyö.

Selonteissaan vastuualueet/ toimintayksiköt toivat esille vuoden 2024 aikana tekemiään parannuksia riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan prosesseissa.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tilikauden tuloksen muodostuminen

TULOSLASKELMA milj. eur	2020	2021	2022	2023	2024	Muutos	Muutos-%
Toimintatulot	73,6	75,4	73,6	53,9	49,6	-4,3	-8,0 %
Valmistus omaan käyttöön	1,6	1,4	1,3	1,0	0,8	-0,2	-20,9 %
Toimintakulut	-399,5	-415,3	-441,6	-176,6	-169,0	7,6	-4,3 %
TOIMINTAKATE	-324,4	-338,5	-366,8	-121,7	-118,6	3,1	-2,6 %
Verotulot	225,3	236,8	245,1	141,6	133,8	-7,9	-5,5 %
Valtionosuudet	135,9	126,0	131,9	22,7	5,1	-17,7	-77,7 %
Rahoitustulot ja -menot	1,7	2,2	2,7	1,8	-2,1	-4,0	-216,1 %
Korkotuotot	1,8	1,9	2,1	2,8	4,4	1,6	56,7 %
Muut rahoitustuotot	3,7	3,8	3,6	4,2	4,5	0,3	7,3 %
Korkokulut	-3,8	-3,4	-2,9	-5,1	-11,0	-5,9	113,8 %
Muut rahoituskulut	0,0	0,0	-0,2	0,0	0,0	0,0	9,4 %
VUOSIKATE	38,4	26,5	12,9	44,5	18,1	-26,4	-59,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	-36,6	-21,1	-19,0	-16,4	-17,7	-1,3	8,0 %
Satunnaiset erät	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	
TILIKAUDEN TULOS	1,8	5,2	-6,0	28,1	0,4	-27,7	-98,4 %
Tilinpäätössiirrot	0,3	0,3	1,3	0,1	0,1	0,0	0,0 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	2,1	5,5	-4,7	28,2	0,6	-27,7	-98,0 %

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2020	2021	2022	2023	2024	Muutos
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	18,5	18,2	16,7	30,7	29,5	-1,2
Vuosikate/Poistot, %	104,9	125,3	68,2	271,8	102,5	-169,3
Vuosikate, euroa/asukas	744	516	255	881	361	-520
Asukasmäärä	51 695	51 248	50 640	50 488	50 210	-278

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= $100 \cdot \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

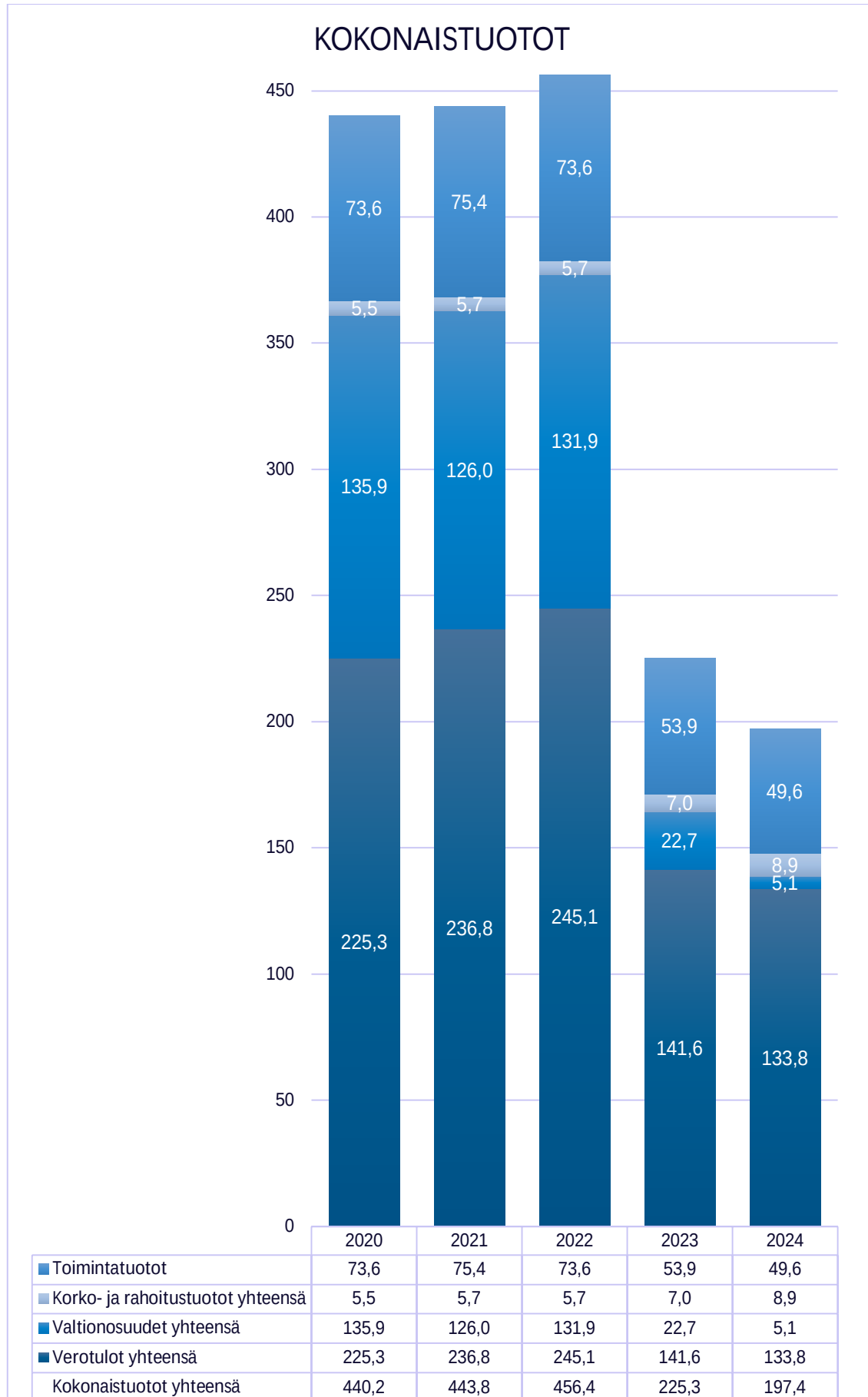
Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Tuloslaskelman sisältö

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tuottoina kertynyt tilikauden tulo-rahoitus riittää palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Virallisessa tuloslaskelmassa esitetään ns. ulkoiset erät eli tuotot, jotka on saatu kaupungin ulkopuolelta ja kulut, jotka ovat syntyneet hankinnoista kaupungin ulkopuolelta. Viralliseen tuloslaskelmaan sisältyvät kaupungin lisäksi liikelaitokset ja tuloksesta on eliminoitu pois kaikki keskinäiset tilikauden aikaiset taloustapahtumat.

TUOTOT

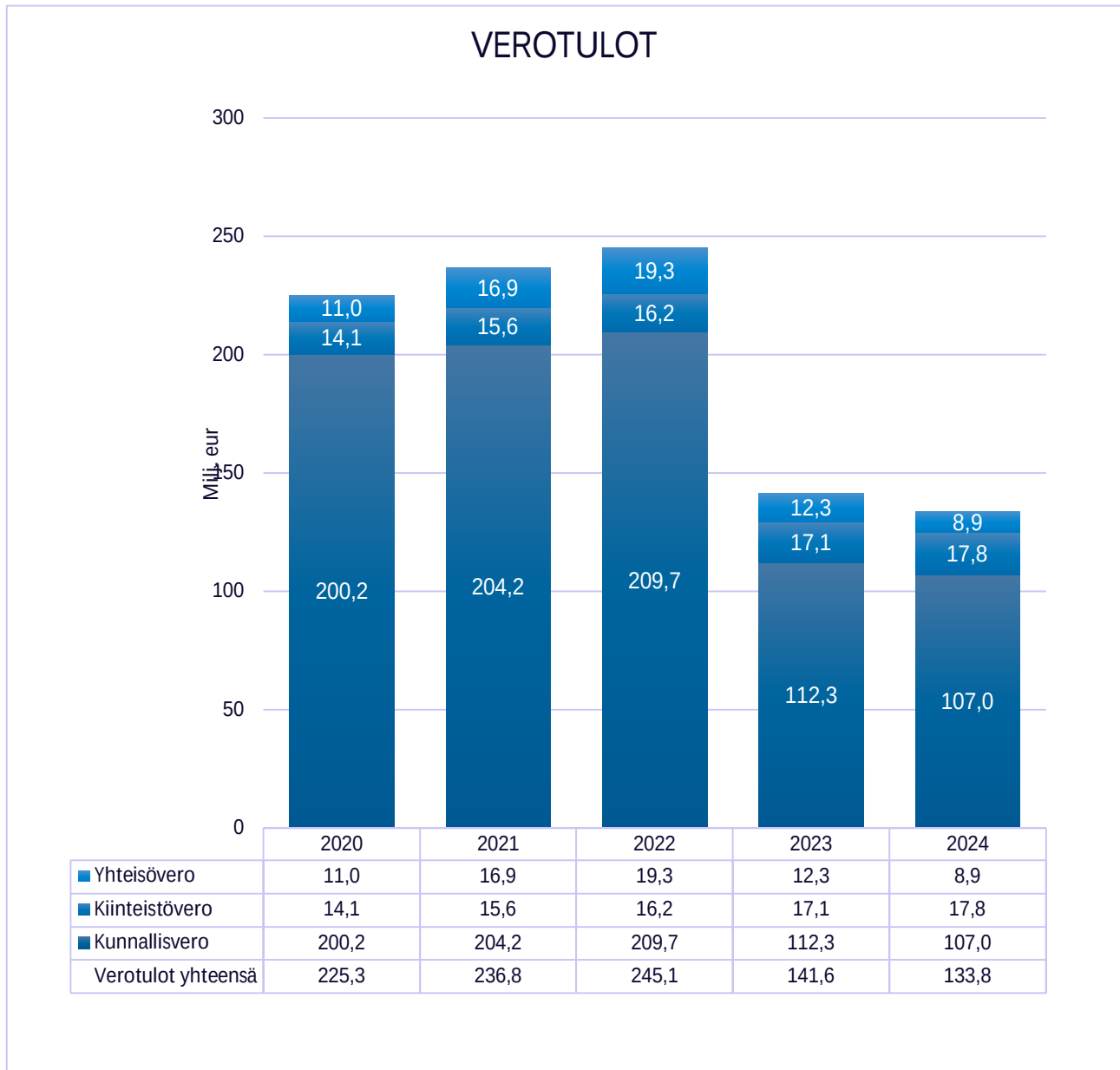
Kotkan kaupungin tuottojen kokonaismäärä (toimintatuotot, verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot) vuonna 2024 olivat yhteensä 197,4 milj. euroa. Kokonaistuottojen määrä on pienentynyt edellisvuodesta 28 milj. euroa. Toimintatuotot laskivat edellisestä tilikaudesta yhteensä - 4,3 milj. euroa. Olennaisin toimintatuottojen vähennys aiheutuu maahanmuuttajapalveluiden vastaanottokeskuksen ja tulkkipalveluiden ulkoistamisen aiheuttamasta valtion korvaustulojen vähentymisestä sekä muiden valtion tukien (hankerahat) pienentymisestä. Toimintatuottoihin sisältyvät vuokratuotot kasvoivat 3,1 milj. euroa, josta 1,1 milj. euroa selittyy HaminaKotka Satamalta laskutetusta takautuvan vuokran korvauksesta. Toimintatuottojen muutokset edellisvuoteen verrattuna on esitetty kohdassa "Toimintatuotot"

Verotulot

Verotulotilityksien kokonaismäärä vuodelta 2024 oli 133,8 milj. euroa, mikä on 7,9 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Verotilityksiin sisältyi kunnallisveron tilityksiä 107,0 milj. euroa, kun edellisenä vuonna kunnallisveron kertymä oli 112,3 milj. euroa. Vertailuvuoden 2023 verotilityksiin sisältyi vielä edellisten vuosien korkeammalla veroprosentilla kertyneitä tilityksiä (ns. verohännät)

Kiinteistöveroja kertyi tilikaudelta 2024 yhteensä 17,8 milj. euroa, mikä oli 0,6 milj. euroa edellisvuotta enemmän.

Tilikaudelta 2024 yhteisöveroja kertyi 8,9 milj. euroa, kun edellisellä tilikaudella kertymä oli 12,3 milj. euroa.

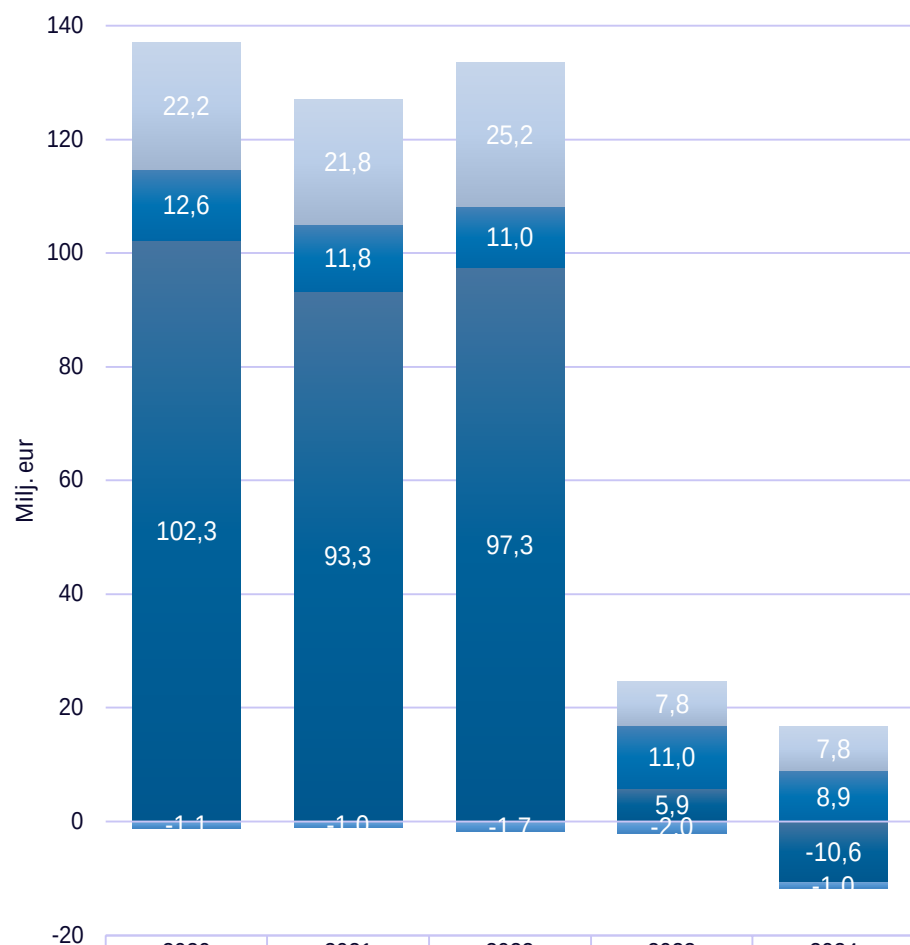

Valtionosuudet

Valtionosuuksien yhteismäärä tilikaudella 2024 oli 5,1 milj. euroa. Valtionosuudet laskivat – 17,7 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Peruspalveluiden valtionosuus oli negatiivinen – 10,6 milj. euroa, kun edellisvuonna peruspalveluiden tuottamiseen saatiin valtionosuutta 5,9 milj. euroa. Muutoksen tausta on avattu talousarviossa 2024. Muutoksesta olennainen osa syntyy soteuudistuksen talousvaikutusten tasaavista elementeistä, joka jakaantuu sote-uudistuksen muutosrajoittimeen, järjestelmämuutoksen tasaukseen sekä jälkikäteistarkistuksesta johtuvaan valtionosuuden lisäsiirtotarpeeseen. Valtionosuuden verotuloihin perustuva tasaus pienentyi edellisvuodesta – 2,1 milj. euroa. Muutos aiheutui pääasiallisesti asukaskohtaisen tasausrajan pienentymisestä – 39 eur / asukas. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuden muutokset aiheutuvat laskentatekijöiden eli määrien ja yksikköhintojen muutoksesta.

Vuoden 2020 valtionosuudet (kts kaavio) sisälsivät huomattavia määriä erillisiä valtion koronatukitoimia.

VALTIONOSUUDET

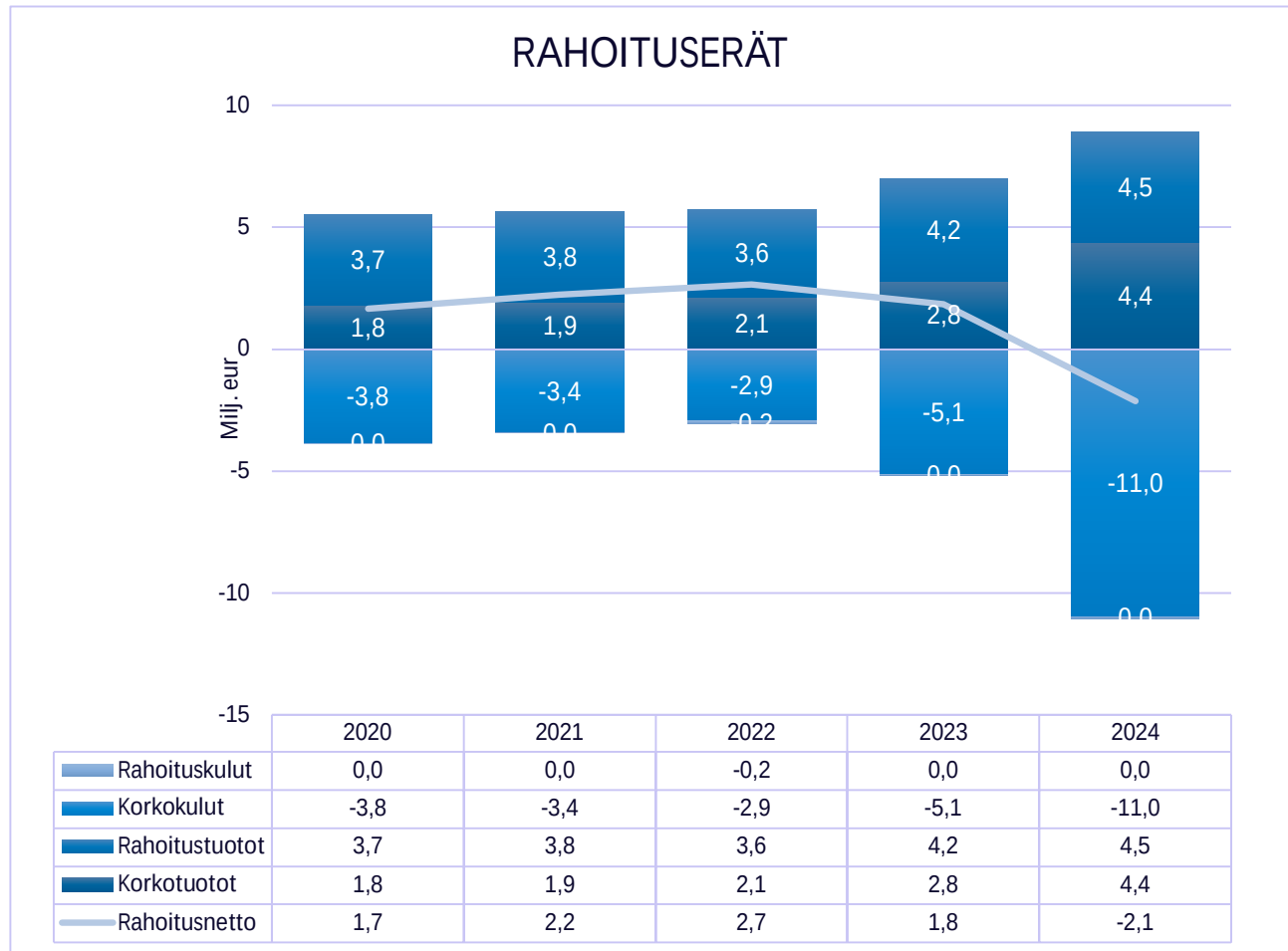

	2020	2021	2022	2023	2024
Veromenetysten kompensatio	22,2	21,8	25,2	7,8	7,8
Opetus- ja kulttuuritoimen vos	-1,1	-1,0	-1,7	-2,0	-1,0
Valtionosuuksien tasaus	12,6	11,8	11,0	11,0	8,9
Peruspalvelujen valtionosuus	102,3	93,3	97,3	5,9	-10,6
Valtionosuudet yhteensä	135,9	126,0	131,9	22,7	5,1

Rahoitustuotot

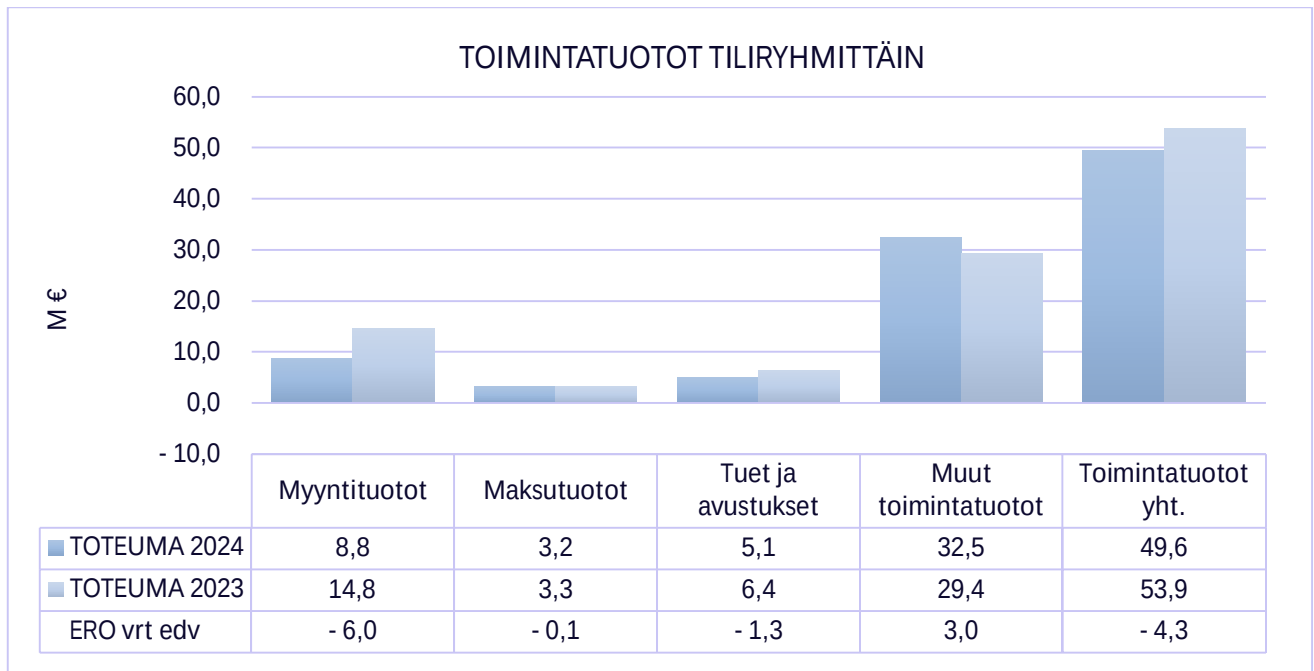
Korkotuotot (korkotulo lainoista tyttärille) nousivat vuodesta 2023 1,6 milj. euroa, ollen tilikaudella 4,4 milj. euroa. Korkotuottojen kasvu johtuu suurelta osin antolainakannan kasvamisesta.

Muut rahoitustuotot kasvoivat 0,3 milj. Euroa. Tässä kasvu tulee kasvaneista osinkotuloista (Kotkan Energia, Kunta-rahoitus Oyj ja Sarastia Oy).

Toimintatuotot

Toimintatuottoja tilikaudelta kertyi 49,6 milj. euroa. Toimintatuotot laskivat kokonaisuutena – 4,3 milj. euroa.

Myyntituotot vuodelta 2024 olivat 8,8 milj. euroa, mikä on -6,0 milj. euroa vähemmän kuin vertailuvuonna 2023. Myyntituottojen laskusta olennainen osa aiheutuu maahanmuuttotyön valtion korvausten pienentymisestä, kun vastaanottokeskus, tulkkikeskus ja ryhmäkotitoiminnot ulkoistettiin.

Tuet ja avustukset toteutuivat 0,8 milj. euroa edellisvuotta pienempinä ja olivat vuonna 2024 yhteensä 5,1 milj. euroa. Vähennys aiheutui valtion maksamien hankerahojen pienentymisestä. Suurimmat hankerahatuet sisältyvät kasvatus- ja koulutuslautakunnan alaisiin opetuksen ja varhaiskasvatuksen hankkeisiin.

Muut toimintatuotot olivat vuodelta 2024 yhteensä 32,5 milj. euroa, mikä on 3,0 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Muista toimintatuotoista 30,5 milj. euroa kertyy vuokratuotoista. Vuoden 2024 vuokratuottoihin sisältyy Hamina-Kotka Satamalta laskutettua vuokranoikaisua 1,1 milj. euroa. Oikaisu aiheutui aikaisempien vuosien virheellisten indeksikorotusten laskennasta.

Muihin toimintatuottoihin sisältyy käyttöomaisuuden myyntivoittoja 0,7 milj. euroa, kun edellisenä vuonna myyntivoittoja kertyi 0,4 milj. euroa.

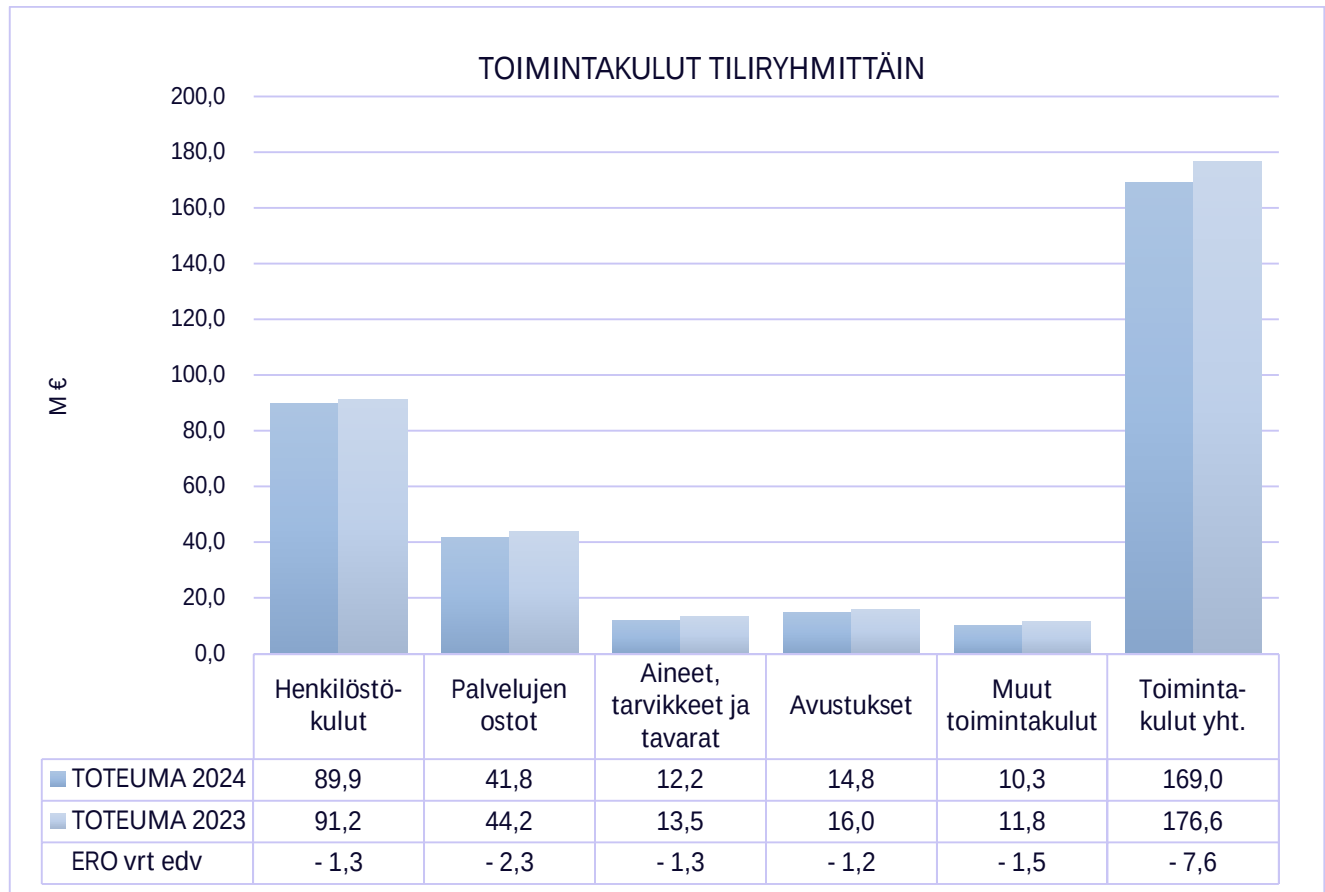
KULUT

Toimintakulut

Kotkan kaupungin kulujen (toimintakulut, korkokulut ja rahoituskulut) kokonaismäärä oli 180,0 milj. euroa. Kuluista 169,0 milj. euroa oli toimintakuluja. Toimintakulut pienentyivät edellisvuodesta 7,6 milj. euroa.

Korkokulut ja -rahoituskulut olivat yhteensä 11,0 milj. euroa, kun vuonna 2023 ko. kulut olivat 5,2 milj. euroa.

Henkilöstökulut olivat 2024 yhteensä 89,9 milj. euroa. Henkilöstökulut pienenevät edellisvuodesta - 1,3 milj. euroa. Henkilöstökuluista palkkoja ja palkkioiden osuus oli 72,0 milj. euroa ja sivukulujen 17,8 milj. euroa. Henkilöstökulujen pienentyminen selittyy henkilöstösivukulujen pienentymisellä, kun sekä sosiaaliturvamaksujen että työttömyysmaksujen keräilyprosentit olivat edellisvuotta alhaisemmat. Lisäksi vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna aiheutui kunnan omien eläkkeiden eläkevastuuvarauksen muutoksesta. Vertailuvuonna 2023 eläkevastuuvarauksen muutos oli suurempi eläkkeiden indeksikorotusten johdosta.

Kunnan palveluiden ostot olivat tilikaudella yhteensä 41,8 milj. euroa, mikä on - 2,3 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Palveluiden ostojen vähennyksestä olennainen osa syntyy maahanmuuttajapalveluihin sisältyneiden toimintojen ulkoistamisesta sekä hankerahoituksen pienentymisestä.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat tiliryhmän kustannukset pienenevät edellisvuodesta - 1,3 milj. euroa, ollen vuonna 2024 yhteensä 12,2 milj. euroa. Säästöä syntyi 1,1 milj. euroa tiliryhmässä lämmitys-, sähkö- ja vesikustannukset, josta sähkökustannusten pienentyminen edelliseen vuoteen verrattuna oli - 0,8 milj. euroa. Säästöä edelliseen vuoteen verrattuna syntyi myös polttoaine- sekä toimistotarvikkeet ja kirjallisuushankinnoissa.

Toimintakuluihin sisältyneiden avustusten määrä oli vuodelta 2024 yhteensä 14,8 milj. euroa, mikä on - 1,2 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Annetut avustukset jakaantuvat avustuksiin kotitalouksille ja yhteisöille. Kotitalousavustusten määrä alentui edellisvuodesta ja pienentymistä selittää vastaanottokeskustoiminnan ulkoistaminen. Yhteisöille annettujen avustusten määrä kasvoi kokonaisuudessaan 0,3 milj. euroa, mikä sisältää yksittäisten avustuskohteiden tuen määrän lisäystä ja vähennystä. Kotkan tapahtumakeskuksen avustusmäärä kasvoi edellisvuodesta 1,1 milj. euroa. Avustukset yhteisöille sisältyvä kunnan maksuosuus työttömyystuista (Kela) oli vuonna 2024 6,1 milj. euroa, mikä on 0,5 milj. euroa edellisvuotta pienempi.

Muut toimintakulut pienenevät vuoteen 2023 verrattuna - 1,5 milj. euroa. Muiden toimintakulujen määrä oli vuonna 2024 yhteensä 10,3 milj. euroa, josta 8,8 milj. euroa oli vuokrakustannuksia. Vuokrakustannuksien pienentymisestä olennainen osa syntyi vastaanottokeskuksen toimintaan tarvittavien vuokra-asuntojen kustannusten pienentymisestä. Lisäksi säästöä syntyi koulurakennusten väistötilakustannuksista.

Rahoituskulut

Korkokulut olivat tilikaudelta – 11,0 milj. euroa, mikä on lähes 5,9 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2023.

Korkokustannusten nousu on seurausta lainakannan kasvusta (lainat tyttärille). Lainakanta tytäryhtiöille 31.12.2023 oli 109,2 milj. euroa ja 31.12.2024 se oli 147,1 milj. euroa. Maksoimme pitkäaikaisista lainoista 1,7 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2023.

Nordean koronvaihtosopimuksen ennalta sovittu ehto kiinteän koron tasosta nousi vuoden 2023 lopussa 1,26 prosentista 3,16 prosenttiin. Tämä pienensi korkohyötyämme vuoden 2024 osalta. Tämän lisäksi muokkasimme Danske Bankin koronvaihtosopimusta siten, että se oli voimassa vuoden 2024 lopulla (alkuperäinen voimaantulo vuonna 2026). Tämä toi korkotuloa n. 0,4 milj. uroa. Kokonaisuudessaan koronvaihtosopimuksista saimme korkotuloa n. 1,9 milj. euroa.

Kuntatodistuksista (alle vuoden pituinen velkakirja) maksamamme korko oli vuonna 2023 keskimäärin 3,03 %.

Vuonna 2024 maksamamme korko oli 3,92 %. Etenkin ensimmäisellä vuosipuoliskolla 2024 korkotaso pysytteli korkeana, laskua tammi-kesäkuussa oli vain 0,20 %-yksikköä ja vasta toisella vuosipuoliskolla korkotaso tuli alemmas, heinä-joulukuussa lasku 1,0 %-yksikköä. Maksoimme lyhyistä lainoista korkomenoja vuonna 2024 7,1 milj. euroa, joka on n 2,5 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2023. Lisäksi jaksotuskäytännön muutos vaikutti negatiivisesti korkokuluihin 0,7 milj. euroa.

Toimintakate ja vuosikate

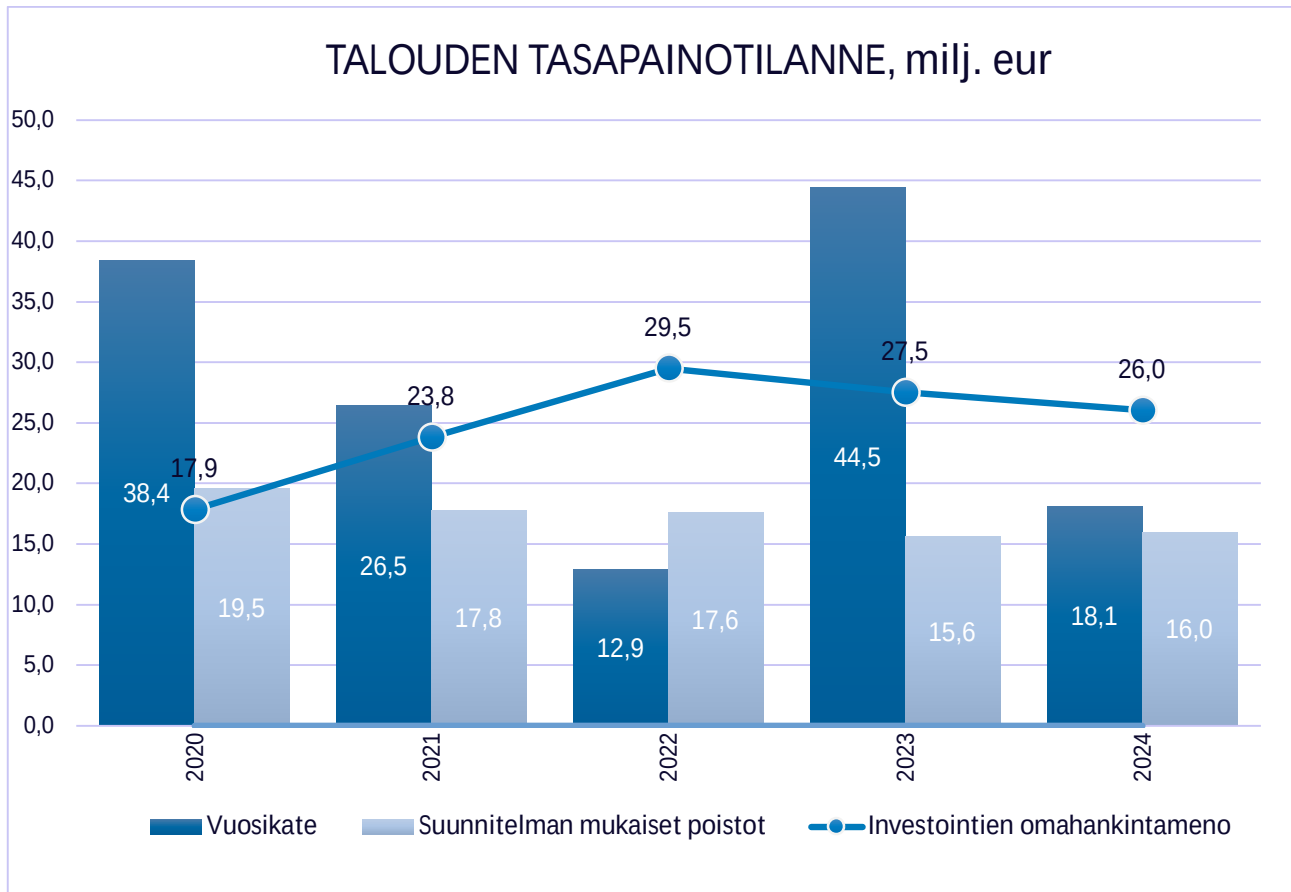
Toimintakatteella osoitetaan, paljonko kuluista saadaan katetuksi palvelutoiminnan myynti- ja maksutuloilla. Loput toimintakuluista katetaan käytännössä vero- ja valtionosuusrahoituksella. Toimintakate on kunnissa negatiivinen. Tilikauden toimintakate oli - 118,6 milj. euroa, ollen 3,1 milj. euroa edellisvuotta parempi.

Toimintatuotot kattoivat 29,5 % toimintakuluista, mikä osuus on laskenut edellisvuodesta - 1,2 %. Tunnusluvun kuntakohtaisessa vertailussa on huomioitava kunnan koko, toimintojen yhtiöittäminen, liikelaitostaminen ja oppilaitosten ylläpitäminen. Kuntien tilinpäätös- ja tunnuslu kuvvertailuja on saatavissa nettisivustolta Tutkihallinto.fi. Tilinpäätöstiedot vuodelta 2024 on raportoitava Valtiokonttorille viimeistään 15.4.2025.

Tilinpäätöksen 2024 vuosikate oli 18,1 milj. euroa ja se heikkeni edellisestä vuodesta - 26,4 milj. euroa. Vuosikatteen sisältyvät verotulot ja valtionosuudet laskivat edellisvuodesta - 25,5 milj. euroa, josta valtionosuuksien pienentyminen oli - 17,7 milj. euroa sekä verotulojen pienentyminen oli - 7,9 milj. euroa. Verotulojen ja valtionosuuksien muutosta on selostettu edellä tässä dokumentissa.

Poistojen ja arvonalentumisten kokonaismäärä vuonna 2024 oli 17,7 milj. euroa. Poistojen kokonaismäärään sisältyy kertaluonteisia poistoja 1,7 milj. euroa. Alaskirjaukset on toteutettu toimitilahallinnon rakennuksille laatiman alaskirjaussuunnitelman mukaisesti. Kokonaan tai osittain alaskirjattuja rakennuksia oli 9 kappaletta.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, tulo-rahoitus on riittävä. Oletus on kuitenkin pätevä vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Tulo-rahoituksen riittävyyttä tarkasteltaessa poistoina huomioidaan vain suunnitelman mukaiset poistot.

Investointien omahankintameno on investointimenojen ja rahoitusosuuksien erotus ilman pysyvien vastaavien myyntien vaikutusta. Nettoinvestoinneilla tarkoitetaan bruttoinvestointien ja rahoitusosuuksien sekä muiden tulojen erotusta. Investointien muissa tuloissa esitetään myytyjen pysyvien vastaavien hankintamenojen vähennykset.

Tilikauden 2023 investointien omahankintamenot olivat 26,0 milj. euroa. Kun huomioidaan myytyjen pysyvien vastaavien tasearvon muutos 0,04 milj. euroa, niin nettoinvestointien määrä oli 26,0 milj. euroa.

Investointien rahoitusosuudet olivat tilikaudelta 2024 yhteensä 1,7 milj. euroa. Rahoitusosuuksiin sisältyy Kymenlaakson Liiton myöntämää AKKE-ÄRM -rahoitusta 1,45 milj. euroa, mikä myönnettiin Keltakallion teollisuusalueen infran rakentamiseen. Myönnetty rahoitus on kokonaisuudessaan 3,0 milj. euroa, josta vuodelle 2024 on kohdistettu vuonna 2024 syntyneiden tukipäätökseen hyväksytyjen kustannuksien rahoitusosuus. Rahoitusosuus on 70 % tukeen oikeuttavista kustannuksista.

Arto Tolsa Areenan katsomorakennuksen toteuttamiseen saatiin 0,4 milj. euroa avustusta Palloliitolta. Avustus on kirjattu käyttötalouteen tarkennettujen investointiavustuskirjausperiaatteiden mukaisesti. Kirjausperiaatteen muutos pohjautuu kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisten poistojen yleisohjeeseen. Yleisohjeessa todetaan, että kunnan saama investointiavustus on tulkittava lähtökohtaisesti suppeasti joko kunnan saamaksi valtionavustukseksi tai EU -tueksi. Edellä mainittu avustus ei ole valtionavustus eikä EU -tuki.

Investoinnit eritellään tarkemmin kohdassa 8.5 Investointiosan toteutuminen.

Vuoden 2024 vuosikate 18,1 milj. euroa ei ole riittänyt investointien omahankintahinnan 26,0 milj. eur kattamiseen. Vuoden 2024 tilikauden suunnitelman mukaiset poistot olivat 16,0 milj. euroa.

Satunnaiset erät

Tilikaudelle 2024 ei ole kirjattu satunnaisia eriä.

Tilinpäätössiirrot

Tilikaudella 2024 on tuloutettu poistoeroa (purettu investointivarausta) yhteensä 0,1 milj. euroa. Poistoeron muutos aiheutuu Opintokeskus Karhun rakennuksen poistoeron tuloutuksesta kyseisen rakennuksen suunnitelman mukaisia poistoja vastaavasti.

Tilikauden ylijäämä

Tilikauden ylijäämä on 0,6 milj. euroa (562 183,82 eur). Ylijäämä sisältää poistoeron tuloutuksen 0,1 milj. euroa. Ilman poistoeron tuloutusta muodostuva tilikauden tulos oli 0,4 milj. euroa

Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulo-rahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kaupungin rahavarojen muutoksen tilikaudella.

RAHOITUSLASKELMA milj. eur	2020	2021	2022	2023	2024	Muutos
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	38,4	26,5	12,9	44,5	18,1	-26,4
Satunnaiset erät	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulo-rahoituksen korjauserät	9,0	-7,5	-10,1	0,0	-0,9	-0,9
Investointien rahavirta						0
Investointimenot	-18,7	-24,1	-29,9	-28,3	-27,7	0,6
Rahoitusosuudet investointeihin	0,8	0,3	0,4	0,8	1,7	0,9
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1,2	6,5	6,9	0,4	0,8	0,4
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	30,7	1,5	-19,7	17,3	-8,0	-25,4
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	0,0	0,0	-0,1	-0,2	0,0	0,2
Antolainasaamisten vähennykset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,0	30,0	0,0	30,0	47,8	17,8
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-14,1	-43,3	-8,9	-5,7	-4,1	1,6
Lyhytaikaisten lainojen muutos	11,3	-19,9	15,4	13,9	-22,5	-36,4
Oman pääoman muutokset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-3,4	3,3	-22,7	-46,7	-23,8	22,9
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-6,2	-29,8	-16,3	-8,6	-2,6	6,0
Rahavarojen muutos	24,5	-28,3	-36,0	8,7	-10,6	-19,3
Rahavarat 31.12.	68,0	39,7	3,7	12,5	1,9	
Rahavarat 1.1.	43,5	68,0	39,7	3,7	12,5	

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2020	2021	2022	2023	2024	Muutos
Investointien tulorahoitus, %	215,4	111,1	43,8	161,6	69,6	-92,0
Laskennallinen lainanhoitokate	1,0	0,8	0,4	1,1	0,6	-0,6
Kassan riittävyys, pv	57	30	3	21	3	-18
Asukasmäärä	51 695	51 248	50 640	50 488	50 210	-278
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta, milj. eur	90,1	94,4	-7,6	12,8	21,8	9,1

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Laskennallinen lainanhoitokate kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla lukua useamman vuoden jaksolla.

Kotkan kaupungin toiminnan ja investointien rahavirta 2024 oli negatiivinen - 8,0 milj. euroa eli tulorahoitus ei ole riittänyt kattamaan tilikauden investointeja. Edellisten tilikausien toiminnan ja investointien rahavirta on vaihdellut merkittävästi. Vaihteluun ovat vaikuttaneet erot vuotuisissa investointitasoissa, olennaiset myyntivoittotapahtumat ja esim. pakollisen varauksen kirjaukset.

Kassavarojen riittävyyden tunnusluku oli 3 päivää, kun vuonna 2023 se oli 21 päivää. Rahavarat olivat vuoden vaihteessa 1,9 milj. euroa.

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE milj. eur	2020	2021	2022	2023	2024	Muutos
VASTAAVAA						
PYSYVÄT VASTAAVAT	510,2	511,4	517,4	496,7	505,0	8,3
Aineettomat hyödykkeet	0,7	1,0	1,1	6,3	5,6	-0,7
Aineettomat oikeudet	0,4	0,4	0,2	0,1	0,0	-0,1
Muut pitkävaikutteiset menot	0,3	0,6	0,8	6,2	5,6	-0,6
Ennakkomaksut	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Aineelliset hyödykkeet	288,2	284,2	285,0	285,0	294,0	9,0
Maa- ja vesialueet	104,0	103,5	106,6	107,4	111,5	4,2
Rakennukset	121,2	115,0	109,6	105,2	122,1	16,9
Kiint.rakenteet ja laitteet	50,5	46,7	44,0	43,9	44,0	0,1
Koneet ja kalusto	8,6	8,6	8,0	2,8	3,9	1,1
Muut aineelliset hyödykkeet	2,2	2,2	2,2	2,2	2,3	0,0
Enn.maksut ja keskener.hankinnat	1,7	8,2	14,6	23,5	10,2	-13,3
Sijoitukset	221,4	226,3	231,3	205,4	205,4	0,0
Osakkeet ja osuudet	215,5	220,4	225,4	199,4	199,4	0,0
Muut lainasaamiset	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3	0,0
Muut saamiset	0,6	0,6	0,6	0,8	0,8	0,0
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0,8	0,9	1,2	1,3	1,2	-0,1
Valtion toimeksiannot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	0,8	0,9	1,2	1,3	1,2	-0,1
VAIHTUVAT VASTAAVAT	142,4	120,5	116,0	148,4	158,7	10,3
Vaihto-omaisuus	1,3	1,0	0,7	0,6	0,6	0,0
Aineet ja tarvikkeet	1,3	1,0	0,7	0,6	0,6	0,0
Saamiset	73,0	79,8	111,6	135,4	156,3	20,9
Pitkäaikaiset saamiset	58,4	63,6	96,1	126,1	142,5	16,4
Lainasaamiset	55,2	58,1	90,6	120,6	139,9	19,2
Siirtosaamiset	3,2	5,5	5,5	5,5	2,7	-2,8
Lyhytaikaiset saamiset	14,6	16,2	15,5	9,3	13,8	4,4
Myyntisaamiset	5,7	4,9	4,0	3,6	3,2	-0,4
Lainasaamiset	0,0	5,1	6,1	1,6	2,2	0,6
Muut saamiset	5,3	2,5	1,6	1,1	5,2	4,1
Siirtosaamiset	3,6	3,7	3,8	3,0	3,1	0,1
Rahoitusarvopaperit	30,0	30,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	30,0	30,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahat ja pankkisaamiset	38,0	9,7	3,7	12,5	1,9	-10,6
VASTAAVAA YHTEENSÄ	653,5	632,9	634,6	646,4	664,9	18,5

TASE milj. eur	2020	2021	2022	2023	2024	Muutos
VASTATTAVAA						
OMA PÄÄOMA	309,2	314,7	310,0	308,0	308,6	0,6
Peruspääoma	293,1	293,1	293,1	262,9	262,9	0,0
Muut omat rahastot	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,0
Edell. tilikauden yli-/alijäämä	13,1	15,1	20,6	15,9	44,1	28,2
Tilikauden yli-/alijäämä	2,1	5,5	-4,7	28,2	0,6	-27,7
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET						0
VARAUKSET	4,2	3,9	2,6	2,5	2,4	-0,1
Poistoero	4,2	3,9	2,6	2,5	2,4	-0,1
Vapaaehtoiset varaukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
PAKOLLISET VARAUKSET	11,7	9,2	1,4	1,7	1,5	-0,1
Eläkevaraukset	2,1	1,7	1,4	1,7	1,5	-0,1
Muut pakolliset varaukset	9,7	7,5	0,0	0,0	0,0	0,0
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	0,8	0,9	1,2	1,2	1,1	-0,2
Valtion toimeksiannot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lahjoitusrahastojen pääomat	0,8	0,9	1,2	1,2	1,1	-0,2
VIERAS PÄÄOMA	327,5	304,2	319,4	333,0	351,4	18,3
Pitkäaikainen	52,8	73,9	68,0	93,8	137,1	43,3
Joukkovelkakirjalainat	0,0	30,0	30,0	30,0	30,0	0,0
Lainat rah. ja vak. laitoksilta	52,0	43,1	37,4	63,4	106,8	43,4
Saadut ennakot	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut velat	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0
Siirtovelat	0,0	0,7	0,6	0,4	0,3	-0,1
Lyhytaikainen	274,8	230,3	251,3	239,2	214,2	-25,0
Joukkovelkakirjalainat	30,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lainat rah. ja vak. laitoksilta	163,4	154,1	159,9	176,7	154,7	-22,0
Lainat julkisyhteisöiltä	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lainat muilta luotonantajilta	48,8	33,9	40,3	35,8	35,6	-0,2
Saadut ennakot	2,6	2,5	3,8	1,8	0,9	-0,9
Ostovelat	15,2	24,7	30,0	9,7	6,5	-3,1
Muut velat	3,8	3,9	4,9	4,7	3,4	-1,3
Siirtovelat	10,9	11,2	12,5	10,4	13,0	2,6
VASTATTAVAA YHT	653,5	632,9	634,6	646,4	664,9	18,5

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta. Tarkemmin eritelty, sentin tarkkuudella laadittu tase esitetään tilinpäätöslaskelmat - osassa.

TASEEN TUNNUSLUVUT	2020	2021	2022	2023	2024	Muutos
Kunnan omavaraisuus %	48,2	50,5	49,6	48,2	46,8	-1,3
Suhteellinen velkaantuneisuus %	74,6	68,9	70,0	151,7	185,9	34,2
Lainat ja vuokravastuut 31.12. (milj. euroa)	434	370	408	416	434	18
Lainat ja vuokravastuut 31.12. euroa/asukas	8 391	7 216	8 047	8 240	8 640	400
Kertynyt yli/alijäämä, 1000 euroa	15 128	20 614	15 884	44 113	44 676	562
Kertynyt yli/alijäämä, euroa/asukas	293	402	314	874	890	16
Kunnan lainakanta 31.12. (milj. euroa)	294	261	268	306	327	21
Kunnan lainat euroa/asukas	5 692	5 095	5 285	6 058	6 515	456
Lainasaamiset (milj. euroa)	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3	0,0
Asukasmäärä	51 695	51 248	50 640	50 488	50 210	-278

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Lainat ja vuokravastuut 31.12. (uusi tunnusluku)

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Kotkan kaupungin taseen loppusumma oli 664,9 milj. euroa. Taseen loppusumma kasvoi 18,5 milj. euroa. Aineellisten hyödykkeiden eli maa-alueiden, rakennusten, koneiden, laitteiden jne. tasearvo kasvoi 9,0 milj. euroa. Tilikauden aikana valmistuivat Käpylän koulu, AT Areenan aurinkokatsomo sekä Keltakallion teollisuusalueen ja Kantasataman infra investointeja. Maa- ja vesialueiden lisäys edellisvuodesta oli 4,2 milj. euroa, johon sisältyy Keltakallion teollisuustontin esirakentamisen kustannuksia 3,1 milj. euroa.

Keskeneräisiin hankintoihin sisältyvät seuraavalla tilikaudella jatkuvat investoinnit. Näistä olennaisimmat ovat Karhulan koulukeskus, Karhulan torin ja keskustan liikennealueet, Keltakallion alueen infra sekä Karhulan Uimahallin peruskorjaus.

Taseesta laskettava omavaraisuusaste oli tilikauden päättyessä 46,8 %. Lainakannan määrä oli 327 milj. euroa ja lainakanta kasvoi 21,0 milj. euroa. Lainat asukasta kohti olivat 6 515 euroa. Kaupungilla oli taseessaan 31.12.2024 pitkäaikaista lainaa 137,1 milj. euroa. Lyhytaikaista lainaa pankeilta ja rahalaitoksilta (sisältää kuntatodistukset) oli yhteensä 154,7 milj. euroa, josta 4,34 milj. euroa on pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiä vuonna 2025. Tämän lisäksi kaupungilla on 35,6 milj. euroa lyhytaikaista velkaa tytäryrityksille konsernitilistä.

Suhteellinen velkaantuneisuus kuvaa kaupungin mahdollisuuksia selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksellaan. Tunnusluku on sitä parempi, mitä pienempi luvun arvo on. Rahoitusvarallisuus mittaa kaupungin likvidien varojen riittävyyttä vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Suhteellinen velkaantuneisuus oli vuodelta 2024 185,9 %, kun edellisenä vuonna tunnusluku oli 151,7 %. Tunnusluku lasketaan vieraan pääoman pl saadut ennakot osuutena käyttötuloista. Käyttötuloihin luetaan toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet. Käyttötulot pienenevät olennaisesti hyvinvointialueiden aloittamisen johdosta ja tämä aiheutti suhteellinen velkaantuneisuus tunnusluvun olennaisen heikkenemisen vertailuvuonna 2023.

Kertyneen yli-/alijäämän määrä osoittaa, paljonko kunnalla on tulevina vuosina liikkumavaraa tai mikä määrä on katettava tulevien vuosien ylijäämisillä tilinpäätöksillä. Kumulatiivinen ylijäämä tilikauden 2024 lopussa oli 44,7 milj. euroa. Tilikauden kumulatiivista ylijäämää kasvatti kuluvan tilikauden ylijäämä 0,6 milj. euroa, kun tilikauden kumulatiivinen ylijäämä 1.1.2024 oli 44,1 milj. euroa.

Kunnan peruspääoma oli tilikauden lopussa 262,9 milj. euroa.

1.5 Kokonaistuotot ja -menot

KOKONAISTULOT JA -MENOT milj. eur	2023	%	2024	%
TULOT				
Toiminta				
Toimintatuotot	53,9	20,0 %	49,6	22,1 %
Verotulot	141,6	52,4 %	133,8	59,6 %
Valtionosuudet	22,7	8,4 %	5,1	2,3 %
Korkotuotot	2,8	1,0 %	4,4	2,0 %
Muut rahoitustuotot	4,2	1,6 %	4,5	2,0 %
Satunnaiset tuotot	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Tulorahoituksen korjauserät				
- Pysyvien vastaavien myyntivoitot	-0,3	-0,1 %	-0,7	-0,3 %
Investoinnit				
Rahoitusosuudet invest.menoihin	0,8	0,3 %	1,7	0,7 %
Pysyvien vast. hyödykk. luovutustulot	0,4	0,1 %	0,8	0,3 %
Rahoitustoiminta				
Antolainojen vähennys	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30,0	11,1 %	47,8	21,3 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	13,9	5,2 %	-22,5	-10,0 %
Oman pääoman lisäykset	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
KOKONAISTULOT YHTEENSÄ	270,1	100,0 %	224,4	100,0 %
MENOT				
Toiminta				
Toimintakulut	176,6	82,3 %	169,0	80,0 %
- Valmistus omaan käyttöön	-1,0	-0,5 %	-0,8	-0,4 %
Korkokulut	5,1	2,4 %	11,0	5,2 %
Muut rahoituskulut	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Satunnaiset kulut		0,0 %		0,0 %
Tulorahoituksen korjauserät				
- Pakollisten varausten muutos	-0,3	-0,1 %	0,1	0,1 %
Satunnaiset kulut	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Investoinnit				
Investointimenot	28,3	13,2 %	27,7	13,1 %
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten lisäys	0,2	0,1 %	0,0	0,0 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	5,7	2,6 %	4,1	1,9 %
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Oman pääoman vähennys	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
KOKONAISMENOT YHTEENSÄ	214,7	100,0 %	211,2	100,0 %

2 Kotka konsernin toiminta ja talous

Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupungin tytäryhteisöjen toimintaa ohjaavat konserniohje ja siihen liittyvä suositus ”Hyvä hallinto ja johtamistapa Kotkan kaupungin tytäryhtiöissä”. Konserniohje ja edellä mainittu suositus päivitettiin valtuustossa 17.10.2022. Lisäksi tytäryhteisöjen toimintaa ohjaavat kaupunkistrategia sekä sen nojalla laaditut erilaiset ohjelmat, kuten Kotkan kaupungin ilmasto-ohjelma 2021–2030 (Kv 14.12.2020 § 139). Tytäryhteisöjen toimintaa ohjaavat niin ikään tytäryhteisöjen omistajapoliittiset linjaukset (Kv 11.12.2023 § 136), jotka ohjaavat samalla myös kaupungin toimielinten ja viranhaltijoiden toimintaa. Omistajaohjausjaosto ohjaa tytäryhteisöjen toimintaa myös konkreettisissa tapauksissa antamalla ennakkokäsityksensä ohjattavasta asiasta. Jaosto myös valvoo tytäryhteisöjen toimintaa kuulemalla kokouksiinsa yhteisöjen ajankohtaiskatsauksia.

Kaupunginhallitus ja sen omistajaohjausjaosto johtavat kuntakonsernia. Konsernin operatiivinen johtaminen on kaupunginjohtajan vastuulla. Kansliapäällikkö avustaa kaupunginjohtajaa Kotka-konsernin ohjauksessa. Konserniyhtiöiden valvontavastuu on jaettu kaupunginjohtajan, kansliapäällikön ja viranhaltijoiden kesken.

Vuonna 2024 konserniyhtiöiltä kerättiin tietoa (mm. tulos, tulosenuste, investoinnit, lainakanta, kesikorko) e-lo-makkeella ja konsernin laajuisella Apollo rahoitusjärjestelmällä 30.4.2024 tilanteesta sekä 30.9.2024 tilanteesta. Tiedot koostettiin ja vietiin hallitukselle tiedoksi 3.6.2024 sekä 25.11.2024. Näiden lisäksi raportoitiin laajempi valtuuston tytäryhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutuminen 1.1.-30.6.2024, mikä käsiteltiin hallituksessa 2.9.2024.

Kotka-konserniin kuuluvat tytäryhteisöt on omistajapoliittisissa linjauksissa jaettu toimialakohtaisesti eri ryhmiin. Eri liiketoimintaryhmille sekä jokaiselle konserniyhteisölle on omistajapoliittisissa linjauksissa asetettu omat kaupunkistrategian linjauksista johdetut kehittämistavoitteet. Eri liiketoimintaryhmissä voi olla sekä kilpailluilla markkinoilla toimivia yhteisöjä, että yhteisöjä, jotka tuottavat kuntalaisille/asiakkaille palveluja omakustannushintaan tai avustusten turvin.

- Energia- ja logistiikkaliiketoiminta: HaminaKotka Satama Oy, Kotkan Energia Oy, Kymen Vesi Oy, Kymenlaakson Vesi Oy ja Kymenlaakson Jäte Oy.
- Kiinteistö- ja rakennusliiketoiminta: Kotkan Asunnot Oy, Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy, Kymenlaakson kampuskiinteistöt Oy, Sunilan Kantola Oy.
- Koulutus-, kulttuuri- ja matkailuliiketoiminta: Kotka Maretarium Oy, Kotkan Kaupunginteatteri Oy, Kymenlaakson Orkesteri Oy, Kotkan Tapahtumakeskus Oy, Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy (XAMK) ja Kotkan Golf Oy.
- Elinkeinopalveluliiketoiminta: Cursor Oy
- Sisäisiä palveluja tuottavat yhtiöt: Kymijoen Ravintopalvelut Oy

Konserniin yhdistellyt kuntayhtymät ovat: Kotkan-Haminan Seudun koulutuskuntayhtymä Ekami ja Kymenlaakson Liitto.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty osakkuusyhtiöt Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu konserni ja Kymenlaakson Jäte konserni. Kotkan Golf Oy (28,0 %) ja Kaakkois-Suomen Tieto Oy (18,06 %) jätetään yhdistelemättä.

Kaupungilla on myös omistusta seuraavissa yhteisöissä: Harjun Oppimiskeskus Oy, Koha-Suomi Oy, Kuntarahoitus Oyj, Sarastia Oy, Kuntien Tiera Oy, Monetra Oy sekä TVV lippu- ja maksujärjestelmä Oy. Lisäksi kaupungilla on sijoitettuna pääomaa Sotek-säätiössä sekä Kotkan Diakoniarahastossa.

KOTKAN KAUPUNKI

TYTÄRYHTIÖT

OSAKKUUSYHTIÖT

KOULUTUS-, KULTTUURI- JA MATKAILULIIKETOIMINTA

Kotkan Kaupunginteatteri Oy

TJ Mikko Korsulainen
Kotkan osuus 100 %

Kotkan Tapahtumakeskus Oy

TJ Tiina Salonen
Kotkan osuus 100 %

Kotka Maretarium Oy

TJ Sari Saukkonen
Kotkan osuus 97,17 %

Kymenlaakson Orkesteri Oy

TJ
Kotkan osuus 66,50 %

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Oy

TJ Heikki Saastamoinen
Kotkan osuus 25,5 %

Kotkan Golf Oy

TJ Tommi Nousiainen
Kotkan osuus 28 %

ENERGIA- JA LOGISTIIKKALIIKETOIMINTA

Kotkan Energia Oy

TJ Sami Markkanen
Kotkan osuus 100 %

Kymen Vesi Oy

TJ Jani Väkevää
Kotkan osuus 79 %

Kymenlaakson Vesi Oy

TJ Jani Väkevää
Kotkan osuus 70 %

HaminaKotka Satama Oy

TJ Kimmo Naski
Kotkan osuus 60 %

Kymenlaakson Jäte Oy

TJ Kati Manskinen
Kotkan osuus 27,32 %

KIINTEISTÖ JA RAKENNUSLIIKETOIMINTA

Kotkan Asunnot Oy

TJ Juha Tiitta
Kotkan osuus 100 %

Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy

TJ Aleksi Sallinen
Kotkan osuus 100 %

Sunilan Kantola Oy

TJ Jarmo Virtanen
Kotkan osuus 100 %

Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy

TJ Tero Tallinen
Kotkan osuus 51 %

ELINKEINOPALVELULIIKETOIMINTA

Cursor Oy

TJ David Lindström
Kotkan osuus 86,4 %

SISÄISIÄ PALVELUJA TUOTTAVAT YHTIÖT

Kymijoen Ravintopalvelut Oy

TJ Kari Turkia
Kotkan osuus 66,27 %

KUNTAYHTYMÄT

osuus

Kotkan-Haminan Seudun
koulutuskuntayhtymä

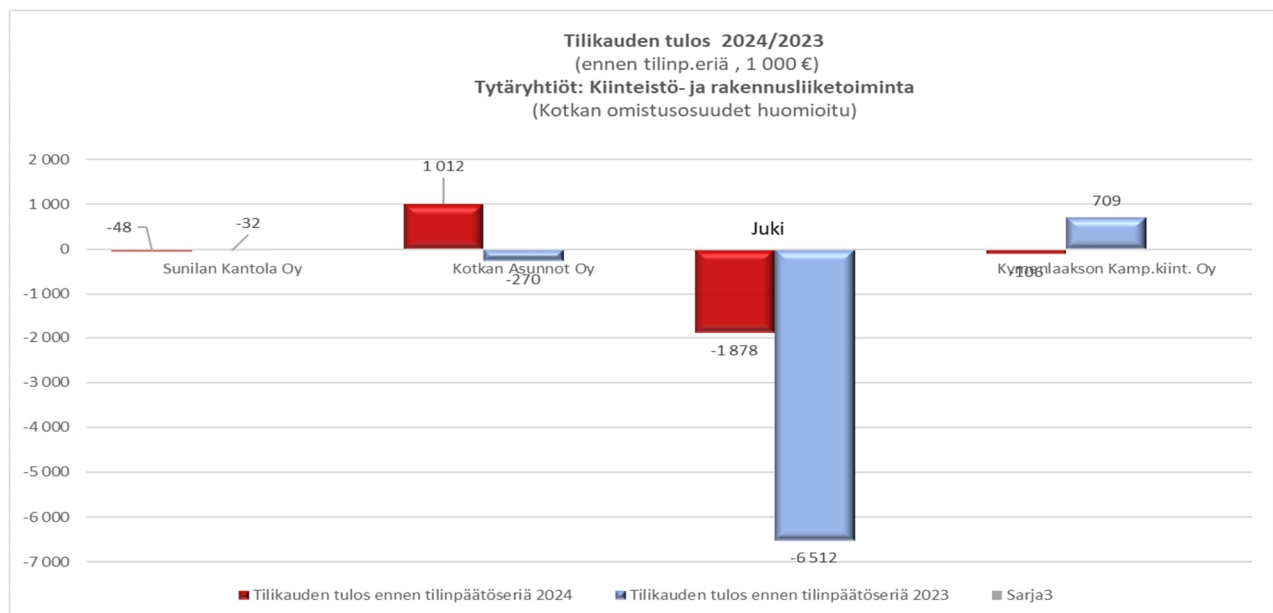
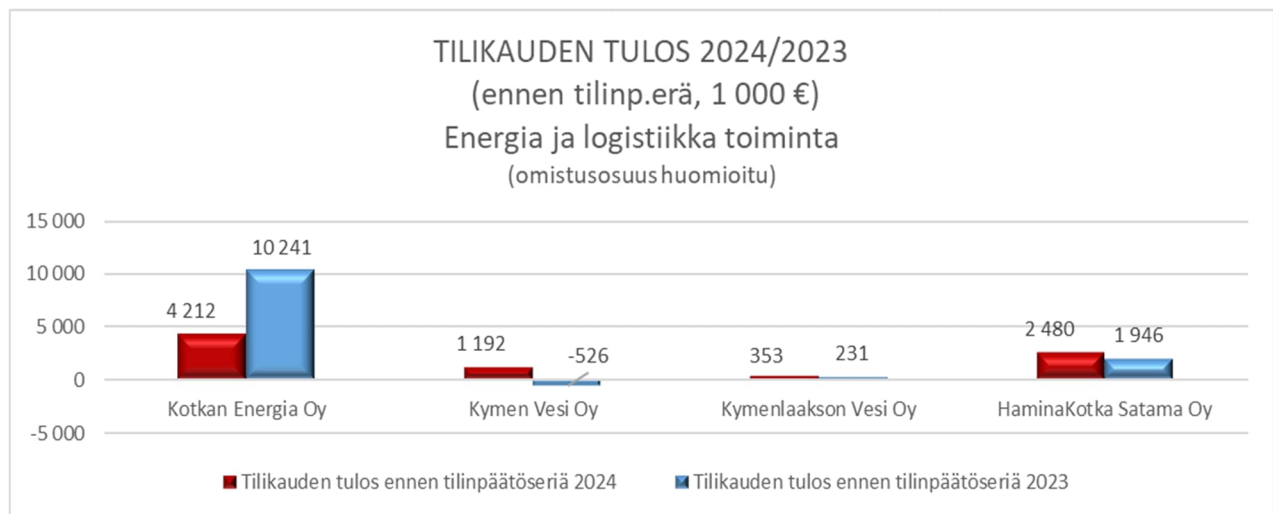
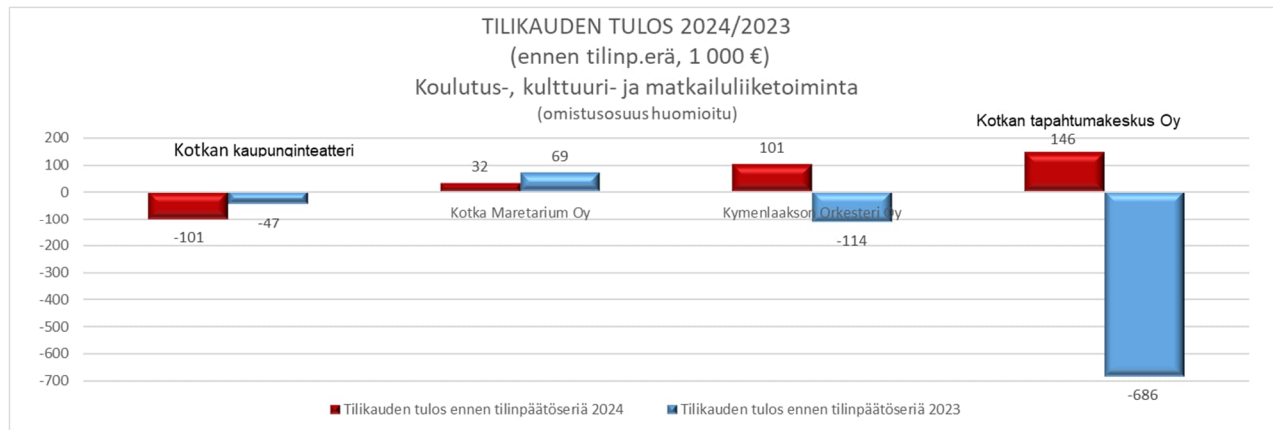
67,95 %

Kymenlaakson Liitto

32,17 %

Konserniyhtiöiden kaaviot

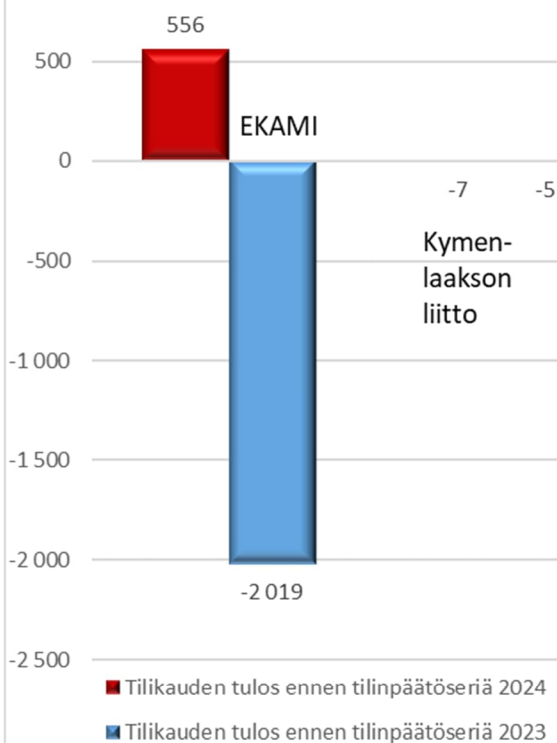

TILIKAUDEN TULOS 2024/2023

(ennen tilinp.erä, 1 000 €)

Kuntayhtymät

(omistusosuus huomioitu)

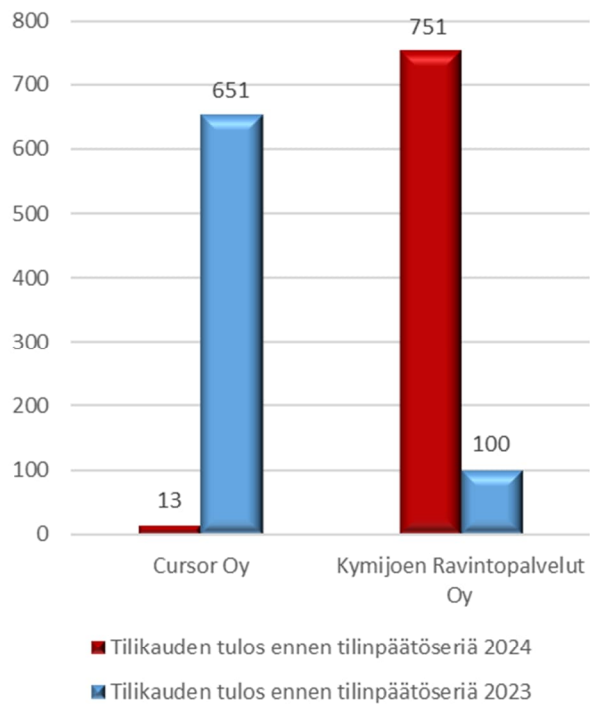

TILIKAUDEN TULOS 2024/2023

(ennen tilinp.erä, 1 000 €)

Elinkeino- ja sisäisiäpalveluja tuottavat

(omistusosuus huomioitu)

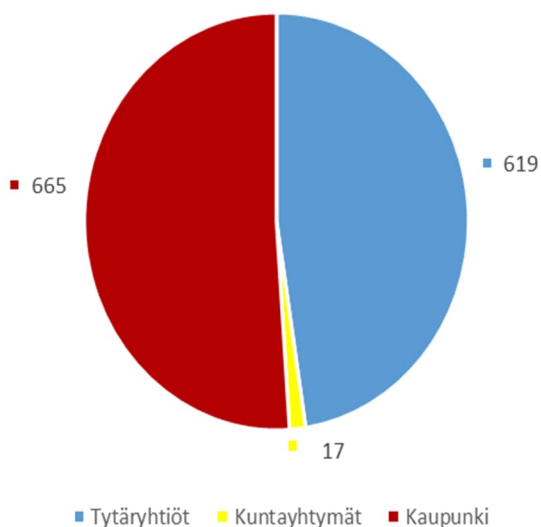

Vastaavaa 31.12.2024, milj. €

(Kotkan omistussuhteet huomioitu)

Koko konserni 1 302 milj.€

(ei sisällä eliminointeja)

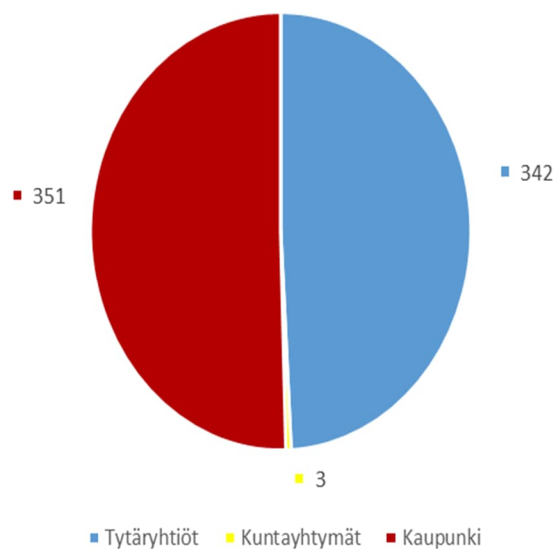

Vieras pääoma 31.12.2024

(Kotkan omistusosuus huomioitu)

Koko konserni 697 milj.€

(ei sisällä eliminointeja)

Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Muutokset omistus- ja äänivallassa ja avainhenkilöissä

Hallitusohjelmaan sisältyvät kirjaukset sidosyksikköhankinnoista aiheuttivat edelleen epätietoisuutta siitä, miten mahdolliset muutokset hankintalakiin vaikuttavat kaupungin ja muiden omistajien mahdollisuuksiin suoraan hankkia palveluita sidosyksiköiltä mukaan lukien sidosyksikköasemassa olevilta konserniyhtiöiltä. Sidosyksikköhankintoihin ei ole tähän mennessä sovellettu hankintalakia, vaan niitä on pidetty kunnan oman toiminnan järjestämisenä. Muutosten valmistelun etenemistä seurattiin tiiviisti ja loppuvuodesta tuli tieto, että hallituksen esityksen muotoon kirjoitettu työryhmänmietintä tulee lausuntokierrokselle heti vuoden 2025 alussa. Erityisesti hallitusohjelman kirjaukset sidosyksikölle asetettavasta vähimmäisomistusvaatimuksesta (10 %) ja muutokselle suunniteltu lyhyt siirtymäaika ovat asioita, joilla on suuri merkitys kaupunkikonsernille.

Konserniyhtiöiden tilintarkastusta hoitaa kaudella 2022–2026 BDO Auditor Oy.

Konserniyhtiöiden riskienhallinta ja epävarmuustekijät

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen perustuu kunnan perustehtävään, toimintaympäristön analysointiin, kuntastrategiaan sekä toiminnan ja talouden tavoitteisiin. Riskienhallinta sisältää kunnan tavoitteita uhkavien riskien tunnistamisen, arvioinnin ja priorisoinnin sekä tuloksellisen hallinnan. Valtuuston hyväksymien tavoitteiden saavuttamiseksi sekä hyvän hallintotavan toteutumiseksi riskien tunnistamisen, hallinnan sekä sisäisen valvonnan toimintatavat tulee sisällyttää mm.

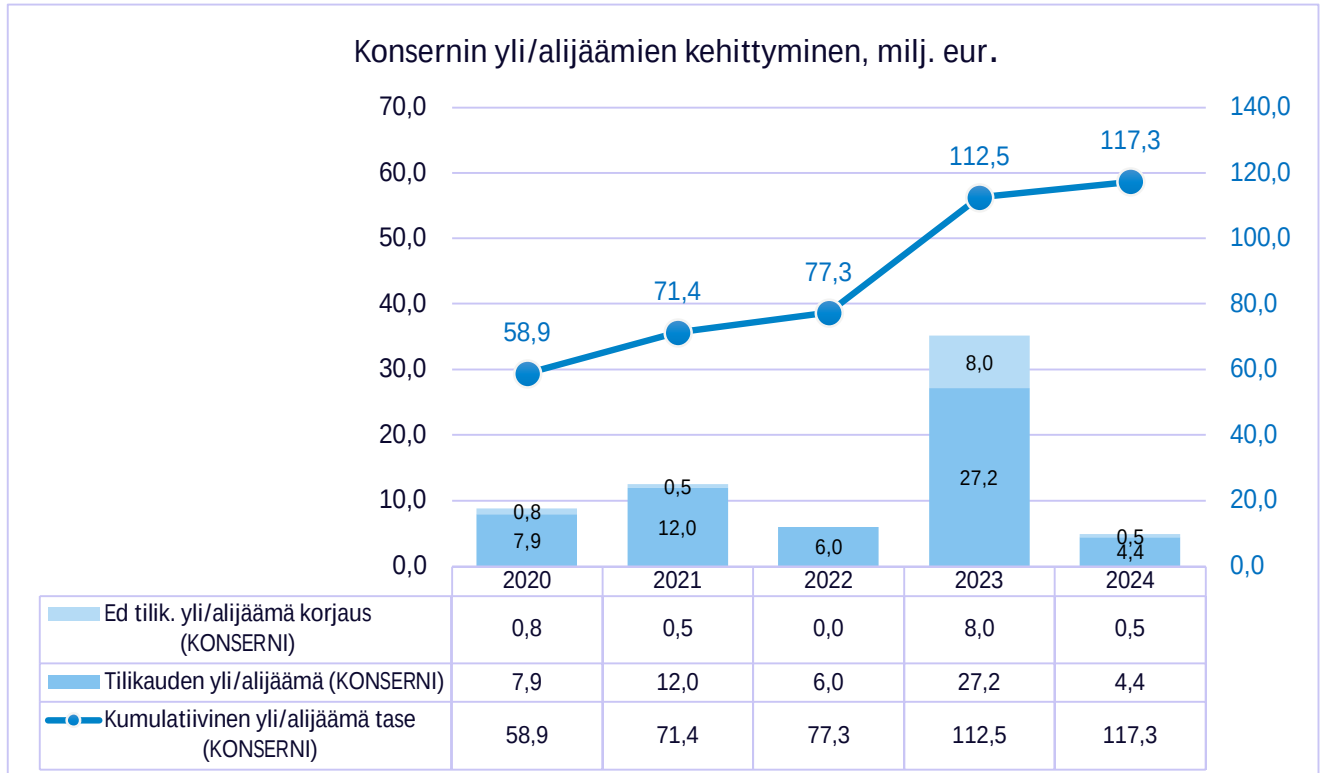
- johtamis- ja päätöksentekoprosesseihin
- toiminnan ja talouden sekä investointien riski- ja lisäarvoperustaiseen suunnitteluun
- toiminnan (ml. tietojärjestelmät), omaisuuden hallinnan, hallinnon ja taloudenhoidon menettelytapoihin.

Tuloksellinen riskienhallinta on olennainen osa läpinäkyvää, laadukasta ja vastuullista päätöksentekoprosessia, jolloin se pitää sisällään riittävät vaikutusten arvioinnit ja perustuu tosiseikkoihin.

Kuntalain (410/2015) 14 § mukaan valtuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä kunnan toiminnan omistajaohjauksesta taas vastaa kuntalain 39 §:n mukaan kunnanhallitus. Kuntalain 48 § mukaan kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai pormestari ja muut hallintosäännössä määrätty viranomaiset. Hallintosäännössä määrätään konsernijohtoon tehtävistä ja toimivallan jaosta. Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. Kotkan kaupungin hallintosääntö on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 11.12.2023 ja tuli voimaan 1.1.2024.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet on käsitelty ja hyväksytty kaupunginhallituksessa 19.12.2022 § 402 ja kaupunginvaltuustossa 23.1.2023 § 4. Konserniyhtiöiden riskienhallintaa käsittelevä dokumentaatio päivitetään vuosittain yhtiöiden toimesta. Lisäksi omistajaohjausjaosto käsittelee konsernin riskienhallintaan ja epävarmuustekijöihin liittyviä asioita kokouksissaan yhtiökohtaisissa tapaamisissa.

Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaavio: Vuosien 2020 - 2021 kumulatiivisen ylijäämän muutokseen vaikuttaa tytäryhtiö HaminaKotka Sataman Svop -palautuksen oikaisukirjaus. Vuoden 2023 kumulatiivisen ylijäämän oikaisu muodostuvat hyvinvointialueen aloittamisen vaikutuksesta. Hyvinvointialueelle siirtyivät Kuntayhtymä Kymnsoten ja Kymenlaakson Pelastuslaitoksen (liikelaitos) toiminnot. Oikaisukirjausten vuosittainen euromääräinen (milj. eur) on esitetty tilikauden yli/alijäämän pylvään osana.

Konsernin tuloksentekokyky on ollut hyvällä tasolla tilikaudet 2016–2024. Kumulatiivinen alijäämä on saatu käännettyä kumulatiiviseksi ylijäämäksi. Yhdeksän perättäistä ylijäämäistä tilikautta osoittaa laaja-alaista taloudellista tasapainoa. Konsernin laajuisia yksinkertaistavia arvioita tulevasta kehityksestä on vaikea tehdä vallitsevassa maailmantilanteessa kuten mm. Ukrainassa käytävän sodan takia. Vahvistunut tase antaa joka tapauksessa paremman vastantottokyvyn muutosten tuomille haasteille.

Konsernin tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien tavoitteiden toteutuminen

Tilinpäätöksessä tytäryhteisöt raportoivat vuoden 2024 toteumaa ja vuodelle 2024 asetettujen tavoitteiden toteutusta. Kuntayhtymät raportoivat toiminnan ja talouden toteutumisestaan. Lisäksi yhtiökohtaisissa raporteissa nostetaan esille yhtiön merkittävimpiä kehittämistoimia ja tärkeimpiä investointeja seuraaville vuosille.

Konsernin tytäryhtiöiden tavoitteiden toteutuminen ja kuntayhtymien tilinpäätöstiedot esitetään tarkemmin tilinpäätöksen liitteessä 1.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kaupunginhallitus ja sen alainen omistajaohjausjaosto vastaavat kaupunki-konsernin omistajaohjauksen toteuttamisesta ja konsernivalvonnasta kaupunginjohtajan ohella. Omistajaohjausta koordinoi konserniasiamies, jona toimii kansliapäällikkö.

Kaupungin tytäryhtiöiden ja osin osakkuusyhtiöiden tilinpäätökset on käsitelty omistajaohjausjaostossa ennen ao. yhtiön yhtiökokousta. Omistajaohjausjaosto on antanut yhtiökokousedustajalle ehdotuksensa ao. yhtiön hallintoeliiniin valittavista kelpoisista henkilöistä. Omistajaohjausjaoston toimivaltaa hallituksen jäsenten ehdottamisessa rajoittavat ao. yhtiön yhtiöjärjestys, mahdolliset osakassopimukset sekä kuntalain ja tasa-arvolain säännökset. Omistajaohjausjaosto on antanut myös muut tarvittavat toimiohjeet yhtiökokousedustajalle.

Kaupungin tytäryhtiöitä valvotaan konserniohjeen kautta. Kaupungin tytäryhtiöt ovat velvolliset hankkimaan kaupungin suostumuksen merkittäviin yhtiön toiminnassa tapahtuviin muutoksiin ja oikeustoimiin sekä investointeihin. Kaupungin tytäryhtiöissä kirjanpitoa ja hallintoa tarkastaa sama tilintarkastusyhteisö kuin kaupungin omaakin kirjanpitoa ja hallintoa.

Kaupunginvaltuusto antaa vuosittain tytäryhteisöille kaupungin omistajapolitiikkaan nojaavat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet.

Konserniohjausta, yhteistyötä ja tiedonkulkua varmistetaan eri yhteistyömuodoilla ja tapaamisilla:

Kaupunginhallitukselle ja tytäryhteisöille järjestettiin yhteinen iltakoulumuotoinen tapaaminen keväällä ja syksyllä, jolloin yhtiön edustajat esittivät yhtiöiden taloustietoja ja ajankohtaisia asioita. Omistajaohjausjaosto kuuli kuukausittaisissa kokouksissaan kaupungin tytäryhtiöiden toimitusjohtajien raportteja tytäryhtiöiden toiminnasta, taloudesta, kehitysnäkymistä ja riskienhallinnasta. Tytäryhtiöiden toimitusjohtajille ja muulle johdolle on järjestetty ns. konsernitapaaminen, jossa on käyty läpi kaupunki-konsernin kannalta ajankohtaisia asioita mm. edunvalvontaa ja vaikuttamista, lainsäädännössä tapahtuvia muutoksia, kaupunkistrategiaa, Kotka-konsernin taloutta, yhteistä varautumista yms. Lisäksi kaupunginjohtajan tytäryhtiöiden toimitusjohtajien kanssa käymissä omistajaohjauskeskusteluissa on käyty läpi tytäryhtiöiden taloudellista tilannetta ja riskejä sekä keskusteltu niiden pohjalta yhtiöiden tulevaisuuden näkymistä.

Edelleen konsernin tytäryhteisöjen käytössä on konsernitili, jonka puitteissa yhtiöt voivat saada lyhytaikaista luottoa. Konsernitilin hoito on ollut talousyksikön vastuulla.

2.1 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

milj. euroa	2020	2021	2022	2023	2024	Muutos
Toimintatulot	395,9	459,7	528,5	294,8	286,2	-8,6
Toimintakulut	-668,7	-747,2	-840,0	-376,4	-363,3	13,1
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta/tappiosta	0,4	1,7	0,8	1,8	1,0	-0,8
TOIMINTAKATE	-272,4	-285,9	-310,7	-79,8	-76,1	3,7
Verotulot	223,2	235,0	243,3	139,7	131,6	-8,1
Valtionosuudet	153,1	143,2	149,3	40,4	23,0	-17,4
Rahoitustulot ja -menot	-7,7	-6,0	-6,8	-9,4	-15,1	-5,8
Korkotuotot	0,1	0,1	0,2	0,2	0,8	0,6
Muut rahoitustuotot	0,2	0,3	0,5	0,6	0,6	0,0
Korkokulut	-6,3	-5,4	-5,5	-10,2	-16,5	-6,3
Muut rahoituskulut	-1,7	-1,0	-2,0	-0,1	-0,1	-0,1
VUOSIKATE	96,3	86,4	75,2	90,9	63,3	-27,5
Poistot ja arvonalentumiset	-81,7	-67,6	-60,9	-50,6	-51,6	-1,0
Omistuksen eliminointierot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Arvonalentumiset	-0,1	-0,1	-1,6	-8,2	-2,6	5,6
Satunnaiset erät	0,0	-0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
TILIKAUDEN TULOS	14,4	18,2	12,6	32,1	9,2	-23,0
Tilinpäätössiirrot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden verot	-3,0	-2,8	-3,6	-3,5	-2,4	1,1
Laskennalliset verot	0,0	0,0	-0,7	0,1	-0,3	-0,4
Vähemmistöosuudet	-3,6	-3,4	-2,4	-1,6	-2,2	-0,6
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	7,9	12,0	6,0	27,2	4,4	-22,8
KONSERNITULOSLASKELMAN						
TUNNUSLUVUT	2020	2021	2022	2023	2024	Muutos
Toimintatuotot/ Toimintakulut %	59,2	61,5	62,9	78,3	78,8	0,5
Vuosikate % poistoista	117,6	127,6	120,2	154,7	116,9	-37,8
Vuosikate, euroa/asukas	1 862	1 686	1 485	1 800	1 261	-538,7

Tuloslaskelman tunnusluvut lasketaan samoin kuin vastaavat kunnan laskelmien tunnusluvut.

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2020	2021	2022	2023	2024	Muutos
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	96,3	86,4	75,2	90,9	63,3	-27,5
Satunnaiset erät	0,0	-0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden verot	-3,0	-2,8	-3,6	-3,5	-2,4	1,1
Tulorahoituksen korjauserät	-4,3	-3,8	-5,7	-1,8	-1,3	0,5
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-65,5	-78,8	-135,3	-107,1	-91,1	15,9
Rahoitusosuudet investointeihin	0,8	0,3	0,4	1,6	1,8	0,2
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	6,6	4,7	21,7	5,4	1,1	-4,3
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	31,0	5,5	-47,2	-14,6	-28,6	-14,1
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2	0,0	0,2
Antolainasaamisten vähennykset	0,1	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	24,1	41,7	64,5	65,5	76,5	11,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-21,4	-52,1	-19,1	-24,7	-17,7	7,0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-39,0	1,1	-8,2	-0,3	-28,9	-28,6
Oman pääoman muutokset	0,0	-0,3	0,0	-0,6	-0,3	0,2
Muut maksuvalmiuden muutokset	5,9	-17,8	0,0	-7,7	-11,9	-4,2
Rahoituksen rahavirta	-30,6	-26,9	37,0	32,1	17,6	-14,5
Rahavarojen muutos	0,4	-21,4	-10,2	17,6	-11,0	-28,6
Rahavarat 31.12.	94,2	72,9	62,7	31,8	20,8	-11,0
Rahavarat 1.1.	93,8	94,2	72,9	14,3	31,8	17,6
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2020	2021	2022	2023	2023	Muutos
Investointien tulorahoitus, %	148,9	110,1	55,7	86,1	70,9	-15,2
Laskennallinen lainanhoitokate	1,5	1,4	1,1	1,5	1,0	3,1
Kassan riittävyys, pv	45	30	23	22	15	-78,1
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta, milj. eur	97,7	92,3	-39,5	-36,2	-53,9	

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT milj. euroa

VASTAAVAA	2020	2021	2022	2023	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	927,9	937,8	993,6	943,7	979,0
Aineettomat hyödykkeet	19,8	17,7	15,5	17,7	10,9
Aineettomat oikeudet	4,9	6,5	3,4	1,3	0,9
Konserniliikearvo	3,5	3,2	2,7	2,1	1,5
Muut pitkävaikutteiset menot	7,0	4,3	3,9	9,4	8,5
Ennakkomaksut	4,5	3,6	5,6	5,0	0,0
Aineelliset hyödykkeet	884,2	895,3	953,9	900,3	941,4
Maa- ja vesialueet	118,2	118,2	121,6	121,0	125,5
Rakennukset	482,8	474,9	482,9	447,1	533,9
Kiint.rakenteet ja laitteet	221,3	207,0	216,4	226,7	238,4
Koneet ja kalusto	24,6	23,9	25,5	13,4	14,3
Muut aineelliset hyödykkeet	7,2	6,8	7,7	7,9	7,7
Enn.maksut ja ke.hankinnat	30,2	64,6	99,8	84,2	21,6
Sijoitukset	23,9	24,8	24,2	25,8	26,8
Osakkuusyhteisöosuudet	11,1	12,9	13,3	14,9	15,8
Osakkeet ja osuudet	10,2	10,0	8,8	8,7	8,8
Muut lainasaamiset	0,9	0,3	0,3	0,3	0,3
Muut saamiset	1,6	1,7	1,7	1,9	1,9
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	2,0	2,3	3,6	4,1	3,6
VAIHTUVAT VASTAAVAT	150,8	156,5	160,6	98,6	86,5
Vaihto-omaisuus	6,1	6,2	10,0	13,1	15,4
Saamiset	50,4	77,4	88,0	53,6	50,3
Pitkäaikaiset saamiset	2,5	1,8	1,7	1,1	1,4
Lyhytaikaiset saamiset	47,9	75,7	86,3	52,6	48,9
Rahoitusarvopaperit	30,0	31,7	1,6	0,3	0,3
Rahat ja pankkisaamiset	64,2	41,2	61,1	31,5	20,5
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 080,7	1 096,6	1 157,8	1 046,4	1 069,1

VASTATTAVAA	2020	2021	2022	2024	2024
OMA PÄÄOMA	363,4	375,1	381,1	385,5	389,9
Peruspääoma	293,1	293,1	293,1	262,9	262,9
Arvonkorotusrahasto	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut omat rahastot	11,2	10,7	10,7	10,2	9,7
Edell. tilikauden yli-/alijäämä	50,9	59,4	71,4	85,3	113,0
Tilikauden yli-/alijäämä	7,9	12,0	6,0	27,2	4,4
VÄHEMMISTÖOSUUDET	63,4	66,5	68,9	70,1	71,9
KONSERNIRESERVI	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Poistoero					
Vapaaehtoiset varaukset					
PAKOLLISET VARAUKSET	3,6	4,5	3,9	1,7	1,5
Eläkevaraukset	2,1	1,7	1,4	1,7	1,5
Muut pakolliset varaukset	1,5	2,7	2,5	0,0	0,0
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2,2	2,5	3,9	4,1	3,5
VIERAS PÄÄOMA	648,1	648,0	700,1	585,0	602,2
Pitkäaikainen	300,0	299,9	326,7	293,8	341,0
Lyhytaikainen	348,1	348,1	373,3	291,3	261,3
VASTATTAVAA YHT	1 080,7	1 096,6	1 157,8	1 046,4	1 069,1

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2020	2021	2022	2023	2024	Muutos
Omavaraisuusaste %	40,1	40,5	39,1	43,7	43,3	-0,4
Suhteellinen velkaantuneisuus %	81,9	76,8	75,4	122,3	136,0	13,6
Lainat ja vuokravastuut 31.12. (milj. euroa)	687,9	721,9	746,6	632,4	504,0	-128,4
Lainat ja vuokravastuut 31.12. euroa/asukas	13 307	14 087	14 742	12 526	10 038	-2 487,3
Kertynyt yli/alijäämä, 1000 euroa	58 888	71 353	77 328	112 463	117 338	4 874,5
Kertynyt yli/alijäämä, euroa/asukas	1 139	1 392	1 527	2 228	2 337	109,4
Konsernin lainakanta 31.12. (milj. euroa)	509,0	499,6	536,8	474,1	504,0	29,9
Konsernin lainat euroa/asukas	9 846	9 749	10 600	9 391	10 038	646,9
Konsernin lainasaamiset (milj. euroa)	1	0	0	0	0	0,0
Asukasmäärä	51 695	51 248	50 640	50 488	50 210	-278,0

Omavaraisuusaste, %

= $100 \cdot (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Muutoin tunnusluvut lasketaan vastaavalla tavalla kuin kunnan taseen tunnusluvut.

Kuntayhtymien osuus on vertailuvuosina yhdistetty peruskunnan konsernilaskelmiin peruspääomasijoitusten suhteessa.

Konsernin toimintatuotot pienenivät - 2,9 % ja toimintakulut - 3,5 %. Kuntakonsernin toimintakulut olivat 286,2 milj. euroa ja toimintakulut - 363,3 milj. euroa.

Konsernin toimintakate oli - 76,1 milj. euroa ja se parani 3,7 milj. euroa.

Konsernin vuosikate oli 63,3 milj. euroa ja se riittää kattamaan vuosipoistojen - 51,6 milj. euron määrän.

Konsernin rahoituskulut olivat 16,6 milj. euroa ja ne kasvoivat edellisvuodesta 6,4 milj. euroa.

Konsernin henkilöstömäärä 31.12.2024 oli 2560, kun edellisvuoden henkilöstömäärä oli 2650. Henkilöstömäärä pieneni konsernissa - 89 henkilöä, josta kaupungin henkilöstön määrän vähennys oli - 65.

Konsernin vuosikate oli 1 261 euroa/asukas ja vuosikate prosentteina poistoista 116,9 %. Vuosikate pieneni edellisvuodesta - 27,5 milj. euroa. Konsernin tilikauden tulos oli 9,2 milj. euroa ja tilinpäätöserien jälkeen tilikauden ylijäämä oli 4,4 milj. euroa.

Konsernin kertynyt ylijäämä 31.12.2024 on 117,3 milj. euroa, kun se vuoden 2023 lopussa oli 112,5 milj. euroa. Konsernin kumulatiivisen ylijäämän lisäys on yhteensä 4,9 milj. euroa. Konsernin tilikauden 2024 ylijäämä on 4,4 milj. euroa. Kumulatiivinen ylijäämä kasvaa vuosittain 0,5 milj. euroa enemmän kuin tilikauden ylijäämä, koska Hamina-Kotka Sataman kaupungille maksama Svop -palautus eliminoidaan konsernin kumulatiivisesta ylijäämästä. Hamina-Kotka Sataman Svop -palautus on käsitelty tulosaikutteisena vuodesta 2023 lähtien. Satama ei maksanut palautusta tilikaudella 2022.

Konsernin kumulatiivinen ylijäämä kasvoi vuonna 2023 yhteensä 8,0 milj. euroa enemmän kuin konsernin tilikauden ylijäämä. Kumulatiivinen ylijäämä kasvoi 6,5 milj. euroa Kuntayhtymä Kymnsoten omistuksen eliminointieron purkautumisesta ja sisäisten katteiden eliminointien vähennyksestä, kun Kymnsote kuntayhtymä siirtyi hyvinvointialueelle. Lisäksi hyvinvointialueen aloittaminen. Tämän lisäksi toimintojen siirrosta hyvinvointialueelle aiheutui 1,1 milj. euron oikaisukirjaus edellisten tilikausien ylijäämään.

Lisäksi kumulatiivista ylijäämää on jo edellisinä vuosina nostanut Kotkan Energian 15,2 milj. euron oikaisukirjaus vuonna 2019 sekä HaminaKotka Sataman Svop -palautuksien oikaisukirjaukset vuosina 2020 – 2021.

Konsernin lainakanta oli 504,0 milj. euroa ja se pieneni edellisvuodesta - 29,9 milj. euroa. Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus oli 136,0 %, mikä on 13,6 % enemmän kuin edellisvuonna. Kun luku on yli 100 %, se merkitsee, että velkojen määrä ylittää käytettävissä olevat tulot ja osoittaa, että kyky selviytyä velkojen takaisinmaksusta on heikentynyt. Suhteellinen velkaantuneisuus lasketaan vieraan pääoman pl. saadut ennakot osuutena käyttötuloista.

Käyttötulot muodostuvat toimintatuloista, verotuloista sekä valtionosuuksista. Käyttötulot olivat vuonna 2024 yhteensä 440,8 milj. euroa, kun edellisenä vuonna käyttötulot olivat 34,0 milj. euroa suuremmat. Vieras pääoma oli 31.12.2024 yhteensä 602,0 milj. euroa, kun edellisenä vuonna se oli 585,0 milj. euroa.

Omavaraisuusaste oli tilikauden lopussa 43,3 % ja se heikkeni - 0,4 %.

Konsernitaseen kertynyt ylijäämä on 2 227 euroa/asukas, ylijäämän määrän kasvaessa edellisestä vuodesta 109 eurolla/asukas.

2.2 Tilikauden tuloksen käsittely

Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kotkan kaupungin tilikauden tulos ennen varausten muutosta on 448 919,41 euroa. Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- tuloutetaan Opintokeskus Karhun peruskorjauksen poistoeroa 113 264,41 euroa,
- ja
- siirretään tilikauden ylijäämä 562 183,82 euroa tilikauden yli-/alijäämätilille.

Vuonna 2005 muodostetun investointivarausten (poistoero) jäljellä olevaa määrää tuloutetaan vuosittain investointimenoista tehtävien suunnitelman mukaisten poistojen tahdissa. Poistoero muodostuu Opintokeskus Karhun investointivarauksesta.

Tuloksen käsittelyn jälkeen kaupungin taseessa on 44 675 554,41 euron kumulatiivinen ylijäämä.

3 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

3.1 Strategian toteutuminen

Yleistä

Kotka2030 -kaupunkistrategian visio on "Kotka - Väylä uusiin mahdollisuuksiin". Strategia rakentuu kolmen poijun, Oppiva ja yrittävä Kotka, Upean elinympäristön Kotka ja Yhteinen Kotka ympärille. Jokaiselle näistä on omat strategiset tavoitteet, mittarit (valtuustoon nähden sitovat strategiset mittarit) ja palvelulupaukset. Lisäksi läpileikkaavina kokonaisuuksina ovat Kestävä talous, Digitaalisuus sekä Ilmasto ja Luonnon monimuotoisuus.

Kaupunkistrategia päivitettiin ja hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 23.5.2022 § 86. Vastuualueet jatkoivat aktiivista työtä strategisen johtamisen kehittämiseksi tarkoituksena viedä strategiaa tarkentavien ohjelmia eteenpäin ja koordinoida seuraavan vuoden tavoitteiden valmistelua yli vastuualuerajojen. Strategiaa tarkentavat ohjelmat on koottu yhteen paikkaan kaupungin internet-sivuille.

Uutta kaupunkistrategiaa Kotka 2035 on valmisteltu syksyllä 2024.

Kaupunkistrategiaan nostettujen keskeisten indikaattorien kehitys on esitetty seuraavassa kuvassa:

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Poiju 1: Oppiva ja yrittävä Kotka

Koulutuksen, jatkuvan oppimiset ja yrittämisen kaupunki.

Strateginen tavoite 1.

Elinvoimainen ja yritysmäinen korkeakoulukaupunki

Strateginen toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2024
Kasvatamme yliopisto-, korkeakoulu- ja TKI-toiminnan määrää, laatua ja vaikuttavuutta.	- Yli 20-vuotiaan väestön koulutustasoindeksi (tilasto) - Korkeakouluopiskelijoiden määrä (tilasto) - Korkeakoulujen TK-menojen määrä €/as. (tilasto)	370 3 000 112 €/as	352 (2023, 2024 ei saatavilla) 3525 (2023, OPH) Tilastoa ei saatavilla
Luomme yrityksille vetovoimaisen toiminta- ja investointiympäristön. Varmistamme tiiviin yhteistyön yritysten sekä koulutus- ja TKI-toimijoiden kanssa, minkä tavoitteena on • varmistaa osaavan työvoiman saatavuus • luoda Kantasatamaan yritys- ja startup-keskittymä.	- Yritysten määrän nettokasvu (aloittaneet-lopetaneet lkm) (tilasto) - Yritystoimipaikkojen liikevaihdon vuosimuutos% (tilasto)	Nettokasvu positiivinen + 3 %	+109 -7 % (2022-2023)
Lisäämme vuoropuhelua ja yhteistyötä yritysten kanssa.	- Kokonaisarvosana elinkeinopolitiikasta Suomen Yrittäjien elinkeinopolitiikan mittaristossa (kysely)	- Elpon kokonaisarvosana parempi kuin vuonna 2022 (Mitataan vain joka toinen vuosi)	3,19 (2024) (3,15 - 2022)

Strateginen tavoite 2.

Hyvinvoivien ja osaavien lasten ja nuorten kaupunki

Strateginen toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2024
Kehitämme lasten ja nuorten osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa edistäviä toimintatapoja ja rakenteita vahvistamalla dialogista toimintakulttuuria.	-Hyvät vaikutusmahdollisuudet koulussa % 8. ja 9-luokan oppilaista (kysely)	15 %	Arvio toteutunut
Edistämme osallistumista harrastuksiin, liikuntaan ja kulttuuriin.	Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa % 8. ja 9. luokan oppilaista (kysely)	96 %	95 %
Panostamme lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin, varhaiseen tukeen ja puuttumiseen sekä syrjäytymisen ehkäisyyn.	- Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat % (kysely) - Varhaiskasvatuksen osallistumisaste	Alle 8 % vähintään 1 v osallistuu 34,26 %	10 % (2023) (2024 ei saatavilla) vähintään 1 v osallistuu 41 %

		2 v 78,43 % 3 v 91,03 % 4 v 91,97 % 5 v 96,46 %	2 v 79 % 3 v 86 % 4 v 93 % 5 v 97 %
	- Lasten moninaisuus otetaan huomioon varhaiskasvatuksessa (asiakaskysely) - Oppilailla on mahdollisuus keskustella mieltä painavista asioista aikuisen kanssa (kouluterveyskysely)	ka 4,4 Jokaisella oppilaalla on mahdollisuus keskustella mieltä painavista asioista aikuisen kanssa koulussa.	Ka 4,5

Poiju 2: Upean elinympäristön Kotka

Ensiluokkaisen elinympäristön, kulttuurin ja tapahtumien kaupunki.

Strateginen tavoite 3. Pohjolan puistopääkaupunki

Strateginen toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2024
Vahvistamme puistokaupunkiprofiilia ja hyödynnämme kansallisen kaupunkipuiston ja kestävän matkailun mahdollisuudet.	- Asuinalueeseensa tyytyväisten osuus (kysely) - Rekisteröidyt yöpymiset (tilasto) - Majoitusmyynti (tilasto) - Kävijämäärät keskeisissä kohteissa (oma seuranta)	85 % 114 000 7,3 M Päiväkävijöiden määrä 1 200 000	92,7 % (erittäin tyytyväinen 37,1%, melko tyytyväinen 55,6 %) 119 000 8,2 M (rekisteröity) 1,4 M (rekisteröimätön) 1,25 M

Strateginen tavoite 4. Monimuotoisen asumisen ja laadukkaan elinympäristön kaupunki

Strateginen toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2024
Nostamme monimuotoiset ja laadukkaat asuin- ja elinympäristöt veto- ja pitovoimatekijäksi.	- Mielikuva Kotkasta asuinpaikkana, arvosana 4–10 (oma seuranta, muuttohalukkuustutkimus) - Kokonaisnettomuutto (tilasto kuukausittain) - Aloitetut rakennushankkeet (pientalot ja kerrostalot) - Asuntojen määrä tai m3 (tilasto kvartaaleittain)	Kokonaisvaikutelma 7 Positiivinen vuositason 16 pientaloa ja 1 kerrostalo vuodessa 4 tai 2000 m3	Muuttohalukkuustutkimusta ei tilattu säästösyistä +156 5 pientalohanketta, ei kerrostalorivitalohankkeita
Kehitämme joukkoliikennettä ja kestävän liikkumisen olosuhteita.	Joukkoliikenteen matkustajamäärä = matkamäärä	1 600 000	2 080 000 (Kotkan seutu, + 1,8 % vrt. 2023)

Strateginen tavoite 5.

Hyväntuulinen kulttuurin ja tapahtumien kaupunki

Strateginen toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2024
Panostamme monipuoliseen ja saavutettavaan kulttuuriin, tapahtumiin ja kulttuurihyvinvointitoimintaan.	- Kirjastojen fyysiset käynnit asukaslukuun suhteutettuna (tilasto) - Kulttuurilaitosten ja -tilojen sekä museoiden ja kulttuuri-palvelujen itse järjestämien tapahtumien asiakaskäynnit (oma seuranta)	6.0 518 500	7.24 Vellamo 120 400 Kaupunginteatteri 33 222 Kymi Sinfonietta 31 428 Kaupunginkirjasto 5 910 Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut 270 000 Lastenkulttuurikeskus Laivuri 76 571 YHTEENSÄ 537 531

Poiju 3: Yhteinen Kotka

Yhdessä tekemisen ja hyväntuulisten kohtaamisten kaupunki.

Strateginen tavoite 6.

Hyvinvoiva ja osallistuva kotkalainen

Strateginen toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2024
Kehitämme osallisuutta lisääviä käytäntöjä yhteistyössä 3. sektorin ja muiden toimijoiden kanssa.	Äänestysaktiivisuus % (tilasto) = Äänestysprosentti kerran neljässä vuodessa	yli 55 %	Presidentinvaalit 2024 1. vaali 71,5 % (edelliset presidentinvaalit 66,7 %) 2. vaali 67,7 % Europarlamenttivaalit 2024 36,8 % (edelliset vaalit 36,7 %)
Edistämme liikunnallista elämäntapaa ja terveysliikunnan mahdollisuuksia.	HYTE-kerroin (tilasto)	70	66
Luomme toimivat työllisyyspalvelut, jotka vastaavat sekä yksilön että elinkeinoelämän tarpeisiin.	- Työllisyysaste (tilasto) - Työmarkkinatuen kuntasuus (tilasto)	vähintään 68 % enintään 6,8 milj.	68,6 6,1 M€

Strateginen tavoite 7.

Hyväntuulinen ja yhteisöllinen ilmapiiri

Strateginen toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2024
Panostamme parhaaseen päätöksenteon ilmapiiriin ja sujuvuuteen kaikilla tasoilla.	- Päätöksenteon ilmapiiri konsernissa (oma seuranta)	Kh 4,5 Kv 3,7	Toteutetun kaupunginhallituksen itsearviointin mukaan päätöksenteon ilmapiiri ja yhteistyö ovat kiitettävällä tasolla. Kysely toteutettiin eri sisältöisenä kuin aiempina vuosina, joten numeerinen vertailu aiempiin tulokseen ei ole mahdollinen.

Panostamme laadukkaaseen, viihtyisään työympäristöön ja hyvään työilmapiiriin.	Kotkan kaupungin henkilöstö-tyytyväisyys ja sairauspoissaolojen kehitys (oma seuranta)	Työhyvinvointikyselyiden ja esimiesarvioinnin osalta hyvä taso säilyy ja paranee selvästi valtakunnan keskitason yli. Sairauspoissaolojen taso on kunta-alan keskiarvossa tai sen alle.	Syksyllä 2024 tehdyn työhyvinvointikyselyn tulokset olivat varsin hyvällä tasolla. 80 % vastaajista suosittelee Kotkan kaupunkia työnantajana myös tuttavalleen.
Vahvistamme kotkalaista ilmiä - teemme yhdessä ja menestymme.	Elämänlaatunsa hyväksi tuntevien osuus %, (kysely)	50 %	49,7 % (viimeisin tieto 2020)

Strateginen tavoite 8.

Kokonaisturvallisuuden kärkikaupunki

Strateginen toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2024
Toteutamme kokonaisvaltaista turvallisuusyhteistyötä ja riskienhallintaa.	Vuosittainen kokonaisturvallisuuskysely (oma seuranta)	Henkilöstö- ja sidosryhmäkyselytulosten kehityssuunnat ovat myönteiset.	Kuntalaisten turvallisuuskysely toteutettiin syksyllä 2024, tulosten mukaan 83,2 % asukkaista kokee asuinalueensa turvalliseksi.
Edistämme arjen turvallisuutta.	- Päivittäin elämänsä erittäin tai hyvin turvalliseksi kokeneiden osuus % (kysely) - Alkoholin kokonaiskulutus asukasta kohden (tilasto) - Päihdekysely	70 % Valtakunnallinen tavoitetaso enintään 9,0 litraa Vähintään 150 vastaajaa	66,8% 7,5 L 475

Kestävä talous

Kriisikuntakriteerit täyttyvät alijäämäkriteerien osalta yksinään tai niin, että rahoituksen riittävyyttä ja vakavaraisuutta kuvaavat taloudentunnusluvut 1–4 ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki raja-arvot.

Kestävä talous	Mittari (kriisikuntakriteerit)	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2024
	Kertynyt yli-/alijäämä (kaupunki)	Raja-arvo: Kaupungin kumulatiiviset alijäämät on katettava 4. vuonna tilinpäätöksen vahvistamisesta.	44,7 milj. euroa
	Kertynyt yli-/alijäämä /asukas (konserni)	Raja-arvo: Konsernin alijäämää on viimeisessä tilinpäätöksessä yli 1000€/asukas ja sitä edellisessä yli 500€/asukas. <i>Alijäämä kuvaa tulo-rahoituksen riittävyyttä menojen kattamiseen pitkällä aikavälillä.</i>	2337 €/asukas
	1. Vuosikatteen ja poistojen suhde (konserni)	Raja-arvo: konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia. <i>Negatiivinen kuntakonsernin vuosikate on korvattu kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhteella. Suhteen taso kuvaa tilannetta, jossa konsernituloslaskelman vuosikate ei riitä poistojen kattamiseen ja jossa kunnalle todennäköisesti syntyy alijäämää. Tämä kuvaa tulo-rahoituksen vajetta suhteessa poistoihin.</i>	116,9 %
	2. Tuloveroprosentti	Raja-arvo: 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti. <i>Kunnan tuloveroprosenttia koskevaan tunnuslukuun raja-arvon muutos, jotta tunnusluku erottaisi selkeästi keskimääräistä tuloveroprosenttia korkeamman tuloveroprosentin kunnat, joilla talouden liikkumavara tuloveroprosenttia korottamalla on keskimääräistä rajoitetumpaa.</i>	21,4 %
	3. Lainojen ja vuokravastuiden määrä/asukas (konserni)	Raja-arvo: lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää 50 prosentilla keskimääräisen tason. <i>Kuntakonsernin lainamäärää koskevaa tunnuslukua muutettiin siten, että lainamäärään lisätään vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä otetaan tunnuslukua laskettaessa huomioon kunnan konsernitiilinpäätöksen liitetietojen mukaisena.</i>	13 307 €/asukas
	4. Lainanhoitokate (konserni)	Raja-arvo: konsernitiilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8. <i>Konsernin lainanhoitokate tunnusluku kuvaa lainanhoidon käytettävissä olevan tulo-rahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita</i>	1,0

3.2 Toimielimille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginhallitus

Toimielimet	KAUPUNGINHALLITUS, KESKUSVAALI- JA TARKASTUSLAUTAKUNTA, VALTUUSTO, HALLITUS, KAUPUNGIN HALLITUKSEN ASETTAMAT TOIMIKUNNAT JA VALIOKUNNAT
Toimintayksiköt	Hallintoyksikkö, Kaupunkikehitys ja viestintä, Henkilöstöyksikkö, Talousyksikkö, Tekniset palvelut
Palvelut	Yleishallintopalvelut, Vaalien järjestäminen, Elinkeinojen edistäminen, Alueiden kehittäminen, Tukipalvelut, Pysäköinnin valvonta, Työllisyyspalvelut (ei lakisääteiset), Maaseutupalvelut, Varautuminen ja valmiussuunnittelu
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja
Toiminta-ajatus	Kaupunginhallitus vastaa kuntalain mukaisesti kaupungin hallinnosta ja taloudesta ja huolehtii sille hallintosäännöllä määritetyistä tehtävistä. Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Kaupunginjohtaja vastaa asioiden valmistelusta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Tilinpäätöskäsittelyn yhteydessä Kaupunginhallituksen erillisessä toimintakertomusdokumentissa raportointivuodelta esitetään kaupunginhallitukseen nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen sekä toiminnan ja talouden yksityiskohtaisemmat tiedot.

Talous

KAUPUNGINHALLITUS	TP 2024	ENN 2024	Tot% ENN	TA 2024	Tot% TA	TP - TA poikkeama	TP 2023
Myyntituotot	-113 081	-132 807	85,1	0	0,0	113 081	-569 251
Maksutuotot	4 351	0		0	0,0	-4 351	1 144
Tuet ja avustukset	511 956	727 963	70,3	640 000	80,0	128 044	543 019
Muut toimintatuotot	699 188	384 500	181,8	304 500	229,6	-394 688	455 631
Valmistus omaan käyttöön	0	0		0	0,0	0	0
TOIMINTATUOTOT	1 102 414	979 656	112,5	944 500	116,7	-157 914	430 542
Henkilöstökulut	-8 493 362	-8 566 726	99,1	-9 523 567	89,2	-1 030 206	-8 544 471
Palvelujen ostot	-8 851 521	-9 262 723	95,6	-9 732 369	90,9	-880 848	-8 827 578
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-66 808	-65 300	102,3	-83 100	80,4	-16 292	-69 719
Avustukset	-2 607 402	-2 433 500	107,1	-2 572 800	101,3	34 602	-1 773 032
Muut toimintakulut	-930 284	-1 372 050	67,8	-1 444 500	64,4	-514 216	-929 729
TOIMINTAKULUT	-20 949 376	-21 700 299	96,5	-23 356 336	89,7	-2 406 960	-20 144 530
TOIMINTAKATE *)	-19 846 962	-20 720 643	95,8	-22 411 836	88,6	-2 564 874	-19 713 988
Sisäiset tuotot	3 665 108	3 643 427	100,6	3 643 427	100,6	-21 681	3 556 811
Sisäiset kulut	-1 039 555	-905 967	114,7	-905 967	114,7	133 588	-1 133 014
Sisäiset erät	2 625 554	2 737 461	95,9	2 737 461	95,9	111 907	2 423 797
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	-17 221 408	-17 983 182	95,8	-19 674 376	87,5	-2 452 967	-17 290 191
Rahoitustuotot ja -kulut	-40	0		0	0,0	40	-582
VUOSIKATE	-17 221 448	-17 983 182	95,8	-19 674 376	87,5	-2 452 927	-17 290 773
Sisäinen korko	-542	-558	97,2	-558	97,2	-16	-2 894
Poistot ja arvonalentumiset	-32 341	-50 285	64,3	-50 285	64,3	-17 944	-137 186
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0		0	0,0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-17 254 332	-18 034 025	95,7	-19 725 219	87,5	-2 470 887	-17 430 853
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		-18 034 025	0,0	-19 725 219	87,5	-2 470 887	-17 430 853
Hallinnon vyörytykset	6 880 432	0		0	0,0	-6 880 432	7 784 471
Tilikauden voitto/tappio	-10 373 899	-18 034 025	57,5	-19 725 219	52,6	-9 351 320	-9 646 382

*) Toimielimen sitovuustaso

Taulukko 1, Tuloslaskelma talousarviovuodelta ja talousarvion vertailutiedot

Sisältää, koko kaupungin työterveyspalveluiden ostot, leasinglaitekannan ja tietoteknisten tukipalveluiden hankinnat sekä sopimus eläkkeiden ja tasausmaksun rahoituksen. Erät vyörytetään tai laskutetaan vastuualueilta.

Talousarvion toteutuminen ja tilikauden tuloksen muodostuminen

Kaupunginhallituksen toimintakate oli – 19 846 962 euroa. Talousarvioon asetettu sitova toimintakate oli - 22 411 836 euroa ja toimintakatteen arviotiin muodostuvan - 20 720 643 euroon. Toimintakate toteutui talousarviossa ennakoitua 2,56 milj. euroa paremmin ja arvioidusti ennustettakin 870 000 euroa positiivisemmin. Vuoden aikana talousarviomuutoksia ei valmisteltu kaupunginhallitukselle. Ennusteet huomioitiin talousarviovalmistelussa vuodelle 2025.

Yleishallinnon palveluihin varatusta määrärahasta jäi toteutumatta n. 420 000 euroa, mm. valtuuston ja kaupunginhallituksen työskentely n. 140 000 e, edunvalvonta n. 130 000 e, strategiatyö 20 000 e, vaikuttamistoimielimet n. 40 000 e ja yleishallinto 80 000 e. vaalit n. 70 000 e Pelastustoiminnan irtautumisella oli vielä 2024 vaikutuksia n. 94 000 eurolla heikentäen toimintakatetta, kunnille ylijäämien palautus n. 145 000 oli sidottu kirjattujen saamisten maksujen realisoitumiseen, joita toteutui loppujen lopuksi n. 50 000 e tilinpäätökseen kirjattua arvoa suurempana.

Elinkeino- ja elinvoimapalveluihin varatun määrärahasta jäi toteutumatta n. 650 000 e, kertymää mm. Elinkeinojen edistämisestä n 160 000 e, Kymenlaakson liitto 40 000 e, saaristoasiat 13 000 e. Elokuvakomissio n. 210 000 e, KV-toiminta 26 000 e, yritystoiminnan ja matkailun kehittäminen ja edistäminen n. 40 000 e, kuntamarkkinointi 30 000 e. Pysäköinninvalvonnan tulojen kertymän positiivinen vaikutus toimintakatteeseen nähden n 90 000 euroa.

Tukipalveluiden toimintakate toteutui n. 1,5 milj. euroa paremmin lähinnä toimintakulujen alituksina taloustoimintojen ostopalveluissa n. 500 000 e, työterveyspalveluissa 150 000 e, henkilöstöpalveluiden toimintamenoissa n 150 000 e. Lomapalkkavarauks 500 000 e, eläkevastuut vaikutus 140 000 e. Eläkevastuiden korotuksiin (180 000 e) Juelin ulkopuolella vanhoista kunnan tekemistä eläkesopimuksista ei oltu varauduttu talousarviota laadittaessa, Kevan tasausmaksun varauksen säästö (318 000 e) kattoi kuitenkin eläkesopimusten ylitystä. Lomapalkkavarauks realisoitui vastuualueille.

Investoinnit

Kaupunginhallitukselle oli varattu investointeihin 345 000 euroa ja tästä toteutui 72 367,18 euroa, talousarvion toteuma-asteen ollen 21 %. Asianhallinnan järjestelmäkehityksen viivästykset siirtävät kulut vuodelle 2025 ja TE-uudistuksen maksatusratkaisun valmistelu näkyy kustannuskohteella TE-uudistus integraatiot (33 258 e) ja nämä kulut katettiin valtionvalmistelurahalla TE-uudistukseen, joka näkyy investointien rahoitusosuutena.

Hallintopalvelut ja keskusarkisto

Vuonna 2024 hallintopalveluiden työpanos on keskittynyt pitkälti vaalien järjestämiseen ja uuden asianhallintajärjestelmän käyttöönottoon.

Tammikuussa järjestettiin presidentinvaalit, joissa toteutui kaksi vaalia (ns. 2 kierrosta). Lisäksi kesäkuussa järjestettiin europarlamenttivaalit. Äänestysaktiivisuutta saatiin lisättyä presidentinvaalien osalta. Tämä toteutui pitkälti ennakkoäänestyspaikkoja lisäämällä. Lisäys aiheutti kaupungille lisäkuluja ja myös lisätyötä, mutta paransi kaupunkilaisten äänestysaktiivisuutta. Panostukset äänestyspaikkojen määrään on katsottu olevan kaupungin strategian ja osallisuustavoitteiden mukaista. Vaalien järjestäminen on aina merkittävä ponnistus hallintoyksikön työssä ja vaikuttaa muun työn suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Vuonna 2023 toteutettu uuden asianhallintajärjestelmän ja sähköisen arkiston hankinta konkretisoitui alkuvuonna 2024, kun järjestelmäkokonaisuuden käyttöönottoprojekti käynnistyi. Asianhallintajärjestelmän käyttöönotossa edettiin alkuvuonna sopimusneuvottelujen kautta uuden järjestelmän määrittelytyöhön. Käyttöönottoprojekti alkoi maaliskuun alussa ja käyttöönottoon palkattiin projektipäällikkö, joka on vienyt projektia eteenpäin yhteistyössä järjestelmätoimittajan ja Kotkan kaupungin organisaation kanssa. Käyttöönottoprojekti jatkui kesän ja syksyn ajan tiiviisti määrittelytyön ja testauksen merkeissä. Projektissa on tapahtunut viivästymisiä, joiden takia projektisuunnitelman mukaisessa aikataulussa ei ole täysin pysytty. Projekti jatkuu kesään 2025 saakka, jolloin kaupungin asiakirjahallinnon on tarkoitus olla tiedonhallintalain vaatimusten mukaisesti sähköistetty kokonaisuudessaan, kun myös asianhallintajärjestelmässä ja muissa operatiivisissa tietojärjestelmissä käsiteltävien asiakirjojen arkistointi voidaan toteuttaa sähköiseen arkistojärjestelmään.

Kaupunginarkiston työssä projekti on näkynyt myös sitä kautta, että arkistolla on valmisteltu vuoden aikana sähköiseen arkistoon siirtyvien aineistoerien kokonaisuutta. Muutoin lisääntynyt tietopalvelutarve on työllistänyt arkiston henkilöstöä runsaasti ja tilanne on ollut ajoittain haastava henkilöstövajauksen ja -vaihdosten vuoksi. Loppuvuodesta tilanne on kuitenkin helpottunut, kun hyvinvointialue on saanut omia tietopyyntöjen jonojaan purettua. Digitointia on jatkettu onnistuneesti, vuoden aikana on saatu digitoitua Metsolan, Korelan ja Haapasaaren kaupungin osien rakennuspiirustukset. Näiden lisäksi on digitoitu maanpohjamittauksia sekä Kymin kunnan ja Karhulan kauppalaan kunnalliskertomuksia aineistojen käytön helpottamiseksi.

Hallintoyksikössä tapahtui vuonna 2024 paljon henkilöstövaihdoksia. Tämän johdosta yksikössä vietiin läpi tehtävien uudelleen organisointia ja useita rekrytointiprosesseja. Tilinpäätöksen valmisteluvaiheessa oltiin tilanteessa, jossa kaikki muutokset oli saatu läpivietyä. Tehtävien uudelleen järjestelyllä panostettiin järkevämpiin tehtäväkokonaisuuksiin. Tiedonhallinnan ja tietosuojaan haasteisiin suunnattiin tehtäväjärjestelyillä lisäresursseja, hallintopalveluiden esihenkilötyöhön ja hallintoprosessien kehittämiseen panostettiin perustamalla uusi hallintopalvelupäällikön virka ja digipalveluihin ohjattiin enemmän työpanosta. Järjestelyt toteutettiin pääasiassa eläköitymisten myötä.

Vuoden aikana on tuettu kaupungin organisaation osaamista hallintomenettelyihin liittyen mm. ohjeistamisen kautta. Erityisenä tarpeena on tunnistettu panostustarve etenkin asianhallinnan perusprosessien koulutuksiin ja mm. sopimustenhallintaan. Yksikössä tuetaan ja koulutetaan kaupungin organisaatiota tiedonhallinnan ja lakiasioiden kysymyksissä. Kehitetään sisäisen valvonnan prosesseja ja sitä kautta kaupungin oman toiminnan seuranta ja arviointia. Vuoden aikana on tarkasteltu mm. vahingonkorvausprosesseja, avustusprosesseja ja tietopyyntöihin vastaamista. Pitkän tähtäimen tavoitteessa siirtyä asiakirjojen sähköiseen arkistointiin on edistytty järjestelmähankinnan ja käyttöönottoprojektin vaiheeseen.

Kaupunkikehitys ja viestintä

Keskeisimmät tavoitteet vuodelle 2024:

1. Aktiivinen edunvalvonta ja verkostojen hyödyntäminen. Kontaktiverkostojen vahvistaminen edelleen elinkeinoelämään, päättäjiin, median edustajiin ja muihin sidosryhmiin. Edunvalvontaohjelman ja äkillisen rakennemuutoksen toimenpidesuunnitelman tavoitteiden toteutuksen edistäminen. Edunvalvonnan säännölliset toimenpiteet, tilaisuudet ja tapaamiset mm. Meripäivillä ja Silakkamarkkinoiden yhteydessä.
2. Aktiivinen yhteinen tekeminen seudulla, markkinointi ja viestintä Kotka-brändin vahvistamiseksi. Kantasataman kokonaisuuden ja sen tunnettuuden edistäminen. Akkuklusterin ja muiden elinvoimaa lisäävien yrityslähtöisten hankkeiden toteutumisen tukeminen. Startup- ja yrityskeskuksen toteutuksen edistäminen.
3. Muuttoliike plussalla. Kaupunkistrategian mukaiset toimenpiteet mm. monimuotoisen asumisen edistämiseksi ja esille nostamiseksi. Muuttajamarkkinoinnin painotus, asumisvaihtoehtojen ja tonttien markkinointi.

Strategia ja edunvalvonta

Kotka 2030 –kaupunkistrategia pohjautuu yhteisesti hyväksyttyihin arvoihin: reiluus, rakkaus ja rohkeus, sekä strategiaan päämääriin eli poijuihin 1) Oppiva ja yrittävä Kotka; 2) Upean elinympäristön Kotka; ja 3) Yhteinen Kotka. Strategiaa toteutetaan kaikilla vastuualueilla ja konsernissa.

Kaupunkistrategian uudistamistyö käynnistettiin keväällä 2024 kilpailuttamalla strategiaproessin tukipalvelut. Palveluntuottajaksi valittiin MDI / Finnish Consulting Group, jonka asiantuntijat tekivät laajan tausta-analyysin, toteuttivat haastatteluja ja laativat väestökehityksen ennusteet. Syksyn 2024 aikana toteutettiin osallistava strategiaproessi, jolloin järjestettiin skenaario- ja strategiatyöpajat eri kohderyhmille sekä kuultiin kaupunkilaisten näkemyksiä avoimissa yleisötilaisuuksissa. Uudistettu kaupunkistrategia Kotka 2035 eteni luonnosvaiheeseen loppuvuodesta 2024.

Kotkan edunvalvonta- ja vaikuttamistavoitteet päivitettiin ja EU-vaikuttamistavoitteet laadittiin alkuvuodesta 2024. Tavoitteita on viestitty ja edistetty lukuisissa vaikuttajataapaamisissa ja –tilaisuuksissa vuoden aikana. Edunvalvontatyön koordinoitua on tehty kaupungin ja vaikuttajaviestinnän palveluntuottajan Miltonin kanssa. C21-verkoston kautta on edistetty kaupunkien yhteisiä edunvalvontatavoitteita. Uuden keskisuurten kasvukaupunkien verkoston toimintaan on osallistuttu aktiivisesti ja se on osaltaan tukenut kaupungin kehittämisen tavoitteita.

Elinkeinojen edistäminen

Yhteistyötä ja edunvalvontaa suurten teollisten investointien edistämiseksi on tehty aktiivisesti Cursor Oy:n, Hamina-Kotka Satama Oy:n ja muiden keskeisten sidosryhmien kanssa. Keltakallion akkumateriaalitehdashanke eteni myönteisesti. Operoiva yhtiö perustettiin ja pääomitetttiin alkuvaiheen osalta. Tehtaalle myönnettiin ympäristölupa ja se sai lainvoiman. Akkukennotehtaan YVA-prosessi vietiin päätökseen, mutta asiakasyritys vetäytyi Euroopan markkinoilta. Lukuisia muita hankeneuvotteluja on meneillään.

Kotkan profiiliin yrittäjyyskaupunkina vahvistui, kun kaupunki saavutti jo toista kertaa peräkkäin 3. sijan Suomen Yrittäjien kuntabarometrissa yli 50 000 asukkaan kaupunkien sarjassa. Vuoropuhelu yritysten kanssa on jatkunut säännöllisenä. Kaupunginjohtoon ja yrittäjähdistyksen hallituksen tapaamiset on järjestetty kuukausittain ja lisäksi on tehty vierailuja kotkalaisiin yrityksiin yhteistyössä Cursorin kanssa. Kaupungin yritysmyönteisen kehittämisen YRMY-ryhmä kokoontui säännöllisesti kahden viikon välein käsittelemään yrityslähtöisten hankkeiden edistymistä.

Elinkeino- ja matkailupalvelusopimukseen liittyvä sopimusvalvontaa tehdään jatkuvasti ja käytännön yhteistyö Cursor Oy:n johdon sekä yrityspalvelu-, invest in-, matkailutiimien kanssa on tiivistä.

Kantasataman yritys ja startup-keskuksen konsepti valmistui Cursor Oy:n vetämän Yritysten kotisatama- hankkeen toimesta ja toimintaa on lähdetty käynnistämään myönteisen rahoituspäätöksen saaneen Eagle Accelerator-hankkeen avulla loppusyksyllä 2024. Yrityskeskukseen fyysisen sijoittumisen suunnittelua tehtiin yhteistyössä kaupunkisuunnittelun, kaupunkikehityksen, Cursor Oy:n ja muiden sidosryhmien kanssa, mutta ratkaisua ei syntynyt vielä vuoden 2024 aikana. Rahoitusohjelmien hankehakuja on seurattu, uusia kumppanuuksia käynnistetty ja välitetty vastuualueille tietoa rahoitusohjelmista sekä osallistuttu tarpeen mukaan hankkeiden suunnitteluun. Korkeakoulu-keskuspilotti, jota esitettiin toteutettavaksi XAMK:n yhteyteen ei toteutunut, koska sille ei myönnetty rahoitusta.

Markkinointi

Vuoden tavoitteena oli uuden muuttajamarkkinointikampanjan käynnistäminen. Suunnittelimme kampanjaa yhdessä tytäryhtiöiden viestintä- ja markkinointiammattilaisten kanssa ja puitesopimuskumppaneistamme Avidly voitti ideallaan työn itselleen. Kampanja julkastaan keväällä 2025.

Vuoden aikana jatkettiin edellisen vuoden joulun välipäivinä testattua Koti Kotka -kampanjaa, jolla vedotaan kotiseuturakkauteen ja paluumuuttamiseen. Kampanja on näkynyt somekanavilla myös kotkalaisille.

Kotka 10 -tv-sarjan yhteyteen toteutettiin mainontaa, jossa olivat mukana Power Coast, Maretarium, Vellamo ja brändinä Kantasatama.

Kantasataman osalta on keskitytty verkkosivuston ja somekanavien ylläpitoon, Lokikirjan mainontaan ja sen uusiin tarinoihin, joiden lukijana toimi Seela Sella. Kantasatamalle on suunniteltu mm. esite ja videokuvaukset. Lisäksi Kantasatama on mukana Xamkin, Ekamin ja Merikotkan yhteisessä merialan osaamiskeskukseen esitteessä, julkaisu 2025.

Vuoden tonttimarkkinointi aloitettiin Rakentaja.fi:n ja Oikotien kanssa. Rakentaja.fi:n omistajajärjestelyjen vuoksi osa toimenpiteistä peruuntui keväällä, jolloin artikkelijulkaisuista ehdittiin toteuttamaan Räskin tontille rakentaneen haastattelu. Syksyllä Rakentaja.fi:n kanssa toteutettiin tonttipäällikön haastattelu ja luotiin Kotka.fi:hin sivu Rakentajatarinat.

Pitkäsaaren vapaa-ajantontteja on markkinoitu somessa.

Visit Kotka-Haminan tuottamaa matkailumarkkinoinnin sisältöä on huomioitu erityisesti somessa.

Viestintä

Viestintä- ja markkinointiohjelmaa on valmisteltu toteuttamalla brändikysely henkilöstölle ja päättäjille ja suunnittelella kaupungin visuaalista ilmettä omin voimin.

Kotka.fi:n alustan vaihtamisen vaatimuksen selvitetttiin ja päätettiin toteuttaa muutos mahdollisesti sivuston uusimisen yhteydessä muutaman vuoden päästä.

Uusi intranet Aava julkaistiin toukokuussa. Sivuston rakentaminen pääsi alkuun keväällä ja syksyllä toteutettiin useita tukiklinikoita sisällöntuottajille ja jatkettiin Aavan kehittämistyötä.

TE2024-muutoksen viestinnän suunnittelu, toteuttaminen brändi-ilmeinen ja loppuvuoden viestintäkampanja vaati viestintäyksikön vahvaa osallistumista.

Yksikön tekoälyosaamista on syvennetty ja osallistuttu KSTiedon tekoälyapurin testaamiseen.

Tapahtumat, joissa viestintä on ollut mukana järjestäjänä tai koonnut ohjelmaa:

Kotkan arvoihin perustuva Rakkausviikko 12.–18.2.
 Turvallinen Kaakko 25.4.
 Veteraanipäivä 27.4.
 Merivoimien vuosipäiväjuhla 9.7.
 Kansainvälinen elokuvafestivaali
 Itämeripäivä
 Itsenäisyyspäivä

Kansainvälinen toiminta

Ystävyyskaupunkitoiminta oli aktiivista. Liettuolaisen ystävyyskaupunkimme Klaipedan kanssa juhlistettiin 30-vuotista ystävyystoimintaa heinäkuussa Merivoimien vuosipäivän aikana. Kaupungissamme vieraili Klaipedan kaupunginvaltuuston edustaja ja kulttuuritoimenjohtaja. Meripäivillä vieraili edustajat Puolan Gdyniasta ja Saksan Lyypekistä sekä Greifswaldista.

Syyskuun alussa järjestettiin yhdessä Pohjola-Nordenin ja Kotkan Pohjola-Nordenin kanssa pohjoismaiset päivät Merikeskus Vellamossa. Tapahtumalla juhlistettiin Pohjola-Nordenin 100-vuotis- ja Kotkan Pohjola-Nordenin 80-vuotisjuhlaa. Tapahtuma nimettiin teeman mukaisesti ystäväkunta- ja yhteistyöjuhlaseminaariksi. Seminaarissa oli vieraana edustajat pohjoismaisista ystävyyskaupungeista Fredrikstadista ja Landskronasta.

Lyypekin lahjoittamaa saksalaista hehkuviiniä tarjottiin Kotkan joulun avauksessa 30.11. Kotkan ja Karhulan toreilla. Lisäksi sitä jaettiin kaupungin eri yksiköihin nautittavaksi ennen joulua. Toivo Pekkasen koululla avattuun kohtaamisten keittiöön lahjoitettiin hehkuviiniä jouluaaton tarjoiluun. Kotkalainen joulukuusi pystytettiin arvoiselle paikalle Lyypekissä jo 32. Kerran.

Ukrainan suurlähettilään aloitteen pohjalta aloitettu valmistelu ystävyyskaupunkisuhteen luomiseksi ukrainalaiseen Mykolajivin satamakaupunkiin eteni valtuustoon. Kaupunkien välinen yhteistoimintapöytäkirja vahvistettiin kaupunginvaltuustossa helmikuussa.

Toimintaa Kuntaliiton kansainvälisessä tiimissä ja Itämeren kaupunkien liitossa UBC:ssa jatkettiin. Kuntaliiton, sisäministeriön ja palopäälystöliiton aloitteen pohjalta valmisteltiin ukrainalaisten pelastajien leiritystä Suomessa vuonna 2025.

Pysäköinninvalvonta

Pysäköinninvalvonnassa tehtiin hallinnollisia muutoksia, kun asiakaspalvelussa siirryttiin kokonaan sähköiseen asiointiin ja mm. puhelinpalveluaikaa supistettiin vastaamaan todellista palvelutarvetta. Tämä mahdollisti sen, että pysäköinninvalvonnan koordinoitiin ja suunnitteluun saatiin enemmän aikaresurssia. Poliisin kanssa toteutettiin yksi liikenneturvallisuustempaus sekä muutoinkin tiivistettiin yhteistyötä. Aloitettiin Kotkassa 09/2025 pidettävien pysäköinninvalvonnan neuvottelupäivien valmistelut.

Asiakaspalvelu ja digipalvelut

Ruoriin tehtiin vuoden aikana n. 17 000 asiointikäyntiä. Asiakkaista suurin osa, n. 90 %, asioi kassapalveluissa ostaen joukkoliikenteen lipputuotteita. Palveluiden kehittämisen näkökulmasta painopisteet olivat puhelin- ja neuvontapalvelut -toiminnoissa. Olennaisin työ liittyi kaupungin puhelinluettelo- ja yhteystietojärjestelmän uudistamiseen sekä monikanavaisen asiakaspalveluratkaisun käyttöönottoon. Molemmat muutokset saatiin toteutettua loppuvuodesta. Vastuualueille avattiin myös vuoden aikana useita uusia, keskitettyjä asiakaspalvelunumeroita. Tämä kokonaisuus edellytti henkilöstöltä aiempaa enemmän suunnittelu- ja opastustyöstä. Tila- ja aluevarausjärjestelmän osalta ryhdyttiin loppuvuodesta valmistelevaan kilpailutusta. Valtiovarainministeriön OSKU – osaava kunta digikannustinhanke päätettiin (digitalisaatio-osaamisen kasvattaminen vastuualueilla ja yksiköissä) vuoden lopussa. Digikehittämisen teoreettinen toimintamalli (johtamismalli) valmistui myös ja loppuvuodesta työstettiin mallin viemistä käytäntöön.

Henkilöstöasioiden yksikkö

Kaupunkistrategiasta johdettu henkilöstöohjelma ohjasi edelleen henkilöstöpolitiikkaa, esihenkilötyötä ja työhyvinvoinnin edistämistä. Keskeisenä painopisteenä on edelleen kehittää hr- ja esihenkilötoimintaa sekä johdon tukea. Varhaisen vaiheen työhyvinvointijohtaminen ja kokonaisvaltaisen työhyvinvoinnin kehittäminen ovat henkilöstöasioiden yksikön toiminnan jatkuvia painopisteinä. Tähän liittyy laajaa toimintaa työntekijä- työyhteisö ja esihenkilötoimintasuunnitelma, työterveyden toimintasuunnitelma, koulutussuunnitelmat ja rekrytointimarkkinointisuunnitelma tuovat päälinjat vuoden toimintaan.

Loppusyksystä toteutettiin henkilöstölle työhyvinvointikysely. Kokonaisuutena tulokset olivat varsin hyvällä tasolla. Lähes 90 % kaupungin henkilöstöstä kokee itsensä vahvaksi, tarmokkaaksi ja innostuneeksi työssään vähintään viikoittain. Myös esihenkilötyötä arvioitiin myönteisesti. Positiivinen tulos oli myös se, että 87 % vastaajista pystyi käyttämään tietoaan ja taitojaan monipuolisesti työssään. Kriittisimpiä arvioita sai yhteistyö eri yksiköiden välillä. Myös kiire työssä näkyi tuloksissa: vain 55 % vastaajista arvioi, että heillä oli tarpeeksi aikaa saada työnsä tehdyksi. 80 % vastaajista suosittelisi Kotkan kaupunkia työntekijänä myös tuttavalleen. Tämä oli erittäin vahva tulos ja oli säilynyt samalla tasolla kuin edellisessä kyselyssä vuonna 2022.

Vuoden 2024 alussa käynnistyi uusi työterveyden sopimuskausi ja uuden sopimuksen haltuunotto vaati tiivistä yhteistyötä uuden työterveystoimijan kanssa. Työterveysyhteistyötä rakennettiin vuoden aikana ja luotiin yhteisiä toimintakäytäntöjä. Haasteita työterveysyhteistyöhön toi työterveyteen varatun määrärahan riittävyys. Tästä johtuen työterveyspalveluun ja toimintasuunnitelmaan jouduttiin tekemään tarkennuksia ja rajoituksia syksyllä aikana. Rajoitukset kohdentuivat vapaaehtoiseen, sairauspainotteiseen työterveyshuoltoon. Samalla tehostettiin lakisääteisen ennaltaehkäisevän työterveyshuollon palveluita. Rajausten tavoitteena ei ollut työterveyskustannuksista säästämisen vaan työterveyden kustannusten kehityksen hallinta ja toimintojen kohdentaminen ennaltaehkäisevään työterveyshuoltoon.

TE-palveluiden siirto kuntiin toteutui vuoden 2025 alussa. Henkilöstöasioiden yksikössä osallistuttiin asian valmisteluun aktiivisesti henkilöstöön liittyvien asioiden osalta. Hankkeen valtakunnallinen ohjaus oli tiivistä ja ohjeistuksia seurattiin tiiviisti ja sovellettiin paikalliselle tasolle.

Vuodelle 2024 laadittiin ensimmäinen rekrytointimarkkinointisuunnitelman, jossa luotiin konkreettiset toimenpiteet rekrytointien tukemiseen sekä hyvän hakijakokemuksen ja työnantajakuvaan kehittämiseen. Myönteisen työntekijä- ja hakijakokemuksen ja positiivisen työnantajakuvaan luominen vaatii jatkuvaa kehittämistä. Niiden rakentaminen vahvaksi lisää kaupungin houkuttelevuutta rekrytointimarkkinoilla. Rekrytointien osalta oli havaittavissa piristystä. Haasteellisinkin rekrytointeihin saatiin kelpoisia hakijoita ja hakemusten määrät kasvoivat.

Keväällä 2024 käytiin neuvottelut järjestelyerien sekä kaupungin oman palkkaohjelmaerän jakamisesta. Neuvottelut sujuivat hyvässä hengessä ja palkankorotukset saatiin maksuun määrätyssä aikataulussa. Kaupungin oma palkkaohjelma vuosille 2023 - 2025 on jo edistänyt kaupungin eri ammattiryhmien palkkatasoa ja antanut mahdollisuuksia vastata alueelliseen palkkakilpailuun.

Työyhteisöjen haasteellisiin tilanteisiin tarjottiin tukitoimia. Sairauspoissaolojen hallintaa tehdään erittäin aktiivisesti yhteistyössä esihenkilöiden ja työterveyden kanssa. Työkyvyn heikentyneisiin tilanteisiin haettiin aktiivisesti ratkaisuja.

Henkilöstöasioiden yksikön toimintojen sujuvuutta ja oikea-aikaisuutta kehitettiin. Poissaolot haastoivat jonkin verran yksikön työtilannetta vuoden aikana, mutta sijaishenkilöillä asiaa saatiin korjattua.

Kaupunkistrategia ja henkilöstöohjelma ohjaavat toimintaa ja kohdentavat toiminnan resursseja. Jatkuvana toimintana kehitetään varhaista työhyvinvointijohtamista, keskeisimpinä tavoitteina työhyvinvoinnin edistäminen ja sairauspoissaolojen hallinta. Painopisteenä on myös luoda jatkuvasti kehittyvää ja aikaansa seuraavaa esihenkilötoimintaa kaikilla vastuualueilla ja kaikissa yksiköissä. Vahvan ja myönteisen työnantajakuvaan luominen on tulevaisuudessa tärkeää. Tämä sisältää myös kilpailukykyisen palkkauksen mahdollisuuksien luomisen.

Talousyksikkö

Hankinnat: Hankintojen ennakkoinnin kehittäminen edelleen keskiössä, koska iso osa kilpailutustarpeista tuli edelleen kesken vuoden ja varsinaisen käytössä olevan kilpailutussuunnitelman ulkopuolelta. Tämä aiheutti osittain resurssiongelmia, kun suunnitelmien perusteella olimme sitoutuneet myös konserniyhtiöiden mittavaan tukeen mm. Kymijoen Ravintopalveluiden talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden kilpailutukseen. Tarpeellisten kilpailutusten toteuttaminen saatiin kuitenkin viety läpi ja sopimushallinnan vahvistaminen eteni taas hieman eteenpäin mm. täsmäkoulutuksien avulla. Hankintojen paikallisuuden konsernin kattava seuranta saatiin toteutettua.

Rahoitus: Varautuminen kaupunkikonsernin rahoitustarpeisiin onnistui pääosin, mutta konsernirahoitukseen muodostui myös lisärahoitustarve Kymenlaakson Kampuskiinteistöjen kautta. Korkomarkkinoiden mahdollistamat lainasalkun suojausmuutokset suunniteltiin hyvin pitkälle alkuvuoden aikana ja toteutettiin heinäkuun aikana. Rahoituspolitiikan valmistelussa otettiin aikalisä henkilöstöjärjestelyiden takia ja valmiiksi saattaminen on 2025 asia. Muuten laina- ja takaussitoumuksissa toteutettiin joitain vakuuksien vapautuksia ja maksusuunnitelmien muutoksia.

Talous: Talouden vuosikellon mukaisissa prosesseissa korostui seurannan merkitys, koska samanaikaisesti, kun teimme sopeuttavaa taloussuunnittelua 2025-2027, niin vuoden 2024 tulosenusteet olivat toistuvasti selvästi arvioitua parempia. Talouden tasapainotustarpeiden arviointi ja vastuualueiden tukeminen olivatkin keskeisessä roolissa läpi vuoden. Muuten vuoden 2024 aikana käytiin läpi mittava markkinavuoropuhelu taloushallinnon järjestelmä- ja palvelutuottajien kanssa, koska taloushallintojärjestelmämme ovat elinkaarensa lopussa. Loppuvuoden 2024 aikana tehtiin ratkaisut etenemisen mallista ja uusien järjestelmäkokonaisuuksien käyttöönottoprojekti aloitetaan vuoden 2025 alussa ja toteutetaan vuoden aikana.

Tietohallinto: Tietotyöryhmän ja tietohallinnon osaamisen kehittämistä ja toimintaprosessien terävöittämistä on jatkettu yhteistyössä vastuualueiden kanssa. Painopisteinä ovat olleet laiterekisterit, varastolaitteet ja yhteistyö palveluntuottajan kanssa. Erillisinä isoina kokonaisuuksia olivat tietoturva ja TE projekti. Tietoturvan edistäminen Microsoft M365 lisenssien sisällön avulla toteutettiin alkuvuoden 2024 aikana Security ja Compliance toiminnallisuuksien käyttöönottoprojektissa. TE projekti saatiin toteutettua, vaikka kärsimme jonkun verran poissaoloista. Resurssoinnin näkökulmasta hyödynnettiin tietohallinnossa yksikön muista vastuista eläköitymisen takia vapautunut vakanssi, jonka rekrytointi saatiin aloittamaan syyskuussa 2024.

Taloussuunnitelmavuosien painopisteissä korostuvat talouden tasapaino suhteessa investointisuunnitelmaan, taloushallinnon järjestelmien toimivuus ja automatisaatio, hankintojen suunnitelmallisuuden ja sopimushallinnan kehittäminen, rahoitus- ja suojaustarpeisiin varautuminen vs. laaja investointisuunnitelma ja ict-palvelutuotannon sekä tietoturvan taso ja kustannustehokkuus.

Ympäristölautakunta

Toimielin	YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA
Toimintayksikkö	Ympäristöpalveluiden toimintayksikkö
Toiminnot	Ympäristönsuojelun-, ympäristöterveydenhuollon ja rakennusvalvonnan palveluyksiköt
Vastuhenkilö	Ympäristöjohtaja
Toiminta-ajatus	Ympäristölautakunta on Kotkan rakennusvalvonnan sekä Kotkan ja Pyhtään ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon (eläinlääkintähuoltoa lukuun ottamatta), lupa- ja valvontaviranomainen. Ympäristöterveydenhuolto tilaa eläinlääkintähuollon palvelut Haminan kaupungilta.

Ympäristölautakunnan Tilinpäätös 2024 -dokumentissa esitetään lautakuntaan nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen sekä toiminnan ja talouden yksityiskohtaisemmat tiedot.

Talous

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	TP 2024	ENN 2024	Tot% ENN	TA 2024	Tot% TA	TP - TA poikkeama	TP 2023
Myyntituotot	158 151	168 800	93,7	168 800	93,7	-10 649	165 164
Maksutuotot	599 862	585 000	102,5	585 000	102,5	14 862	612 748
Tuet ja avustukset	0	0		0	0,0	0	40 785
Muut toimintatuotot	0	0		0	0,0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	41 174	0		0	0,0	41 174	19 346
TOIMINTATUOTOT	799 187	753 800	106,0	753 800	106,0	45 387	838 044
Henkilöstökulut	-1 745 207	-1 944 457	89,8	-1 944 457	89,8	199 249	-1 810 236
Palvelujen ostot	-402 848	-210 219	191,6	-210 219	191,6	-192 629	-186 963
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20 653	-32 850	62,9	-32 850	62,9	12 197	-26 703
Avustukset	-2 200	-2 500	88,0	-2 500	88,0	300	-1 700
Muut toimintakulut	-26 806	-23 651	113,3	-23 651	113,3	-3 155	-29 601
TOIMINTAKULUT	-2 197 714	-2 213 677	99,3	-2 213 677	99,3	15 963	-2 055 203
TOIMINTAKATE *)	-1 398 527	-1 459 877	95,8	-1 459 877	95,8	61 350	-1 217 159
Sisäiset tuotot	104 769	0		0	0,0	104 769	43 316
Sisäiset kulut	-414 918	-332 076	124,9	-332 076	124,9	-82 843	-308 322
Sisäiset erät	-310 150	-332 076	93,4	-332 076	93,4	21 926	-265 006
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	-1 708 676	-1 791 953	95,4	-1 791 953	95,4	83 276	-1 482 166
Rahoitustuotot ja -kulut	716	0		0	0,0	716	538
VUOSIKATE	-1 707 961	-1 791 953	95,3	-1 791 953	95,3	83 992	-1 481 628
Sisäinen korko	-79	-67	118,3	-67	118,3	-12	-200
Poistot ja arvonalentumiset	-4 372	-4 928	88,7	-4 928	88,7	556	-4 636
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0		0	0,0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-1 712 411	-1 796 947	95,3	-1 796 947	95,3	84 535	-1 486 463
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		-1 796 947	0,0	-1 796 947	95,3	1 796 947	-1 486 463
Hallinnon vyörytykset	-120 241	0		0	0,0	-120 241	-142 423
Tilikauden voitto/tappio	-1 832 652	-1 796 947	102,0	-1 796 947	102,0	-35 705	-1 628 886

*) Toimielimen sitovuustaso

Lautakunnan alaisen toiminnan toteutuminen

Ympäristölautakunnan sitova toimintakate toteutui -1 398 527 euron suuruisena, ollen noin 62 000 euroa talousarviota parempi. Toimintatuotot toteutuivat 45 000 euroa talousarviota suurempina, toimintakulut olivat noin 16 000 euroa pienemmät kuin talousarviossa.

Parempina toteutuneet toimintatuotot muodostuivat ympäristönsuojelun sekä ympäristöterveydenhuollon maksutuotoisista. Rakennusvalvonnan maksutuotot jäivät hieman talousarviosta, mutta valmistus omaan käyttöön erä, joka

ilmaisee investoinneille tehtyä työtä sekä laskutettuja kustannuksia mm. rakennusluvut, toteutui arvioitua parempana.

Lomapalkkavelan muutoksen osalta on tehty kirjauskäytänteiden muutos alkaen v. 2023 tilinpäätöksestä. Aiemmin hal-linnon vyörytykset-ryhmään kuulunut lomapalkkavelan muutos on kaikilla vastuualueilla kohdistettu henkilöstökuluihin, joka muuttaa vastuualueen ulkoista toimintakatetta. Lomapalkkavelan muutos ei ole sisältynyt lautakunnan talousarvioon vuodelle 2024.

Lautakunnalle varattua 20 000 euron suuruista maankäytön- ja rakennuslain ohjelmistoinfran uudistukseen varattua investointirahaa ei pystytty käyttämään. Vastaava investointiraha on varattu myös vuodelle 2025.

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelun toiminnan painopisteenä ovat lakisääteiset lupa- ja valvontaviranomaisen tehtävät, joita Kotka hoitaa yhteistoimintasopimuksen pohjalta myös Pyhtään kunnalle. Lupa- ja valvontatyöstä kertyneet maksutuotot ovat toteutuneet hyvin. Ympäristönsuojelun maksutuottokertymä on toteutunut noin 1,5-kertaisesti. Myyntituotot Pyhtään kunnalle toteutuivat 95 %:sesti. Merkittävä osa yksikön valvontatyöstä kohdistuu suunnittelemaan, maksuttomaan kuntalais-ten valituksiin ja yhteydenottoihin perustuvaan viranomaisvalvontaan. Tarkastelujaksolla kirjattuja yhteydenotto-ja/valituksia on ollut 190, joista valtaosa jätehuoltoon liittyviä.

Maakunnallista Green Deal-verkostoa ei ole perustettu resurssipuutteen vuoksi. Keskustelua aiheesta jatkettiin sidos-ryhmien kesken syksyllä, mutta tilanne säilyi samana. Kiertotaloustyön edistämistä jatketaan muutoin kaupungin sisällä ja sidosryhmien kanssa.

Ympäristönsuojelun palveluysiköstä osallistuttiin maakuntaliiton lumo–selvityshankkeen kokouksiin. Suomen ympäristökeskus laati hankkeessa Kymenlaakson luonnon monimuotoisuusselvityksen, joka valmistui alkuvuodesta. Selvitys luo pohjaa kuntatason monimuotoisuuden ohjelmatyölle, jota tullaan tekemään kaupungin sisäisenä yhteistyönä. Kaupungin oman lumo-ohjelman tekeminen oli tarkoitus aloittaa kaupunginpuutarhurin vetämänä välittömästi lumo-selvityksen valmistumisen jälkeen. Kaupunginpuutarhurin irtisanouduttua keväällä aloituskokous peruuntui, ja työ jäi odottamaan uuden henkilön aloittamista virassa. Toisaalta, koska Kaakkois-Suomen ELY-keskus alkoi laatia Kymenlaaksoon maakunta-tason lumo-ohjelmaa, tulee pohdittavaksi, halutaanko kaupungin tason ohjelma laatia ennen maakunnallista. Lumo-selvityksessä todetut luontoarvot on saatu kaupungin paikkatietojärjestelmään, jotta varmistetaan niiden huomioiminen toiminnassa. Ympäristötarkastaja aloitti vuoden alussa kaksivuotisen luontokartoittajakoulutuksen, jolla pyritään vahvistamaan ympäristönsuojelun palveluysikön luonnonsuojelun asiantuntijuutta.

Keväälle suunniteltuja keltamajavankaalin torjuntatalkoita ei voitu järjestää, koska Ekamin opiskelijoiden harjoittelujankohtaa oli aikaistettu.

Alkuvuodesta ympäristölautakunnan antamia melua tuottavien tapahtumien aika- ja äänitasolinjauksia on sovellettu annetuissa melupäätöksissä. Meripäiville tilattiin ulkopuoliselta asiantuntijalta melumittaukset. Mitatut melutasot eivät ylittäneet meluilmoituksista annettujen päätösten rajoja, eikä elävää musiikkia tietävästi soitettu päätöksissä annettujen aikarajojen jälkeen. Meripäivistä ei tullut yhtäkään meluvalitusta.

Ilmasto-ohjelma päivitettiin ja päivitys hyväksyttiin valtuustossa marraskuussa 2024. Lisäksi kestävän kehityksen asiantuntija on ollut mukana kaupungin sisäisissä kestävyys- ja energiansäästöön liittyvissä hankkeissa. Ilmastonmuutokseen varautuminen ja sopeutuminen ei tilinpäätöskauden loppuun mennessä ole vielä päätynyt ohjelmata-solle, mutta alueellinen hanke asian edistämiseksi sai rahoitusta. Kaupungin sisällä on kuitenkin tunnistettu varautu-misen ja sopeutumisen tarpeita, ja viranhaltijat ovat osallistuneet aktiivisesti alueellisen hankkeen työpajoihin. Il-mastonmuutosta ja varautumista pidettiin yllä kaupungin TUVA-ryhmässä.

Marraskuussa järjestettiin kokeiluluontoisesti kiertotalouspäivä yhdessä kaupungin ympäristönsuojeluyksikön, So-tek-säätiön, Kymen Alku ry:n sekä Kotkan kierrätys ja avustus -järjestön kanssa. Tapahtumapäivänä kävijät saivat tietoa kierrättämisestä, pystyivät vaihtamaan tavaroita ja tuomaan kierrätystekstiilejä. Tapahtumassa kävi noin 200 kävijää.

Ympäristöterveydenhuolto

Terveysturvajärjestelmässä otettiin vuonna 2023 erityistarkasteluun valvontakohteiden talousveden lämpötilat, sillä talousvedessä voi esiintyä legionellabakteeria. Tammikuussa 2024 tuloksista koottiin riskinarvio ja julkaistiin raportti. Talousveden turvallisuutta kiinteistöissä edistettiin kohdentamalla tiedotusta erityisesti omien valvontakohteiden lisäksi mm. vuodepaikallisille sairaaloille ja terveyskeskuksille. Alueen vuodepaikalliset sairaalat ja terveyskeskustoimijat on kontatoitu ja toiminnot rekisteröitiin ympäristöterveydenhuollon valvontatietojärjestelmään keväällä. Loppuvuonna 2024 yhteistyössä Haminan terveysturvajärjestelmän kanssa tehtiin alueen kiinteistöjenhuollon ammattilaisille opasvideo legionella-bakteerista ja sen torjunnasta. Video julkaistaan helmikuussa 2025.

Kymenlaakson kunnat allekirjoittivat kesällä 2023 yhteistyösopimuksen hygieenikkoeläinlääkärin viranomaistehtävien hoidosta. Tehtävän hoitoa varten Kouvola perusti hygieenikkoeläinlääkärin viran ja toimii isäntäkuntana. Kotka ostaa Haminan kanssa hygieenikkoeläinlääkärin työpanosta. Hygieenikkoeläinlääkäri valvoo ensisijaisesti eläinperäisiä elintarvikkeita valmistavia elintarvikkeita. Kymenlaakson kuntien välinen yhteistyö mm. elintarvikelaitosten valvonnassa on siten vahvistunut. Virka tuli uudelleen auki syksyllä 2024, kun virkaa hoitanut hygieenikkoeläinlääkäri siirtyi kesällä töihin muualle. Loppuvuonna 2024 virkaan valittu hygieenikkoeläinlääkäri aloittaa työssä loppukesällä 2025, siihen asti tehtävää hoitaa sijainen.

Eläinlääkintähuollon toiminnan turvaamiseksi jatketaan ja kehitetään kuntien välistä yhteistyötä eläinlääkintähuollon päivystysjärjestelyissä sekä eläinsuojeluvalvonnassa. Loppuvuonna 2023 hyväksyttiin palvelusopimus Kotkan ja Haminan kesken eläinlääkäripalveluista, jonka mukaan Kotkan praktikkoeläinlääkärit siirtyivät vuoden 2024 alussa Haminan kaupungin palvelukseen. Vuoden 2024 alusta alkaen Kotka on ostanut eläinlääkäripalvelut Haminalta.

Kunnan velvollisuuksiin kuuluu ympärivuorokautisen kiireellisen eläinlääkintäavun järjestäminen, eläinsuojelutehtävät sekä löytöeläinten talteenotto. Näitä tehtäviä on hoidettu Etelä-Kymenlaakson kuntien välisenä yhteistyönä. Kotka ja Hamina tekivät Etelä-Kymenlaakson alueelle uuden, väliaikaisen löytöeläinsopimuksen 1.4.2023 alkaen Etelä-Kymenlaakson eläinsuojeluyhdistyksen, EKEY ry:n kanssa. Ympäristölautakunta hyväksyi sopimuksen toistaiseksi voimassa olevana 13.6.2024.

Eläinlääkärien saanti kuntasektorille on heikentynyt merkittävästi valtakunnallisesti. Eläinlääkintähuollon toiminnan turvaamiseksi kehitetään edelleen kuntien välistä yhteistyötä ja haetaan toimintamalleja vetovoiman lisäämiseksi ja eläinlääkärien pysyvyyden turvaamiseksi. Palvelusopimuksella Haminan kanssa pystytään edistämään kyseisiä tavoitteita.

Ympäristöterveydenhuolto on ollut valmistautunut siirtymään maakunnalliseksi vuonna 2026. Hallitusohjelman mukaan kuluvalalla hallituskaudella hyvinvointialueille ei siirretä kunnista uusia tehtäviä. Täten ympäristöterveydenhuolto ei siirry hyvinvointialueen järjestämisvastuulle tällä hallituskaudella, vaan toiminta jatkunee kuntapohjaisena ainakin seuraavaan hallituskauteen asti.

Rakennusvalvonta

Toiminnan painopisteenä on rakennusvalvonnan maankäyttö- ja rakennuslaissa säädettyjen lupa- ja valvontaviranomaistehtävien hoitaminen. Rakennusvalvonnan toiminta ja toiminnan kannalta keskeiset rakentamisen lupaprosessit ovat vahvasti lainsäädännöllä ohjattu ja rakennusvalvonnan vuosittainen tulokertymä koostuu pääosin rakentamisen lupamaksuista. Vallitsevan suhdannetilanteen vuoksi rakentamisen lupamääräinen volyymi pysyi toimintavuoden aikana kohtuullisen matalana mm yleisen kustannustason nousun ja maailmantilanteen epävarmuuden vuoksi ja etenkin asuinrakentamisen volyymi uusien rakennushankkeiden osalta lienee kaupungin historian alhaisin. Rakennusvalvonnan tehtävänä on myös osaltaan valvoa kaupunginvaltuuston hyväksymien kaavojen noudattamista sekä niissä asetettujen tavoitteiden täyttymistä niille kohdistuvien rakennushankkeiden osalta.

Rakentamisen lupamäärä pysyi toimintavuoden ajan lähes edellisen vuoden tasolla. Loppuvuodesta lupakysyntään vaikutti positiivisesti alueelle suunniteltujen suurten teollisuus- ja energiainvestointien realisoituminen rakennuslupahakemuksiksi. Hakemusten valmistelu käynnistettiin toimintavuoden lopussa ja päätöksenteko toteutunee alkuvuoden 2025 aikana. Rakennusvalvonta saavutti kuitenkin talousarviossa asetetun toimintatuottotason Toimintavuoden lupatuotto kertyi verrattain pienistä rakennushankkeista ja osin kaupungin omista rakennushankkeista.

Rakennetun ympäristön valvontaa suoritettiin sekä jatkuvana, että ympäristölautakunnan kanssa järjestetyin valvontakierroksin. Syksyn 2024 valvontakierroksilla havaittiin 87 kpl jatkotoimia edellyttävää kohdetta.

Rakennusvalvonta seurasi toimintavuoden aikana muuttuvaa lainsäädäntötyötä ja osallistui aiheeseen liittyviin koulutuksiin ja viranomaisten säädösten tulkintakeskusteluun. Rakentamislain muutoksen käsittely ja hyväksymisen viivästyminen joulukuulle 2024 aiheutti epävarmuutta ja viivästystä rakentamislain asetusten ja säädösten valmisteluun ja toimintavuoden aikana lain osa-alueiden voimaantuloa siirrettiin vuoden 2026 alkuun. Toimintavuoden aikana käynnistettiin myös kaupungin rakennusjärjestyksen uudistamistyö, jonka edistämistä em epävarmuus toimintavuonna hidasti. Uudistaminen jatkuu vuodelle 2025 ja rakennusjärjestyksen luonnos on tavoitteena asettaa nähtäville keväällä 2025 ja koko rakennusjärjestys valmiiksi vuoden 2025 aikana.

Rakennusvalvonnan viranomaistehtävien taksa päivitettiin toimintavuoden aikana yhteensopivaksi uuden rakentamislain kanssa.

Rakentamislain tavoitteena olevien rakennusvalvontojen yhteisiä laintulkintoja ja linjauksia on toimintavuonna jalkautettu käytäntöön pääosin kohdekohtaisen jatkuvan neuvonnan keinoin. Rakennusvalvonta jatkoi edellisten toimintavuosien käytäntöä pitämällä koulutusiltapäivän ammattikorkeakoulun rakennustekniikan opiskelijoille.

Lupapisteen kehittämistä ei jatkettu talousarviovuoden aikana. Vuoden 2025 alussa muuttuva lainsäädäntö edellyttää muutoksia lupapisteeseen ja muihin asianhallintajärjestelmiin mutta rakentamislain muutoksen käsittelyn viivästys hidasti lakimuutoksen edellyttämien järjestelmämuutosten toteuttamista ja muutoksien toteuttamiseen varattu investointimäärärahaa vuoden 2024 budjetissa ei toteutunut kokonaisuudessaan. Muutostöiden kustannukset siirtyvät pääosin toimintavuodelle 2025 ja rakennusvalvonnan budjettiin on varattu investointimääräraha muutoksia varten. Rakennusvalvonnan arkistoa skannattiin sähköiseen muotoon 1.1-30.06. aikavälillä arkistotoimeen palkatun digitoijan toimesta.

Rakennusvalvonnan henkilöstö osallistui talousarviovuoden aikana uuden rakentamislain voimaantuloa valmistaviin koulutuksiin sekä alueellisen ely-keskuksen järjestämään alueelliseen rakennusvalvonnan koulutuspäivään. Lisäksi rakennusvalvonta osallistui Ely-keskuksen Kotkassa järjestämiin alueidenkäytön neuvottelupäiville.

Kaupunkirakennelautakunta

Toimielin	KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA
Vastuualueet	Kaupunkisuunnittelu ja Tekniset palvelut
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja
Toiminta-ajatus	Lautakunnan yleisenä tehtävänä on johtaa ja kehittää kaupunkisuunnittelun ja teknisten palveluiden vastuualueen toimintaa ja vastata niiden tuottamien palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä, tuottamisesta ja kehittämisestä kaupunkistrategian linjausten mukaisesti sekä seurata ja arvioida palveluiden vaikuttavuutta ja edistää kuntalaisten ja palvelujen käyttäjien mahdollisuutta osallistua palvelujen kehittämiseen. Lautakunta vastaa vastuualueilla kaupunginhallituksen käsiteltäviksi kuuluvien asioiden valmistelusta sekä päätösten täytäntöönpanosta. Kaupunkirakennelautakunnan alainen joukkoliikennejaosto on joukkoliikennelain mukainen toimivaltainen viranomais Kotkan, Haminan ja Pyhtään alueella.

Kaupunkirakennelautakunnan Tilinpäätös 2024 -dokumentissa esitetään lautakuntaan nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen sekä toiminnan ja talouden yksityiskohtaisemmat tiedot.

Talous

KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA	TP 2024	ENN 2024	Tot% ENN	TA 2024	Tot% TA	TP - TA poikkeama	TP 2023
Myyntituotot	5 532 721	6 003 758	92,2	5 395 858	102,5	136 863	5 755 378
Maksutuotot	651 608	333 500	195,4	333 500	195,4	318 108	457 896
Tuet ja avustukset	1 627 586	1 050 000	155,0	650 000	250,4	977 586	1 495 912
Muut toimintatuotot	31 240 806	29 017 349	107,7	27 688 273	112,8	3 552 533	28 342 387
Valmistus omaan käyttöön	728 174	874 644	83,3	0	0,0	728 174	953 604
TOIMINTATUOTOT	39 780 896	37 279 251	106,7	34 067 631	116,8	5 713 265	37 005 176
Henkilöstökulut	-16 759 922	-17 408 377	96,3	-16 616 079	100,9	-143 843	-16 399 922
Palvelujen ostot	-17 206 589	-16 155 009	106,5	-16 753 509	102,7	-453 080	-17 903 624
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 809 145	-10 287 728	95,3	-10 846 676	90,4	1 037 531	-10 856 895
Avustukset	-58 127	-58 200	99,9	-58 200	99,9	73	0
Muut toimintakulut	-9 043 355	-9 758 202	92,7	-9 630 397	93,9	587 043	-10 340 213
TOIMINTAKULUT	-52 877 137	-53 667 517	98,5	-53 904 861	98,1	1 027 724	-55 500 654
TOIMINTAKATE *)	-13 096 241	-16 388 266	79,9	-19 837 230	66,0	6 740 989	-18 495 478
Sisäiset tuotot	42 932 582	41 176 415	104,3	41 176 415	104,3	1 756 167	43 622 948
Sisäiset kulut	-6 967 949	-5 525 755	126,1	-5 525 755	126,1	-1 442 194	-7 576 943
Sisäiset erät	35 964 633	35 650 660	100,9	35 650 660	100,9	313 973	36 046 005
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	22 868 392	19 262 394	118,7	15 813 430	144,6	7 054 962	17 550 526
Rahoitustuotot ja -kulut	23 644	0	0,0	0	0,0	23 644	12 942
VUOSIKATE	22 892 036	19 262 394	118,8	15 813 430	144,8	7 078 606	17 563 468
Sisäinen korko	-7 817 631	-7 354 961	106,3	-7 354 961	106,3	-462 670	-7 748 954
Poistot ja arvonalentumiset	-17 020 708	-15 157 415	112,3	-15 157 557	112,3	-1 863 151	-15 571 596
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0,0	0	0,0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-1 946 303	-3 249 982	59,9	-6 699 088	29,1	4 752 784	-5 757 082
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-1 946 303	-3 249 982	0,0	-6 699 088	29,1	6 699 088	-5 757 082
Hallinnon vyörytykset	-1 723 823	0	0,0	0	0,0	-1 723 823	-2 053 300
Tilikauden voitto/tappio	-3 670 127	-3 249 982	112,9	-6 699 088	54,8	3 028 961	-7 810 383

*) Toimielimen sitovuustaso

Kaupunkirakennelautakunnan sitova toimintakate toteutui vuonna 2024 -13,09 milj. euron suuruisena, ollen 6,74 milj. euroa talousarviota parempi. Lokakuun tuloksen perusteella annettiin ennuste, jossa ennustettiin sitovan toimintakateen olevan – 16, 38 milj. euroa, toteumaprosentti ennusteen ja toteuman välillä oli 79,9 %. Lautakunnan toimintakate sisäiset erät huomioiden oli tilinpäätöshetkellä 22,87 milj. euroa.

Annetussa ennusteessa huomioitiin mm. kaupunkisuunnittelun osalta alkuperäistä talosarviota korkeammat maanvuokrien tuotot, henkilöstökustannusten säästö johtuen täyttämättömistä vakansseista sekä arvioitua matalampina toteutuneet alueiden kunnossapidon kulut. Teknisten palveluiden osalta olennaisempia ennusteessa huomioituja eriä olivat arvioitua matalampina toteutuneet energiakustannukset, Arto Tolsa areenalle myönnetty Suomen Palloliitto ry:n HatTrick -avustus sekä henkilöstökulujen ryhmässä valmistus omaan käyttöön erän muutos.

Kaupunkisuunnittelun vastuualueen toimintakate ilman sisäisiä eriä toteutui 17,75 milj. euron suuruisena ollen 2,07 milj. euroa ennustetta parempi. Tilinpäätöksessä olennaisimpia eroja toteuman sekä annetun ennusteen välillä olivat Hamina-Kotka Satama Oy:n kanssa solmittu sopimus takautuvien maanvuokrien laskuttamisesta. Asiaa käsiteltiin kaupunkirakennelautakunnassa 19.11.2024 eikä sopimusta näin ollen ollut mahdollista huomioida annetussa ennusteessa. Sopimus on arvoltaan 1,08 milj. euroa. Lisäksi maanvuokra tuotot toteutuivat ennustetta parempana.

Teknisten palveluiden vastuualueen toimintakate ilman sisäisiä eriä toteutui -30,79 milj. euron suuruisena ollen 1,22 milj. euroa ennustetta parempi. Tilinpäätöksessä olennaisimpia eroja toteuman ja annetun ennusteen välillä olevat energiakustannukset. Energiakustannukset ennustettiin toteutuvaksi 0,59 milj. euroa talosarviota matalampina, mutta toteutuivat vieläkin matalampina ollen 1,1 milj. matalammat kuin talosarviossa.

Kuukausipalkkalaisten palkkakustannusten investoinnille kohdistamiseen tehtiin kirjaustavan muutos kesken vuoden 2024. Käyttöön palautettiin valmistus omaan käyttöön oikaisuerä, joka ilmentää investoinneille kohdistettavien kuukausipalkkojen osuutta. Valmistus omaan käyttöön erä esitetään toimintatuotoissa. Talosarviossa 2024 vastaava erä on ollut sisällytettynä henkilöstökulujen ryhmään, pienentäen käyttötalouteen jääviä kuukausipalkkaisten henkilöstökustannuksia. Muutos huomioitiin vuodelle 2024 annetussa ennusteessa sekä vuoden 2025 talousarviotyötyössä. Muutoksella tavoitellaan käyttötalouteen sekä investoinneille kohdistuvien palkkakustannusten parempaa seurattavuutta.

Lomapalkkavelan muutoksen osalta on tehty kirjauskäytänteiden muutos alkaen v. 2023 tilinpäätöksestä. Aiemmin hallinnon vyörytykset-ryhmään kuulunut lomapalkkavelan muutos on kaikilla vastuualueilla kohdistettu henkilöstökuluihin, joka muuttaa vastuualueen ulkoista toimintakatetta. Lomapalkkavelan muutos ei ole sisältynyt lautakunnan talousarvioon vuodelle 2024. Kaupunkirakennelautakunnan osalta lomapalkkavelan muutoksen suuruus oli 0,10 milj. euroa toimintakatetta heikentävä.

Investointeihin lautakunnan tasolla oli varattu rahaa nettomääräisesti 31,73 milj. euroa, sisältäen Keltakallion kokonaisuuteen myönnetyn 8,3 milj. euron lisämäärärahan. Investoinnit toteutuivat nettomääräisesti -24,19 milj. euron suuruisena. Nettomääräiset investoinnit sisältävät Keltakallion alueelle myönnetty Kymenlaakson liiton AKKE rahoituksen, josta haettu tukea 1,45 milj. euroa vuodelle 2024.

Investointien määrärahoja siirrettiin tilikaudella lautakunnan sisällä kohteelta toiselle. Muutoksilla ei ollut vaikutusta investointeihin varattuun määrärahaan, muutos vaikutti kuitenkin kasvatti poistoja noin 3 700 euroa.

Karhulan koulukeskuksen investoinnin rahoitusmuoto muuttui kaupunginvaltuuston päätöksellä taseinvestoinniksi aiemman kiinteistöleasingrahoituksen sijaan. Karhulan koulukeskus käsitellään näin ollen 2024 tilinpäätöksessä taseinvestointina. Kohteen kokonaiskustannukset arvioidaan olevan vuosien 2024–2027 aikana noin 35 milj. euroa.

Kaupunkisuunnittelun toiminta

Kaupunkisuunnittelun toiminnan painopisteet tähtäävät toimivan ja tiiviin kaupunkirakenteen ja upean elinympäristön kehittämiseen sekä kaupungin veto- ja pitovoiman parantamiseen yrityksiin ja asukkaisiin nähden. Ajankohtainen painopiste on ollut viime vuosien tapaan erityisesti teollisten hankkeiden toteuttamisessa. Neuvotteluissa ja tonttien tuottamisessa on edetty niin akkuteollisuudelle kaavaillulla Keltakalliolla kuin sataman läheisyydessä Mussalossa. Myös liikennesuunnittelu ja joukkoliikenteen järjestäminen ja kehittäminen ovat painottuneet. Seutusunnittelun isäntäkuntamalli on toiminut hyvin, ja omalla työllä on edistetty paikkatietoon pohjautuvaa aluekehityksen seuranta suunnittelutarpeiden tunnistamiseksi. Laadukkaan asumisen tarjonnan kasvattamisen eteen on tehty uusia asuinasemakaavoja mahdollistavaa valmistelua ja edetty jo käynnissä olevien asuinasemakaavojen kanssa. Asuntopoliittisen ohjelman laatiminen on työresurssin puuttuessa jouduttu siirtämään seuraavaan vuoteen.

Luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen tähtäävistä toimenpiteistä maakunnallisen biodiversiteettiselvityksen tiedot on saatu käyttöön, mutta niiden integrointi suunnittelujärjestelmään on vielä edessä. Tietopohjan hallinta ja tuleva vähittäinen kehittäminen mahdollistavat myös pitkäjänteisen vihreän maapolitiikan kehittämisen. Rantahaan

alueella vihreän siirtymän teollisuushankkeiden esiselvitys on valmistunut.

Kaupunkisuunnittelun henkilöstö uudistuu vähitellen. Tehtäviä ja organisoitumista kehitetään samalla nykyiseen ja tulevaan tarpeeseen vastaamiseksi. Henkilöstön niukkuus suhteessa tehtäviin on yleinen piirre. Pitkään jatkuvien ylikuormitustilanteita pyritään lievittämään tai poistamaan henkilöstön hyvinvoinnin sekä virheettömän ja sujuvan palvelun takaamiseksi. Esimiesten voimavaroja omassa roolissaan pyritään lisäämään yhteisellä johdon työskentelyllä teeman parissa. Vuoden aikana on rekrytoitu uusi kaupungingeodeetti, kaavoitusassistentti sekä uutena tehtävänä hallintokoordinaattori, mutta yleiskaavapäällikön ja mittauspäällikön rekrytoinnit jouduttiin päättämään ilman tehtävien täyttöä. Rekrytoinnit jatkuvat vuoden vaihteessa venesatamamestarilla ja yritystonttiasiantuntijalla.

Taloudessa maanvuokratulojen kasvu ja rekrytointien viivästyminen syntyneet väliaikaiset kulusäästöt varmistavat talousarvion toteutumista. Maanhankinnassa vastaan tuli poikkeavasti kaksi merkittävää etuostoa, joilla varaudutaan Rantahaan käytön kehittämiseen pitkällä aikavälillä sekä Karhulan keskustan asumismahdollisuuksien lisäämiseen lähivuosina.

KAAVOITUS

Vuoden 2024 aikana saivat lainvoiman Karhulan koulukeskus (0421), Mussalon teollisuusalue (0523) sekä Keltakallio II (0321) asemakaavat.

Teollisuusalueet: Mussalon teollisuusalueen kaava, joka mahdollistaa teollisuuden monipuolisen kehittämisen alueella on saanut lainvoiman. Keltakallio II kaava hyväksyttiin valtuustossa, mutta kaavavalituksista johtuen se ei saanut heti lainvoimaa. Kaavavalitukseen laadittiin vastine hallinto-oikeudelle, joka hylkäsi kaavavalituksen. Tämän jälkeen kaava tuli lainvoimaiseksi. Sataman D-kentän kaava on valmisteltu hyväksymisvaiheeseen ja odottaa maankäyttösopimusta. Maanläjitystä ja myös virkistystä mahdollistavan Kyyhkylän alueen asemakaavan valmistelua on jatkettu.

Koulujen kaavat: Karhulan koulukeskuksen kaavamuutos on hyväksytty ja lainvoimainen. Pookinmäen asemakaava, joka käsittää Ekamin Merikoulun kampuksen ja lähialueet on käynnistetty ja valmistelussa.

Keskusta ja asuinalueet: Keskusta-alueen kaava Kotkankatu 10 on ollut ehdotuksena nähtävillä ja valmisteltu hyväksymisvaiheeseen, johon edetään maankäyttösopimuksen valmistuttua. Valmistelussa on myös merellisen asumisen ja liiketoimintojen asemakaava Kantasatama III. Kantasataman alueeseen liittyvä Ruukinkadun ympäristön kaava, joka käsittää mm. vanhan poliisitalon tontin ja linja-autoaseman on ollut ehdotuksena nähtävillä. Hiomonlaakson kaavan edellyttämä luontoselvitys on valmistunut. Hiomonlaakson alue hankittiin kaupungille etuosto-oikeudella ja kaavan valmistelua jatketaan.

Kulttuuriympäristö: Kyminlinnan kaavaehdotuksen valmistelua on jatkettu ja lisäselvitykset Jokirannantien itäpuolisella alueella ovat valmistuneet. Senaatin kanssa neuvotellaan Kyminlinnan linnoituksen mahdollisesta hankkimisesta kaupungille, ja päätöksentekoa varten on laadittu taloudellinen selvitys alueen vaihteellisesta avaamisesta käytölle. Katariinan asuinalueen kaavaehdotusta on valmisteltu uutta lainsäädäntöä huomioiden. Sunilan asuinalueen ja Alvar Aallon suunnitteleminen rakennusten suojeluun tähtäävä asemakaavamuutos on edennyt ja kaava on ollut ehdotuksena nähtävillä. Asemakaavan muutoksen myötä aluetta voidaan esittää Unescon maailmanperintökohteeksi. Katariinan ja Sunilan asuinalueiden sekä Kyminlinnan kaava-alueet kuuluvat valtioneuvoston vahvistamiin valtakunnallisesti merkittäviin rakennetun kulttuuriympäristön kohteisiin.

Yleiskaavat: Esiselvitys Rantahaan teollisuusalueesta vihreän siirtymän investointikohteena on valmistunut ja työ pohjustaa osaltaan itäisen Kotkan osayleiskaavan käynnistämistä. Lumo eli luonnon monimuotoisuutta edistävä maakunnan kattava selvityshanke on valmistunut. Selvityksen tietoaineisto on tarkoitus liittää kaupungin suunnittelujärjestelmään.

Kaupunkiseutusuunnittelu: Paikkatietopohjaista seudun kehityksen tarkasteluun ja analysointiin kehitettyä Luuppi-sivustoa on työstyty ja se on viimeistelyä vaille valmis.

Muita maankäyttöön liittyviä hankkeita vuoden 2024 aikana

Liikennesuunnittelu:

- Maakunnalliseen liikennejärjestelmätyöhön osallistuminen
- Liikennehankkeiden edunvalvonta: VT15, Paimenportti, Mt 355 Merituulentie, rataparannukset.

- Mussalontien liikenneturvallisuustarkastelu
- Keltakallion liikenneverkon tarkastelut ja suunnitelmat

Maakuntasuunnitteluun osallistuminen:

- Kymenlaakson maakuntakaavan ajantasaisuuden arviointiprosessi

Kehityshankkeet yhdessä muiden toimijoiden kanssa:

- Kansallisten kaupunkipuistojen verkoston ohjausryhmä
- Elävät kaupunkikeskustat –yhdistyksen hallitustyö
- Julkisen taiteen työryhmä
- Julkisivutoimikunta
- Kotkan torin kehittäminen
- Yrityskeskus –hankekehitystyö
- Kivisalmen sillan suunnittelutyöryhmä
- Sunilan asuinalue Unesco maailmanperintökohteeksi ja matkailun kehittämiskohteena
- Kymenlaakson kulttuuriympäristö -työryhmä
- Kymenlaakson rakennusperinnön hoitoavustukset

MAANHANKINTA JA -LUOVUTUS

Elinkeinopoliittisesti merkittäviin hankkeisiin panostetaan edelleen vahvasti. Isoille teollisuustonteille on suuri kysyntä ja laajoista tontinvarauksista on neuvoteltu Keltakallioon ja Mussalon satamaan. Loppuvuodesta käynnistettiin Keltakallion CAM-projektille varatun maa-alueen vuokraamiseen tähtäävät neuvottelut sekä sopimus- ja päätösvalmistelu.

Kaupunki käytti etuostolain mukaista etuosto-oikeuttaan Rantahaan alueella n. 155 ha suuruudessa kiinteistökaupassa, sillä kiinteistö sijoittuu maankäytön kehitysalueelle. Toinen etuostolain mukainen hankinta toteutettiin Hionlaakson kaavamuutosalueelta. Keltakallion kaava-alueen laidalta hankittiin maata hulevesijärjestelyjen mahdollistamiseksi. Yksittäisiä tontteja tai rakennuspaikkoja hankittiin maankäytön kehittämistä varten Vehkaluodosta ja Hovinsaareltä. Lisäksi toteutettiin maankäyttösopimusten mukaisia tontinosien ostoja Etukylästä pientalotonttien luovuttamisen mahdollistamiseksi sekä rivitalotontin osto.

Suomen valtion / Senaatti-kiinteistöjen kanssa käynnistettiin neuvottelut Kymminlinnan hankkimiseksi kaupungin omistukseen. Toinen Suomen valtion kanssa neuvoteltu ja kaupungin päätöksentekoon tuotu kauppa sijoittuu Kotkansaaren sisään tulotien kaavamuutosalueelle, josta syntyy kaavamuutoksen myötä kaupungille asuntorakennusoikeutta.

Pientalotontteja luovutettiin Suulisniemestä sekä varattiin Räskistä, Korkeakoskelta ja Kalliokoskelta. Hirssaaren Köysikujalta vuokrattiin aiemmin varattuna ollut asuntotontti yhtiömuotoiselle rakentamiselle. Aittakorvesta luovutettiin liikerakennustontti, jonka rakentaminen lisää Kotkan seudun palvelutarjontaa. Mussalon satama-alueelta vuokrattiin kaksi aluetta raskaan liikenteen sähkölaatusasemien toteuttamista varten. Teollisuustontteja on edelleen varattuna Mussalon sataman teollisuusalueelta ja hankkeiden ympäristöluvitut on meneillään. Mussalon sataman teollisuusalueella on jatkettu tilapäisillä sopimuksilla laajojen maa-alueiden vuokrausta puuaineksen ja muun tavaran varastointiin. Varastointialueiden vuokraukset tuovat merkittävää maanvuokratuloa kaupungille. Muina maaomaisuuden luovutuksina toteutui vuokrattujen tonttien myyntejä Mussalosta ja Jylpyltä sekä tontinosan myyntejä eri puolilta kaupunkia. Miehikkälän kunnan alueella sijaitsevan entisen metsä- ja puutalousoppilaitoksen kurssikeskuksen rakennukset sisältävän maa-alueen myymistä edistettiin.

Kaupunki on hakenut useita alueita Metso-luonnonsuojeluohjelmaan. Kaakkois-Suomen Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus esitti keväällä 2024 ensimmäistä hakemusalueetta eli Mussalon n. 50,5 ha suuruisen kohdealueen luonnonsuojelulain (1096/96) 24 §:n nojalla pysyvästi rauhoitettavaksi luonnonsuojelualueeksi. Kaupunki hyväksyi Elyn esittämän tarjouksen ja ympäristöministeriö teki päätöksen luonnonsuojelualueen perustamisesta ja korvausten maksamisesta. Muut Metso-alueet ovat yhä Ely-keskuksessa käsittelyssä. Metsänhoidollisia toimenpiteitä suoritettiin vähäisissä määrin ja keskittyen rakentamattomien tonttien puuston hoitoon. Puustoisten alueiden säilymistä ylläpidettiin metsätuhohyönteisten kannan laskemisella sekä asentamalla hyönteisansoja maastoon.

Mussalon sataman tuntumassa saatettiin loppuun vanhan proomun ylösnosto. Eri puolilla kaupunkia toteutettiin pienimuotoisia äkillisesti esiin tulleita pilaantuneen maaperän kunnostuksia. Lisäksi toteutettiin katselmusten yhteydessä havaittujen huonokuntoisten ja vaarallisten rakenteiden kuten kalliosuojien ja -luolien kartoittamista ja turvallisiksi saattamista.

Alueiden käytön valvontaa ryhdyttiin toteuttamaan johdonmukaisesti alue kerrallaan ja työtä jatketaan resurssien puitteissa myös tulevana vuosina. Käytäntö osoittautui heti tehokkaaksi ja tämä asettaa alueet paremmin yhdenvertaiseen asemaan, kun tonttien rajat ylittävään luvattomaan alueen käyttöön mm. irtaimen säilytykseen ja kaatopaikkoina puututaan selkeästi ja johdonmukaisesti.

Tonttimarkkinoinnin kehittämistä jatkettiin vastuualueiden yhteistyönä ja ulkopuolisen markkinointiyhteistyökumppanin kanssa toteutettiin pientalotonttien markkinointikampanja. Jatkossa tonttimarkkinoinnissa panostetaan asuntotonttien lisäksi myös teollisuus- ja liiketonttien markkinointiin. Yksikössä valmisteltiin mm. Etukylässä, Munsaaressa ja Otsolassa sijaitsevien uusien pientalotonttien luovutusta siten, että syksyllä järjestettiin omakotitontti-ilta uusille rakentajille ja käynnistettiin tonttiarvonta.

MITTAUS- JA KIINTEISTÖTOIMI

Mittaus- ja kiinteistötoimen osalta normaalista poikkeavaa työtä on ollut 2. kerroksen tyhjentäminen. Yksikön kaupungintalon henkilöstö saatiin 4. kerrokseen yhteisiin ja parempiin sisäilmatiloihin. 4. kerroksessa on nyt suurin osa kaupunkisuunnittelun väestä ja yhteiset tiiviimmät tilat helpottavat yhteisten asioiden hoitamista jatkossa. Muuton yhteydessä käytiin erittäin laajasti läpi poistettavia ja hävitettäviä kalusteita sekä aineistoja. Lisäksi tarvittavat ja pysyvästi säilytettävät aineistot saatiin siirrettyä paloturvallisiin arkistointitiloihin.

Vuoden 2024 katunäkymäkuvaukset teetettiin Karhulan puolelta sekä saatettiin laajempaan viranomaiskäyttöön Louhi-paikkatietopalveluun.

Paikkatietopohjaisen pohjakartan/opaskartan palautekanava otettiin käyttöön. Palvelun tarkoituksena on parempi tarpeiden hallinta ja oikea-aikainen pohjakartan ylläpitotyö.

Yleisten alueiden osalta katutoimitukset saatiin muutettua sähköiseen paikkatietomuotoon helpottamaan aineistojen sähköistä käyttöä.

Liikuntapaikkojen palveluverkkoselvitystä varten paikkatietoyksikön toimesta toteutettiin liikuntapaikkojen sijaintitiedon ylläpitojärjestelmä sekä avustettiin karttojen ja analyysien teossa.

Kaupunginkirjastolle tehtiin palveluverkkoselvitystä varten väestöanalyysikarttoja.

Paikkatietopohjaista analysointijärjestelmää on kehitetty tiiviissä yhteistyössä Kaavoituksen kanssa. Järjestelmästä on tarkoituksena saada tarvittavaa yleistilannetietoa mahdollisimman vähällä työpanoksella. Ensimmäinen versio saatiin toteutuksen osalta päätökseen, mutta kehitystyö jatkuu.

Tietoa Kotkasta julkaisu uudistettiin interaktiivisempaan ja informatiivisempaan muotoon. Visuaalinen ilme muutettiin myös vastaamaan paremmin kaupungin graafista ohjetta ja julkaisun päivittämisprosessia suoraviivaistettiin.

ArcGIS Onlinen pilvipalvelu sisältää ArcGIS:illa tehtyjä paikkatietopohjaisia aineistoja, analyysejä ja työkaluja, kuten vuosittaiset kaavoituskatsaukset, venesatamien vikatietoilmoituslomakkeet, pohjakartan päivitysilmoitukset ja kaupungin haltuunottamien veneiden inventoinnin. Syksyllä 2024 Kotkan ArcGIS Onlinessä olevat aineistot siirrettiin Yhdysvaltojen palvelimilta Euroopan palvelimelle.

Rakennuslupalaskennan lausuntomenettelyä kehitettiin yhteistyössä rakennusvalvonnan kanssa, jotta jatkossa rakentamisen aikaisessa tilanteessa asemapiirroksissa määritetyt sijainnit vastaavat paremmin todellista tilannetta.

Rakentamislainsäädännöstä johtuviin muutoksiin (voimaan 2025) varauduttiin mittaus- ja kiinteistötoimen tulevassa toiminnassa.

Venesatamien osalta Sapokan E-laiturin ja V-laiturin tilalle vaihdettiin uusi laituri. Huonokuntoisen Varissaaren kivi-laiturin korjaussuunnittelu aloitettiin. Sapokan talvisäilytysalueen pienenemisestä johtuvat muutostyöt saatiin suunnitelman mukaisesti valmiiksi.

Teimme inventaarion Puolanlaiturille vuosien saatossa viedyistä yleisille alueille hylätyistä veneistä. Olemme käyneet läpi lakitekniisiä seikkoja mitä liittyy niiden lunastamiseen, hävittämiseen ja huutokauppaamiseen.

Venesatamien porttienlukituksen osalta käynnistettiin älylukkopilotti. Pilotointikohteena on Sapokan autohäkkipaidan sähköinen portti, johon vaihdettiin puhelimella aukeava lukitusjärjestelmä. Tästä yhdestä portista saatiin säästö n. 1000 €/v.

Meriniemen, Sapokan ja Tiiliruukin ongelmajätepisteet vaihdettiin nykyaikaisiin konttimalleihin.

Hovinsaaren kuivanmaan matonpesupaikan investointi toteutettiin loppuvuodesta. Osa viimeistelytyöistä jäi vuodelle 2025.

KOTKAN SEUDUN HENKILÖLIIKENNEYKSIKKÖ

Henkilöliikenneyksikön taloudellisessa toteumassa 2024 huomioitavia asioita:

- o Kustannukset sisältävät myös Haminan ja Pyhtään joukkoliikenteen sekä koulukuljetusten järjestämisen kustannukset, pois lukien koulutaksien liikennöintikuluja, jotka kunnat maksavat suoraan.
- o Tuloissa puolestaan näkyvät Kotkan Haminalta ja Pyhtäältä laskuttamat osuudet sekä Haminan ja Pyhtään osuudet joukkoliikenteen tuloista, eli lipputulosta sekä valtiontuesta
- o Tuloissa näkyvät kohdassa avustukset budjetista poiketen myös Kelan maksamat toisen asteen opiskelijoiden lipputuet, jotka on budjetoitu lipputuloihin, eli myyntituottoihin.
- o Kotkan osalta palvelujen ostoissa tuli pientä ylitystä liikennöintikuluissa, ylitykset johtuivat sekä siitä, että säästöjä ei saatu toteutettua aivan suunnittelua tasoa sekä siitä, että kesän ja loppuvuoden aikana olleet poikkeusjärjestelyt Kotkan inframuutosten vuoksi toivat lisätarpeita liikenteen toteutuksessa. Lisäksi osa Kotkan uuteen bussiterminaaliin liittyvistä kuluista näkyy palvelujen ostoissa.
- o Tuloissa lipputulojen kokonaisuudessa ei ollut merkittävää eroa verrattuna budjetoituun, mutta lipputulojen sisällä eroja oli niin, että toisen asteen opiskelijoiden lipputuki on budjetoitua suurempi ja muiden lipputulojen tulot olivat hieman budjetoitua pienemmät.
- o Tuloissa joukkoliikenteen valtiontuki pieneni hieman ennakoitua enemmän vuodeksi 2024

Seudun kuntien välinen yhteistyö joukkoliikenteessä

- o Kuntien välinen sopimusohjausryhmä (Kotka, Hamina, Pyhtää) kokoontui vuonna 2024 kuusi kertaa

Joukkoliikenteen viestintä ja kampanjat

- o Ensimmäiset sähköbussit tulivat käyttöön toukokuun lopussa 2024. Asiasta tehtiin tiedote ja mediakutsu, sekä ensimmäisen kahden sähköbussilla ajatun vuoron (linjalla 1 20.5. vuorot Kotkasta Haminaan 9:05 ja Haminasta Kotkaan 10:05) matkat tehtiin kampanjana ilmaisiksi. Sähköbussien toimitusaikataulu siirtyi edelleen ja vuoden 2024 lopussa Kotkassa oli 25 sähköbussista saapunut 19 kpl.
- o Tehtiin hankinta, jossa kaupunkibusseihin hankittiin sähköinen näyttöjärjestelmä, jossa näytetään toisella näytöllä näytettä bussin etenemisinformaatio pysäkkilistauksena ja ko. linjaa koskevat häiriötiedotteet sekä toisella, mainoksia varten olevalla näytöllä mainosten väleissä joukkoliikenteen tiedotteita. Näytöt asennetaan sähköbusseihin ja sähköbussien varalle jääviin dieselbusseihin. Kesäkuun 2024 aikana näyttöjä asennettiin 3 kpl dieselbusseihin ja kesän ja syksyn aikana pääosaan sähköbusseista. Etenemisinformaatio saatiin käyttöön kesällä 2024, järjestelmässä oli ajoittain ongelmia, ja järjestelmän toimivuutta jatkuvaksi kehitettiin loppuvuoden 2024 aikana mm. muiden kaupunkien kokemusten pohjalta.
- o Valmisteltiin uusien jonnejaminne.fi sivujen käyttöönottoa. Aineisto ja sisältö saatiin pääosin valmiiksi 2024 puolella, mutta käyttöönotto siirtyi vuoden 2025 puolelle.

Joukkoliikenteen suunnittelu

- o Jatkettiin v 2023 käynnistettyä joukkoliikenteen tavoiteltavan palvelutason päivityksen projektia. Luonnos uudesta Kotkan seudun joukkoliikenteen tavoiteltavasta palvelutasosta 2025 - 2035

valmistui syksyllä 2024, jonka jälkeen luonnos lähti lausunnoille kuntiin. Päätöksenteko lausuntojen jälkeen alkuvuonna 2025

- o Suunniteltiin kesän 2024 sekä talvikauden 2024 - 2025 aikataulut.
- o Suunniteltiin Kotkan keskustan poikkeusreitistö Norskankadun bussiterminaalin uudistuksen ajaksi. Kotkan keskustan poikkeusreitistö otettiin käyttöön kesäaikataulujen alettu 3.6.2024 ja suunniteltiin uudet poikkeusreitit talviaikataulujen alkuun elokuulle 2024. Lisäksi Karhulan katuverkon uudistustöissä esille tulleen Ahlströmintien sulkutarpeen vuoksi suunniteltiin pikaisella aikataululla uudet muutokset jotka tulivat voimaan joulukuussa 2024. Muutokset heijastuivat reittien nopeatustarpeen vuoksi myös Kotkansaaren reitteihin.
- o Suunniteltiin ja toteutettiin kesän 2024 tapahtumien lisäliikenteet, merkittävimpänä Kotkan Meripäivien aikainen liikenne

Joukkoliikenteen lippu- ja maksujärjestelmä

- o Otettiin käyttöön lähimaksujärjestelmä busseissa 3.6.2024
- o Tehtiin selvitystyö lippuhintojen sekä maksuvyöhykkeiden uudistuksesta. Asia käsiteltiin joukkoliikennejaostossa 29.5.2024, jossa päätettiin uusien lippuhintojen ja maksuvyöhykkeiden käyttöönotosta selvityksen pohjalta 2025 alusta. Uusien vyöhykkeiden ja hinnaston käyttöönotto siirrettiin syksyllä teknisten tarpeiden vuoksi ajankohtaan 5.3.2025.
- o Valmisteltiin 1.1.2025 voimaan joukkoliikenteen alv-nousun osalta uudet hinnastot välille 1.1.2025-4.3.2025

Koulukuljetusten järjestäminen

- o Kehitettiin yhdessä kuntien opetustoimien kanssa toimintatapoja, joissa koulukuljetuskäytännöt ovat alueen kuntien kesken mahdollisimman samanlaisia.
- o Valmisteltiin koulukuljetusten tietosuojaselosteen päivitystä
- o Osallistuttiin kuntien koulukuljetusperiaatteiden päivityksen valmisteluun

Teknisten palvelujen toiminta

Teknisten palveluiden toteuman seuranta

Teknisten palveluiden toiminnan painopisteet keskittyivät lakisääteisten tehtävien hoitamiseen ja vuosittaisten työohjelmien mukaisten investointien toteuttamiseen. Teknisten palveluiden toiminnalla varmistetaan sujuvat yhteydet ympäri kaupunkia vuoden jokaisena päivänä ja mahdollistetaan teollisuuden toimintaedellytykset kaupungin omistaman infran varrella. Ajankohtaisena painopisteenä on Keltakallion teollisuusalueella käynnissä olevat merkittävät infrainvestoinnit, joilla alueelle rakentuu akkuteollisuuden toimijoiden sijoittumisen mahdollistava toimintaympäristö.

Lokakuussa 2024 vastuualueella astui voimaan uusi organisaatorakenne, jolla selkeytettiin johtamisen rakenteita ja yksiköiden määrää vähennettiin. Muutokset kohdentuivat pääasiassa päällikötasolle. Organisaatiossa on henkilöstövaihdosten vuoksi tapahtunut jo pieniä muutoksia. Organisaatiota päivitetään jatkossakin henkilöstössä tapahtuvien muutosten ja muiden muutostarpeiden perusteella.

Vuoden 2024 aikana saatiin täytettyä useita vakansseja, joiden rekrytoinnissa on ollut haasteita ja jotka ovat olleet pitkään avoinna. Avoimet vakanssit ovat toisissa yksiköissä aiheuttaneet kuormittumista muulle henkilöstölle, joka on näkynyt henkilöstön jaksamisessa. Töitä on myös kasautunut, kun henkilöstömäärä on riittänyt vain kiireellisimpien tehtävien hoitamiseen. Tätä työkuormaa on päästy purkamaan rekrytointien onnistuttua. Teknisten palveluiden henkilöstömitoitusta ja tehtävänkuvien kehittämistä on tehty vuoden 2024 aikana. Työ jatkuu osana päivittäistä johtamista myös tulevina vuosina, sillä vastuualueelta eläköityy merkittävä määrä työntekijöitä kaikissa palveluyksiköissä. Eläköitymiset aiheuttavat haasteita rekrytoinneissa, kun ammattitaitoisen henkilöstön saaminen vaikeutuu entisestään tulevaisuudessa. Tehtävänkuvien kriittinen tarkastelu vakanssien vapautuessa on ehdotonta jotta uusilla rekrytoinneilla pystytään varmistamaan vastuualueen tarvitseman ydinosaamisen säilyminen organisaatiossa.

Vastuualueen talous on kokonaisuudessaan toteutunut budjetoitua ja ennustettua paremmin. Tähän on merkittävästi vaikuttanut energian hinta, joka toteutui budjetoitua merkittävästi parempana tuoden yli miljoonan euron säästön. Myös toteutetuilla energiansäästötoimenpiteillä on ollut vaikutusta pienentyneisiin energiakuluihin. Suurimpana talouden seurannan kehittämistoimenpiteenä on aloitettu toimitilahallinnon ja kiinteistöhuollon talouden

kehittämisprojekti, joka valmistuessaan parantaa kiinteistöjen hallintaan liittyvien kokonaiskustannusten seurantaa. Kokonaisuudessaan ennakoitua paremmat tuotot, joihin sisältyy myös poikkeuksellisia kertaluonteisia tuloeria, auttoivat parempaan tulokseen. Vastuualueella on tehty paljon toiminnan tehostamis- ja kehittämistoimenpiteitä, joilla on saatu aikaan toimintakulusäästöjä.

Yhteiset palvelut palveluyksikkö

Kaikki vastuualueen toimistotyöntekijät yhdistettiin 1.4.2024 alkaen hallinto- ja talouspalvelut yksikköön. Näin kaikki toimistotyötä tekevät saatiin yhden hallinto- ja talouspalveluista vastaavan yksikön ja esihenkilön alle. Henkilöstöressurssin yhdistäminen mahdollistaa yksikön toimintojen yhdenmukaisen kehittämisen, sekä yksikön työntekijöiden yhdenmukaisen kohtelun ja johtamisen. Yksikön kaikkien työntekijöiden toimenkuvien päivitykset on laadittu ja yksikön uudelleen organisoituminen on edistynyt vuoden 2024 aikana.

TE2024 uudistuksen mukaisesti työelämäpalvelut siirtyvät kaupunkien järjestettäväksi vuoden 2025 alusta. Toimitilapäällikkö on vastannut toiminnan sijoittumiseen liittyvistä suunnitelmista Haminassa ja Kotkassa. Tilat toiminnalle järjestetään ulkopuolisilta vuokranantajilta vuokrattavista kohteista. Kaupungilla ei ole tarjota omia tiloja työelämäpalveluiden tarpeisiin. Toimitilahallinto neuvotteli Haminassa Satamatalojen ja Kotkassa Senaatin kanssa työelämäpalveluiden nykyisiin toimitiloihin uudet vuokrasopimukset. Kotkan osalta tilojen käyttö Senaatin Virastotalossa päättyy kesällä 2025, toiminnan siirtyessä Eagle-taloon Karhulaan. Eagle-talon tilat vuokrataan Cursor Oy:ltä.

Karhulan koulukeskushankkeen aikaisten väliaikaisten tilojen järjestäminen käynnistettiin keväällä 2024 ja väistötilojen ratkaisu saatiin päätöksentekoon loppuvuodesta 2024. Väliaikaisten tilojen toteuttamisessa tutkittiin toteutustavaltaan, sijainniltaan ja kustannuksiltaan useita eri vaihtoehtoja, joista toteutettavaksi valikoitui Opintokeskus Karhun yhteyteen ja ent. Rauhalan koulun tontille sijoittuva yhdistelmä.

Metsäkulman päiväkodin olosuhteet heikkenivät loppuvuoden 2024 aikana siten, että päiväkodin toiminta siirrettiin Rauhalan koulun tontilla sijaitseviin modulitiloihin 12/2024 alkaen. Toiminta korvaavissa tiloissa alkaa tammikuussa 2025.

XAMK:in toiminnot siirtyivät Metsolan kampukselta kantasatamaan syksyllä 2024. Vuonna 2000 tehdyn lahjakirjan mukaan Metsolan kampuksen rakennukset tulisivat palautumaan Kotkan kaupungin omistukseen opetustoiminnan päättyessä ko. rakennuksissa. Rakennusten palautumista kaupungille valmisteltiin yhdessä KyAMK kiinteistöjen kanssa. Rakennuksille on etsitty uusia käyttötarkoituksia mahdollisen oman käytön tai vuokrauksen näkökulmasta. Myös mahdollista omistuksen uudelleen järjestelyä eli siirtoa konserniyhtiö Jukille on tutkittu/valmisteltu.

Peruskorjauksien lisäksi toimipaikkaverkkoon toteutetaan käyttäjien tarpeiden mukaisia toiminnallisia muutoksia. Em. korjauksia ja muutoksia toteutettiin talousarvion peruskorjausmäärärahan mukaisessa laajuudessa. Rakennukset palveluyksikön työohjelmien kohteet valikoituvat tekniseen tai toiminnalliseen tarpeeseen perustuvan priorisoinnin pohjalta. Priorisointia ohjaa rakennusten salkutus. Peruskorjausinvestoinneista kohdistettiin v. 2024 n. 90 % A-salkun ns. "pidettäviin rakennuksiin", jotka ovat kaupungin palvelutuotannon käytössä (palveluverkkoihin kuuluvat rakennukset).

Energiatehokkuus tavoitteiden mukaisia toimia ja investointeja toteutettiin määrärahojen puitteissa uudis- ja perusparannushankkeiden yhteydessä. Kaupungin toimitilaverkon osalta vuonna 2023 käynnistetyn energiansäästökampanjan toimenpiteitä jatkettiin vuonna 2024 ja niitä on määrä jatkaa myös tulevana vuosina. Energiatehokkuustoimilla pienennetään hallinnoitavan kiinteistökannan ylläpidossa käytettävän energian määrää erilaisin toimenpitein. Toimenpiteillä kiinteistökannan energiakustannusten nousua saadaan hillittyä energian hinnan noususta huolimatta. Merkittävin energiansäästötoimi on ollut tarkoituksen mukaisen ilmanvaihdon käyttöönotto soveltuvissa kohteissa. Tarkoituksenmukaisella ilmanvaihdolla saavutettiin säästöjä lämmitys (yleisin kaukolämpö) ja sähkön käytöstä, kun ilmanvaihdon määrää pienennetään hallitusti rakennusten käyttöaikojen ulkopuolella. Järjestelmän käyttöönotto tuli tehdä hallitusti ja edellytti kattavan olosuhdeseurannan rakentamista valittuihin kohteisiin.

Kiinteistökannan realisoitua pyritään nopeuttamaan tarpeettomista rakennuksista luopumalla. Alueen kiinteistömarkkinan matalasuhdanteen vuoksi kohteita ei saatu myytyä, vaan rakennusten purkaminen on useissa kohteissa jäänyt viimeiseksi vaihtoehdoksi. Purkuun päätyvien rakennusten osalta ajetaan niiden kiinteistökulut minimiin purkamista edeltävältä ajalta. Kylmäksi jätettyjä purkua odottavia rakennuksia ovat esim. Koivulan koulu, Hakalan koulu ja PVO:n alueen huoltorakennus Jämskäntiellä Mussalossa.

Yksittäisistä realisoitavista kohteista:

- Ajurinkatu 10:n myynnistä tehty viranhaltijapäätös, kaupan valmistelu kesken kohteen tulipalon johdosta.
- Tiutisen koulu on ollut kahdesti Huutokaupat.comissa myynnissä ja kaupat valmistelussa.
- Kotkansaaren sairaalan jatkokäytön osalta haetaan toimintakonseptia. Konserniyhtiö JuKi kutsuttiin mukaan hankekehitystyöhön.

Kymenlaakson hyvinvointialue oli edelleen suurin ulkoinen vuokralainen toimitilahallinnolle vuonna 2024. Vuokraus-toiminnassa tuli useita muutoksia vuoden aikana, turvapuiston toiminnasta luovuttiin ja I-5 hallia vuokrataan nyt varastohallina. Stellantalon vuokrasopimus irtisanottiin päättymään tammikuussa 2025. Teknisten palveluiden toimintaa keskitettiin kaupungintalolle luopumalla ulkopuolisilta vuokratuista tiloista. Takojantie 1:stä vuokrattiin keittiö ja oheistilat Attendon keskuskeittiölle. Entisen Rahatoimiston tiloista vuokrattiin pääosa Someron Säästöpankille.

Rakennukset palveluyksikkö

Vuoden 2024 aikana rakennussuunnittelu oli mukana laatimassa Karhuvuoren urheilutalon, kaupungintalon ja Hovinsaaren päiväkodin tarveselvityksiä. Vuoden 2024 aikana valmistui tai oli valmisteilla kaupunginarkiston, TE -keskuksen, Hovinsaaren päiväkodin ja kaupungintalon hankesuunnitelmat. Karhulan koulukeskuksen erikoissuunnittelu aloitettiin ja kokonaissuunnittelu valmistui vuoden loppuun mennessä. Karhulan päiväkodin suunnittelu aloitettiin, suunnittelu jatkui vuoden 2025 puolelle. Karhulan koulun liikuntasalin suunnittelu käynnistyi suunnitteluryhmän kilpailutuksella. Hovinsaaren päiväkodin KVR -kilpailutukseen liittyvä valmistelu aloitettiin.

Peruskorjaus-, kunnossapito- tai toiminnanmuutossuunnitelmat laadittiin omana suunnitteluna vuoden 2024 aikana mm. seuraaviin kohteisiin: Malmingin päiväkodin korjaukset, Keskuskoulun vesikatto- ja ilmanvaihtokonehuoneiden uusiminen, kaupungintalon 2. kerroksen korjaukset, Kyminkartanon koulun lähiliikuntapaikka, Pakinkadun jätekatos (Juki), Kotkantie 3 poistumisporras, Villa Jensen wc -tilat, Kanervan päiväkodin sisäilmakorjaukset, vanhan paloaseman pohjakerroksen ja piha-alueen korjauksia, Laivurinkatu 7:n invaluiska ja terassi, Meripirtin päiväkodin ikkunakaaviot, Otsolan koulun lisätiivistykset, Karhulan uimahallin miesten saunat, Lyseo Arcus ja Globus sekä Keskuskoulun kuntotutkimuksen mukaisia korjauksia ja Maretariumin ravintolan keittiön kalustesuunnittelu. Karhulan koulun väistötilojen suunnittelu aloitettiin. Lisäksi suunniteltiin useiden eri päiväkotien pieniä muutostöitä, eri kohteiden akustiikan suunnittelua, tarvittavien rakennuslupien hakemuksia sekä piirustusten arkistointia. Osallistuttiin myös useisiin kohteisiin tehtyihin kuntokatsastuksiin.

Vuonna 2024 aloitettiin esteettömyyskartoitusten tekeminen yhteistyössä esteettömyystoimikunnan kanssa. Kartoitukset toteutettiin Invalidiliiton ESKEH -kartoituksen pohjalta. Se aloitettiin Kotkansaareltä ja tehtiin yhteensä 26:n kaupungin omistamaan rakennukseen tai toimitilaan. Kartoitusprosentiksi saatiin 33% ja se kattaa ne kaupungin omistamat rakennukset tai toimitilat, jotka ovat palveluiden tuottamisen kannalta keskeisiä (A-salkku) tai joissa on kuntalaisia kävijöinä tai käyttäjinä.

Talorakennuttamisen erillismäärärahaainvestoinneista Käpylän koulu valmistui aikataulun mukaisesti sisäpuolisiltosiltan irtaimistokalustettavaksi toukokuussa ja ulkopuolisten töiden osalta kesäkuussa. Käpylän koulu aloitti toimintansa lukuvuoden alkaessa elokuussa 2024. Arto Tolsa Areenan aurinkokatsomo valmistui aikataulun mukaisesti toukokuussa.

Aurinkokatsomo otettiin käyttöön heti valmistumisen jälkeen toukokuun sarjapeleissä.

Rakennusten purkujen osalta suurin purkukohde Rauhalan koulu valmistui marraskuussa 2024.

Muina purkukohteina purettiin vuoden aikana Metsontie 1, 5 kpl Keltakallion alueen pientaloja, Ruununmaankatu 51, Rytäniementie 17, Mussalon ratapihan vanhat taukotilat ja Jänskän alueen puurakenteisia varistorakennuksia. Talorakennuttamisen peruskorjausmäärärahan alaisista töistä käynnistettiin Karhulan uimahallin osittainen peruskorjaus purkutöillä kesäkuussa 2024. Loppuvuoden aikana urakan ulkopuoliset työt liittyen julkisivukorjauksiin ja perusrakenteiden salaojituksiin saatiin pääosin suoritettua. Altaan uudelleen laatoitukset ja palovahinkojen korjaukset saunoasastolla käynnistyivät heti vuoden vaihteen jälkeen. Karhulan uimahallin uudelleen käyttöönotto on suunniteltu toukokuulle 2025.

Omana työnä tehtyjä rakennusten korjaustöitä suoritettiin toimintavuoden 2024 aikana 15 eri kohteeseen.

Kaikkiaan rakennusten perusparannukseen varatuista 3 550 000 €:n määrärahoista talokunnossapidon työohjelman mukaisiin töihin kului n. 1 681 000 € alv 0 %

Vuoden 2024 työohjelman mukaisten kohteitten toteutuneet kustannukset olivat seuraavat:

• Haukkavuoren koulu, muutos ja laajennus	426 000 € / alv 0 %
• Kanervan päiväkot, sisäilmakorjaukset	104 000 € / alv 0 %
• Keskuskoulu, purunpoistojärjestelmä	46 000 € / alv 0 %
• Malmingin päiväkot, peruskorjaus	240 000 € / alv 0 %
• Mussalokoti, ulkoseinä ja vesikate osakorjaus	32 000 € / alv 0 %
• Mussalon koulu, esiopetus, sisäilmakorjaukset	32 000 € / alv 0 %
• Velhon päiväkot, korjaukset	55 000 € / alv 0 %
• Kaupungintalo, tilamuutokset (6. Krs, valtuustosalin ja rakennusvalvonta)	135 000 € / alv 0 %
• Kaupungintalo, teknisten palveluiden tilat	119 000 € / alv 0 %
• Karhulan liikuntahalli, uudet väliverhot	51 000 € / alv 0 %
• Kirkkokatu 13, Puistotoimen sosiaalitalon korjaus	91 000 € / alv 0 %
• Kotkantie 2, Materiaalikeskuksen korjaus	134 000 € / alv 0 %
• Kotkantie 3, Kivirakennuksen korjaukset	134 000 € / alv 0 %
• Kotkan Uimala, korjaukset	32 000 € / alv 0 %
• Yhteisötila Messi, A-talo vaihe 3	50 000 € / alv 0 %

yht. 1 681 000 € / alv 0 %

Peruskorjausmäärärahoista tehtävien kohteiden lisäksi talokunnossapito teki rakennus- ja LVISA - töitä eri kustannuspaikoille n. 184 000 € / alv 0 % sekä sisäisiä laskutuksia ja ulkoisia laskutuksia mm. Kymijoen Ravintopalvelut Oy:lle ja Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy:lle yhteensä n. 208 000 € / alv 0 % arvosta.

Kiinteistöjen valvomopalvelua ja päivystystä hoidettiin 24/7.

Talorakennuttamisen ja talokunnossapidon yksiköt yhdistettiin loppuvuonna yhdeksi talorakennuttaminen ja –kunnossapito yksiköksi. Rakennuspäällikkö jäi eläkkeelle kuluneen vuoden aikana ja toimea ei täytetty. Talorakennuttamisen ja –kunnossapidon esihenkilönä toimii rakennuttajapäällikkö.

Kiinteistönhuollon yksikkö toteuttaa KiinteistöRYL 2009:n, eli kiinteistöpalveluiden yleisten laatuvaatimusten, mukaisia tehtäviä kaupungin omistamiin rakennuksiin. Laatuodotuksiin vastaamista seurataan sähköisen huoltokirjajärjestelmän avulla. Sähköisen huoltokirjan, Granlund Managerin, käyttö on pääosin hyvällä tasolla, kun käyttäjät ovat omaksuneet vikailmoitusten ja palvelupyyntöjen huoltokirjaan kirjaamisen. Huoltokirjan avulla ohjataan niin kiinteistönhuollon ja käyttäjäpalveluiden tehtäviä kuin vastataan rakennuksenpidon odotuksiin. Huoltokirjalla välitetään tehtävät myös kolmannen sektorin toimijoille. Palvelupyyntöjen määrä vuonna 2024 oli 5605 kpl kun edellisenä vuonna palvelupyyntöjä oli 4439 kpl.

Palvelun laadun seuraamista on kehitetty kiinteistönhuollon sisäisiä auditointeja organisoimalla sekä tehostamalla sähköisen huoltokirjan käyttöä ennakkohuollon työohjelmien toteutuksessa. Uudessa organisaatiossa on lisäksi tarkasteltu muun muassa ajoneuvojen käyttöä ja saatu järjeistettyä sitä. Rakennuksille kohdistettavia kuluja on pyritty hillitsemään vähentämällä ulkoisia ostopalveluita ja tehostamalla työvuorosuunnittelua. Runsaslumisina ajanjaksoina tai henkilöstön poissaolojen vuoksi palvelutasoa ja laatua on näin ollen jouduttu tilapäisesti heikentämään.

Kiinteistönhuoltoalueilla on käytössä työmäärän mitoitus, jota arvioidaan ja täsmennetään aina tarvittaessa. Mitoitus perustuu standardoituun menetelmään, jossa työmäärä määritellään rakennustilavuuden, ulkoalueiden pinta-alan ja teknisten järjestelmien laajuuden perusteella. Mitoituksella toimitiloihin kohdistuva huollon työmäärä saadaan läpinäkyväksi ja se perustuu alan työaikastandardeihin huoltotehtävittäin. Standardointi mahdollistaa kaupungin oman työn määrittämisen lisäksi konsernin tytäryhtiöille ja sidosyksiköille myytävän palvelukustannuksen markkinavertailtavuuden.

Puhtaus- ja ateriapalveluissa edellisenä toimintavuonna osana säästötoimenpiteitä käyttöönotetut työaikamuutokset vuorolisien minimoimiseksi on pidetty voimassa. Myös työ siivoustaajuuksien ja menetelmien yhdenmukaistamiseksi on jatkunut edelleen. Laitoshuoltajien tehtävänkuvaukset päivitettiin ja palkkausta uudistettiin järjestämällä tehtävät vaatavuuden perusteella kolmeen eri tasoon. Uusi, aikaisempia korkeampi, palkkahinnoittelukohta luotiin uimahalleissa sekä suurissa varhaiskasvatusyksiköissä työskenteleville laitoshuoltajille.

Yhteistyö Ekamin kanssa jatkui tiiviinä, vaikka työelämäjaksoille hakeutuvien opiskelijoiden määrä laski edellisestä vuodesta. Oppisopimuksella kouluttautui vuoden aikana yhteensä kahdeksan yksikön työntekijää. Henkilöstöä koulu-tettiin sisäisesti lisäksi muun muassa sisäilma-asioihin sekä elintarvikejätekirjanpitoon liittyen. Varhaiskasvatysyksik-
köjä tuettiin toiminnan kulujen ja ympäristövaikutusten vähentämisessä toimenpiteillä elintarvikehävikin määrän vähentämiseksi. Työ oman toiminnan ekologisuuden ja laitoshuoltajien työn fyysisen keventämisen edistämiseksi jatkuu, kun raskaiden perussiivousmenetelmien tarvetta pyritään vähentämään vuosi vuodelta.

Infran palveluyksikkö

Infran suunnittelussa oli koko vuoden ajan täyttämättömänä vakansseja, jonka takia omaa laajempien kohteiden suunnittelutyötä ei tehty. Kesän alussa infran suunnitteluun rekrytoitiin insinööriharjoittelija suorittamaan kaivulu-pavalvontaa. Syksyllä rekrytoitiin ympäristöinsinööriharjoittelija. Suunnitteluassistentti eläköityi alkusyksystä ja kau-pungininsinöörin työsuhte päättyi marraskuussa. Vallinneen henkilöstövajeen seurauksena myös suunnitteluttami-seen jouduttiin ostamaan konsulttipalveluita infran suunnitteluprojektien eteenpäin saattamiseksi. Henkilöstöti-lanne näyttäyty toteutuneen käyttötalouden osalta henkilöstökulujen merkittävänä alituksena, mutta suunnittelut-tamiseen hankitun konsulttiavun myötä palvelujen ostoihin varattu budjetti ylitettiin.

Vuonna 2024 merkittävimmät infran suunnittelukohteet toteutettiin konsulttityönä. Suunnitteluhankkeista merkit-tävimpiä kohteita olivat Keltakallion akkuteollisuushankkeisiin liittyvät suunnittelukokonaisuudet mm. Keltakallion-tien, Santaveksientien, EV-alueen ja maisemavallien, sekä hulevesien hallintajärjestelmien suunnittelu. Toinen mer-kittävä valmistunut suunnittelukokonaisuus on yhdessä Kymen veden kanssa toteutettu Lankilan aluesaneerauksen suunnittelu. Alkuvuodesta valmistui Karhulan keskustan alueen laaja-alaisten katumuutosten suunnitelmat. Tämä suunnitteluhanke liittyi Karhulan uuden koulukeskuksen rakentamiseen, mutta toteuttaa samalla kestävän liikkumi-sen edistämishjelman konkreettista rakentamista Kotkan kaupunkiympäristössä. Muita vuonna 2024 edenneitä suunnitteluhankkeita ovat mm. Kivisalmen sillan uuden kansirakenteen sekä Tapiontien saneerauksen suunnittelu. Infran oma suunnittelutyö painottuu tällä hetkellä pääasiassa liikennemerkkimuutoksiin ja liikenneturvallisuuden parantamiseen liittyviin suunnittelukohteisiin.

Huomattavimmat konsulttityönä suunnitellut kohteet tai kohteet, joissa suunnittelu aloitettiin tai jatkui vuonna 2024 olivat:

- Kivisalmen sillan suunnittelu (A-insinöörit suunnittelu Oy)
- Karhulan koulukeskukseen ja keskustaan liittyvien katumuutosten suunnittelu (Destia Oy)
- Lankilan aluesaneerauksen suunnittelu yhdessä Kymen veden kanssa (Ramboll Finland Oy)
- Itärannankadun suunnittelu (Destia)
- Keltakallion teollisuusalueen suunnittelu (FCG Oy)
- Tapiontien suunnittelu (Kymen Sipti) jatkuu 2025
- Munsaaren suunnittelu (Kymen Sipti Oy) jatkuu 2025
- Hanskinmaantien yleissuunnitelma (Infrapalvelu Paavola) jatkuu rakentamissuunnitteluna vuonna 2025

Lisäksi Infran suunnittelu osallistui aktiivisesti mm. Hurukselantien toimenpideselvityksen laadintaan, joka toteutet-tiin yhdessä Ely-keskuksen ja kaupunkisuunnittelun kanssa.

Infran rakennuttamisen henkilöresurssit on saatu täytettyä vuoden alussa ja rakennuttaminen on tehty pääasiassa omana työnä. Infran rakennuttamisessa on edistetty urakoiden valvontaa parantavien työmaasovellusten käyttöön-ottoa.

Merkittävämmät infran rakennuskohteet vuonna 2024 olivat:

- Karhulan keskustan infran saneeraus; Karjalantie, Eteläinen Karjalantie, Vesivallintie, Vesitorninkatu, Ahl-strömintie, Toivelinnakatu ja Aumakatu. Katusaneerauksen yhteydessä saneerattu kunnallistekniikkaa ja katuvalaistusta. Urakoitsijana Marttilan Maanrakennus Oy. Urakka jatkuu vuonna 2025.
- Keltakalliontien rakentaminen Keltakallion teollisuusalueelle. Urakoitsijana Veljekset Tupeinen Oy, stabi-lointityöt YIT Infra Oy. Keltakalliontien rakentaminen jatkuu vuonna 2025
- Keltakallion EV-alueen pysäköintialueen (noin 600 paikkaa) pohjatyöt, urakoitsijana Veljekset Turpeinen Oy.
- Keltakallion läntisen teollisuustontin puiden kaato ja kantojen poisto

- Keskus- ja Kirkkokadun saneeraaminen ja linja-autoterminaalien rakentaminen, urakoitsijana Marttilan Maanrakennus Oy. Urakka jatkuu vuonna 2025
- Etukylän pohjoinen alikulkukäytävän vesieristeiden ja pintarakenteiden uusiminen, valvontakonsultti Silta-TSV Oy ja urakoitsijana Silta Laksio Oy. Urakka valmistunut
- Kantasataman alueen viimeistelytyötä ja eri alueiden yhdistämisä. Työt toteutettu pääasiassa omana työnä.
- Etukylän infran rakentamisessa osittain saneerattiin ja osittain rakennettiin uutta kunnallistekniikkaa ja katuja. Urakoitsijana Veljekset Ovaska Oy, urakkahinta 1,4M€, urakka valmistunut
- Katujen saneeraukset Mäntykankaalla Kymen Veden kanssa yhteistyöhankkeena valmistunut lokakuussa, urakoitsijana Recset Oy
- Karhulan alakoulun ympäristöön liittyvien turvallisuusparannusten sekä raittien rakentaminen, urakoitsijana Marttilan maanrakennus Oy, rakennuttajakonsulttina Welado Oy, urakka valmistunut heinäkuussa
- Kyminsuun risteyssillan saneeraus jatkettiin loppuun rakentamalla suojabetonilaatta ja asfaltoinnit, sekä viimeistelytyöt. Urakoitsijana Tehan Oy, urakka valmistunut 2023 loppuvuodesta ja 2024 kirjautunut urakan loppumaksuerä.
- Katuvalojen saneeraus Laivurinkadulla ja vuorikadulla, vuonna 2024 vaihdettiin 9 valaisinta, valaisimien uusimiset toteutettiin yhteistyössä Kotkan Energian kanssa kaukolämpösaneerauksen yhteydessä.

Jokirannantien katusaneeraus urakkaa ei aloitettu, koska vesihuoltosaneeraus ei alkanut, minkä yhteydessä katusaneeraus olisi tehty. Määräraha siirretty edellisen vuoden keskeneräisten hankkeiden käyttöön. Keltakallion teollisuusalueen rakentaminen sai lisämäärärahaa, mutta läntiselle tontille ei tullut toimijoita, joten tontin tasautta ei aloitettu. Tontilla suoritettiin vain puiden kaato ja kantojen nosto. Teollisuusalueen hulevesirakenteiden rakentaminen siirtynyt vuodelle 2025, suunnitelmia päivitetty. Keltakallio EV-alueen paikoitusalueetta ei rakennettu kokonaan, vaan alueelle tehtiin vain pohjatyöt ja valaisinjalustojen asennukset. Karhulan keskusta-alueen infran saneerausurakan aloitus viivästyi ja rakentaminen alkoi vasta loppu kesästä. Määrärahaa hankkeelle lisätty vuodelle 2025.

Katukunnossapidon tehtävät pysyivät samoina kuin aikaisemmin. Työmäärää ja kustannuksia lisäsi kelien jatkuva vaihtelu, liukkaus ja keväällä mittava hiekanpoisto. Katu- ja siltaomaisuuden korjausvelka on edelleen kasvava, kun väyliä tulee lisää ja resurssit ovat rajalliset nykyisen tason ylläpitoon. Isot kaapelikaivutyöt omalta osaltaan haittasivat merkittävästi liikennöintiä. Eri liikennemuotojen ja lain edellyttämä liikenteen tyydyttävä taso pystyttiin turvaamaan, mutta kestävän liikkumisen tarpeiden ja osin esteettömyyden osalta jäivät tavoitteet saavuttamatta.

Rataverkolla tehtiin toinen Traficomien suorittama virallinen auditointi. Tarkastuksessa todetut lievät puutteet tai kehitysehdotukset kohdistuivat omavalvonnan ja katselmuksien tarkentamiseen, myös hyviä käytäntöjä havaittiin. Todetut puutteet on korjattu.

Pysäköinnin jatkoselvittely on edelleen kesken. Pysäköintiautomaatteja on jouduttu poistamaan 3 kpl käytöstä, koska niihin ei löydy enää varaosia. Maksullisissa pysäköinnissä on tarkoitus luopua vanhoista automaateista ja siirtä kokonaan mobiilimaksuun. Kaupungilla on sopimus kahden eri toimijan Easypark ja ParkMan kanssa.

Viisi Kotkan puistoa on saanut kansainvälisen Green Flag Award (GFA) - tunnuksen vuonna 2024. Tunnuksen saaneiden puistojen Jokipuiston, Katariinan Meripuiston, Sapokan Vesipuiston, Sibeliuksenpuiston ja Fuksipuiston ylläpidon kokonaiskustannukset olivat yhteensä noin 223 000 €.

Puistotoimi vastaa puistojen rakentamisesta ja kunnossapidosta sekä tekee ylläpidon ja rakentamisen tilaustöitä muille vastuualueille sekä myös muuan muassa Julkisille Kiinteistöille ja Kotkan Asunnoille. Lokakuussa 2024 tuli voimaan organisaatiomuutos, jossa puistojen ylläpito ja rakentaminen siirtyi osaksi puistot ja liikuntapaikat – yksikköä. Tällöin kaupunginpuutarhuri siirrettiin infran suunnittelusta puistojen ylläpito ja rakentaminen –yksikön päälliköksi Kotkantielle. Henkilökunnan keski-ikä nousee ja eläköitymisiä on lähivuosina paljon, mikä aiheuttaa yksikölle monenlaisia haasteita, koska korvaavien työntekijöiden löytäminen ei ole helppoa.

Puistotoimen rakentamisen suurin hanke vuonna 2024 oli satama-aukion rakentaminen, joka on edennyt aikataulun mukaisesti. Perusparannustöitä tehtiin Suurilla niityillä ja Sapokassa. Kyminkartanon koulun lähiliikuntapaikan rakentaminen valmistui ennen koulujen alkua. Osbu – kohteina toteutettiin Isopuiston kuntovälineet, Metsolan ja Ruonalan ranta sekä Pihkoon koulun istutukset. Puistotoimen resursseista suurin osa kohdistuu normaaliin vuosittaiseen työhön eli nykyisen hoitotason ylläpitoon puistoissa sekä muilla viheralueilla. Puistokummitoimintaa on jatkettu positiivisen palautteen ansiosta. Kuntalaisten osallisuutta on pyritty lisäämään muun muassa talkoiden avulla. Vieraslajien poistamiseen kaikilta alueilta eivät omat resurssit riitä. Vieraslajien torjunnassa lähdettiin mukaan Ely-keskuksen hankkeeseen, jossa tutkitaan purppuranahakkasien käyttöä kurturuuden biologisena torjuntamenetelmänä.

Säästösyistä lopetettiin Isopuiston, Hirssaaren, Jokipolun ja Alahovin luistinkenttien jäädytykset sekä priorisoitiin puistokäytävien talvihoitoa.

Puistotoimen omat rakennuskohteet vuonna 2024 olivat Suurten niittyjen sekä Sapokan perusparannustyöt, Kumparepuiston leikkikentän sekä Sunilan kuntoradan peruskunnostus ja välineiden uusinta, Tampsan esteettömän uimarannan rakentaminen sekä Isopuiston altaan ympäristön perusparannus ja kalusteiden uusinta.

Osbu rahoituksella rakennettiin esteetöntä uimapaikkaa Tampsan uimapaikalle, asennettiin liikuntavälineitä Isoonpuistoon, kunnostettiin Langinlaakson ja Ruonalan uimarantoja, istutettiin puita Pihkoon koulun pihalle, asennettiin kaveripenkkejä eri puistoihin, tehtiin hyönteisille risuaitoja eri puistoihin, sekä rakennettiin kiipeilyseinä Käpylän koulun pihalle.

Liikuntapaikkojen huolto- ja kunnossapito saatiin toteutettua mitoituksen ja tilausten mukaisesti, eikä yhtään sulkupäivää ollut. Koneyhteistyötä jatkettiin puiston kanssa saaden esim. iso traktorikalusto tehokkaampaan käyttöön. Traktorit(2kpl) ovat uusimisen tarpeessa ja niiden uusimien on laitettu investointisuunnitelmaan vuosille 2026 ja 2027. Koneet on hankittu leasingrahoituksella. Säästövelvoitteiden takia tutkittiin myös mm. lannoitteiden ja ruohonsiementen vaihtamista luokkaa halvempiin. Vaarantamatta kuitenkaan suuresti nurmikentän hoitoa.

Kyminkartanon lähiliikuntapaikan rakentaminen valmistui. Työ toteutettiin yhdessä Liikuntapalveluiden kanssa. Rakentamisen kokonaiskustannus oli 160 000,00 €.

AT areenan aurinkokatsomon rakentaminen valmistui. Nyt alueella on mahdollista järjestää pukuhuonekapasiteetin ja oheistilojen puolesta isoja tapahtumia.

Uimahallien kiinteistönhoidon henkilöstön siirto Liikuntapaikat yksikköön toteutettiin 1.1.2024. Tavoitteeksi asetettu liikuntapaikkojenhoitajien tehokas käyttäminen eri liikuntapaikoilla onnistui hyvin, kun uimahallien tuuraukset saatiin toteutettua muualta liikuntapaikoista uimahalleille koulutetulla henkilöstöllä, sekä päinvastoin.

Kuntoradoista Karhuvuoren kuntorataa, Luovin kuntorataa ja Puistolan kuntorataa kunnostettiin ulkopuolisella rahoituksella. Luovin kuntoradan maanomistusneuvottelut aiheuttivat radan kunnossapitoon katkoksen, joka oli vielä voimassa vuoden 2024 lopussa.

Talvella 2024 keskityttiin jäädytyksissä vain miehitettyihin pääkenttiin. Säästösyistä Sunilan kentän, Mäntykankaan kentän, Otsolan kentän, Ruonalan kentän ja Mussalon lähiliikuntapaikan kentän jäädytystä ei toteutettu. Käytäntö on pysyvä.

Hyvinvointilautakunta

Toimielin	HYVINVOINTILAUTAKUNTA
Vastuualueet	Hyvinvointi ja työllisyys, Nuorisotyö, Liikunta ja Kulttuuri
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja
Toiminta-ajatus	Hyvinvointilautakunnan tehtävänä on edistää kaupunkilaisten hyvinvointia, osallisuutta ja kansalaistoimintaa. Lautakunta vastaa nuorisopalveluiden, liikuntapalveluiden ja kulttuuripalvelujen järjestämisestä myös museo- ja kirjastotoiminnan osalta. Lisäksi lautakunta vastaa sekä työllisyyden edistämisestä, kotoutumisen edistämisestä ja julkisten työvoimapalveluiden järjestämisestä, että ehkäisevästä päihdetyöstä.

Lautakunta huolehtii myös muista tehtäväalaansa kuuluvista kunnalle määrätystä tehtävistä, ellei niiden järjestelyvastuuta ole siirretty toiselle viranomaiselle.

Hyvinvointilautakunnan Tilinpäätös 2024 -dokumentissa esitetään lautakuntaan nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen sekä toiminnan ja talouden yksityiskohtaisemmat tiedot.

TULOSLASKELMA

HYVINVOINTILAUTAKUNTA	TP 2024	ENN 2024	Tot% ENN	TA 2024	Tot% TA	TP - TA poikkeama	TP 2023
Myyntituotot	2 313 795	2 160 462	107,1	1 510 857	153,1	802 938	8 360 149
Maksutuotot	596 071	503 100	118,5	451 000	132,2	145 071	682 916
Tuet ja avustukset	1 031 359	727 837	141,7	913 300	112,9	118 059	691 225
Muut toimintatuotot	454 554	363 200	125,2	298 500	152,3	156 054	560 420
Valmistus omaan käyttöön	0	0		0	0,0	0	0
TOIMINTATUOTOT	4 395 779	3 754 599	117,1	3 173 657	138,5	1 222 122	10 294 709
Henkilöstökulut	-7 510 539	-7 806 757	96,2	-8 632 802	87,0	1 122 263	-8 914 339
Palvelujen ostot	-3 028 379	-3 097 197	97,8	-3 213 422	94,2	185 043	-4 424 860
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-905 995	-1 019 014	88,9	-965 373	93,8	59 378	-993 046
Avustukset	-10 650 479	-11 380 000	93,6	-11 728 000	90,8	1 077 521	-12 209 118
Muut toimintakulut	-231 136	-575 106	40,2	-526 756	43,9	295 620	-396 352
TOIMINTAKULUT	-22 326 527	-23 878 074	93,5	-25 066 354	89,1	2 739 826	-26 937 714
TOIMINTAKATE *)	-17 930 749	-20 123 475	89,1	-21 892 696	81,9	3 961 948	-16 643 005
Sisäiset tuotot	14 912	71 384	20,9	71 384	20,9	-56 472	81 178
Sisäiset kulut	-13 054 743	-12 263 207	106,5	-12 263 207	106,5	-791 536	-13 262 433
Sisäiset erät	-13 039 831	-12 191 823	107,0	-12 191 823	107,0	-848 008	-13 181 255
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	-30 970 580	-32 315 298	95,8	-34 084 519	90,9	3 113 940	-29 824 260
Rahoitustuotot ja -kulut	1 528	0		0	0,0	1 528	1 686
VUOSIKATE	-30 969 052	-32 315 298	95,8	-34 084 519	90,9	3 115 468	-29 822 574
Sisäinen korko	-74 946	-57 156	131,1	-57 156	131,1	-17 790	-72 821
Poistot ja arvonalentumiset	-404 478	-462 171	87,5	-462 171	87,5	57 692	-482 158
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0		0	0,0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-31 448 476	-32 834 624	95,8	-34 603 846	90,9	3 155 370	-30 377 554
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		-32 834 624	0,0	-34 603 846			
Hallinnon vyörytykset	-944 085	0		0	0,0	-944 085	-1 212 301
Tilikauden voitto/tappio	-32 392 561	-32 834 624	98,7	-34 603 846	93,6	2 211 285	-31 589 855

*) Toimielimen sitovuustaso

Hyvinvointilautakunnan toimintatuottojen kertymä arvioituun nähden ylittyi n. 1,2 milj. euroa. Merkittävin erä myyntituottojen kertymässä on kotoumispalveluille tuloutetut valtion laskennalliset korvaukset. Alkuperäistä tuloarvioita (200 000,-) ennusteessa nostettiin 1,3 milj. euroon, mikä vastaa myös lopullista toteumaa (102 %).

Laskennallisten korvausten piirissä olevien henkilöiden määrä vaihtelee, kertomusvuoden tammikuussa 450 henkilöä kun taas joulukuussa 560 henkilöä. Kunta on oikeutettu korvaukseen kotouttamisohjelmaansa sisältyvien kotoutumista edistävien palveluiden järjestämiseksi. Korvausta maksetaan kotoutumislain määrittelyn mukaisista henkilöistä, myös tilapäistä suojelua saavat henkilöt ovat tulleet korvausten piiriin keväällä 2023, mikäli heille on rekisteröity kotikunta.

Korvausaika on ollut 3-4 vuotta, vuoden 2025 alusta lähtien korvausta maksetaan alle 7-vuotiaasta 2 741,-/v ja 7 vuotta täyttäneestä 2 052,-/v. Lisäksi vuoden 2025 alusta maksetaan 18 vuotta täyttäneestä laskennallista korvausta ensimmäiseltä täysi-ikäisenä maksettavalta vuodelta 7 741,- euroa.

Myös valtion maksamien palkkatukien määrää tarkistettiin n. 200 000,- euroa alle talousarviovarauksen, tukia kertyi ennusteen mukaisesti n. 350 000,- euroa. Palkkatukien kertymiseen vaikutti TE-toimiston linjaus, ettei määrärahojen vähyyden vuoksi palkkatukea enää loppuvuodelle myönnetty, samoin velvoitetyöllistämisen päättymisen syksyllä vaikutti tukien maksamiseen. Toisaalta ennakoimaton 250 000,- euron tuki kirjattiin TE2024 uudistuksen valmistelukustannuksiin.

Liikuntapalveluiden tuotot (tot. 869 000,-) kertyivät alkuperäistä arviota paremmin, toteuma on 122 %. Kertymä ylitti myös ennusteen n. 60 000,- eurolla johtuen asiakasmaksujen ja tilojen käyttömaksujen noususta arvioihin nähden.

Kulttuurin vastuualueella toimintatuotot (1,1 milj. euroa) toteutuivat niin alkuperäistä arviota kuin ennustettakin paremmin. Tuottoja kirjattiin museotoiminnassa n. 634 000,- ja tapahtumissa n. 350 000,- euroa, kirjaston kertymä oli n. 80 000,- euroa.

Hyvinvointilautakunnan ulkoisten toimintakulujen säästö alkuperäiseen talousarvioon nähden on 2,7 milj. euroa. Tästä henkilöstökulujen osuus 1,1 milj. ja samoin avustusten osuus 1,1 milj. euroa. Ennusteeseen nähden toimintakulut toteutuivat n. 1,5 milj. euroa alle arvioidun, suurimpina poikkeamina avustusten (0,7 milj.), henkilöstökulujen (0,3 milj.) ja muiden kulujen (n. 0,3 milj.) toteumat ennustetta pienempinä.

Henkilöstökuluissa tuki- ja velvoitetyöllistettyjen kustannukset arvioitiin jäävän alle talousarviovarausten. Kuluja kirjattiin ennusteen mukaisesti n. 0,9 milj. euroa, mikä on 0,5 milj. euroa alkuperäistä arviota vähemmän. Kustannusten kertymiseen vaikutti TE-toimiston linjaus, ettei määrärahojen vähyyden vuoksi palkkatukea enää loppuvuodelle myönnetty kunnille määräaikaisiin työsuhteisiin. Samoin velvoitetyöllistämisen päättymisen 2.9.2024 alkaen työttömyysturvalainsäädännön muuttuessa vähensi merkittävästi uusien työjaksojen alkamista.

Lomapalkkavelan muutoksen osalta on tehty kirjauskäytänteiden muutos alkaen v. 2023 tilinpäätöksestä. Lomapalkkavelan muutos on nyt kaikilla vastuualueilla kohdistettu henkilöstökuluihin, mikä muuttaa vastuualueen ulkoista toimintakatetta. Lomapalkkavelan muutos ei ole sisältynyt lautakunnan alkuperäiseen talousarvioon 2024. Lautakunnan osalta tämä tarkoittaa n. -94 t. € heikennystä ulkoiseen toimintakatteeseen.

Uimahallien sulut johtivat avoimien tehtävien täyttämättä jättämiseen liikuntayksikössä ja nuorisoyksiköstä Ohjaamo toiminnan siirtyminen työllisyyden edistämisen alle vaikuttivat näiden yksiköiden henkilöstökulujen säästöihin. Kulttuuripalveluissa täyttämättä oli mm. tapahtumapäällikön tehtävä. Näiden säästö ennusteeseen nähden on n. 234 t. euroa.

Avustuksissa työmarkkinatuen kuntaosuuden arvioitiin jäävän vuoden 2023 tasolle, ennuste 6,5 milj. euroa. Toteuma vuonna 2024 on kuitenkin 6,1 milj. euroa, mikä on alkuperäistä talousarviota 0,7 milj. euroa alhaisempi toteuma.

Hyvinvoinnin muissa avustuksissa syntyi myös säästöä tiukentuneiden kriteerien johdosta.

Liikuntayksikössä avustuksia kirjattiin 82 000,- euroa (ennuste 105 000,-). Sekä liikuntayksikössä että hyvinvointipalveluissa (asumisneuvonta) osa talousarvioon varatusta määrärahasta kohdistettiin hankerahoituksen omavastuuosuuksina muille kuluryhmille, molemmissa 40.000,- euroa.

Muissa kuluissa mm. leasing-varausten käyttö jäi arvioitui vähäisemmäksi ja tälle kuluerälle varattuja budjettivaroja kirjattiin myös luonteensa mukaisesti muille kulukohdille.

HYVINVOINNIN JA TYÖLLISYYDEN VASTUUALUE

Hyvinvoinnin edistäminen

Hyvinvoinnin edistäminen on monipuolista ja asukkaita lähellä tapahtuvaa toimintaa, jossa asukkaat osallistuvat aktiivisesti. Yhteistyö järjestöjen, kolmannen sektorin, kaupungin eri vastuualueiden, hyvinvointialueen ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa on keskeistä. Hyvinvoinnin edistämiseen sisältyy osallisuuden sekä ehkäisevän päihde- ja mielenterveyshuollon koordinointi, samoin kuin hyvinvointiliikunnan suunnittelu. Lisäksi vastataan palvelussuhteisiin ja vastuualueen hallintoon liittyvistä tehtävistä.

Kotkan kaupunki on mukana Terve Kunta -verkostossa, joka on THL:n koordinoima kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen verkosto. Verkosto kehittää hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintatapoja ja rakenteita Suomessa sekä edistää alaa kansainvälisesti osana WHO:n European Healthy Cities -verkostoa

Hyvinvoinnin koordinointi Kotkassa on laajaa yhteistyötä kaupungin yksiköiden, Kymenlaakson hyvinvointialueen, järjestöjen ja muiden kuntien sekä valtakunnallisten toimijoiden, kuten THL:n ja Kuntaliiton kanssa. Laki edellyttää kunnilta laajaa hyvinvointikertomusta kerran valtuustokaudessa, ja vuosittain tulee raportoida kuntalaisten hyvinvoinnin tilasta. Vuoden 2023 hyvinvointikertomus valmistui maaliskuussa 2024, ja tulevan valtuustokauden 2026–2029 suunnittelu aloitettiin kesäkuussa. Alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2020–2025 eteni suunnitellusti Kymenlaakson hyvinvointialueen ja kuntien kanssa. Hyvinvointityöryhmä, jossa on edustus kaikilta kaupungin toimialoilta ja kolmannelta sektorilta, kokoontui viisi kertaa vuonna 2024.

Kaikukorttitoiminta vakiinnutettiin vuonna 2024, ja uusia kohteita liittyi mukaan, kuten Karhulan Työväennäyttämö ja Kyminsuu maaliskuussa sekä Satama-Areena ja Kotka Jazz Ry tammikuussa. Kymenlaakson hyvinvointialueen Lastensuojelu Etelä aloitti uutena jakajatahona. Vuonna 2024 rekisteröitiin 731 uutta Kaikukorttia, ja vuoden lopussa voimassa olevia kortteja oli 1075.

Kotkan kaupunki jakoi pitkäaikaistyöttömille 402 ilmaista uimahallikorttia (VIP-korttia) vuoden 2024 aikana, ja korttien käyttömäärä vuoden lopussa oli 2326.

Hyte-kerroin, eli hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa, toimii kannustimena kunnille. Se tarkoittaa, että kuntien saaman valtionosuuden määrä riippuu osittain niiden tekemästä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöstä, mikä kannustaa aktiiviseen toimintaan myös sote-uudistuksen jälkeen. Hyte-kertoimeen sisältyy 15 prosessi-indikaattoria ja 6 tulosindikaattoria. Kotkan Hyte-kertoimen tulos laski hieman edellisvuodesta. Tulosisindikaattorit mittaavat väestön hyvinvoinnin ja terveyden muutosta, ja tämä tulos heikkeni. Prosessi-indikaattorit kuvaavat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen edellytyksiä, ja tässä työssä onnistuttiin paremmin vuonna 2024. Asukasta kohti saatu euromäärä nousi vuonna 2024 ollen 19,70 euroa (2023: 19,00 euroa; 2022: 18,80 euroa). Vuoden 2024 Kotkan Hyte-kertoimen kokonaisuromäärä oli 1 027 400 euroa (2023: 952 200 euroa).

Hyvinvointiliikunta

Liikuntaneuvonta Kotkassa kohdistuu kaikille ikäryhmille, erityisesti niille, jotka liikkuvat terveytensä kannalta liian vähän. Neuvontaa saa Kymenlaakson hyvinvointialueen Walmu-järjestelmän kautta tai ottamalla suoraan yhteyttä liikuntaneuvojaan. Liikuntaneuvojat tarjoavat ohjausta sekä yksilöille että ryhmille, ja käynnit kirjataan Kotkan WALMU-järjestelmään.

Järjestöille ja yhteisöille on järjestetty 40 tilaisuutta, joissa on ollut yhteensä 1315 osallistujaa.

Liikuntaryhmiä järjestetään syys- ja kevätkaudella kohdennetusti sekä kesäisin kaikille avoimina ryhminä eri paikoissa. Sovellettu liikunta on suunnattu vammaisille ja pitkäaikaissairaille, ja kohdennettuja ryhmiä järjestetään eri sairauksista kärsiville. Vuonna 2024 myönnettiin 405 erityisliikuntakorttia, ja sovelletun liikunnan tapahtuma järjestettiin Savotassa elokuussa.

Kymen HVA:n elintapaneuvonnan ja Muistiluotsin valmennuksen liikuntaosuudet hoidettiin liikuntaneuvojen toimesta. Kutsunnat pidettiin neljänä päivänä lokakuussa, ja niihin osallistui 286 nuorta miestä, joista 237 osallistui kehonkoostumusmittauksiin ja liikuntaneuvontaan. Kutsuntojen yhteydessä tehtiin yhteistyötä puolustusvoimien, MPK:n ja Kymenlaakson Liikunnan kanssa.

Perheet liikkuu yhes- hanke

Hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualue jatkaa Kotkassa varhaiskasvatusikäisten lasten ja heidän perheidensä liikuttamisen edistämistä. Yhteistyötä tehdään eri asiantuntijoiden, ammattilaisten ja verkostojen kanssa. Hankkeen avulla on järjestetty monipuolista toimintaa varhaiskasvatusikäisille lapsille ja perheille sekä tarjottu täydennyskoulutusta alan ammattilaisille.

Hankerahalla on hankittu retkireppuja varhaiskasvatuksen yksiköihin ja perhepäivähoitoon. Reput innostavat lapsia ja perheitä liikkumaan, tutkimaan ja leikkimään luonnossa. Liikuntavälinehankinnat tukevat motoristen taitojen harjoittelua ryhmäohjauksissa. Esiopetusryhmille hankittiin hyppynaruja sykkettä nostavan liikunnan tueksi, ja Lelulilu-ryhmän lapsille jalkapallot.

Uusilla liikuntaneuvonnan toimintamalleilla edistetään tasa-arvoisesti varhaiskasvatusikäisten lasten ja heidän perheidensä liikkumista ja hyvinvointia. Materiaalia ja toimintamalleja kehitettiin yhteistyössä Hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualueen, varhaiskasvatuksen ja Kymenlaakson hyvinvointialueen yhteisessä työtiimissä.

Testausasema

Vuonna 2024 Testausasemalla oli 332 asiakasta, mikä on 47 enemmän kuin edellisenä vuonna. Yksittäisiä testejä tehtiin yhteensä 415, eli 42 enemmän kuin edellisenä vuonna. Tämä kasvu osoittaa Testausaseman käytön lisääntyneen ja sen saavuttaneen yhä useampia asiakkaita, myös kauempaa.

Asiakaskunta koostuu pääasiassa kuntoliijoista, jotka haluavat selvittää kuntotasonsa tai saada vinkkejä liikuntaan. Asiakkaiden ikä vaihtelee 15–80 vuoden välillä, mikä kertoo Testausaseman tarjoavan palveluita kaikenikäisille ja -kuntoisille. Kaupungin liikuntaneuvonnan kanssa on jatkettu yhteistyötä tarjoten maksutonta tukea asiakkaille. Yhteistyötä on tehty myös Hyvinvointialueen elämäntapamuutosryhmän ja Pelastuslaitoksen kanssa. Paikalliset urheiluseurat ovat myös käyttäneet aseman palveluita.

Liikuntarajoitteisia asiakkaita on palvellut painokevennetty harjoittelu, joka on ollut erityisen hyödyllistä talvella liikukauden vuoksi. Vuoden aikana järjestettiin avoimet ovet, jotka houkuttelivat useita kymmeniä kävijöitä, sekä mahdollisuuksia saapua testeihin ilman ajanvarausta. Nämä tapahtumat lisäsivät paikallisten tietoisuutta Testausaseman palveluista.

Osallisuuden koordinointi

Kotkassa osallisuustyö tukee aktiivisesti kuntalaisten osallistumista laajan verkostoyhteistyön kautta. Vapaaehtois-toiminta ja järjestöyhteistyö ovat keskeisiä osallisuuden koordinoinnissa. Vuonna 2024 järjestettiin monia tapahtumia, kuten Yhdistystreffit, vapaaehtoisten piknik, vanhustenviikon pääjuhla ja kiertotalouspäivä. Osbu järjesti ulkolutapahtuman Petäjäsuolla ja lapsiperhetapahtuman Karhulassa, ja Kylässä Kotkassa -tapahtuma toteutettiin kolmesti. Osallisuusohjelman jalkauttaminen on tärkein tehtävä ohjelmakaudella, ja toimenpiteitä on tehty aktiivisesti vuoden aikana.

Vuonna 2024 laadittiin koko kaupunkiorganisaatiota koskeva Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusohjelma, joka viedään päätettäväksi alkuvuodesta 2025. Kaupunkistrategian, osallisuusohjelman ja hyvinvointisuunnitelman pohjaksi kerättiin tietoa eri menetelmin.

Osallisuuskysely tavoitti 1033 kuntalaista, ja 213 heistä osallistui osallisuusohjelman jatkotyöstöön. Heille järjestettiin kolme Erätaukomenetelmää hyödyntävää keskustelua. Lisäksi järjestettiin neljä kaupunkistrategiaan liittyvää tilaisuutta, jotka tavoittivat noin 60 osallistujaa.

Kotkan Digitukiverkosto tekee työtä digisyrjäytymisen ehkäisemiseksi. Verkosto kokoontuu säännöllisesti käsittelemään ajankohtaisia teemoja ja tukemaan itsenäistä asiointia digitaalisessa maailmassa.

Kotka tavoittelee Unicefin Lapsiystävällinen kunta -sertifikaattia ja on kehittänyt lapsivaikutusten arviointimallia, joka testataan vuonna 2025.

Osbus ohjausryhmä perustettiin keväällä 2024 kehittämään toimintaa. Vuonna 2024 Osbu toteutettiin ilman uutta ideahakua, ja valittiin kohteet aiempien vuosien ideoista. Osallisuusassistentti keskittyi Osbus tehtäviin, verkostotyöhön ja osallisuuden näkyvyyden vahvistamiseen. Kaupunginvaltuusto päätti 11.11.2024 kokouksessaan poistaa osallisuusassistentin resurssin.

Ikäihmisten neuvosto toimii Kotkan kaupungin ja alueen eläkeläisjärjestöjen yhteistyöelimenä, edistäen viranomais-ten, vanhusten sekä eläkeläis- ja vanhustyöjärjestöjen välistä yhteistyötä. Neuvosto pyrkii myös lisäämään ikäihmisten osallistumista ja vaikuttamista kunnalliseen päätöksentekoon.

Vuonna 2024 neuvosto kokoontui 10 kertaa, käsitellen muun muassa toimintasuunnitelmaa ja käytännön toteutuksia tavoitteiden saavuttamiseksi. Neuvosto antoi lausuntoja päätöksenteon tueksi, kuten Kotkan liikuntapaikkojen palveluverkkoselvityksestä ja Kymenlaakson hyvinvointialueen vanhusneuvoston palvelurakennesuunnitelmasta. Ikäihmisten neuvostolla oli kolmen henkilön edustus Kymenlaakson hyvinvointialueen vanhusneuvostossa. Lisäksi yksi edustaja osallistui Kotkan kaupungin ehkäisevän päihdetyön työryhmään, liikenneturvallisuusryhmään ja Vammaisneuvoston esteettömyysryhmään.

Neuvosto osallistui ja järjesti useita tapahtumia, kuten kirjastoluennon "Miksi venäläiset uskovat valheisiin?" 26.4.2024, jossa oli noin 200 osallistujaa. Lisäksi se osallistui Vammaisneuvoston kanssa yhteisiin tapaamisiin, kaupunginhallituksen yhteiseen tapaamiseen Savotassa 3.10.2024, Yhdistystreffeille Kotkan torilla sekä Esteetön Kotka -päivään 15.5.2024.

Vammaisneuvoston tehtävänä on edistää viranomaisten, vammaisten henkilöiden ja vammaisjärjestöjen yhteistointia kaupungissa, vaikuttaa kaupungin eri toimintojen suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Vammaisneuvosto kokoontui vuoden aikana yhdeksän kertaa. Vammaisneuvosto kutsuu jokaiseen kokoukseen vierailijan kertomaan ajankohtaisista asioista. Vuoden 2024 vierailijoina ovat olleet mm. Kymenlaakson hyvinvointialueen aluehallituksen puheenjohtaja Nina Brask, erityisluokanopettaja Mari Huopainen, Liikenneturvan yhteyspäälikkö Tarja Korhonen, kehitysjohtaja Toni Vanhala, joukkoliikennepäälikkö Esa Partanen ja viestintä- ja markkinointipäälikkö Tiina Puhakka.

Vammaisneuvosto on valmistellut vammaispoliittista ohjelmaa.

Vammaisneuvosto antoi lausunnot Kotkan ilmasto-ohjelman 2021–2030 päivitykseen, Kotkan kaupungin kulttuuriohjelmaan 2024–2030, Kotkan liikuntapaikkojen palveluverkkoselvitykseen vuosille 2025–2030, sekä Kotkan toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan. Lausuntojen lisäksi vammaisneuvosto on ottanut kantaa mm. LE-pysäköintipaikkojen merkitsemiseen, erityisnuorten huomioimiseen kesätyöpaikkojen jaossa, katupölyn puhdistamiseen, julkisen liikenteen maksuttomuuteen apuvälineiden kanssa liikkuville sekä vaikeavammaisten kuljetuspalvelujen omavastuusuuteen.

Esteettömyystyöryhmä toimii vammaisneuvoston alla ja vie eteenpäin esteettömyyden edistämistä. Työryhmä kokoontui vuoden 2024 aikana seitsemän kertaa. Työryhmä toteutti esteettömyyskävelyn Kotkan keskustassa ja esteettömyyskatselmuksen Käpylän uudella koululla. Lisäksi työryhmän asiantuntemusta hyödynnettiin Tampsan esteettömän uimarannan (Osbu-kohde) suunnittelussa sekä Koskipuiston esteettömyyden parantamisessa. Esteettömyystietoisuus lisääntyy koko ajan kaupunkiorganisaatiossa ja sen edistäminen mm. kiinteistöjen korjausten yhteydessä lisääntyy. Vuoden 2024 aikana kartoitettiin rakennussuunnittelun yksikön toimesta esteettömyyden näkökulmasta 26 kaupungin kiinteistöä.

Hyväntuulen messut

Hyväntuulen hyvinvointimessut järjestettiin 21.-22.9.2024 Satama Areenalla Kotkassa. Tapahtuman pääteemana oli "Tunne Hyvinvointisi", ja keskiössä olivat liike, turvallisuus ja luonto. Messuilla vieraili 9150 henkilöä, pääosin kotkalaisia, ja mukana oli 81 näytteilleasettajaa. Vuonna 2024 messut houkuttelivat kävijöitä itsenäisesti, toisin kuin vuonna 2023, jolloin Satama Areenan uutuus veti kävijöitä.

Messut olivat maksuton, kaikenikäisille suunnattu tapahtuma, joka täytti Satama Areenan molemmat kerrokset erilaisilla aktiviteeteilla. Tapahtuma sai positiivista palautetta, ja kävijät arvostivat sen maksuttomuutta ja hyvää saavutettavuutta, jota tukivat maksuton paikallisliikenne ja lämmin ilmapiiri.

Messut toteutettiin kahden hengen työpanoksella useiden kaupungin yksiköiden tuella, ja tapahtuman budjetti pysyi odotettua alhaisempana. Myös myynti kasvoi edellisvuodesta. Hyväntuulen Messut osoittivat, että Kotkassa on kysyntää maksuttomalle hyvinvointitapahtumalle, ja näytteilleasettajat pitivät tapahtumaa tärkeänä markkinointipaikkana. Messut edistivät Kotkan positiivista imagoa ja toivat kunnan palvelut lähemmäs asukkaita. Lisäksi tapahtuma tarjosi monille kaupungin toiminnoille ja kampanjoille laajaa näkyvyyttä.

Hyväntuulen Messut tukivat myös Kotkan kaupungin strategisia tavoitteita:

- Oppiva ja yrittävä Kotkan tavoitetta elinvoimainen ja yritysmönteinen korkeakoulukaupunki tarjoamalla paikallisille yrityksille erinomaisen mahdollisuuden näkyä ja kuulua kotkalaisille. Yhteistyö yritysten kanssa oli reilua ja palveluhenkistä, mikä vahvisti Kotkan mainetta yrittäjäystävällisenä kaupunkina.
- Upean elinympäristön Kotka tavoitteen Hyväntuulinen kulttuurin ja tapahtumien kaupunki olemalla kaikille avoin kotkalainen tapahtuma, joka tarjosi osallistujille ideoita ja keinoja oman hyvinvoinnin ylläpitämiseen. Tapahtuma edisti Kotkan positiivista imagoa ja lisäsi kaupungin vetovoimaa.
- Yhteinen Kotka tavoitetta, Hyvinvoiva ja osallistuva kotkalainen & Hyväntuulinen ja yhteisöllinen ilmapiiri, korostamalla matalan kynnyksen liikunnan merkitystä hyvinvoinnille. Kotkan näytteilleasettajapisteellä esiteltiin hyvinvointiliikunnan ja liikuntatoimen palveluita. Messut olivat yhteisöllinen tapahtuma, joka vahvisti kotkalaista ilmapiiriä ja yhteishenkeä.

Kotkan kaupunginvaltuusto päätti 11.11.2024 kokouksessaan poistaa messujen toimintakulut 2025 talousarviosta.

Ehkäisevä päihdetyö

Hyvinvointilautakunta toimii ehkäisevän päihdetyön toimielimenä, ja käytännön koordinoinnista vastaa ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattori yhdessä päivitetyn monialaisen työryhmän kanssa. Koordinaattori edustaa Kotkaa monissa verkostoissa mm. Kymenlaakson hyvinvointialueen ehkäisevän päihdetyön työryhmässä ja valtakunnallisessa THL:n vetämässä PAKKA-työn verkostossa.

Kaupunki tarjoaa päihdeaiheisia oppitunteja yläkouluille ja lukioille. Syyskaudella 2024 pidettiin myös huoltajille suunnattu päihdeaiheinen aamukahvitilaisuus sekä aloitettiin ehkäisevän päihdetyön rakenteiden valmistelu EKAMI:lle yhteistyössä opiskeluhuollon kanssa. Kotkan kaupunki osti valtakunnalliselta EHYT ry:ltä päihdeoppitunteja alakoulujen tarpeisiin. Kaakkois-Suomen poliisi osallistui omalta osaltaan ehkäisevän päihde- ja väkivaltatyön toteuttamiseen tarjoamalla kaikille 6.-luokkalaisille poliisin oppitunnit.

Kotkan nuoret -työryhmä toimii nopean puuttumisen ilmiötyöryhmänä. Työryhmässä on mukana kaupungin liikkuva nuorisotyö, seurakunnan erityisnuorisotyö, lastensuojelun alkutiimi, opetustoimi, nuorten matalan yksikkö, EET (enalta estävän työn) poliisit ja tarvittaessa myös muita toimijoita kutsuperiaatteella. Työryhmä kokoontuu kuukausittain. Tähän työmuotoon liittyen koordinaattori jalkautuu noin kerran kuussa Liikkuvan nuorisotyön Wauto-toimintaan.

Koordinaattori oli mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa XAMK:n, EKAMI:n ja viranomaisten kanssa yhteistyössä yläkouluille ja toisen asteen opiskelijoille toteutettavaa Turvallinen Kaakko- tapahtumaa keväällä 2024. Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuustyöryhmä toteutti Kotkassa liikenneturvallisuusfoorumin, jonka aiheena oli ajoterveys. Kymenlaaksossa perustettiin Suomen ensimmäinen rattijuopumusten ehkäisyyn tähtäävä monialainen työryhmä vuonna 2024 ja maakunnallinen PAKKA-työ saatiin käyntiin.

Ehkäisevä väkivaltatyö kuuluu hyvinvointilautakunnan alaisiin tehtäviin. Hyvinvointialueiden aloitettua toimintansa AVI on ohjeistanut hyvinvointialueita mm. kokoamaan maakunnallisen työryhmän valmistelevaan ehkäisevän väkivalta- ja lähisuhdeväkivaltatyön toimintaohjelmaa. Kymenlaakson ehkäisevän lähisuhdeväkivallan toimintamalli on valmistunut vuoden 2024 aikana ja on otettu käyttöön kunnissa ja hyvinvointialueilla.

Lisäksi ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattori on osallistunut Hyvinvointialueen LAPE-työn johdolla valmistellun perheiden turvataito-oppaan valmistelutyöhön. Opas on valmistunut päiväkotien, koulujen ja muiden perhetyötä tekevien tahojen käyttöön vuoden lopussa. Samoin koordinaattori on osallistunut rikosseuraamusasiakkaiden ja heidän läheistensä kanssa työskentelevien maakunnalliseen työryhmään. Työryhmä kokoontui kerran kevään aikana ja työryhmä sai esittelyt TE24-uudistuksesta sekä Kouvolan, että Etelä-Kymenlaakson osalta. Edelleen on koordinoitu vuonna 2024 kaupungin asunnottomuustyötä, asunnottomuuden hoitoon on palkattu asuinneuvoja. Kotkan kaupunki toteuttaa vuonna 2023 hyväksyttyä asunnottomuusohjelmaa (2024–2027) ja ohjelman toteuttamisesta vastaa monialainen asunnottomuustyöryhmä. Asunnottomien yön tapahtuma järjestettiin Ympäristötalolla 17.10.2024.

Kymenlaakson ensimmäinen viranomaisten, kuntien ja hyvinvointialueen yhteinen arjen turvallisuusohjelma 2024–2025 hyväksyttiin vuoden 2024 alussa ohjausryhmänä toimivassa Kymen Turva-verkostossa. Se on tuotu tiedoksi myös kuntapäätäjille. Säännöllisesti kokoontuva seurantatyöryhmä on nimetty kevään 2024 aikana ja kaupunkia seurantatyöryhmässä edustavat ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattori ja turvallisuuspäällikkö. Kotkan kaupungin oman turvallisuusohjelman valmistelutyö on käynnistynyt 2024. Asukkaille on toteutettu turvallisuuskysely syksyn aikana ja tuloksista on raportoitu päätäjille.

Kunnat toteuttavat Aluehallintoviraston kanssa osallistavaa lupalausuntomallia, alkoholilain mukaista toimintatapaa, jonka tarkoituksena on ennaltaehkäistä haasteita anniskelulupa-asioissa. Kotka pilotoi maakunnallista osallistavaa lupalausuntomallia, prosessia on kehitetty vuoden 2024 aikana. Malli on otettu Kotkassa käyttöön lokakuussa 2024. Työryhmää johtaa ELY-keskus, ja se toteuttaa Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuusohjelmaa. Yhtenä ohjelman painopisteenä on päihdeiden vaikutus liikenteessä. Työryhmä on järjestänyt päihdeaiheisen asiantuntijatapaamisen ja lähettänyt kuntien paikallisille ravintolayrityksille kirjeitä, joissa muistutetaan rattijuopumusten ehkäisystä, niin pikkujouluaikana kuin kesäterasseillakin. Marraskuussa Kotkassa sytettiin kynttilöitä Karhulan torilla ja Kauppatorilla rattijuoppojen uhrien muistoksi.

Työllistymistä edistävät toiminnot

Vuoden 2024 aikana Kotkan kaupungilla oli yhteensä 74 palkkatuettua työsuhdetta, joista 30 oli alkanut jo vuonna 2023. Näistä työsuhteista 32 oli velvoitetyössä. Lisäksi kahteen palkkatukityösuhteeseen laadittiin oppisopimus. Kaakkois-Suomen TE-toimiston antaman linjauksen mukaisesti 15.5.2024 alkaen määrärahojen vähyyden vuoksi palkkatukea ei enää myönnetty kunnille määräaikaisiin työsuhteisiin loppuvuodelle. Lisäksi työttömyysturvalain muutosten myötä velvoitetyöllistäminen päättyi 2.9.2024 alkaen. Näiden muutosten vuoksi uusia työjaksoja ei käynnistynyt merkittävästi kesän 2024 jälkeen. Kuitenkin vuoden aikana ja aikaisemmin alkaneet työsuhteet jatkuivat suunnitellusti loppuun.

Palkkatukityöllistämisen ovat hallinneet työllisyyskoordinaattori ja työllisyys sihteeri, jotka ovat toimineet tukena yksiköille työllistämiskysymyksissä ja ylläpitäneet yhteistyötä työllistämiseen liittyvissä asioissa Kaakkois-Suomen TE-toimiston kanssa. TE2024-uudistuksen ja työttömyysturvalain muutosten (2.9.2024 jälkeen alkaneet palkkatuetut työsuhteet eivät pääsääntöisesti kerrytä työntekijän työssäoloa) perusteella syksyllä 2024 suunniteltiin Kotkan kaupungin työllistämisen linjauksia vuodelle 2025.

Vuonna 2024 yhdistysten kuntalisää myönnettiin seitsemälle yhdistykselle yhteensä 15 työntekijän palkkaamiseksi ja nuorten kuntalisää kahdelle yritykselle yhteensä kolmen nuoren palkkaamiseksi.

TE2024 uudistus astui voimaan 1.1.2025. Vuoden 2024 aikana valmistelua vietiin eteenpäin siten, että Kotkan kaupunki on valmis ottamaan siirtyvän tehtävän ja henkilöstön vastaan. Yhteistyö keskeisten sidosryhmien kanssa jatkui säännöllisesti. TE2024-valmistelua tuki vuoden -24 aikana Kotkan kaupungin sisäinen työllisyydenhoidon ohjausryhmä ja Etelä-Kymenlaakson alueen ohjausryhmä. Keväällä 2024 toimintansa aloittivat työvoimapalveluiden jaosto ja Etelä-Kymenlaakson kuntien yhteinen koordinaatioryhmä. Toiminnan käynnistyessä jaostolle pidettiin kolme ilta-koulua ja vuoden 2024 aikana jaostolla oli seitsemän kokousta.

3.6.2024 työllisyyspäällikkö aloitti virassaan ja keväällä -24 palkattiin valmisteluun myös viestintäasiantuntija. Kaupungin organisaation ja niin sanottujen tukipalveluiden (henkilöstö, ICT, viestintä, toimitilat, hankinnat, talous) valmistelu eteni suunnitelmallisesti ja itsenäisesti vastuualueilla. TE2024-projektipäällikkö ja työllisyyspäällikkö osallistuivat säännöllisesti myös tukipalveluiden valmisteluun.

TE2024-projektipäällikkö ja työllisyyspäällikkö osallistuivat Kaakkois-Suomen alueellisiin, C23-kaupunkien ja valtakunnallisiin valmistelijoiden verkostoihin. Paikallisesti tiivistä yhteistyötä on tehty muun muassa Cursorin, Ekamin ja Kymenlaakson hyvinvointialueen kanssa.

Valmistelun tukena toiminut alatyöryhmätyöskentely purettiin 31.1.2024 ja työskentelyä jatkettiin tiiviissä yhteistyössä sidosryhmien ja Kaakkois-Suomen TE-toimiston kanssa. Säännöllisiä tapaamisia ja työpajoja järjestettiin useita Kaakkois-Suomen TE-toimiston TE-asiantuntijoille sekä erikseen Ekamin, ELYn, Cursorin ja TE-toimiston yrityspalveluiden asiantuntijoille. Alatyöryhmien ja työpajojen tuotoksia hyödynnettiin edelleen valmistelun tukena. TE-toimiston ja ELY-keskuksen työntekijöitä osallistui syksyllä myös tiiviisti valmisteluun monin eri tavoin.

Vielä vuoden 2024 aikana valtio rahoitti työmarkkinatuen kokonaan sen maksuerän loppuun, jonka aikana henkilölle on maksettu työmarkkinatukea työttömyyden perusteella yhteensä 300 päivää, sen jälkeen valtio ja tuen saajan kotikunta rahoittavat työttömyyden ajalta maksetun työmarkkinatuen puoliksi, kun tukea on maksettu 1000 päivää. Tämän jälkeen kotikunnan osuus nousee 70 %:iin. Määrärahavaraus KELAN laskuttamaan työmarkkinatuen kuntaosuuteen on 6,8 milj. euroa. Ajalla 1.1.-31.12.2024 Kotkan kaupunki on maksanut työmarkkinatuen kuntaosuuksia 6,11 milj. euroa.

Kotoutumisen alkuvaiheen palvelut ja seudullinen kotoutuminen

Etelä-Kymenlaakson kunnat ja Kotkan kaupunki ovat tehneet sopimuksen kotoutumispalveluiden järjestämisestä. Kotka vastaa näistä palveluista kaikissa alueen kunnissa. Sopimukset uudistettiin vuoden lopulla vastaamaan uutta kotoutumislakia, joka astui voimaan vuoden 2025 alussa. Uusi laki toi kunnille uusia tehtäviä, jotka sisällytettiin uuteen sopimukseen, ja aiemmat kaksi sopimusta yhdistettiin yhdeksi.

Etelä-Kymenlaakson kuntien yhteinen kotouttamisohjelma on laadittu vuosille 2023–2026. Tämä ohjelma kuvaa maahan muuttaneille tarjottavat alkuvaiheen palvelut eri kunnissa. Kotoutumispalveluissa tuetaan maahan muuttaneiden sopeutumista alueelle ja suomalaiseen yhteiskuntaan yhteistyössä eri tahojen kanssa, mukaan lukien viranomaiset, seurakunta ja kolmas sektori.

Kotkan kaupunki vastaa turvapaikan saaneiden, tilapäistä suojelua saaneiden ja kiintiöpakolaisten alkuvaiheen ohjauksesta ja neuvonnasta. Kotka on Etelä-Kymenlaakson ainoa kunta, joka vastaanottaa kiintiöpakolaisia, ja tässä huomioidaan erityispalvelut sekä asuntotilanne.

Kotkan kaupungin ja Kotka-Kymin seurakunnan yhteistyö keskittyy vapaaehtoistyöhön ja sen koordinoointiin. Tästä vastaa yhteinen maahanmuuttajatyön koordinaattori. Työntekijät osallistuvat erilaisiin verkostoihin varmistaakseen, että maahan muuttaneiden tarpeet ja toiveet tulevat kuulluksi.

Kotkan maahanmuuttajia rohkaistaan aktiiviseen osallistumiseen. Erilaisille järjestöille ja maahanmuuttajaryhmille jaetaan vuosittain avustuksia kotoutumisen tukemiseksi. Yhteistyötä tehdään myös Xamkin kanssa, esimerkiksi esittelemällä vapaaehtoistyön mahdollisuuksia kv-opiskelijoille.

Alueella järjestetään monia tapahtumia, kuten Rasisminvastainen viikko ja Maailma Kymissä -tapahtuma, jotka edistävät monikulttuurisuutta ja yhteisöllisyyttä. Lisäksi Meijän koulun suomen kielen alkeisryhmät ja Kielikahvila-toiminta tarjoavat tärkeitä kohtaamispaikkoja ja oppimismahdollisuuksia maahan muuttaneille.

Maahanmuuttajien ohjaus ja neuvonta MOONA

Maahanmuuttajien ohjaus ja neuvonta Moona on matalan kynnyksen neuvonta- ja ohjauspalvelu, joka palvelee Etelä-Kymenlaakson kunnissa asuvia maahan muuttaneita ja viranomaisia sekä muita toimijoita. Kotkan kaupunki on saanut jo useampana vuotena TEMiltä valtionavustusta maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalvelujen kehittämiseen. Kehittämistyötä on tehty yhdessä Kouvolan kanssa. Tämän hankkeen tavoitteena on ollut tehostaa maahanmuuttajien kotoutumista ja työllistymistä kehittämällä ohjaus- ja neuvontapalveluita sekä monialaista yhteistyötä. TEMin hankeraha päättyi vuoden 2024 lopussa valtakunnallisesti. Kotkassa Moonan toiminta jatkuu ennallaan.

Moonassa annetaan mm. tukea ja ohjausta Kelan sosiaalietuuksiin, työllistymiseen, vapaa-aikaan, oleskelulupiin ja kansalaisuuden hakemiseen liittyvissä asioissa. Tarvittaessa heidät ohjataan hyvinvointialueen sosiaalipalveluihin tai muiden viranomaisten palveluihin. Moonassa tehdään tiivistä yhteistyötä monien tahojen kanssa kuten Kelan, työelämäpalveluiden ja koulujen kanssa.

Moonan toimisto sijaitsee Karhulassa. Moonan palveluneuvontaa on tammi-toukokuussa tarjottu kerran viikossa Monikulttuurisen toimintakeskus Myllyn tiloissa kauppakeskus Pasaatissa ja koko vuoden kahtena päivänä Haminan Ohjaamon ja Rodnik ry:n tiloissa Haminassa. Asiakastapaamisia – ja neuvontatilanteita oli vuoden 2024 aikana 1218.

Kotoutumisen alkuvaiheen palvelut

Kotoutumisen edistämisen alkuvaiheen palvelut kohdistuvat kotoutumisajalla olevien kiintiöpakolaisten, vastaanottokeskuksista kuntaan siirtyneiden turvapaikan saaneiden ja kuntaan muuttaneiden tilapäisen suojelua saaneiden aikuisten ja heidän perheidensä ohjaukseen ja neuvontaan. Alkuvaiheen palvelut huolehtivat myös perheryhmäkodissa asuvien alaikäisten nuorten perheenyhdistämisen kautta saapuvien perheiden ohjauksesta ja neuvonnasta.

Alkuvaiheen palveluissa kartoitetaan asiakkaan elämäntilanne ja ohjataan arjen asioissa ja erilaisissa virallisissa asioissa toimistossa Karhulassa tai asiakkaiden kotona. Tarvittaessa työntekijä on mukana myös viranomaiskäynneillä. Asiakkaita ohjattiin suomalaiseen yhteiskuntaan integroitumisessa, Kela-asioinneissa, TE-toimiston palveluissa sekä arjisissa asumisen ja elämisen asioissa. Yhteistyötä tehtiin mm. koulun, varhaiskasvatuksen, järjestöjen, seurakunnan kanssa sekä Kymenlaakson Hyvinvointialueen kanssa.

Kotoutumisen alkuvaiheen palveluissa tehdään kotoutumisajalla oleville, perheryhmäkodissa asuville nuorille kotoutumissuunnitelma. Nuorten kotoutumissuunnitelmia tehtiin vuoden 2024 aikana 14 kappaletta. Kotoutumissuunnitelmat tehdään yhdessä nuoren, hyvinvointialueen ja nuoren edustajan kanssa.

Vuonna 2024 kotoutumisen alkuvaiheen asiakkaita oli asiakasjärjestelmässä 690, joista ukrainalaisia 589 ja turvapaikan saaneita pakolaisia 101.

Kiintiöpakolaiset	8
Perheenyhdistämisen kautta tulleet perheenjäsenet	18
Vastaanottokeskuksesta kuntaan muuttaneet oleskeluluvan saaneet pakolaiset	13
Vastaanottokeskuksesta kuntaan muuttaneet kotikunnan saaneet tilapäisen suojelun saaneet (ukrainalaiset)	237
Kuntapaikka (18-vuotiaat, jotka muuttavat perheryhmäkodista kuntaan)	5
yht.	281

Hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualueelta haettavat avustukset

Hyvinvointilautakunta päätti kokouksessaan (12.12.2023 § 196) yhdistää avustuskategorioita. Hyvinvointiavustukset kattavat vuonna 2024 aiemmin erillisinä avustuksina olleet eläkeläisjärjestöjen (vanhusten virkistystoiminta), sosi-aali- ja terveysalan järjestöjen ja ehkäisevän päihdetyön avustukset. Hyvinvointilautakunta päätti myös poistaa vete-raanijhdistysten toiminta-avustuksen ja laatia erillisen avustussopimuksen.

Hyvinvointilautakunta päätti kokouksessaan (14.5.2024 §61) hyvinvointiavustuksista. Avustushaku oli Timmissä 1.1.-31.3.2024 (pääsiäisen vuoksi 2.4. saakka). Hyvinvointiavustushakemuksia käsiteltiin yhteensä 38 kappaletta ja avus-tuksia myönnettiin yhteensä 45 290 euroa. Hyvinvointilautakunta päätti (§ 58) myös avustussopimuksesta Sotien 1939–1945 Etelä-Kymenlaakson perinneyhdistys ry:n kanssa. Avustussumma vuodelle 2024 on 14 000 euroa. Vuonna 2024 Syrjäytymisen ehkäisyyn osoitetuista jäämistövaroista maksettiin avustuksia yhteensä 53 574 euroa ja vanhustenhuoltoon osoitetuista jäämistövaroista yhdistyksille ja yhteisöille tilavuokriin ja virkistystoimintaan yh-teensä 46 393 euroa.

Kotoutumisen tukemisen avustusten hakuaika oli 1.1. – 2.4.2024. Avustuksia myönnettiin 67 900 euroa.

NUORISOTYÖN YKSIKKÖ

Kotkan nuorisotyössä keskeinen voimavara on ammattitaitoiset, motivoituneet, sitoutuneet ja näkemykselliset työn-tekijät. Työyhteisön hyvinvointi ja kannustava työilmapiiiri ovat merkittäviä tekijöitä menestyksekkääseen työssä suo-riutumiseen. Työhyvinvointi ja sen huomioiminen arkityössä sekä johtamisessa ovat tärkeitä jatkuvan kehittämisen ja vahvistamisen kohteita. Kotkan kaupunki valitsi vuoden työntekijäksi nuoriso-ohjaajan Nuorisotyön yksiköstä ja toinenkin työntekijä oli ehdolla vuoden työntekijäksi. Nuorisotyön yksikön työhyvinvointikyselyn tulokset olivat erit-täin positiivisia ja kyselyn pohjalta voidaan todeta, että työntekijät viihtyvät työssään ja ovat työhönsä sitoutuneita. Työhyvinvointikyselyn mukaan työyhteisössämme suositellaan 100 % nykyistä työpaikkaa. Yksikössä toteutetaan kaupungin strategiaa ja työntekijät tunnistavat oman tehtävänsä osana kaupunki organisaatiota. Dialogista toiminta-kulttuuria vaalitaan ja siihen resursoidaan.

NUPS –prosessi. Kotkan NUPS (nuorisotyön perussuunnitelma) prosessin aikana on selkeytetty ja tarkasteltu nuori-sotyön tavoitteita ja toimintatapoja. NUPS prosessin tarkoituksena oli nuorisotyön selkeä sanoittaminen, joka mah-dollistaa työn vaikuttavuuden osoittamisen. Kotkan nuorisotyön perussuunnitelmasta on työstetty dokumentti ja se on esitelty sisältöineen Hyvinvointilautakunnan jäsenille ja annettu tiedoksi myös muille päättäjille. NUPSiin määri-teltiin nuorisotyön arvopohja, kirjattiin päämääriä ja toimintatapoja. NUPSin jalkauttaminen työyhteisössä jatkuu.

Nuorisotyön yksikkö tarjoaa opiskelijoille työssäoppimis- ja harjoittelupaikkoja sekä opinnäytetyöaiheita. Opiskeli-joita ja harjoittelijoita oli 8 henkilöä ja opinnäytetöitä syntyi 2. Ohjaamolla oli sosionomiharjoittelija 4.3.- 18.4.2024, Kulmalla nuoriso- ja yhteisöohjaajaharjoittelija 4.3 - 8.5.2024. Yhteisöpedagogi harjoittelija 8.1.-30.4.2024 (tilat ja hallinto). Welholla työkokeilija kesäkuun ajan sekä 2x työkokeilija syyskuu-joulukuu. Oppisopimusopiskelijat 2 hlöä valmistuminen keväällä 2024.

Opinnäytetöitä: Kestävä kehitys -ylempi AMK opinnäytetyö Aino Glan. Viestintästrategia harrastamisen Suomen mallille -ylempi AMK opinnäytetyö Kulttuurihyvinvointi Kaisa Rannanjärvi.

Koulunuorisotyö. Kotkassa koulunuorisotyön tekemiseen on saatu henkilöstöresurssia vuoden 2023 keväästä läh-tien. Koulunuorisotyötä tehdään Kotkan kaikilla viidellä yläkoululla ja vuonna 2024 käynnistyneen hankkeen myötä myös kolmella alakoululla; Ruonala, Käpylä ja Haukkavuori. Koulunuorisotyötä tekevät nuorisonohjaajat työskentele-vät kolmena päivänä viikossa koulutyön parissa ja kahtena iltana alueellisessa nuorisotyössä, esimerkiksi nuorisoti-loissa ja liikkuvassa nuorisotyössä. Näin ollen kotkalaisen koulunuorisotyön erityispiirre on se, että koulujen lisäksi nuoret voivat kohdata tutun nuorisonohjaajan myös vapaa-ajallaan.

Koulunuorisotyön päätavoite on ryhmien ja kouluyhteisöjen hyvinvoinnin tukeminen hyvässä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Tavoitteissa korostuvat nuorten kaverisuhteiden parantaminen, kiusaamisen ja väkivallan ennal-taehkäisy, kouluhyvinvoinnin vahvistaminen sekä koulusiirtymien tukeminen. Alakoulunuorisotyön tavoitteina ko-rostuvat erityisesti nivelvaiheen sekä tunnetaitojen tukeminen. Koulunuorisotyön näkyvyyteen on kiinnitetty

erityistä huomiota ja pyrimme aktiivisesti rakentamaan koulunuorisotyötä saavutettavammaksi kouluyhteisöille ja yhteistyötahoille. Olemme Kotka johtoisesti rakentaneet koulunuorisotyön verkostoa lähikuntien ja kaupunkien koulunuorisotyöntekijöiden kanssa. Työn laatua on tarkasteltu itsearvioinnin, koulutusten ja tilastoinnin kautta. Itsearviointi toteutetaan vuosittain tiimin kesken ja sen pohjalta työlle saadaan ammatillista suunnitelmallisuutta. Koulunuorisotyötä toteutetaan kouluilla mm. pitämällä erilaisia oppituntikokonaisuuksia. Tärkeässä roolissa on tunnetaitojen vahvistaminen, itsetunto, vuorovaikutus sekä empatia -taitotunnein. Koulujen sisäisiä nuorten vertaisryhmiä tuetaan teemapäiviin ja -viikkoihin, huoltajailtoihin, koulun henkilökunnan palaveriinhin osallistumalla sekä välituntitoimintaa toteuttamalla. Työn laadun takaamiseksi työtä tehdään työparin kanssa. Työpari muodostetaan tarpeen mukaan ja työparina voi olla esimerkiksi kuraattori, luokanvalvoja, OPO, alueellinen nuorisotyöntekijä, tai seurakunnan koulunuorisotyöntekijä. Kuluneen vuoden aikana koulunuorisotyön toimintakertoja on ollut yhteensä 231 ja niissä on kohdattu yli 5 000 osallistujaa (yht. 5027).

Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittaman Harrastamisen Suomen mallin tarkoituksena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Kotkassa on saatu rahoitusta ko. toimintaan ja harrastustoimintaa toteutettiin Kotkan mallin mukaisesti. Harrastamisen Suomen mallissa yhdistyvät lasten ja nuorten kuuleminen harrastustoiveista, olemassa olevien hyvien käytäntöjen ja toimintatapojen koordinoiminen sekä koulun ja harrastustoimijoiden yhteistyö. Tänä syksynä ryhmäläiset ovat olleet hyvin sitoutuneita ja pienempien osalta kahden ohjaajan malli on koettu hyväksi ja turvalliseksi. Tuttu ja turvallinen aikuinen ohjaamassa on toiminnassa erityisen tärkeää.

Kohderyhmänä oli perusopetuksen vuosiluokkien 1.–9. oppilaat. Lukukautena 2023–2024 toteutettiin yhteensä 33 koko lukuvuoden kestävää kerhoa sekä lyhyempiä lajikokeiluja yläkouluikäisille. Alakouluihin toteutettiin 1–3 kerhoa/koulu. Yläkouluikäisille toteutettiin 4 yhteistä koko lukuvuoden kestävää kerhoa. Toimintaan osallistui lukuvuoden aikana 514 lasta ja nuorta, joista 200 tämä toiminta oli heidän ainoa harrastuksensa. Ohjaajia oli mukana toiminnassa yhteensä noin 40. Lukuvuoden 2024–2025 osalta syksyllä käynnistyi 33 kerhoa ja mukana oli lapsia ja nuoria 393, mikä on tähän asti olevien syksyjen paras lukema. Myös tänä lukuvuonna noin puolet osallistujista ovat sellaisia kenellä tämä toiminta on heidän ainoa harrastuksensa.

Kotkan Ohjaamo neuvoo ja ohjaa nuoria koulutukseen, työhön ja erilaisiin elämäntilanteisiin liittyvissä asioissa. Ohjaamon ovet ovat avoinna nuorille arki-iltapäivisin. Ohjaamo on matalan kynnyksen paikka, jossa eri alan ammattilaiset yhdessä nuorten kanssa ratkovat elämään liittyviä asioita ja solmukohtia. Ohjaamo kehittää toimintaansa jatkuvasti yhdessä moniammatillisen verkoston kanssa, painopisteenä on Ohjaamon verkostotyön turvaaminen ja tulevaisuuden (TE24) palvelujen osalta nuorten matalan kynnyksen monialaisten palvelujen saatavuuden turvaaminen. Ohjaamossa panostetaan erityisesti nuorten ensimmäiseen työkokemukseen. Ohjaamo koordinoi ja vastaa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa nuorten kesätyöprosessista, johon kuuluvat kaupungin kesätyöpaikat, kesätyösetelit ja nuoret kesäyrittäjät.

Kotkan Ohjaamo siirtyi 1.9.2024 alkaen Nuorisotyön yksiköstä Työllisyyden ja kotoutumisen edistämisen palveluyksikköön.

Ohjaamossa on vuoden 2024 aikana päivystänyt 19 eri alojen asiantuntijaa (asiantuntijaresurssia on voinut hoitaa useampi yksittäinen henkilö). Valtaosa nuorista tulee Ohjaamoon paikan päälle. Nuorella on mahdollisuus myös haitutessaan etäpalveluun. Palveluohjauksessa (yksilökäynneillä) on käynyt vuoden 2024 aikana yhteensä 574, joista 406 asiointina paikan päällä, teksti- ja pikaviestien kautta 47, ääni- tai kuvapuheluna 99 ja muita kanavia 19. Suurin käyttäjäryhmä oli edelleen 18 - 24 vuotiaat. Vuoden aikana käyntejä ryhmissä, tapahtumissa ja kampus-popeissa yms. kertyi yhteensä 2 967. Ohjaamo on pitänyt ohjaamoinfotunteja ja muita teemallisia tunteja esim. talouteen ja CV:n tekoon liittyen yhteensä 33 luokalle/ryhmälle, ja niissä on ollut osallistujia yhteensä 606. Syksyllä osallistuttiin uusien opiskelijoiden ryhmäytys-/orientaatiopäivään sekä Lyseon lukiolla että Xamk:lla ja rasteilla kävi yhteensä 263 opiskelijaa.

Kotkan kaupungin nuorten kesätyöhakua markkinoitiin koululuokille infojen välityksellä tammi- ja helmikuussa yhteensä 10:ssä eri infossa, joissa oli osallistujia yhteensä 168. Ohjaamo jalkautui kertomaan kesätoista myös nuorisotila Welhon nuokkari-iltaan sekä Spesian Tuva-ryhmään. Kotkan kaupungin nuorten kesätyöntekijöiden

työhaastattelut toteutettiin maaliskuussa. Kaikki kelpoiset hakijat 399 (2023: 440) nuorta kutsuttiin ryhmähaastatteluihin, joista haastatteluihin saapui 301 (2023: 364) nuorta. Kaupungin kesätyön sai 105 nuorta. Kesätöiden peruutuspaikoille ilmoittautui 27 (2023: 41) nuorta (tulemalla Ohjaamoon paikan päälle). Peruutuspaikkalaisista tänä vuonna sai paikan vain 7 nuorta kesäkuun loppuun mennessä.

Kesätyöseteleitä oli jaossa Ohjaamossa 40 kpl. Kesätyöseteleitä myönnettiin 2008–2009 syntyneille kotkalaisille nuorille, jotka toimittivat tiedot työpaikastaan (Kotkassa toimiva yritys, yhdistys, säätiö tai järjestö) kahden viikon määräaikaan mennessä. Kesätyösetelit varattiin loppuun ensimmäisenä päivänä sekä varapaikat täyttyivät heti. Ohjaamon ovella oli pitkä jono jo ennen kesätyösetelien jaon alkamista.

Kesäyrittäjiksi valittiin vuonna 2024 seitsemän nuorta, ja kesäyrittäjätuki myönnettiin kuudelle yritykselle. (Yksi kesätyöyritys oli kahden nuoren yhteinen). Kesäyrittäjyyttä haettiin vuonna 2024 kahdeksalla eri hakemuksella. Kaikki hakemuksen jättäneet kesäyrittäjät kutsuttiin haastatteluun maaliskuussa, paikalle saapui 7 yritystä 8:sta. Kesäyrittäjille järjestettiin alkuinfo toukokuun alussa Ohjaamolla.

Yhteistyössä TE-palveluiden kanssa on toteutettu kahdet Työhaun pikatreffit. Keväällä paikalla oli kaksi työnantajaa haastattelemassa työnhakijoita ja Ekamin EkaOvi-palvelu esittäytymässä. Syksyllä paikalla oli kolme työnantajaa ja Xamk:n Kiito-hanke, joka suoritti kyselyä nuorille heidän avun tarpeistaan työnhakuun. Yhteensä työhaastatteluissa kävi 15 nuorta ja työhaastatteluja tehtiin yhteensä 42 kpl.

Ohjaamo oli myös mukana järjestämässä Kesäksi duuniin -tapahtumaa tammikuussa TE-toimiston tiloissa. Huhtikuussa järjestettiin ensimmäistä kertaa anniskeluosaamiskoulutuksen ja -testin 18–30-vuotiaille kotkalaisille, johon osallistui yhteensä 21 nuorta. Hygieniapassikoulutus järjestettiin joulukuussa 2024, johon osallistui 22 nuorta.

Nuorten aikuisten (18–29 v.) K18-ryhmä, jota toteutettiin yhdessä Etsivän nuorisotyön, Autismsäätiön, Karhulan Klubitalon ja Onnityön kanssa, kokoontui vuoden aikana 28 kertaa. Ryhmän ohjelmassa oli mm. äänimaljarentoutus, pulkkamäki, Maretariumissa käynti, Metsämielinen luontokävely, minigolfia, tutustuminen kirjastoon ja ruoanlaittoa Marttojen kanssa.

Nuorten aikuisten psykososiaalista tukea tarjoavalla Onni-toiminnalla on ollut Kotkassa kaksi työntekijää, lukuun ottamatta heinäkuu-marraskuu 2024, jolloin toinen Onni-työntekijä oli opintovapaalla. Onni toiminnan valmennuspalveluissa (HOT-pohjaiset valmennusmenetelmät ja neuropsykiatrinen ohjaus) on aloittanut ja läpikäynyt vuonna 2024 yhteensä 36 kpl 18–29-vuotiaista nuorta aikuista. Käyntikertojen keskiarvo 8 kertaa. Onnityö järjestää myös valtakunnallisia verkkovalmennusryhmiä, joihin osallistuu nuoria ympäri Suomen, mukana voi olla myös kotkalaisia nuoria. Onni-työntekijä toteutti helmi-maaliskuussa yhteistyössä Kotkan kaupungin liikuntaneuvojan kanssa Mieli & Liike -ryhmän kohdennettuna suoraan Ekamin Rannikkopajojen Digi- ja mediapajan seitsemälle nuorelle.

Kahdeksan kerran Voimauttava ryhmä jännittäjille järjestettiin yhteistyössä Sotek-säätiön Avittaja-työntekijän kanssa kaksi kertaa (kevät ja syksy). Kevään ryhmässä oli mukana neljä ja syksyn ryhmässä viisi nuorta.

KaksPyn perhe- ja läheistyöntekijä ja Onnityöntekijä järjestivät Jotaa yhes -ryhmän 18–29-vuotiaille huhti-kesäkuussa. Ryhmä oli suunnattu yksinäisyyttä kokeville nuorille aikuisille, ja kokoontui kuusi kertaa. Ryhmässä viisi osallistujaa.

Onnin Metsämielinen kävely nuorille toteutettiin helmikuussa, ja siihen osallistui kolme nuorta.

Uusi nuorisovaltuusto aloitti toimintansa vuoden alusta. Nuorisovaltuustoon valittiin 21 nuorta. Nuorisovaltuusto on kokoontunut 11 viralliseen, ja yhteen epäviralliseen kokoukseen. Nuorisovaltuustolle on pidetty ryhmäytymispäivä, jossa on myös suunniteltu vuoden 2024 toimintaa. Nuorisovaltuustoa on perehdytetty kaupungin hallintoon ja talouteen, ja nuorisovaltuuston ohjaaja on perehdyttänyt nuorisovaltuuston omia toimihenkilöitä vielä erikseen omiin tehtäviinsä.

Kevään 2024 aikana nuorisovaltuuston edustajia on ollut mukana mm. Kymenlaakson nuorisovaltuustojen tapaamisessa Anjalan nuorisokeskuksessa, seutufoorumissa ja Pyhtäältä pöydällä tapahtumassa. Lisäksi osa nuorisovaltuuston mediavastaavista on osallistunut Kymenlaakson perhekeskuksen sivuston kehittämisen kuulemiseen. Nuorisovaltuusto on antanut lausuntonsa tai ollut mukana kaupungin eri prosesseissa kattavasti; Liikuntapalveluiden

palveluverkkoselvitys, Kotkan kaupunkistrategian työpaja, Toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma, Joukkoliikenteen palveluverkkoselvitys. Viranhaltijat ovat esitelleet eri teemoja nuorisovaltuuston kokouksissa. Nuorisovaltuusto on ollut mukana aktiivisesti lukuisissa epävirallisissa toiminnoissa esim. Stage25, Kaupungintalo 90 v. sekä tavannut kaupunginhallituksen jäsenet yhteisen tapaamisen merkeissä. Nuorisovaltuuston jäsenet ovat saaneet 1.10.2024 alkaen 15 € kokouspalkkion/nuorisovaltuuston kokous.

Lasten ja nuorten osallisuus kulkee läpileikkaavana periaatteena nuorisotyössä. Nuorisotilatoiminnassa ja kaikessa lasten ja nuorten kanssa tehtävässä työssä osallisuuden vahvistaminen ja osallisuus ovat osa työn arkea. Lasten vaikuttamistoiminta, kulkee alle 14 v. osallisuus- ja vaikuttamistoiminnan nimellä. Tarkoituksena on järjestää 2 x vuodessa päätöksentekijöiden ja lasten/nuorten kohtaamisTeams. Torstaina 25.4.2024 kohtasivat 6.–8. lk. oppilaat sekä pienryhmät ja JOPO luokan oppilaat kaupunginjohtajan. Teams-tapaamisessa oli mukana oppilaita neljästä koulusta ja kuusi luokkaa yhteensä 36 oppilasta, mukana ohjaavat opettajat ja kaksi nuorisohjaajaa sekä opiskelija. Lapsen oikeuksien päivänä 20.11 kohtasi kehitysjohtaja 4 lk. 6–8 pienryhmän sekä oppilaskunnan oppilaita. Läsnä oli 36 oppilasta sekä ohjaavat opettajat sekä kaksi nuorisohjaajaa. Palaute: “... oli ilo seurata oppilaiden aktiivisuutta ja rohkeutta kommentoida ja esittää kysymyksiä ja vastauksia. Uskon, että nämä hetket tallentuvat oppilaiden mieleen uusina, hienoina kokemuksina ja varmasti osalle kokemus antoi rohkeutta ja uskoa siihen, että yrittämällä ja avoimella mielellä osallistumisella on merkitystä. Myös tulevaisuudessa. On tärkeää, että lapsille ja nuorille tarjotaan tällaisia vaikuttamistilaisuuksia.”

Alueellista matalan kynnyksen toiminnallista osallisuutta on toteutettu nuorisotiloissa. Messillä on järjestetty yhteensä neljä talokokousta. Ala- ja yläkoulukäisille on järjestetty omat kokoukset, sekä keväällä, että syksyllä. Welholla on pidetty kuusi talokokousta (pienet 3/isot3). Lisäksi presidentin vaalien varjovaalit x1 nuorille. Nuorten ideat kuullaan avoimina aukiolopäivinäkin, ne kirjataan ja käsitellään tiimipalaverissa. Kulmalla on syksyllä ollut kaksi talokokousta (pienet 1/isot 1). Mopopajalla oli talokokous keväällä. Walkers toiminnassa nuoria osallistetaan kyseilyillä sekä nuoret saavat itse vaikuttaa kutsumalla missä kohtaamme.

Alueellisessa nuorisotyössä kohdattujen nuorten määrä on ollut kasvussa ja nuorisotilojen käyntikerrat ovat nousseet. Olemme vastanneet toiminnoissamme nuorten toiveisiin aukiolojen suhteen ja toteuttaneet toimintoja/tapahtumia yhdessä nuorten kanssa. Kohtaamme nuoret yhdenvertaisesti rakentaen turvallisia toimintaympäristöjä, joissa nuorilla on ollut mahdollisuus kokea osallisuutta ja kokea olevansa osana yhteisöä. Nuoria kannustetaan oman toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Nuorten erilaisten ryhmien toimintaa tuetaan lisäksi yhdistysavustuksilla, että nuorten ryhmille suunnatulla projektirahalla. Tila- ja henkilöresurssien turvaaminen toiminnan toteuttamiseksi on oleellista. Kaikki toiminta toteutetaan luotettavan aikuisen, nuorisotyön ammattilaisen ohjauksessa, jolloin nuorella on ollut mahdollisuus kohdata turvallinen aikuinen omassa arjessaan kodin ja koulun ulkopuolella.

Nuorisotila Kulma on ollut avoinna kolme toimintailtaa viikossa. Toimintaillat on jaettu alakoululaisten ja 12-vuotiaasta ylöspäin omiin vuoroihin. Alakoulukäisten vuorossa oli selkeästi vähennystä, yläkoululaisten määrä nousi edellisvuodesta. Tilan vakiokävijöiden lisäksi tilalla kävi myös uusia nuoria aika tasaisesti, toimintakertoja on ollut 82, joissa osallistujia oli 1 017. Tilakävijöiden huippu isojen vuorolla on ollut 32 nuorta illassa ja pienten vuorolla 25 kävijää. Tilalta on ohjaaja mukana Karhulan perhekeskusverkostossa ja verkostotyötä on lisätty peruskoulujen suuntaan koulunuorisotyön tuella.

Tilan muita käyttäjiä on viikon jokaiselle illalle. Yhdistyksiä käy niinä iltoina tai aamupäivisin, kun tilalla ei ole nuorisotoimen avointa toimintaa sekä viikonloppuisin.

Nuorisotila Welhon toiminta on jo vuosien takaa vakiinnuttanut paikkansa nuorten vapaa-ajanviettopaikkana Karhuvuoren ytimessä. Welholla toimintaa on 3 päivänä viikossa sekä alakoululaisille että yläkoulukäisille. Toimintakertoja on ollut 206, joissa osallistujia yhteensä 7 077. Muita nuorisotila Welhon toimintoja ovat esimerkiksi kouluyhteistyö, tapahtumat ja apuohjaajatoiminta. Näistä toimintakertoja kertyi yhteensä 46, joissa osallistujia yhteensä 1 149. Kokonaiskävijämääränä on nuorisotila Welhon osalta ollut vakiintunutta ja tasaista vuosien ajan (pl. koronavuodet). Alakoulukäisten vuorojen kävijöitä keskimäärin 23/kerta, yläkoulukäisten - 17 v. kävijöitä keskimäärin 45/kerta. Welhossa on vahva perinne nuorten osallistamisesta nuorisotilan toimintaan esimerkiksi apuohjaajatoiminnan ja

talokokousten avulla. Nuorten toiveita kuullaan ja niitä toteutetaan myös aktiivisesti; nuorten toiveista Welhossa järjestettiin iltapalailtoja kerran kuussa (nuoret osallistetaan toimintaan sen alusta loppuun – kauppaan mennään yhdessä ja nuoret valmistavat ruuan yhdessä), yönuokkarit, leivontapäiviä, yhteisöllisyyttä lisääviä kilpailuja, pidentettyjä aukioloaikoja, ekstra aukiolopäiviä, retkiä ja toimintakauden päättäritapahtuma sekä talvitapahtuma. Lapsille mahdollistettiin ”elokuviin pääsy”, kun pidimme nuokkarilla lasten toiveesta leffailtoja. Nuorten kasvua ja kehitystä tuetaan nuorisotilan toimintojen suunnittelussa monipuolisesti. Vastaamme ilmiöihin (teemaviikolla seksuaalikasvatus ja suunnitelmallisesti keskusteluissa sähkötupakka/nuuska) ja edistämme suunnitelmallisesti lasten ja nuorten liikkumista tekemällä nuokkarin arjesta liikkuvampaa (erilaiset pelit ja leikit, välineet, haasteet, turnaukset). Osallistamme nuoria kansalaisaktiivisuuteen esimerkiksi, kun rakensimme varjovaalit Welhoon ja nuoret äänestivät ”nuokkarin presidentin”. Mahdollistamme musiikista innostuneille nuorille oman tilan musiikin tekemiseen ja harjoitteluun.

Yhteisötila Messi on ollut auki keväällä pääosin kahtena iltana ja syksyllä pääosin kolmena iltana viikossa, toimintapäivät ovat maanantai, torstai ja perjantai. Messi vakiinnutti kävijämääriään vuoden 2024 alkupuoliskon aikana. Edellisten vuosien tapaista kävijämäärien tasaista hiipumista kevään mittaan ei tapahtunut ja kävijämäärät pysyivät tasaisina kevään loppuun asti. Syksy alkoi talolle tyypilliseen tapaan varsin hiljaisesti, mutta kauden loppua kohden kävijämäärät lisääntyivät erityisesti isojen vuoroilla. Henkilöstöresurssien lisääntyminen mahdollisti myös suunnitelmallisemman ja vakiintuneemman toiminnan, joka varmasti heijastuu kävijämäärissä. Mukaan mahtui myös enemmän ns. erityistoimintaa nuorten toiveita huomioiden. Toimintakertoja on ollut 156 (isojen ja pientenvuorot), joissa osallistujia yhteensä 2 116. Kävijöitä oli keskimäärin keväällä 50/viikko ja huippuviikkona 86, sekä syksyllä keskimäärin 64/viikko ja huippuviikkona jopa 121 kävijää. Tämä on edellisten vuosien määriin nähden erinomainen luku. Syksyllä kolmas ilta järjestettiin pääsääntöisesti vähintään pientenvuoron osalta. Kauden aikana olemme myös saaneet osallistettua nuoria edellisiä kausia enemmän, joka on selkeästi lisännyt tilan yhteisöllisyyttä ja yhteishenkeä. Syksyllä kartoitettiin tarve kehitysvammaisten sekä erityistukea tarvitsevien kaveritoiminnalle, minkä seurauksena aloitettiin yhteistyö Spesian kanssa. Toimintakertoja oli yhteensä 6, joissa kävijöitä yhteensä 71. Syksyn alussa Messillä ryhmytettiin Keskuskoulun 6. ja 7. luokat, jolloin tavoitettiin 193 oppilasta.

Messin tilat ovat ulkoisten toimijoiden tiiviissä käytössä nuorteniltojen ulkopuolella. Tilassa toimivat niin järjestöt kuin yksityiset toimijat, sekä kaupungin muut yksiköt ja vastuualueet. Tilojen käyttö on pysynyt edellisten kausien lailla tasaisen korkeana. Syyskaudella yhdistysten ja muiden toimijoiden viikoittaisten vakiovuorojen määrä on vähentynyt aiemmasta. Koko vuonna ulkoisia kävijöitä oli 14 327 hlö.

Sateenkaarevat nuortenillat vakiintuivat vuoden 2024 aikana hyvin toimivaksi työmuodoksi. Sateenkaareva työ on pienryhmätoimintaa turvallisessa tilassa irti muusta nuorisotyön toiminnasta. Toimintaa toteutetaan yhteistyössä Kotka-Kymin seurakunnan sateenkaariyhteys henkilön kanssa. Vuoden 2024 aikana kävijöiden määrä lisääntyi ja vakiintui edellisestä kaudesta entisestään. Toimintakertoja oli 30 ja kävijöitä yhteensä 160. Osallistujien kanssa käytyjen keskustelujen ja ulkopuolelta tulleen palautteen mukaan toiminnalla on ollut osallistuneille nuorille erittäin suuri merkitys. Osallistajat ovat omien sanojensa mukaan kertoneet iltojen vahvistaneen ja rohkaisseet heitä olemaan oma itsensä, auttaneet löytämään oman persoonallisuutensa ja he kokevat, että ryhmässä heidät hyväksytään sellaisena kuin he ovat. Nuoret ovat myös kertoneet ryhmän olevan heille turvallinen paikka ja koti.

Avointa kesätoimintaa alakouluikäisille toteutettiin Karhuvuoressa Welholla ja Karhulassa Kulmalla. Päiväleiri oli kesäkuussa 4.6. - 28.6., joka arkipäivä (pois lukien juhannusviikon perjantai,) kello 10 – 15. Kesätoimintakertoja oli 18, nuorisotila Kulmalla oli yhteensä 310 kävijää ja nuorisotila Welholla oli yhteensä 860 kävijää. Kesätoiminnoissa tarjottiin lapsille ilmainen lounas. Lounas mahdollistui AVIn kerhverkko hankeavustuksen turvin. Tarjotun lounaan kustannus oli yhteensä 4 422 €. Päiväleiritoiminta toteutetaan yhdessä opetustoimen koulunkäynninohjaajien kanssa. Koulunkäynninohjaajia oli mukana yhteensä kuusi. Päiväleirien ohjelma koostui ulkoilusta ja liikunnallisista toiminnoista, joissa hyödynnettiin lähiliikuntapaikkoja mahdollisuuksien mukaan sekä erilaisista luovista toiminnoista kuten esim. maalauksesta ja koruaskartelusta. Lapsilla oli viikoittain mahdollisuus osallistua toiminnan suunnitteluun ja ideointiin. Kesätoiminta -konsepti on tärkeä monille lapsiperheille loma-aikoina.

Yläkoululaisten kesäleiri Kotkan kaupungin Kuutsalon Santarannan telttaleirialueella, Selviytymisleiri, toteutettiin ensimmäistä kertaa yhteistyössä Kouvolan nuorisopalvelujen kanssa.

Muu kesätoiminta kesäkuussa; Welhossa nuorille tila oli avoinna 3 keskiviikko ja 2 perjantai iltaa, Skeitti toimintapäiviä oli 9, ohjausta ja välineitä oli saatavilla Katariinan skeittiparkilla klo 13–16. Mopopajalla toimintaa oli 2 päivänä viikossa ja liikkuva nuorisotyön Walkers –auto eli Posso oli liikkeellä 3 iltana viikossa.

Liikkuva nuorisotyö on juurtunut hyvin osaksi Kotkan nuorisotyötä. Walkers toiminnan puolesta tiivis yhteistyö jatkuu Aseman Lapset ry:n kanssa. Vapaaehtoisia aikuisia koulutetaan ja valmennetaan yhdessä Aseman Lapset ry:n ja Kotka-Kymin seurakunnan kanssa. Vuoden aikana saimme toimintaa 8 uutta vapaaehtoista aikuista. Tavoitteena oli ja on yhteistyöverkoston ja monitoimijuuden lisääminen, joka vaatii jatkuvaa työtä. Walkers-autolle eli Possolle toimintakertoja tuli vuodessa 75, joissa ollut yhteensä 2 412 osallistujaa. Posso liikkuu vakituisesti nuorisotyön yksikön toimintavastaavien johdolla 2–3 krt/ vko, lisäksi Kotka-Kymin seurakunnan toimintavastaavien toimesta 1krt/vko. Pääasiallisesti Posso liikkuu nuorten omilla vapaa-ajanviettopaikoilla kuten koulujen pihoissa, puistoissa ja kauppakeskusten läheisyydessä. Posso liikkuu nuorten kutsujen perässä, joten nuoret pääsevät itse vaikuttamaan missä liikkuva nuorisotyö haluavat kohdata. Jos kutsuja ei saada, työtä tehdään etsivällä työotteella mahdollisilla nuorisotyöllisillä katvealueilla. Lisäksi satunnaisesti Posso/ Liikkuva nuorisotyö osallistuu nuorille/ koko perheelle suunnattuihin tapahtumiin, vuoden aikana tapahtumien (3) kautta Possoon kävi tutustumassa 174 henkilöä.

MiniWalkers toiminta koettiin kokeilukauden jälkeen toimivana ja toimintaa jatkettiin seuraavana syksynä. Toiminnan tavoitteena on saada Walkers toiminta tutuksi alakoulun 4–6.luokkalaisille, näin madaltaa kynnystä osallistua toimintaan myöhemmin, tarvittaessa myös rauhoittaa koulujen piha-alueita. MiniWalkers toiminta toteutetaan huhti-toukokuussa sekä syys-lokakuussa, vuoden aikana MiniWalkersille kertyi 14 toimintakertaa, joissa 251 osallistujaa. Luku ei sisällä Kotka-Kymin seurakunnan kohtaamisia/osallistujia.

Mopopaja toiminta on osa liikkuva nuorisotyötä, jonka yhtenä painopisteenä on viimeisen vuoden aikana ollut liikennekasvatus ja liikenneasenteisiin vaikuttaminen erityisesti mopoikäisten kohdalla. Kotkan mopopaja toiminta on osa valtakunnallista Lasten ja nuorten keskuksen Moottoripaja toimintaa. Mopopajatoiminnassa toimintakertoja 111, joissa yhteensä 866 osallistujaa, mopopaja pienryhmässä, kouluesittelyissä ym. 17 toimintakertaa, joissa osallistujia kuluva vuoden aikana on ollut 457.

Skeittihalli -toiminta piti tammikuun ajan taukoa, remontin ollessa käynnissä. Helmikuussa toiminta käynnistyi uudelleen ja jatkui huhtikuun loppuun asti. Skeittihallia on onnistuneesti pidetty auki jokaisena viikonpäivänä yhteistyössä järjestötoimijoiden kanssa. Viikonloppuisin toiminnasta ovat vastanneet Nauris- BMX ja Kotka Skate Ry.

Maanantaista torstaihin toiminnasta on vastannut nuorisotyö, nuoriso-ohjaajan ja harrasteohjaajien avulla. Suosituimmat päivät skatehallin toiminnassa ovat olleet maanantai ja lauantai. Maanantaisin järjestetty ikärajaton skatekoulu on saanut positiivista palautetta huoltajilta ja kävijöiltä. Skatekoulun toimintaa oli kesäkuussa ulkona Katariinan skateparkissa. Skatehallin syyskausi aloitettiin lokakuussa ja jatkui samoin toiminnallisina tavoin kuin kevätkausi. Kaikkineen skatehallia on pidetty auki 159 päivänä, toimintatunteja 445 h ja käyntejä 1 486.

LIIKUNTAPALVELUIDEN YKSIKKÖ

Liikuntapalvelut-yksikön henkilöstössä tapahtui seurantajaksolla vakituisten tehtävien osalta muutoksia liikuntapäällikön siirryttyä muihin tehtäviin ja yhden uuden liikuntasuunnittelijan aloitettua työnsä yhden määräaikaisen ja osa-aikaisen liikuntasuunnittelijan lisäksi. Liikuntapäällikön tehtävän täyttäminen jätettiin seurantajakson jälkeiseen aikaan ja tehtävät hoidettiin väliaikaisin sijaisjärjestelyin erityisesti uimahallien esihenkilötehtävien osalta.

Yksikkö on henkilöstön työpanoksella keskittynyt hoitamaan tehokkaasti vuosikiertoon kuuluvat prosessien mukaiset tehtävät (mm. tilavaraukset ja liikuntapaikkojen käytön koordinoiminen, avustusten myöntämisen valmistelutyön, laskutuksen, talous- ja investointisuunnitteluun osallistumisen, seuryhteistyön aktivoimisen jne.) mahdollisimman tehokkaasti ja asiakaspalvelua parantaen yhteistyössä muiden kaupunkiorganisaatiossa liikuntapalveluita hoitavien yksiköiden kanssa.

Liikuntapalveluiden toimiston siirryttyä edellisenä vuotena osana toiminnan ja talouden tehostamista ja sisäisen yhteistyön parantamista Savotan toimintakeskuksen tiloihin on seurantajaksolla jatkettu siirrolla tavoiteltua seurojen kanssa tehtävän yhteistyön aktivoimista ja yhteydenpidon lisäämistä.

Aiemmin pohdittujen liikuntapalveluiden tuottamiseen liittyvän henkilöstön organisaatiomuutosten valmistelu liikuntapalveluiden ja teknisten palveluiden välillä keskeytettiin seurantajakson aikana teknisten palveluiden toimesta.

Liikuntatilojen ja Kotkan kaupungin laadukkaan liikuntapaikkaverkoston kannalta on koko kaupunkikonsernin liikuntakäytössä olevien kohteiden hallinnon ja omistusjärjestelyiden kokonaisuus tarpeellista käydä läpi mahdollisimman tehokkaan ja asiakkaita, erityisesti urheiluseuroja, palvelevan riittävästi resursoitun toimintamallin löytämiseksi. Tämä kokonaisuuden tehostaminen eteni seurantajakson aikana mm. Savotan toimintakeskuksen voimistelutilojen sekä Käpylän koulun liikuntasalin sisäisen vuokrauksen osalta.

Liikuntapaikkojen käyntikertamäärät ovat seurantajaksolla olleet lähes edellisen vuoden vastaavan jakson tasolla (mm. uimahallien yhteenlaskettu kävijämäärä oli n. 270 000) ja tämä on näkynyt positiivisesti myös yksikön taloudessa ja tuloissa.

Yksikön budjetoitu tulokertymä täyttyi huolimatta Karhulan hallilla tapahtuneesta saunapalosta ja tästä aiheutuneesta koko hallin sulkeutumisesta useammaksi viikoksi suunnitelmista poiketen että Karhulan uimahallin vuoden kestävästä osittaisesta perusparannuksesta. Tämä mahdollistaa talouskarsintavaatimuksista huolimatta toimintakatteessa pysymisen seurantajaksolla, mukaan lukien käyttömenojen lisätarpeita (mm. uusien ja vanhojen tilojen odottamattomat kalustohankinnat toimintojen käynnistymisen sekä vanhojen tilojen turvallisuuden ylläpidon edellytyksenä).

Liikuntapalveluiden toimeksiannosta tehdyt muutokset Katariinan uimahallin korjausaikatauluihin mahdollistivat kaupungin uimahallipalveluiden tarjonnan jatkumisen katkeamattomana keväällä. Syksyllä Katariinan halli jouduttiin sulkemaan hallin altaan vuotojen vuoksi ja kaupungissa oli yli kolmen viikon ajan tilanne, että allaspalveluita ei ollut tarjolla, mikä joudutti yleistä keskustelua uuden uimahallin tarpeesta.

Liikuntaseurojen järjestöavustuksia myönnettiin seurantajaksolla yhteensä 30 seuralle yhteensä 53 100 euroa.

Investointivalmisteluiden osalta liikuntapalvelut oli aktiivisesti mukana hankkeiden tarvearvioinneissa, suunnittelussa ja rakentamisessa yhteistyössä kaupungin/kaupunkikonsernin suunnittelu- ja rakennuttajaorganisaatioiden kanssa.

Näitä hankkeita ovat olleet mm. Arto Tolsa Areenan toukokuussa valmistuneen uuden katsomon urakka, Käpylän koulun liikuntasalin käyttöönotto, Karhuvuoren urheilutalon peruskorjauksen/areenauudisrakentamisen tarveselvitys, Karhulan uimahallin tekninen hankesuunnitelma ja osittaisen perusparannusurakan käynnistyminen ja Kymin kartanon koulun lähiliikuntapaikan suunnittelu ja urakan käynnistäminen sekä Puistolän ulkokuntosalin rakentaminen. Vuoden lopulla valmistauduttiin myös aloittamaan tehtyjen päätösten mukaisesti uimahallin aiemman hankesuunnitelman päivittäminen areenahankesuunnittelun kanssa samassa aikataulussa.

Osana tulevien vuosien talousarviosuunnittelua on valmisteltu myös taloussuunnitelmavuosille merkittyjen lähiliikuntapaikkamäärärahojen kohdentamista kullekin vuodelle nimettyihin kohteisiin. Näitä ovat mm. kuntoportaati ja uudet lähiliikuntapaikat sekä erilliskohteena Katajaisten kentän uudistaminen.

Yhteistyössä tilahallinnon kanssa on laadittu valtionhallinnon investointitukien rahoitussuunnitelmaan ilmoitukset Kotkan kaupungin tulevista (valtionapua hakevista) investointikohteista.

Kaikkea em. suunnittelua ja tarvearviointia ohjaamaan valmisteltiin loppuvuoden aikana yksikön omien tavoitteiden ja valtuustoaloitteiden mukaisesti laaja liikuntapaikkojen palveluverkkoselvitys, joka hyväksyttiin hyvinvointilautakunnassa, kaupunginhallituksessa ja kaupunginvaltuustossa loppuvuoden aikana.

Selvityksessä kartoitettiin koko kaupungin hallinnoima, Kotkan alueella sijaitseva liikuntapaikkaverkosto ja laadittiin kullekin liikuntapaikalle toimenpide-ehdotukset niiden tulevaisuuden suhteen jaoteltuna kolmeen eri kategoriaan eli uudisrakentamiseen, laatutason säilyttäviin peruskorjauksiin ja –parannuksiin sekä palveluverkosta poistettaviin kohteisiin.

Matalan kynnyksen liikunnan aktivoimiseen kohdennettu Kotkan Kuntopolku-hanke jatkui ulkopuolisella aluehallintoviraston myöntämällä osarahoituksella. Hankkeesta on seurojen ja muiden organisaatioiden mahdollista hakea määrärahoja ohjaajaresurssien rahoittamiseen kaupunkilaisille tarjottavien maksuttomien laji- ja harrastuskokeilujen järjestämiseksi.

Hankkeen osalta solmittiin seurantajaksolla hankesopimukset 17 eri seuran ja organisaation kanssa ja useamman kanssa oli sopimuksia vireillä.

Kotkan kaupunki/liikuntapalvelut on mukana valtakunnallisessa KuntaLiike-verkostossa. Verkosto edistää kuntien liikuntapalveluihin liittyvää kehittämistyötä sekä yhteiskunnallista keskustelua ja siinä on mukana yhteensä 37 kaupunkia ja kuntaa. Verkoston edustajat (23 kaupunkia) kokoontuivat seurantajaksolla koulutuspäiville keväällä Kotkaan ja syksyn kokoontuminen järjestettiin Rovaniemellä.

KULTTUURIN VASTUUALUE

Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut

Tapahtumat. Yksikkö järjesti 20204 aikana useita suunnittelu- ja verkostoitumistilaisuuksia. Vuoden suur tapahtumien (Meripäivät, Aaltoja) sekä muun toiminnan (kesäkonsertit, syksyn yhteistyötapahtumat) suunnittelu ja valmistelu työllisti koko yksikköä. Meripäivien operatiivista johtoa hankittiin ostopalveluna Satama Areenan toimitusjohtaja Tiina Saloselta. Kesäkonsertit järjestettiin Karhuvuoressa, Sapokassa, Katariinan meripuistossa ja Karhulan joki- puistossa. Lisäksi järjestettiin perheille suunnattu ulkoilmaelokuvatilaisuus Yhteisöalo Messin pihassa.

Kulttuurihyvinvointi. Yksikkö kutsui koolle ja järjesti kuukausittaiset Hyvän mielen ryhmän kokoukset. Niihin osallistui 10-15 keskeistä kulttuurihyvinvointitoimintaa järjestävää tahoa ja sidosryhmää (mm seurakunta, Kakspyy, Mieli ry, Viikari, Kimara, nuorisovaltuusto). Selvityshenkilö Riikka Luostarinen kokosi selvityksen Kotkassa kulttuurihyvinvointitoimintaa tekevästä toimijoista. Hyvinvointialueen kanssa tehtiin yhteistyötä Kulttuurilähteen ja Palvelutarjottimen käyttöönoton suunnittelussa ja pilotoinnissa sekä osallistumalla hyvinvointialueen Ikäihmisten kulttuurihyvinvointityöryhmän kokouksiin. Kaikukorttitoimintaa jatkettiin yhteistyössä hyvinvoinnin ja terveyden vastuualueen ja liikunnan yksikön kanssa.

Osallisuus. Kotkan Kulttuuriohjelma 2024–2030 - ohjelmatyö toteutettiin laajasti osallistavalla otteella. Ohjelmaa ja sen painotuksia yhdessä pohtimaan koottiin taiteenalohtaisia työpajoja sekä eri kirjastoissa toteutettuja kuntalais- tapaamisia. Ohjelmatyöhön kuuluivat myös verkkokyselyt kuntalaisille ja kulttuuritoimijoille. Ohjelmaluonnokseen pyydettiin lausunnot vammais- ja ikäihmisten neuvostoilta sekä nuorisovaltuustolta. Kaupungin kulttuuritoimijoiden yhteistyötä ja suunnitteluosallisuutta edistettiin perustamalla neuvoa-antava Kotkan kulttuurifoorumi-ryhmä sekä Markkinapäivän kulttuurihöpinä-konsepti. Yksikkö kokosi konsernin kulttuurilaitosten johtajat kuukausittaisiin kokouksiin, joissa edistettiin yhteistyötä ja synergiaa.

Kumppanuudet ja yhteistyö. Hyvinvointilautakunnan vuosille 2023–2025 valitsemien kulttuurikumppanien (Kotka Jazz, Kotkan Taiteilijaseura, Lohisoitto, Uuno Klamin sävellyskilpailu, Pro Sunila, Emissa ry) kanssa käytiin keskusteluja niiden toiminnan sekä yhteistoiminnan kehittämisestä. Yksikkö toimi koordinoivana kumppanina CCI4 Change 2023-2025 EU-hankkeessa. Kotkan hanke nimettiin Cool Kotka:ksi, jonka tavoitteena on löytää ja pilotoida tapoja, joilla saadaan kuntalaiset vähentämään energian kulutusta. Kotkassa kumppaneita ovat kaupunkisuunnittelu, ympäristöpalvelut, Cursor ja XAMK. Verkoston muut jäsenet ovat Skåne (Ruotsi) ja Jurmala (Latvia). Verkosto kokoontui Kotkassa tammikuussa 2024. Hankkeen toteuttajaksi haettiin luovien alojen toimijoita avoimella haulla. Sen kautta

hankekumppaneiksi valittiin kotkalainen Banja Media ja helsinkiläinen Energiasyöppö-työryhmä, jotka työstivät vuoden aikana yläaste- ja lukioikäisille suunnatun opasvideosarjan sekä energian säästämiseen ohjaavan tietokonepeli-kokonaisuuden.

Yksikkö liittyi valtakunnalliseen Taiteen ja kulttuurin tilat-verkostoon hyödyntääkseen verkoston jäsenten kokemuksia Kotkansaaren vanhan sairaalan kehittämisessä. Yksikkö osallistui proaktiivisesti Kymenlaakson Kulttuurifoorumi 2024- tapahtuman valmisteluun alueen kuntien ja Taiteen edistämiskeskuksen kanssa. Tapahtuma toteutettiin Merikeskus Vellamossa 6.11.2024, kooten yhteen alueen asiantuntijoita ja toimijoita. Nuorisotoimen ja Satama Areenan kanssa tehtiin yhteistyötä kolmannen sektorin toimijan ideoiman Nuorten Bändikisa 2025 –tapahtuman suunnittelussa.

Viestintä. Yksikkö viesti aktiivisesti mediassa ja sosiaalisessa mediassa toiminnastaan. Kesän 2024 kulttuuritoiminnasta koottiin ja toteutettiin esite, johon saatiin kattava listaus Kotkan kesän kulttuuritapahtumista. Esitteen painos oli 20 000 kpl, ja sitä jaettiin laajasti kaupungin eri pisteissä ja tapahtumissa.

Lastenkulttuuri. Lastenkulttuurikeskus avasi omat, Lastenkulttuurikeskus Laivuri-nimiset toimitilansa marraskuussa 2023 Laivurinkatu 7:ssä. Uusi tila kiinnosti alan toimijoita valtakunnallisesti – keskuksessa vieraili useita yhteisöjä erityisesti pääkaupunkiseudulta. Laivurin ensimmäiseen toimintavuoteen kuuluivat kolmeviikkoiset Lastenkulttuuriviikot, Lasten Meripäivät, Hyväntuulen messujen perhetapahtuma, muun muassa varhaiskasvatuksen kanssa toteutettu Lukulokakuu, Aaltoja! Valoa ja ääntä -tapahtuma, kolmasluokkalaisten Itsenäisyyspäiväjuhla Satama Areenassa sekä esikoululaisista ysiluokkalaisiin tavoittanut Kulttuuripolku-ohjelma. Vuoden aikana Laivuri tuotti myös monipuolista perheille avointa toimintaa laajentaen samalla yhteistyötään muun muassa varhaiskasvatuksen, kaupunginkirjaston ja Kymenlaakson museon kanssa. Laivurin näyttelyitä olivat chileläisen Paloma Valdivian Nosotros, Kirsi Kunas 100 vuotta Runo-olohuone-näyttely sekä Tonttujen talo kokonaisuus. Kotkan lastenkulttuurikeskus toimi 2024 ajan Kymenlaakson ja Loviisan yhteisen lasten ja nuorten kulttuurin KOPPA-verkoston koordinaattorina opetus- ja kulttuuriministeriön hankerahoituksella. Laivuri toimi 2024 ajan aktiivisesti Suomen Lastenkeskusten liiton jäsenenä.

Koulutukset ja työhyvinvointi. Lastenkulttuuripäällikkö Pia Oinas kouluttautui sanataideohjaajaksi, kulttuurituottaja Jenni Kuustie kouluttautui vauvojen värikylyohjaajaksi, ja aloitti kulttuurihyvinvoinnin ylemmän AMK-tutkinnon opinnot. Henkilökunnalle järjestettiin ulkopuolisten asiantuntijoiden antamaa täsmäkoulutusta. Aiheita olivat kulttuuripalvelujen moninaisuus (Kulttuuria kaikille-palvelun moninaisuusagentit) ja kulttuurihyvinvointi (Taiteen edistämiskeskuksen asiantuntijat). Yksikkö teki opintomatkan Helsinkiin tutustuen lastenkulttuurikeskus Annantaloon, Helsingin tapahtumasäätiöön, CIRKO-keskukseen sekä Kulttuurikeskus Stoaan. Tapahtuma- ja viestintäkoordinaattori tutustui muiden kaupunkien valotapahtumiin. Henkilöstö toteutti yhdessä ideoituja kuukausittaisia työhyvinvointituokioita.

Kymenlaakson museo

Kymenlaakson museon strategisen tiekartan kirkastamisprosessi toteutettiin ja avainsanana siinä oli vaikuttavuuden lisääminen. Museo oli mukana Museoviraston ja Suomen Museoliiton organisoimassa 10 ammatillisen museon valtakunnallisessa vertaiskehittämisfoorumissa, jossa tulevaisuuden Kymenlaakson museon kehittämistä peilattiin alan muiden museoiden vertaistuella. Lisäksi museo oli partnerina kahdessa yliopistollisessa yhteistyöhankkeessa (Helsingin yliopiston Voiman paikka -hanke ja Itä-Suomen yliopiston sekä Turun tulevaisuuden tutkimuskeskuksen SISU-hanke), jotka jatkuvat vuonna 2025. Työhyvinvointiin kiinnitettiin erityistä huomiota esihenkilöiden koulutuksilla ja osallistumalla Pulssi-kyselypilottiin. Museo teki yhteistyötä Suomen Kansallismuseon Suomen merimuseon kanssa yhteisissä tapahtumissa ja tulevaisuuden yhteistoimintaa tukevan tahtotilan (Vellamo 2.0) vahvistamiseksi. Merikeskus Vellamon näyttelykävijöiden määrä ylitti kirkkaasti vuodelle asetetut tavoitteet. Vellamo sai *Sustainable Travel Finland* -merkin pitkäjänteisen työn tuloksena.

Yleisötyön isoin hanke oli Kotkasta ja sen kaupunkikuvasta kertova, lapsille suunnattu monivuotinen näyttely *Mikä-mikä-kaupunki* (15.10.2024-). Vaihtuvina näyttelyinä oli taidenäyttely *Aarnikotkan siipien alla* (15.5.-15.9.2024), joka koottiin UPM-Kymmenen Kulttuurisäätiön kokoelmista ja Juha Metson, Marjo Näkin ja Mika Rokan työryhmän valokuvista ja videoteoksista koostuva näyttely *Menetetyn saaret* (29.11.2024-20.4.2025) luovutetuista ulkosaarista. Museon näyttelyprosessin päivitys alkoi. *Kohtalona Ruotsinsalmi* -suurnäyttely oli edelleen vetovoimainen, samoin

vuoteen 2026 asti avoinna oleva alueen metsäteollisuudesta kertova *Puun vuoro* -näyttely. Ruotsinsalmi-teemaa esiteltiin kesän ajan Varissaaren näyttelypaviljongissa.

Kokoelmissa pääpaino on kokoelmaobjekteja koskevan pelastus- ja valmiussuunnitelman laatimisessa ja työ on käynnistetty. Suunnitelman laatimisen yhteydessä on tehty alustavia tilajärjestelyitä. Kokoelmatilojen osalta on etsitty edelleen pitkäaikaista ratkaisua joidenkin suurikokoisten esineiden, kuten hylynosien säilyttämistavaksi. Kokoelmaohjelman päivitys on aloitettu. Merivartiomuseon näyttelyn päivittäminen aloitettiin suunnittelulla. Vartiolaiva Telkän maalaus toteutettiin. Asiakirjakokoelman järjestämistä jatkettiin. Museo liittyi kokoelmatyön valtakunnallista tallentamisvastuuta (TAKO) koordinoivaan yhdistykseen

Alueellisessa työssä keskeistä oli kulttuuriympäristöihin liittyvien viranomaistöiden ohella mahdollisen uuden rakennetun kulttuuriympäristön tietojärjestelmän käyttöönotto ja kulttuuriympäristöihin liittyvän tiedon jakaminen. Museossa otettiin käyttöön Kioski 3.0, joka on päivitetty rakennetun kulttuuriympäristön tietojärjestelmä, mikä vahvistaa museon alueellisen työn vaikuttavuutta. Museotoiminnan edistämistehtävän tavoitteena oli alueellisten museopalveluiden kehittäminen ja museo sai hankeavustuksen Museoiden helmet –hankkeeseen vuodelle 2025. Metsäteollisuuteen liittyvää verkostotyötä vahvistettiin näyttely- ja kehittämis yhteistyön hankkeissa (Aarnikotkan siipien alla-näyttely, Kymenlaakson ihme). Museo osallistui maakunnallisen teollisuusperintöreitien suunnitteluun Suomen teollisuusperintöseuran jäsenenä.

Kaupunginkirjasto

Vuonna 2024 kirjaston lainaus, kävijämäärät, koulutus- ja opastustilaisuudet sekä erilaisiin tapahtumiin osallistuneiden määrät kehittyivät kaikki suotuisasti. Kokonaislainaus kasvoi yli 31 %, lähes miljoonaan lainaan. Kävijämäärä yli 21 % edelliseen vuoteen verrattuna. Erityisesti on mainittava elektronisen aineiston käytön osuus, joka on jo n. kolmasosa kokonaislainauksesta.

Kirjaston lakisääteinen tehtävä on edistää lukutaitoja ja -harrastusta, ja tehokkaimmin näitä elämän ajan kehittyviä taitoja voidaan edistää jo varhaislapsuudessa. Kirjaston toiminnan painopisteenä ovat lapset ja nuoret, mutta väestön ikärakenteen vuoksi lukuharrastusta edistäviin toimiin on käytettävä runsaasti voimavaroja myös kaikkein iäkkäimpien kuntalaisten osalta.

Kirjaston kontekstissa lukutaidoilla tarkoitetaan tekstin ymmärtämisen ja tuottamisen taidon lisäksi myös medialukutaitoja, tieto- ja viestintätekniillisiä taitoja sekä valmiuksia tunnistaa informaation laatua ja vaikuttimia. Tätä työtä tehdään lähinnä tapahtumien, henkilökohtaisten ja ryhmäopastusten sekä erilaisten yhteistyöfoorumien kautta. Vuonna 2024 uutena ilmiönä kirjastoasiakkaat alkoivat esittää erilaisia tekoälyyn liittyviä kysymyksiä, toiveita ja myös ennakkoluuloja. Näitä uusia tiedontarpeita opeteltiin erilaisten kokeilujen muodossa tunnistamaan ja niihin vastaamaan mm. pääkirjastossa tammikuun ajan asiakkaiden kokeiltavana olleen ns. Tekoälykioskin avulla.

Lasten ja nuorten osalta kirjasto työskentelee yhteistyössä kaikkien Kotkan päiväkotien ja koulujen kanssa vierailujen, lähikirjastojen tai kirjastoauton keinoin. Kirjasto hankkii, esittelee ja avaa sisältöjä sekä järjestää kullekin ikätasolle sopivia tapahtumia esim. satutuntien, lukukoirien, kirjavinkkauksen eli sisältöjen markkinoinnin ja kulttuuripolkujen muodossa.

Kirjaston välineinä ovat oman painetun aineiston kokoelman lisäksi erilaiset elektroniset aineistot, kuten e-kirjat ja –lehdet, elokuvat ja musiikki. Kotka liittyi vuonna 2024 Kansallisen e-kirjaston jäseneksi, jonka kautta jokainen kotkalainen saa käyttöönsä erittäin suuren e-kirjojen ja –lehtien valikoiman. Keväällä otettiin Kyyti-kirjastoissa käyttöön myös uusi elokuvien suoratoistopalvelu Cineast. Vaikka e-kokoelmat eivät perinteisessä mielessä ole kirjaston omia, kirjasto neuvoa ja kouluttaa niiden käyttöön tarvittavia teknologioita, ohjelmistotuotteita ja laitteita. Digiopastuksen tueksi kirjastossa on tarjolla myös 3D-tulostimia, studio- ja editointitekniikkaa ja asiakkaille tarkoitettuja tietokoneita.

Kirjasto toimii aktiivisesti useissa verkostoissa, ja hyödyntää mm. Kymenlaakson kirjastojen yhteistä Kyyti-kirjastojärjestelmää yhteisen aineisto- ja asiakasrekisterin, markkinoinnin, hankinnan ja logistiikan osalta. Logistiikan kustannuksia on 2024 saatu vähennettyä Haminan ja Kouvolan kaupunkien kanssa tehtyjen uusien kuljetussopimusten avulla. Kotkan kaupungin muu organisaatio, järjestöt ja yksittäiset vapaaehtoiset ovat kirjastolle tärkeitä erityisesti tapahtumatuotannon, digiopastuksen ja kotipalvelujen järjestämisessä.

Karhulan koulukeskukseen tulevan uuden kirjaston tilajako ja rakennukseen liittyvät yksityiskohdat ovat pääpiirteissään valmiina, mutta sisustussuunnittelu ei ole vielä käynnistynyt. Kirjasto valmistautuu muuttoon kehittämällä omia prosessejaan. Karhulan kirjastossa on ideoitu ja testattu laite- ja ohjelmistotoimittajien kanssa RFID-teknologiaan ja tietojohdamiseen perustuvia menetelmiä. Uusilla, kaikkiin kirjastoihin hankituilla työkaluilla voidaan kokoelman parissa tehtävää työtä merkittävästi tehostaa.

Keväällä 2024 kilpailutettiin kirjastoautohankinta neljännen kerran. Tällä kerralla hankinta onnistui Hyvinvointilautakunnan hyväksymällä tavalla. Uuden kirjastoauton, sekä sen reittien ja aikataulujen suunnittelua on toteutettu koko kulunut vuosi. Kaupungin paikkatietoasiantuntijoilta ja joukkoliikennesuunnittelijoilta on saatu apua reitistön arviointiin ja optimintiin. Vanha kirjastoauto annettiin vuoden lopussa Loviisan kaupungille lainaksi liikenneonnettomuudessa vahingoittuneen auton korjauksen tai uuden hankinnan ajaksi.

Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta

Toimielin	KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN LAUTAKUNTA
Vastuualueet	Opetustoimi, Varhaiskasvatus
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja
Toiminta-ajatus	Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan tehtävänä on varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen, vapaan sivistystyön ja aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen. Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta huolehtii kunnalle toimialaansa koskevassa erityislainsäädännössä määrättyjen tehtävien suorittamisesta.

Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan Tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa vuodelta 2023 esitetään lautakuntaan nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen sekä toiminnan ja talouden yksityiskohtaisemmat tiedot.

TULOSLASKELMA

KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA	TP 2024	ENN 2024	Tot% ENN	TA 2024	Tot% TA	TP - TA poikkeama	TP 2023
Myyntituotot	896 529	808 012	111,0	808 012	111,0	88 517	1 060 722
Maksutuotot	1 378 924	1 379 500	100,0	1 574 500	87,6	-195 576	1 534 502
Tuet ja avustukset	1 941 955	2 097 034	92,6	2 350 034	82,6	-408 079	3 661 611
Muut toimintatuotot	72 545	95 136	76,3	95 136	76,3	-22 591	69 777
Valmistus omaan käyttöön	0	0		0	0,0	0	0
TOIMINTATUOTOT	4 289 952	4 379 683	98,0	4 827 683	88,9	-537 731	6 326 613
Henkilöstökulut	-55 349 970	-55 408 936	99,9	-55 323 542	100,0	-26 428	-55 534 624
Palvelujen ostot	-12 346 376	-12 180 227	101,4	-12 341 582	100,0	-4 794	-12 818 443
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 384 361	-1 460 442	94,8	-1 530 481	90,5	146 119	-1 577 122
Avustukset	-1 473 404	-1 494 000	98,6	-2 094 000	70,4	620 596	-1 975 069
Muut toimintakulut	-68 433	-85 602	79,9	-125 602	54,5	57 169	-73 527
TOIMINTAKULUT	-70 622 545	-70 629 208	100,0	-71 415 207	98,9	792 663	-71 978 785
TOIMINTAKATE *)	-66 332 592	-66 249 525	100,1	-66 587 524	99,6	254 932	-65 652 172
Sisäiset tuotot	76 090	0		0	0,0	76 090	59 004
Sisäiset kulut	-25 316 296	-25 864 222	97,9	-25 864 222	97,9	547 927	-25 082 544
Sisäiset erät	-25 240 206	-25 864 222	97,6	-25 864 222	97,6	624 017	-25 023 540
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	-91 572 798	-92 113 747	99,4	-92 451 747	99,0	878 949	-90 675 712
Rahoitustuotot ja -kulut	738	0		0	0,0	738	3 719
VUOSIKATE	-91 572 060	-92 113 747	99,4	-92 451 747	99,0	879 687	-90 671 993
Sisäinen korko	-20 505	-14 093	145,5	-14 093	145,5	-6 412	-18 492
Poistot ja arvonalentumiset	-208 444	-186 843	111,6	-186 843	111,6	-21 601	-167 917
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0		0	0,0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-91 801 008	-92 314 684	99,4	-92 652 683	99,1	851 675	-90 858 402
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALI-JÄÄMÄ)		-92 314 684	0,0	-92 652 683			
Hallinnon vyörytykset	-4 092 283	0		0	0,0	-4 092 283	-4 376 447
Tilikauden voitto/tappio	-95 893 292	-92 314 684	103,9	-92 652 683	103,5	-3 240 608	-95 234 848

*) Toimielimen sitovuustaso

Toimintatuottojen suurin tuloerä, tuet ja avustukset, sisältää valtiolta saatuja hankeavustuksia. Näistä perusopetukselle on tuloutettu 1,2 milj., lukio-opetukseen 0,2 milj. ja varhaiskasvatukseen 0,5 milj. euroa. Syksyllä kaupunginhallitukselle annetussa ennusteessa tuottoarviota madallettiin -253.000,- alkuperäisen talousarvion tasosta valtakunnallisten hankerahoitusten vähennyttyä. Kertymä ennusteeseen nähden on 93 %.

Osana perusopetuksen valtionosuusjärjestelmää Kotkassa olevien vieraskuntalaisten lasten opetuksen myyntitulo on kirjattu kotikuntakorvaustulona, yhteensä tuloja opetuksen järjestämisestä on kirjattu 676 000,-.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen järjestämisestä myyntitulo on kertynyt yhteensä n. 124 000,- euroa.

Maksutuottoja kertyy varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista, kertomusvuonna 834 000,-.

Varhaiskasvatuksen edelleen pienentynyttä kertymää (vuonna 2023 1,0 milj.) selittää mm. 1.8.2024 voimaan tullut varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutos. Opetustoimessa maksutuottoja on kirjattu aamu- ja iltapäivätoiminnassa 237.000,- ja Opiston asiakasmaksuina n. 294 000,-. Myös maksutuottojen arviota madallettiin syksyn ennusteessa -195.000,-, toteuma ennusteeseen nähden on tasan 100 %.

Henkilöstökuluissa palkkojen ja palkkioiden toteuma on 102,2 % ennusteeseen nähden, mikä merkitsee n. 1,0 milj. euron ylitystä. Vuoden 2024 talousarvion henkilösivukulujen varaukset ovat olleet tarvetta suuremmat, mikä johdosta palkkojen ylitystä vastaava euromäärä tulee katetuksi. Palkkoja ja palkkioita kirjattiin yhteensä 46,0 milj. ja henkilösivuluja 9,4 milj. euroa.

Valtion hankerahoitusta opetustoimessa kirjattiin 1,3 milj. ja kuluja 1,7 milj. euroa, tästä henkilöstökuluja 1,5 milj. euroa. Varhaiskasvatuksessa rahoitusta kirjattiin 0,5 milj. ja kuluja 0,7 milj. euroa, tästä henkilöstökuluihin 0,8 milj. euroa.

Asiakaspalvelujen ostoja kirjattiin n. 5,0 milj. euroa. Osana edellä mainittua valtionosuusjärjestelmää kotikunta maksaa myös kotikuntakorvausmenoa kotkalaislasten opetuksen järjestäjälle esim. toisessa kunnassa, samoin sijoitettujen lasten ja ruotsinkielisen perusopetuksen kustannukset sisältyvät asiakaspalvelujen kertymään. Toteuma on n. 2 milj. euroa, määräraha ylittyi 0,4 milj. euroa.

Varhaiskasvatuksessa yksityisten päiväkotien tukia maksettiin 2,7 milj. euroa, esiopetuksen järjestämiseen ja ostoihin muilta kunnilta käytettiin yhteensä n. 0,2 milj. euroa. Syksyn ennusteessa palvelusetelien käytön arvoitiin jäävän -100.000,- euroa alle alkuperäisen budjetin, ennusteen toteuma on 99,5 %.

Muiden palvelujen ostojen toteuma on 7,4 milj. euroa, tästä suurimpia eriä ovat ateriapalveluiden (5,4 milj.) ja kuljetuspalveluiden (1,0 milj.) kulut. Ennuste muiden palvelujen ostoihin oli 7,7 milj. euroa, minkä toteutuma on 96,3 %.

Tarvikehankintoihin kirjattiin yhteensä 1,4 milj. euroa, mistä oppikirjoihin ja opetusmateriaaleihin käytettiin 952 000,-. Ennusteessa madaltui määräraha-arvio -70.000,- ja toteuma jäi 94,8 %:iin.

Lautakunnan alaisista avustuseristä opetustoimessa maksettiin musiikin perusopetukseen 290 000,- ja aamu- ja iltapäivätoimintaan 67 000,- euroa. Merkittävin erä on KELAn laskuttama lasten kotihoidontuki 1,1 milj. euroa. Ennusteessa arvio madaltui -600.000,- ja toteuma-% oli 98,0.

Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan alaisen toiminnan ulkoinen toimintakate vuoden 2024 tilinpäätöksessä on 66,3 milj. euroa, mikä on 99,6 % alkuperäisestä talousarviosta ja 100,1 ennusteen mukaisesta arviosta. Euromääräisesti tämä n. 80 000,- yli ennusteen.

OPETUSTOIMI

Opetuksen järjestäminen ja henkilöstö

Opetustoimen talousarvio 2024 on mahdollistanut kaikki lakisääteiset tehtävät, jotka koulutuksen järjestäjälle on osoitettu. Perusopetuksen ns. minimituntien lisäksi Kotkassa on tarjottu kolme lisätuntia perusopetuksen aikana äidinkielen ja matematiikkaan. Painotettua opetusta on ollut mm. kaksikielinen (englanti - suomi) opetus, musiikissa sekä liikunnassa. Toiminnan kehittämiseen resurssit ovat olleet vähäisemmät, niihin on ohjattu resurssia talousarvion liikumavaran puitteissa. Hankkeita on ollut lähinnä liikunnallisen elämäntavan edistämiseen sekä kaksikielisen opetuksen kehittämiseen.

Luokanopettajien, erityisopettajien ja erityisluokanopettajien vakansseja on täytetty olemassa olevan tarpeen mukaan, joskin suurin osa rekrytoinneista on tehty 1.8.2024 alkaen. Määräaikaisten palvelussuhteiden ns. ketjutuksia on purettu. Määräaikaisia erityisopettajia on rekrytoitu hankerahoituksen turvin. Kokonaisuutena määräaikaisten opettajien määrä on laskenut edellisestä lukuvuodesta. Perusopetuksen ryhmäkokoihin on vaikutettu kaupungin omalla rahoituksella suhteessa oppilasmäärien muutoksiin. Tavoitetilaksi aiemmin asetettu opetusryhmän keskimääräinen ryhmäkoko 20 on toteutunut.

Vakinaisten koulunkäynnin ohjaajien määrä on edelleen tasossa 120. Tämän lisäksi on palkattu tarpeen mukaan määräaikaisia ohjaajia omalla resurssilla ottaen huomioon huomioiden kuitenkin talouden tasapainotustoimet.

Lukiokoulutuksen erityisopettajatoiminta on vakiintunut ja järjestetty kaupungin omalla rahalla 2 htv resurssi sekä hankerahalla yksi.

Opiskeluhoitopalvelut tuottaa Kymenlaakson hyvinvointialue. Eritystä huolta on tuottanut oppilaiden ja opiskelijoiden lakisääteisten opiskeluhoitopalveluiden toteutuminen. Palveluiden saatavuus vaihtelee eri yksiköiden kesken. Asiasta huomautti mm. Avi omassa tarkastuksessaan.

Johtamisrakenteisiin tehtiin syksyllä 2024 muutoksia lähinnä rehtoreiden johtamiseen liittyen. Johtamisen ja tiedonjakaminen erotettiin erillisiksi toiminnoiksi. Tällä päästiin lisäämään keskustelua asioiden edistämiseksi. Lisäksi perustettiin erillinen rehtoritiimi, joka on operatiivinen ja valmisteleva ryhmä.

Opetuksen järjestäminen ja opetussuunnitelma

Perusopetuksen POPS2021 opetussuunnitelma on käytössä kaikilla perusopetuksen vuosiluokilla. Opetussuunnitelmaa on päivitetty merkittävien osien lukuvuosien 2020–2021, 2021–2022 ja 2022–2023 sekä kevätlukukauden 2024 aikana. Perusopetuksessa on osallistuttu sekä valtakunnallisiin kokeisiin että arviointeihin ja hyödynnetty saatuja tietoja oppilasarvioinnin toteuttamisessa ja toiminnan kehittämisessä. Orpon hallitus on valmistanut perusopetuksen lainsäädäntöön muutoksen, jonka eduskunta käsitteli joulukuussa 2024. Varsinainen opetussuunnitelman muutosprosessi alkaa keväällä 2025. Uusi opetussuunnitelma otetaan käyttöön 1.8.2025 ja sitä tarkennetaan syksyn 2025 kuluessa.

Joustavaa perusopetusta on järjestetty yläkouluissa tarpeen mukaisesti tavoitteena syrjäytymisen ehkäiseminen ja oppilaiden jatko-opintovalmiuksien kehittäminen. Perusopetuksessa jatkettiin jo vakiintunutta liikuntaluokka- ja musiikkiluokkatoimintaa. Liikkuva koulu - toimintaa toteutetaan kaikissa kouluissa. Tärkeiksi koettuja yritys- ja kulttuuripolkutoimintaa jatkettiin Nuorten yrittäjyys ja taloustoimiston kanssa.

Oppivelvollisuuden pidentämisen käytännön yhteistyömalleja tullaan jatkossakin kehittämään yhdessä muiden Etelä-Kymenlaakson kuntien ja EKAMI:n kanssa. Tutkintoon valmentava koulutus, TUVA, käynnistyi Kotkassa syksyllä 2022 yhteistyössä EKAMI:n kanssa. Tälle lakisääteiselle palvelulle on jatkuva tarve kotkalaisten nuorten keskuudessa. Tuvan kehittämistä jatketaan Ekamin kanssa.

Koulujen työtaturmailmoitukset ovat olleet kasvussa. Tilanteet kuormittavat opettajia, avustajia sekä koko työyhteisöä. Tilanteisiin haetaan ratkaisuja erillisten työryhmien työskentelyllä.

Perusopetukseen valmistava opetus

Opetustoimen 2024 budjetissa on varauduttu perusopetuksen valmistavan opetuksen (VALU) tarpeen mukaiseen resursointiin. Erilaisista syistä maahan muuttaneelle peruskouluikäiselle lapselle ja nuorelle, joka ei osaa suomea, voidaan järjestää perusopetukseen valmistavaa opetusta. Valmistava opetus ei ole perusopetusta ja sen opetuksessa noudatetaan omaa opetussuunnitelmaa. Valmistavan opetuksen tavoitteita ovat suomen alkeiden opiskelu ja yleisten koulunkäytävälmiöiden saavuttaminen. Perusopetuksen valmistava opetus rahoitetaan jälkikäteisesti valtionosuudella, joka on kytketty oppilaan läsnäolokuukausien määrään valmistavassa. Perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoituksen perusteeksi voidaan hyväksyä yhden oppilaan osalta enintään yhdeksän läsnäolokuukautta. Lukuvuonna 2024 Kotkassa toimi kolme (kaksi alakouluryhmä ja yksi yläkouluryhmä) perusopetuksen VALU-ryhmää.

Koulukuljetukset perusopetukseen valmistavaan opetukseen korvattiin yhdenvertaisesti perusopetuksen koulukuljetusperiaatteiden kanssa.

Kotkan opisto

Opiston tarkoituksena on järjestää laadukasta vapaan sivistystyön, taiteen perusopetuksen ja työelämäosaamista edistävää opetusta. Opisto tavoitti vuonna 2024 lähes saman määrän opiskelijoita ja hieman enemmän osallistujia kuin edellisellä toimintakaudella. Opintoryhmien osallistujamäärän keskiarvo kohosi yhteentoista. Lasten ja nuorten osuus opiston opiskelijoista on hieman huolestuttava, koska osallistujien määrä on vähentynyt jopa korona-ajasta. Tätä selittää osaltaan myös ikäluokkien pienentyminen ja pitkäjänteistä taide- ja taitoaineiden opiskelua tukevan toimintaympäristön muutos.

Luontokoulu Haili

Luontokoulu Hailin toiminnan tavoitteena on opetussuunnitelman mukaisesti ohjata lapsia kohti kestävästä elämäntapaa. Luontokoulu Haili jatkoi vuonna 2024 luontokoulu- ja esikoululaisille yhteistyössä koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa. Luontokoulu- ja esikoululaisille kehitetään oppilaiden positiivista luontosuhdetta sekä vahvistetaan ymmärrystä ekosysteemien toiminnasta ja merkityksestä. Luontokoulu Haili on mahdollistanut opintoretkiä Mäntä-Vesilahden alueella kustantamalla oppilaiden pääsymaksuja ja ollut mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa Lasten Meripäivillä järjestettyä "Itämeri-kylä"-tapahtumaa, jonka tarkoituksena on lisätä tietoisuutta Itämerestä ja sen suojelemisesta. Osana koulujen kestävästä kehitystä tukevaa toimintaa Luontokoulu Haili järjesti syksyllä

koulumatkahaasteen alakouluille. Luontokoulu Hailin toiminta on Kotkan varhaiskasvatus- ja opetusyksiköille ilmaista. Kotkan ulkopuolelta tuleva tilaustoiminta oli vähäistä vuonna 2024.

Digitalisaatio

Perusopetuksen tv-t-rehtorityötä ja keskitettyä kehittämistä ei jatkettu säästösyistä. Talouden tasapainotuksen vuoksi tv-opettajien tapaamiset peruttiin lukuvuonna 2024–2025, Peruskoulujen laitekantaa on ylläpidetty suunnitellusti ja budjetoidun mukaisesti. Oppivelvollisuuden laajentamisen edetessä vuosittain lukio-opintonsa aloittava ja maksuttomuuden piirissä oleva ikäluokka on saanut kunnan tarjoamat kannettavat tietokoneet. Oppivelvollisuuden laajentamisen edetessä vuosittain saa lukio-opintonsa aloittava ja maksuttomuuden piirissä oleva ikäluokka jatkossakin kunnan tarjoamat kannettavat tietokoneet.

Oppilaiden ja opiskelijoiden digiopiskelutaidot ovat tärkeä kehittämiskohde. Opettavan henkilöstön tietoja ja taitoja digityökalujen käytössä on ylläpidetty ja kehitetään edelleen. Kouluja kannustettiin tukemaan digitalisaatioon liittyvää kouluttautumista budjetin rajoissa. Koulukiinteistöjen digi-infran kehittämiseen on kiinnitetty huomiota ja opetustilojen esitystekniikkavälineistöä on uusittu talousarvion budjetin sallimissa rajoissa. Tietokone ja tablet-laitteusintoja tehtiin leasing-ajan täyttymisen puitteissa. Koulujen langattomien tukiasemien uusinta jatkuu suunnitellusti. Opetusverkon tietoturvasuutta lisätään palvelintasolla yhteistyössä KSt-iedon ja tietohallinnon kanssa. Kirjautumistunnusten tietoturvaa on parannettu ohjeistamalla käyttäjiä ottamaan käyttöön kaksivaiheinen tunnistautuminen Wilma-järjestelmässä. Suomi.fi tunnistautumisen kautta tapahtuva huoltajatunnusten muodostaminen Wilmassa on mahdollistettu ja otetaan laajamittaisemmin käyttöön lukuvuoden 2025–2026 aikana. Toiminnan kehittämistä ovat jarruttaneet taloudelliset resurssit.

Koulurakentaminen ja oppimisympäristöjen kehittäminen

Ajanmukaisten, opetussuunnitelman toteutumisen mukaiset ja terveysturvalliset koulutilat ja ne mahdollistavat koulurakentamishankkeet ovat olleet ja ovat edelleen vahvasti esillä opetustoimen arjessa 2024. Tärkeänä kehittämiskohdeena tunnistetaan myös käytössä olevien eri-ikäisten koulutilojen oppimisympäristöjen kehittäminen paikalliset olosuhteet huomioiden, vaikka tasapainotustoimet eivät tätä nyt mahdollista.

Käpylän koulu valmistui ja kalustettiin suunnitelmien mukaisesti loppukesästä 2024. Uusi oppimisympäristö mahdollistaa laadukkaan ja monipuolisen opetuksen. Liikuntaolosuhteet parantuivat merkittävästi uuden liikuntasalin ja lähiurheilukentän myötä.

Karhulan koulukeskuksen suunnittelutyö edistyi ja tavoitteena on uudiskohteen toteuttaminen 2025–2027. Rakenushankkeen aikaisten väistötilojen kartoitusta ja alustavaa suunnittelua tehtiin 2024. Rakentamisaikana Karhulan yläkoulu ja lukio toimivat väistötiloissa Opintokeskus Karhun ja Rauhalan koulun pihalla sijaitsevilla siirtotiloissa. Heli-län koulu toimii nykyisissä väistötiloissa kevääseen 2027 saakka.

VARHAISKASVATUS

Varhaiskasvatuksen kehittämistyössä on luotu ja ajantasaistettu ohjeita sekä kuntavasua tukevia suunnitelmia. Asiantuntijat ja suunnittelijat vahvistavat suunnitelmien ja ohjeiden hyödyntämistä osana varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa. Kotkan varhaiskasvatussuunnitelman (Vasu) ja esiopetuksen opetussuunnitelman (Esiops) toteutuminen arjessa tarvitsee yhteistä puhetta varhaiskasvatuksen ammattilaisten kanssa. Tämä mahdollistuu sisäisillä henkilöstökoulutuksilla ja ammatillisilla täydennyskoulutuksilla.

Esihenkilöiden ja varhaiskasvatuksen erityisopettajien asiantuntemuksen tukeminen on vahvistanut yksiköiden johtamistyötä. Apulaisjohtajuuden roolia päiväkodinjohtajan työparina on kehitetty vuonna 2023 jokaisessa päiväkodissa Keijo -hankkeen kautta. Varhaiskasvatuksen vastuualueen johtamistyön kehittämisen suuntaviivat astuvat voimaan asteittain. Tämä prosessi on jatkunut vuonna 2024. Lisäksi on valmistunut opinnäytetyö johtamistyön kehittämisen vaikutuksista ja merkityksistä sekä valmentavan johtamistavan toteutumisesta.

Ammatillisesti kelpoisen henkilöstön saatavuutta on tavoiteltu mm. systemaattisemman rekrytointiprosessin avulla. Lisäksi varhaiskasvatus on vuoden kuluessa aktiivisesti rekrytoinut ammatillaisia ja tehnyt yhteistyötä koulutusten järjestäjien kanssa tavoitteena kelpoinen ja ammattitaitoinen henkilöstö.

Varhaiskasvatuksen kehittämistä ja osaamisen ylläpitämistä on toteutettu valtakunnallisten, seudullisten ja kunnan sisällä toimivien verkostojen ja henkilöstön täydennyskoulutusten avulla. Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvi) yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa kehittämä varhaiskasvatuksen digitaalinen laadun arviointijärjestelmä Valssi avautui vuonna 2023. Kotkan varhaiskasvatus otti syksyllä 2023 järjestelmän käyttöön ja sen

työkaluilla on toteutettu kolme arviointiprosessia vuonna 2024. Kahdessa arviointiprosessissa toteutui sekä laadullinen että määrällinen arviointi. Näissä prosesseissa arviointityökaluina olivat Vertaisvuorovaikutus, yhteisöllisyys ja ryhmän ilmapiiri sekä Lapsen tuen paikalliset linjaukset. Kolmas arviointiprosessi toteutui yksiköiden ja kuntatason laadullisina arviointikeskusteluina. Arviointityökaluna oli Monilukutaito, digitaalinen osaaminen ja mediakasvatus. Arviointien tuloksina on yksiköissä saatu esiin vahvuuksia ja kehittämiskohteita. Lisäksi tuloksien ja yhteisten keskustelujen pohjalta on nostettu kuntatason kehittämiskohteet ja vahvuudet. Hankekoordinaattorit ovat koordinoineet arviointijärjestelmän käyttöä ja ovat tukeneet arvioinnin toteuttamis- ja seurantaprosessia kunta- ja yksikötasolla. Lisäksi hankkeessa toteutui useampia henkilöstölle ja esihenkilöille suunnattuja arviointikoulutuksia.

Varhaiskasvatus- ja esiopetustoiminnan monimuotoisuuden toteutumista vahvistettiin kahdella kieli- ja kulttuuriopettajalla. Toinen heistä oli rekrytoitu hankerahoituksella ja hänen työsopimuksensa päättyi vuoden lopussa hankerahoituksen päättyessä. Lisäksi vahvistettiin lapsen edun ensisijaisuutta ja osallisuutta korostavaa varhaiskasvatusta. Tässä tärkeinä työkaluina ovat olleet Lapsiystävällinen kunta –mallin kuntakohtaisen toimintasuunnitelman toteutumisen seuranta ja loppuarviointi, arjen kielitietoisuutta tukevan työvälineen käytön varmistaminen, Toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma-prosessi ja Yleisen tuen menetelmä -työkalu.

Yhteistyötä on toteutettu lastenkulttuurin ja kirjaston kanssa mm. lapselle lukemisen tukemisen, esiopetuksen ja avoimen varhaiskasvatustoiminnan näkökulmista. Lasten kanssa lukeminen on ollut tärkeänä teemana läpi vuoden 2024. Henkilöstön musiikkiosaamisen tueksi on suunniteltu musiikkikoulutusta ja se toteutuu vuonna 2025.

Toimintakauden 2024–2023 asiakaskyselyn tulokset olivat aktiivisesti käytössä päiväkotien vuoden 2024 kevään kehittämispäivissä. Sama toimintamalli toteutuu myös toimintakauden 2024–2025 asiakaskyselyn kohdalla. Varhaiskasvatuksen asiakaskyselyä on kahtena toimintakautena aikaistettu, jotta yksiköt ehtivät reagoida paremmin saman toimintavuoden aikana kyselyssä esiin tulleisiin huomioihin.

Varhaiskasvatuksen sähköiset asiointipalvelut

Varhaiskasvatuksessa tarjotaan monipuolisia mahdollisuuksia hoitaa asioita sähköisesti. Sähköisesti voi tehdä varhaiskasvatus-, palveluseteli- ja kerhohakemuksen sekä esiopetukseen voi ilmoittautua sähköisesti. Huoltaja voi ilmoittaa tulotiedot, lapsen varhaiskasvatusajat sekä loma-ajat sähköisesti. Lasten varhaiskasvatussuunnitelma tehdään sähköisessä muodossa, joten se on sekä huoltajien luettavissa että hyväksyttävissä sähköisesti. Huoltajille lähtevät varhaiskasvatuksen tiedotteet lähetetään sähköisesti. Käytössä on Viestit-toiminto, jolla yksittäiselle huoltajalle voidaan lähettää viesti suojatussa ympäristössä. Varhaiskasvatuksessa on siirrytty asteittain sähköisiin päätöksiin, maapostin sijaan. Tämä on vähentänyt paperisten päätösten määrää. Huoltajien asiointia helpottaa älypuheliin ladattava Appi. Sähköisten palveluiden käytön tueksi vahvistetaan digineuvontaa ja –ohjausta lisäämällä tiedottamista useammalla kielellä ja vahvistetaan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen digitutoreiden osaamista.

Jokaisessa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yksikössä on ollut digitutor, joka on opastanut ja neuvonut henkilökuntaa tietokoneiden, älypuhelimien ja tablettien käytössä arjen tilanteissa. Laitteiden monipuolisen käytön varmistamiseksi on tarvittu koordinoitua ja osaamista, jota digi-tutortoiminta on tukenut. Keskitetty digituki, Muksuhelppi-ohjaus ja neuvonta on ollut sekä asiakkaiden että henkilökunnan apuna ja tukena käytössä. Sähköisten toiminnallisuuksien käyttö on vaatinut monipuolista tietoa tietosuojasta ja tietoturvasta. Tietosuoja- ja tietoturva asiat ovat olleet säännöllisesti arjen toiminnoissa mukana. Varhaiskasvatuksen Digi-strategia on ollut käytössä arjessa säännöllisesti.

Esiopetus

Kuntakohtaisen 1.8.2023 käyttöön otetun uudistetun ja päivitetyn esiopetussuunnitelman mukaista esiopetusta on toteutettu kaikissa esiopetusyksiköissä. Esiopetuksen perusopetukseen valmistava opetus on toteutunut esioppilaan lähiesiopetuksessa. Kotkassa toimii kaksikielinen esiopetus, joissa kielet ovat englanti ja suomi. Opetusta on Haukka-vuoren esiopetuksessa yhdessä esiopetusryhmässä. Opetus perustuu kielirikasteisuuteen, mikä takaa, että opetuksesta vähintään 25 % toteutuu englannin kielellä. Esiopetusryhmä noudattaa Kotkan esiopetussuunnitelmaa. Sitä täydentämään tehtiin erityisesti kaksikielisyyttä ja kielirikasteisuutta ohjaava kaksikielisen esiopetuksen opetussuunnitelma. Kasvatuksen- ja koulutuksen lautakunta hyväksyi kaksikielisen esiopetuksen opetussuunnitelman elokuussa 2024.

Alkuluokkatoiminnan kehittämisen tueksi päätettiin perustaa työryhmä, jossa jäsenenä on opetustoimen ja varhaiskasvatuksen esihenkilöitä sekä suunnittelijoita. Työryhmä tarkasteli toimenpiteitä, joilla alkuluokkatoiminta toteutuu yhdenveroisemmin kaikissa yksiköissä. Tavoitteena on järjestää suunnitellusti rehtori ja päiväkodinjohtaja tapaamiset, joissa suunnitellaan, arvioidaan ja kehitetään esiopetuksen ja perusopetuksen yhteistyötä. Yhteinen tapaaminen

päiväkodinjohtajille ja rehtoreille järjestettiin 2.5.2024, jossa yhtenä teemana oli alkuluokkatoiminnan vuosikello sekä kukin koulu yhdessä esiopetuksen kanssa esitteli toteutunutta alkuluokkatoimintaa toimintakautena 2023–2024.

Esiopetuksen henkilöstölle toteutui kaksi pedamiittia yksi keväällä ja yksi syksyllä. Pedamiiteissa oli aiheina esiopetuksen pedagoginen vuosikello, sen laadinta sekä käyttöönotto 7.8.2024 alkaen, kiusaamisen ehkäiseminen ja kiusaamistilanteisiin puuttuminen esiopetuksessa sekä esiopetuksen oppimateriaalin kyselyn tulokset ja oppimateriaalin käyttöönoton suunnitelman esittely.

Positiivinen tuuri - esiopetuksen sähköisen dokumentointialustan käyttöönoton tueksi toteutuivat työpajat kesä- ja elokuussa. Työpajoissa perehdyttiin ja opeteltiin yhdessä sähköisen dokumentointialustan käyttöä. Dokumentointialusta Positiivinen Tuuri otettiin käyttöön kaikissa esiopetuksissa 7.8.2024 alkaen. Positiivisen Tuurin käyttöä arvioidaan keväällä 2025.

Esioppilaiden uimaopetus toteutui kevään 2024 osalta suunnitellusti Uimaseura Aquila Kotkan toteuttamana.

Varhaiserityiskasvatus

Inklusiivisen toimintakulttuurin vahvistaminen on jatkunut ja syventynyt. Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvi) kehittämän varhaiskasvatuksen laadun arviointijärjestelmän (Valssi) kautta toteutetun kevään 2024 arvioinnin tulosten perusteella on todettu, että yhtäältä inklusiivisen toimintakulttuurin toteutumisessa on otettu selkeitä kehitysaskeleita, ja toisaalta se haluttiin valita myös kehittämiskohteeksi jatkossa. Päiväkodin johtajien, apulaisjohtajien ja varhaiskasvatuksen erityisopettajien (veo) yhteistyön vahvistaminen on luonut hyvät edellytykset arvokeskustelulle varhaiskasvatuksen työntekijöiden kesken ja kestävän arvopohjan rakentamiselle yhdessä.

Varhaiserityiskasvatuksen kehittämisryhmän laatima Yleisen tuen menetelmät -lomake on otettu käyttöön vahvistamaan tiimien pedagogiikkaa sekä ylläpitämään säännöllistä keskustelua ja arviointia pedagogiikasta. Lomakkeen käyttäminen auttaa tiimin jäseniä sitoutumaan valittujen yleisen tuen menetelmien käyttöön. Vahva yleinen pedagogiikka ja yleinen tuki kannattelee kaikkien lasten arkea varhaiskasvatuksessa. Kehittämisryhmässä on laadittu myös Yleisen tuen kuva jokaisen päiväkotiryhmän seinälle laitettavaksi. Kuvan tarkoitus on muistuttaa ja ylläpitää yleisen tuen menetelmien käyttöä.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajien rekrytoinnissa onnistuimme palkkaamaan elokuusta 2024 alkaen kaksi uutta henkilöä veoa. Tällä hetkellä varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtävistä 11/13 on täytetty. Muutos on näkynyt veojen työssä niin, että työalueet ovat pienempiä kuin alkuvuodesta 2024 ja lasten tuen tarpeisiin on pystytty vastaamaan entistä paremmin.

Yhteistyön kehittäminen ja vuoropuhelu veojen sekä kieli- ja kulttuuriopettajien kesken on jatkunut. On keskusteltu lapsen varhaiskasvatussuunnitelman kirjaamiseen liittyvistä käytännöistä ja siitä, miten puheterapia-arvioon menevän lapsen taustatiedot saadaan mahdollisimman kattavasti sekä veolta että kieli- ja kulttuuriopettajalta. Välillä näissä asioissa pitää tehdä myös työnjakoa ja on tärkeää keskustella siitä, miten työnjako toimii kaikkien kannalta mielekkäästi.

Keväällä ja syyskuussa 2024 varhaiskasvatuksen kuraattori osallistui uhmailtojen järjestämiseen yhteistyössä Kymenlaakson hyvinvointialueen perhekeskuksen kanssa, uhmaillat järjestettiin teams yhteydellä. Varhaiskasvatuksen kuraattorin tekemä työ yksiköissä (ryhmissä) oli sekä yksilökohtaista että yhteisöllistä työtä. Yksilökohtainen työ on painottunut tunnetaitoihin, yksilötyön kertoja on ollut vuoden aikana yhteensä 115 eri yksiköissä. Yhteisöllisen työn painopiste on ollut kaveri- ja tunnetaidoissa. Kaveri- ja tunnetaitoryhmiä on ollut eri yksiköissä yhteensä koko vuoden aikana 139.

Alkusyksystä 2024 varhaiskasvatuksen kuraattori kävi esittäytymässä kaikissa kunnallisissa (22) sekä yksityisissä (6) päiväkodeissa. Syksyn aikana kuraattori osallistui 7 eri vanhempainiltaan asiantuntijana, aiheita ovat olleet: rajat ja vanhemmuus, itsesääätely ja tunnetaidot, oman työn esittely ja lapsiperheille suunnatut palvelut.

Kuraattori on ollut henkilöstön tukena erilaisissa arjen tilanteissa sekä kartoittanut mahdollisia muita tukitoimia, kuraattori on osallistunut tarpeen mukaan varhaiskasvatussuunnitelmakeskusteluihin ja siirtopalaveriin.

Varhaiskasvatuksen vuorohoitto

Varhaiskasvatuksen vuorohoittoa toteutettiin ympärivuorokautisena Kotkansaarella Meripirtin päiväkodissa ja pidentetyn aukiolon varhaiskasvatuksena Karhulassa Raitin päiväkodissa.

Vuorohoidon varhaiskasvatuksen kehittämisen painopisteenä vuonna 2024 oli inklusiivisen toimintakulttuurin ja oppimisympäristön kehittäminen sekä yleisen tuen menetelmien suunnitelmallisen käytön lisääminen. Vuorohoidon oppimisympäristöjä on kuvitettu ja kuvien pedagoginen käyttö on lisääntynyt. Leikkiympäristöjä on rikastettu ja

selkeytetty. Inklusiivisen toimintakulttuurin kehittämistyötä jatketaan edelleen vuonna 2025, tällöin aloitetaan myös vuorohoidon käsikirjan laatiminen.

Vuorohoidon varhaiskasvatuksen kokopäiväpedagogiikan näkyväksi tekemiseen suunnitellun työkalun eli pedagogisen vuosikellon käyttämistä suunnittelun, dokumentoinnin ja arvioinnin välineenä jatkettiin.

Vuorohoidon kehittämisverkoston kautta henkilöstöä on ollut mukana kehittämistyön suunnittelussa ja arvioinnissa. Osaamista on vahvistettu koulutuksilla, vuoropäiväkotien henkilöstöä on osallistunut mm. AVA- ja MaPa-koulutuksiin.

Vuorohoidossa varhaiskasvatuksen johtamisrakenteita kehitettiin ja vahvistettiin. Raitin päiväkotiin valittiin uusi päiväkodin johtaja, joka aloitti virassaan 1.8.2024.

Kummassakin vuoropäiväkodissa on vuoden 2024 aikana otettu käyttöön uusi apulaisjohtajamalli, jossa apulaisjohtajan työpanosta on kohdennettu enemmän pedagogiseen johtamiseen. Vuorohoidon varhaiskasvatuksen johtamistyötä vahvistettiin myös vuoropäiväkotien johtajien ja varhaiskasvatuksen palvelupäällikön säännöllisillä yhteisillä tapaamisilla. Syksystä 2024 alkaen vastaavat tapaamiset toteutuivat myös vuoropäiväkotien apulaisjohtajien ja varhaiskasvatuksen palvelupäällikön kesken.

Raitin päiväkodin väistötilat vuonna 2026 korvaavan Karhulan uuden päiväkodin hankesuunnittelutyö aloitettiin, päiväkotihanke jatkuu vuonna 2025.

Avoim varhaiskasvatus

Kotkan avoimen varhaiskasvatuksen toimintaa on toteutettu ajalla 1.8.2023- 30.6.2024 Karhulan perhekeskuksessa ja Länsi-Kotkassa Velhon päiväkodin alakerrassa. Uutena yhteistyön muotona aloitettiin yhteistyö Lasten kulttuurikeskuksen kanssa tammikuussa 2024. Yhteinen toiminta toteutui kerran viikossa aamupäivän lastenkulttuurikeskus Laiturissa. Tällä mahdollistettiin avoimen varhaiskasvatuksen toiminta myös Kotkansaarella keväällä 2024.

Kesällä avoimen varhaiskasvatuksen toiminta on toteutunut viikoittain yhteistyössä perhekeskustoimijoiden kanssa kesäleiksatreffit-toiminnan muodossa. Toimintaa oli kesä- heinäkuun aikana koko Kotkan alueella. Elokuusta 2024 alkaen avoimen varhaiskasvatuksen palvelut toteutuivat Katariinan päiväkodissa, Velhon päiväkodissa sekä Karhulan perhekeskuksessa.

Kerhotoiminta käynnistyi uudelleen syyskuussa 2024 Katariinan päiväkodissa. Kerhossa on ollut 4 lasta, iältään 2–4-vuotiaita. Kerhopalveluun kuuluu lounas lapsille. Avoimet päivät on kohdennettu vauva- ja pikkulapsiperheille ja niihin on sisältynyt varhaiskasvatussuunnitelman mukaista pedagogista varhaiskasvatustoimintaa lapsille yhdessä huoltajien kanssa. Vauvaperheille kohdennetut tapaamiset jatkuivat. Avoimen varhaiskasvatuksen toimintaa on toteutettu yhdessä perhekeskustoimijoiden kanssa. Erityisen suosittuja ovat olleet moniammatillisesti toteutetut vauvaryhmät, joihin on ilmoittauduttu etukäteen.

Kohtaamispaikkatoiminnan vertais – ja itsearviointi mallin koulutukseen ovat osallistuneet avoimen varhaiskasvatuksen opettaja ja päiväkodin johtaja. Tavoitteena koulutuksessa on yhdenvertainen laadunarviointi perhekeskuspalveluissa, joihin avoimen varhaiskasvatuksen toimintakin kuuluu. Arvioinnissa painottuvat entistä laajemmin perheiden monimuotoisuus sekä toiminnan saavutettavuus ja esteettömyys.

Avoim varhaiskasvatus on panostanut viikoittaiseen tiedottamiseen sosiaalisessa mediassa. Asiakkailla on mahdollisuus antaa jatkuvasti palautetta avoimen varhaiskasvatuksen toiminnasta Peda.net sivujen kautta ja tämä mahdollistaa myös asiakkaiden osallisuuden avoimen varhaiskasvatuksen palveluiden kehittämisessä.

Avoimessa varhaiskasvatuksessa määriteltiin lukuvuoden 2024–2025 painopisteet seuraavasti: leikki, ilmaisu ja liikkuminen, lapsen ja huoltajan vuorovaikutuksen tukeminen, yhteistyö perheiden kanssa ja vertaisvuorovaikutus perheiden kesken. Painopisteitä tehdään näkyväksi huoltajille arjessa yhteisen toiminnan lomassa keskustellen sekä toiminnan kautta.

Perhepäivähoito

Perhepäivähoidon kehittämisryhmä toteutti suunnitelmansa kehittää toimintamalleja lasten sekä huoltajien osallisuuden lisäämiseksi perhepäivähoidon arjessa, jotta lasten hyvinvointi on turvattu.

Perhepäivähoitajille toteutettiin helmikuussa 2024 yhteinen täydennyskoulutustilaisuus aiheesta Avainasemassa vuorovaikutus. Koulutus oli striimattu etäkoulutustilaisuus.

Perhepäivähoitajat tekevät yhteistyötä ryhmänsä lasten varahoitopaikkana toimivan päiväkodin kanssa. Yhteistyö on sujuvaa ja se koetaan merkityksellisenä lapsen hyvinvoinnin kannalta. Varahoitopäiväkodin varhaiskasvatuksen erityisopettaja toimii myös perhepäivähoidon lasten varhaiskerityskasvatuksen opettajana.

Perhepäivähoitajien iltai-aikaan toteutettavista kokouksista pidettiin vain kolme etäkokouksina. Lähikokoukset ovat antoisia, koska yksin työtä tekevät perhepäivähoitajat tapaavat toisiaan niin harvoin. Yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen säilyvät jatkossakin. Maaliskuun 2024 pedagogisessa iltakokouksessa oli aiheena Katsomuskasvatus

varhaiskasvatuksessa. Alustajina toimivat kieli- ja kulttuuriopettajamme Kotkan varhaiskasvatuksesta. Syys- ja loka-kuussa perhepäivähoitajat osallistuivat etäkoulutukseen aiheesta Lapsen vasuprosessi osana pedagogista suunnittelua ja arviointia. Syksyllä perhepäivähoitajien täydennyskoulutusaiheena oli myös lasten ravitsemussuosituksiin sekä erityisruokavalioihin liittyvät asiat. Perhepäivähoitajien omasta toiveesta käsiteltiin myös kasvisruokavalioita ja niiden toteuttamista. Kouluttajana toimi ravitsemussuunnittelija Kymijoen Ravintopalveluista.

Lasten ja aikuisten arkiliikkumisen lisääminen säilyy jokavuotisena tavoitteena perhepäivähoidossa. Erilaiset retket lähiympäristöön toteutuivat tiiviinä osana viikoittaista toimintaa lasten kanssa. Kevään aikana järjestettiin myös tiimeittäin lasten yhteisiä liikunnallisia tapahtumia. Viimeisin niistä Karhulan keskus kentällä toukokuussa valtakunnallisena Unelmien liikuntapäivänä. Elokuussa neljä perhepäivähoitajaa osallistui Liikutaa yhes -seminaariin Anjalassa. Täältä tarttui mukaan mm. rymkerhomenetelmän idea ja metsässä liikkumiseen saatiin uutta innostusta. Syyskuussa lasten kanssa suunniteltiin ja toteutettiin perhepäivähoidon omat olympialaiset sekä Karhulan keskus kentällä että Kilpisen kentällä. Myös valtakunnalliseen arkiseikkailukampanjaan osallistuttiin syyskuussa. Tässä kampanjassa on tavoitteena myös perheiden osallistaminen arkiliikunnan lisäämiseen. Perhepäivähoidon liikkavastaavat ovat kokoontuneet vuoden aikana kolme kertaa suunnittelemaan ja arvioimaan liikunnan vuosisuunnitelman toteutumista.

Perhepäivähoidon yhteinen retki- ja keväthuhlapäivä toteutettiin Luovissa 6. päivä toukokuuta. Päivä oli elämyksellinen meille kaikille. Olimme järjestäneet lapsille liikunnallista ohjelmaa ja iltapäivällä, kun lasten huoltajat saapuivat paikalle, vieraanamme olivat Halibern -koirat sekä poniratsastusta lapsille. Joulukuussa järjestimme kaikille perhepäivähoidon perheille yhteisen tonttupolku -tapahtuman Karhulassa, Käpylän koulun lähimetsässä.

Valtakunnallisestikin huolen aiheena ollut perhepäivähoitajien väheneminen huolestuttaa myös Kotkassa. Saadakseen näkyvyyttä perhepäivähoidolle, perhepäivähoitajat järjestivät joululaulutapahtuman lasten kanssa Karhulan torin tapahtumalavalla. Mukaan oli pyydetty myös seurakunnan muskariohjaaja sekä paikallislehti Ankkuri uutisoimaan tapahtumasta.

Alkuvuonna 2024 pystyimme tarjoamaan 56 kunnallista ja 8 yksityistä perhepäivähoitopaikkaa. Tämä toteutui 14 kunnallisella ja kahdella yksityisellä perhepäivähoitajalla. Perhepäivähoitokoteja on eri puolilla Kotkaa. Elokuusta vuoden loppuun saakka perhepäivähoidossa on ollut 52 kunnallista ja 8 yksityistä paikkaa.

Yksityinen varhaiskasvatus

Yksityisen varhaiskasvatuksen osuus Kotkan varhaiskasvatuksessa on noin 13,5 %.

Vuonna 2024 yksityisten päiväkodin johtajien osallistuminen Kotkan kaupungin päiväkodin johtajien yhteisiin johtajakokouksiin ei toteutunut. Yksityisten palvelutuottajien edustajien osallistuminen kehittämisryhmien toimintaan on ollut satunnaista. Pääpaino on ollut esiopetuksen kehittämisryhmässä, johon Kotka Svenska Samskolanin esiopetuksesta on opettaja ajoittain osallistunut. Lisäksi yksiköiden esihenkilöt tai muu edustaja on osallistunut pedamiitteihin, vasuklinikoihin, liikkavastaavien iltapäivään ja lääkehoitosuunnitelman kokoamiseen. Yksityisten päiväkotien johtajat oli kutsuttu mukaan Kotkan kasvatuksen ja opetuksen "strategia" 2030-työpajapäivään 15.11.2024, mutta osallistujia niistä ei tullut.

Yksityisen varhaiskasvatuksen valvonta- ja auditointikäytänteiden kehittäminen aloitettiin vuonna 2024. Yksityisten päiväkotien auditointi on vuoden alusta toteutettu samaa auditointiaineistoa käyttäen kuin kunnallisissa päiväkodeissa. Tämä on perusteltua, sillä yksityisten päiväkotien toteuttamaa varhaiskasvatusta ja pedagogista toimintaa ohjaavat samat kansalliset ja paikalliset ohjausasiakirjat, kuten varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, sekä lait kuin kunnallista varhaiskasvatusta. Auditoinneissa päiväkotien toteuttamaa varhaiskasvatusta ja pedagogista toimintaa arvioidaan osallisuuden turvaavan vuorovaikutuksen sekä inklusiivisen oppimisympäristön näkökulmista. Tällä on tavoitteena ylläpitää ja edistää varhaiskasvatuksen laatua yksityisessä varhaiskasvatuksessa. Auditointi- ja valvontakäynnit toteutuivat vuonna 2024 kaikissa yksityisissä päiväkodeissa.

Kotkan varhaiskasvatuksen ja yksityisten päiväkotien yhteistyötapaamiset pidettiin kerran keväällä ja kerran syksyllä. 20.5.2024 järjestetyssä yhteistyötapaamisessa sovittiin, että auditointia kehitetään vertaisarvioinnin menetelmin. Tavoitteena on, että yksityisten päiväkotien auditointeihin osallistuu jatkossa Kotkan varhaiskasvatuksen virka- ja toimihenkilöiden lisäksi toisten yksityisten päiväkotien henkilöstön edustajia. Kaikissa auditoinneissa tämä vertaisarviointi ei vuonna 2024 toteutunut yksityisissä päiväkodeissa tapahtuneiden äkillisten muutosten takia.

15.10.2024 järjestetyn yhteistyötapaamisen aiheena oli monialainen yhteistyö ja sen kehittäminen. Tapaamisessa olivat mukana myös varhaiskasvatuksen kieli- ja kulttuuriopettajat sekä varhaiskasvatuksen kuraattori. Uusien toimintamallien ja käytänteiden hyötyjä seurataan ja arvioidaan edelleen.

Kieli- ja kulttuuritietoinen opetus varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa

Varhaiskasvatuksen konsultoivat kieli- ja kulttuuriopettajat (2) ovat toimineet alueillaan henkilöstön ja perheiden tukena kielellisesti ja kulttuurisesti vastuullisen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toteuttamisessa. Monikielisyyden tukemisen suunnitelman käyttö on edellyttänyt jatkuvaa henkilöstön tietoisuuden ylläpitämistä ja ohjausta suunnitelman hyödyntämiseksi. Henkilöstö tarvitsee tukea esimerkiksi monikielisyyden arvon ymmärtämiseen. Varhaiskasvatuksen kehittämisverkostoon on perustettu Kieli- ja kulttuuri -ryhmä tukemaan kielellisesti ja kulttuurillisesti vastuullista varhaiskasvatusta. Ryhmässä on jäseninä varhaiskasvatuksen ryhmässä työskenteleviä ammattilaisia, varhaiskasvatuksen asiantuntijoita ja suunnittelijoita.

Henkilöstölle on suunnattu KieliPeda- työkalun käytön ohjantaa ja mallintamista kielitietoisien pedagogiikan tueksi. Samoin on ylläpidetty toimintatapaa, jossa yhteisellä keskustelulla ja huoltajien kanssa jaetusta vastuusta sopimalla tuetaan lapsen monikielisyyttä. Kieli- ja kulttuuriopettajat ovat olleet ohjaamassa henkilöstöä, tukemassa huoltajayhteistyötä, arvioimassa lasten suunnitelmia ja perusopetukseen valmistavana esiopetuksen tarvetta. He ovat tarjonneet konsultointiapua, toteuttaneet tarvittaessa intensiivijaksoja yksittäisten lasten kanssa, valmistaneet uutta opetusmateriaalia lapsiryhmiin ja koonneet verkkoalustalle tietopaketteja henkilöstön käyttöön. Kahden kieku varhaiskasvatuksen opettajan työpanos on mahdollistanut säännöllisen pitkäaikaisen tuen sitä tarvitseville yksittäisille lapsille ja lapsiryhmille. Kieku vo:t ovat mallintaneet henkilöstölle erilaisia työskentelymenetelmiä, vahvistaneet kulttuuri- ja katsomustietoutta sekä tehneet näkyväksi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusarvoja esim. teemaviikot. Kohdennettua koulutusta on toteutunut perhepäivähoitoon sekä joihinkin esiopetus- ja varhaiskasvatusyksiköihin. Kieku vo:t ovat olleet mukana lapselle lukemisen tukemisessa mm. koulutushetken toteuttajina.

Kahden kieli- ja kulttuuriopettajan resurssilla on voitu tukea myös yksityisen varhaiskasvatuksen lapsia ja perheitä. Yksityiset palveluntuottajat esittivät tyytyväisyytensä kieku opettajien tarjoamaan tukeen kevään 2024 yhteistyöpala-verissa. Kieku varhaiskasvatuksenopettajat ovat koordinoineet kehittämistyötä, jossa on luotu Kotkan varhaiskasvatukseen tuleville kaikille uusille asiakkaille yhteinen aloitusprosessi. Prosessin mukainen toiminta on otettu käyttöön 1.8.2024 alkaen ja käytäntöä opetellaan toimintavuosi 2024–2025. Opettelun tueksi kieku vo:t ovat toteuttaneet koulutuksia. Lisäksi Kieku vo:t ovat aktiivisesti osallistuneet seudulliseen ja valtakunnalliseen verkostotyöhön.

3.3 Talousarvion toteutuminen lautakunnittain

LAUTAKUNTA t eur	TOTEUMA	TALOUSARVIO	TALOUSARVIO-MUUTOKSET	MUUTETTU TALOUSARVIO	POIKKEAMA
KOTKAN KAUPUNKI					
Myyntituotot	8 788 115	7 883 528	-0	7 883 528	904 588
Maksutuotot	3 230 816	2 944 000	-0	2 944 000	286 816
Tuet ja avustukset	5 112 856	4 553 334	-0	4 553 334	559 522
Muut toimintatuotot	32 467 093	28 386 410	-0	28 386 410	4 080 683
Valmistus omaan käyttöön	769 348	0	0	0	769 348
TOIMINTATUOTOT	50 368 228	43 767 271	-0	43 767 271	6 600 957
Henkilöstökulut	-89 858 999	-92 040 447	0	-92 040 447	2 181 448
Palvelujen ostot	-41 835 713	-42 309 101	58 000	-42 251 101	415 388
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 186 962	-13 458 481	0	-13 458 481	1 271 519
Avustukset	-14 791 612	-16 455 500	0	-16 455 500	1 663 888
Muut toimintakulut	-10 300 013	-11 692 907	-58 000	-11 750 907	1 450 893
TOIMINTAKULUT	-168 973 299	-175 956 436	-0	-175 956 436	6 983 137
TOIMINTAKATE *)	-118 605 071	-132 189 165	-0	-132 189 165	13 584 094
KAUPUNGINHALLITUS					
Myyntituotot	-113 081	0	0	0	-113 081
Maksutuotot	4 351	0	0	0	4 351
Tuet ja avustukset	511 956	640 000	0	640 000	-128 044
Muut toimintatuotot	699 188	304 500	0	304 500	394 688
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	1 102 414	944 500	0	944 500	157 914
Henkilöstökulut	-8 493 362	-9 523 567	-0	-9 523 567	1 030 206
Palvelujen ostot	-8 851 521	-9 790 369	58 000	-9 732 369	880 848
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-66 808	-83 100	0	-83 100	16 292
Avustukset	-2 607 402	-2 572 800	0	-2 572 800	-34 602
Muut toimintakulut	-930 284	-1 386 500	-58 000	-1 444 500	514 216
TOIMINTAKULUT	-20 949 376	-23 356 336	0	-23 356 336	2 406 960
TOIMINTAKATE *)	-19 846 962	-22 411 836	0	-22 411 836	2 564 874
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA					
Myyntituotot	158 151	168 800	-0	168 800	-10 649
Maksutuotot	599 862	585 000	0	585 000	14 862
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	41 174	0	0	0	41 174
TOIMINTATUOTOT	799 187	753 800	-0	753 800	45 387
Henkilöstökulut	-1 745 207	-1 944 457	-0	-1 944 457	199 249
Palvelujen ostot	-402 848	-210 219	-0	-210 219	-192 629
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20 653	-32 850	0	-32 850	12 197
Avustukset	-2 200	-2 500	0	-2 500	300
Muut toimintakulut	-26 806	-23 651	-0	-23 651	-3 155
TOIMINTAKULUT	-2 197 714	-2 213 677	-0	-2 213 677	15 963
TOIMINTAKATE *)	-1 398 527	-1 459 877	-0	-1 459 877	61 350

*) Toimielimen sitovuustaso

LAUTAKUNTA t eur	TOTEUMA	TALOUSARVIO	TALOUSAR- VIO-MUU- TOKSET	MUUTETTU TA- LOUSARVIO	POIK- KEAMA
KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA					
Myyntituotot	5 532 721	5 395 858	0	5 395 858	136 863
Maksutuotot	651 608	333 500	-0	333 500	318 108
Tuet ja avustukset	1 627 586	650 000	0	650 000	977 586
Muut toimintatuotot	31 240 806	27 688 273	-0	27 688 273	3 552 533
Valmistus omaan käyttöön	728 174	0	0	0	728 174
TOIMINTATUOTOT	39 780 896	34 067 631	-0	34 067 631	5 713 265
Henkilöstökulut	-16 759 922	-16 616 079	0	-16 616 079	-143 843
Palvelujen ostot	-17 206 589	-16 753 509	-0	-16 753 509	-453 080
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 809 145	-10 846 676	0	-10 846 676	1 037 531
Avustukset	-58 127	-58 200	0	-58 200	73
Muut toimintakulut	-9 043 355	-9 630 397	0	-9 630 397	587 043
TOIMINTAKULUT	-52 877 137	-53 904 861	0	-53 904 861	1 027 724
TOIMINTAKATE *)	-13 096 241	-19 837 230	0	-19 837 230	6 740 989
HYVINVOINTILAUTAKUNTA					
Myyntituotot	2 313 795	1 510 857	-0	1 510 857	802 938
Maksutuotot	596 071	451 000	0	451 000	145 071
Tuet ja avustukset	1 031 359	913 300	-0	913 300	118 059
Muut toimintatuotot	454 554	298 500	-0	298 500	156 054
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	4 395 779	3 173 657	-0	3 173 657	1 222 122
Henkilöstökulut	-7 510 539	-8 632 802	-0	-8 632 802	1 122 263
Palvelujen ostot	-3 028 379	-3 213 422	0	-3 213 422	185 043
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-905 995	-965 373	0	-965 373	59 378
Avustukset	-10 650 479	-11 728 000	0	-11 728 000	1 077 521
Muut toimintakulut	-231 136	-526 756	0	-526 756	295 620
TOIMINTAKULUT	-22 326 527	-25 066 354	0	-25 066 354	2 739 826
TOIMINTAKATE *)	-17 930 749	-21 892 696	0	-21 892 696	3 961 948
KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA					
Myyntituotot	896 529	808 012	0	808 012	88 517
Maksutuotot	1 378 924	1 574 500	0	1 574 500	-195 576
Tuet ja avustukset	1 941 955	2 350 034	-0	2 350 034	-408 079
Muut toimintatuotot	72 545	95 136	0	95 136	-22 591
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	4 289 952	4 827 683	-0	4 827 683	-537 731
Henkilöstökulut	-55 349 970	-55 323 542	0	-55 323 542	-26 428
Palvelujen ostot	-12 346 376	-12 341 582	-0	-12 341 582	-4 794
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 384 361	-1 530 481	0	-1 530 481	146 119
Avustukset	-1 473 404	-2 094 000	0	-2 094 000	620 596
Muut toimintakulut	-68 433	-125 602	0	-125 602	57 169
TOIMINTAKULUT	-70 622 545	-71 415 207	-0	-71 415 207	792 663
TOIMINTAKATE *)	-66 332 592	-66 587 524	-0	-66 587 524	254 932

*) Toimielimen sitovuustaso

3.4 Tuloslaskelman toteutuminen

KOTKAN KAUPUNKI, t eur	TOTEUMA	TALOUSARVIO	TALOUS- ARVIO MUUTOKSET	MUUTETTU TALOUSARVIO	POIKKEAMA + PAREMPI - HUONOMPI
Myyntituotot	8 788	7 884	0	7 884	905
Maksutuotot	3 231	2 944	0	2 944	287
Tuet ja avustukset	5 113	4 553	0	4 553	560
Muut toimintatuotot	32 467	28 386	0	28 386	4 081
Valmistus omaan käyttöön	769	0	0	0	769
TOIMINTATUOTOT	50 368	43 767	0	43 767	6 601
Henkilöstökulut	-89 859	-92 040	0	-92 040	2 181
Palvelujen ostot	-41 836	-42 309	58	-42 251	415
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 187	-13 458	0	-13 458	1 272
Avustukset	-14 792	-16 455	0	-16 455	1 664
Muut toimintakulut	-10 300	-11 693	-58	-11 751	1 451
TOIMINTAKULUT	-168 973	-175 956	0	-175 956	6 983
ULK. TOIMINTAKATE	-118 605	-132 189	0	-132 189	13 584
Sisäiset tuotot	46 793	44 891	0	44 891	1 902
Sisäiset kulut	-46 793	-44 891	0	-44 891	-1 902
Sisäiset erät	0	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	-118 605	-132 189	0	-132 189	13 584
Verotulot	133 782	130 000	0	130 000	3 782
Valtionosuudet	5 071	5 178	0	5 178	-107
Verotulot ja valtionosuudet	138 853	135 178	0	135 178	3 675
Korkotuotot	4 387	3 476	0	3 476	911
Muut rahoitustuotot	4 518	4 440	0	4 440	78
Korkokulut	-10 993	-7 980	0	-7 980	-3 012
Muut rahoituskulut	-41	-30	0	-30	-11
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 129	-94	0	-94	-2 035
VUOSIKATE	18 119	2 895	0	2 895	15 224
Poistot ja arvonalentumiset	-17 670	-16 358	-3	-16 362	-1 309
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	449	-13 464	-3	-13 467	13 916
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	113	113	0	113	0
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	562	-13 350	-3	-13 354	13 916

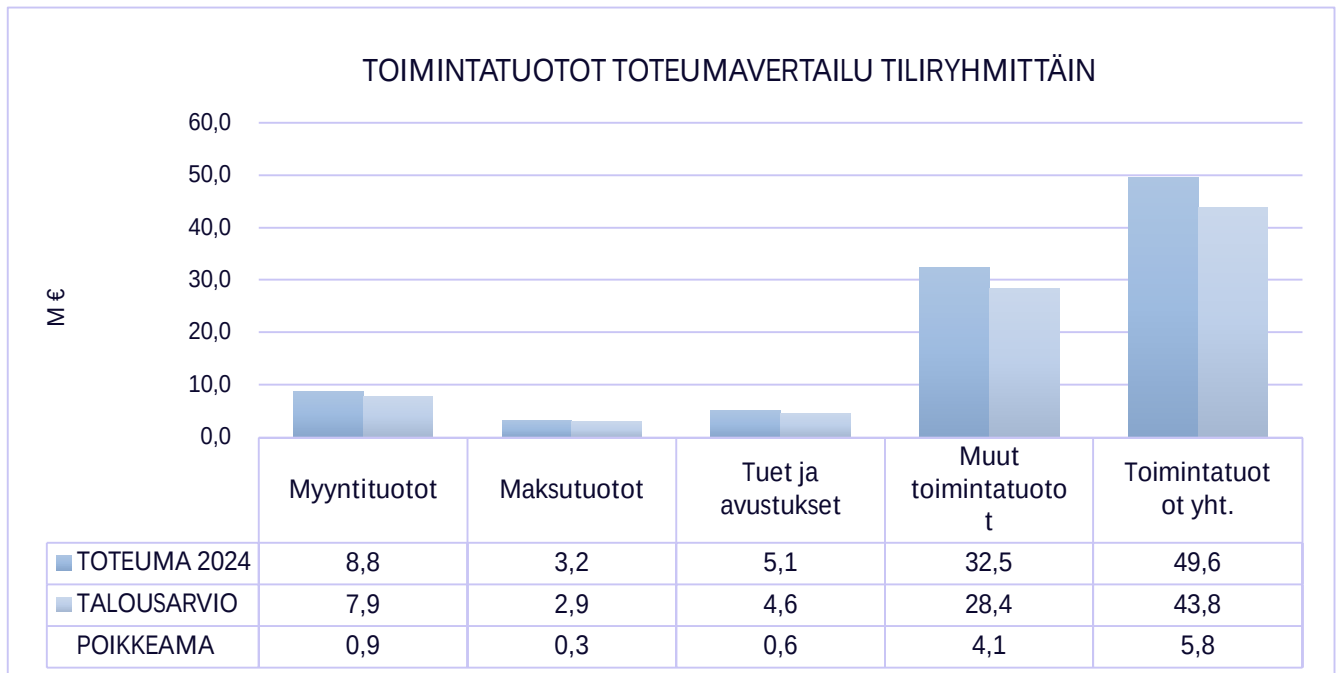
Toteumavertailussa tilikauden toteumaa raportoidaan suhteessa päätettyihin muutettuihin talousarvioihin.

Talousarvion sitovuussäännösten mukaan toimielin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Sitovuussäännöksissä ei edellytetä muuttamaan talousarviota, jos toimielin ei käytä sille osoitettua määrärahaa tai jos tuloarvio kasvaa.

Tilikauden aikana ei tehty päätöstä muutetusta talousarviosta sitovissa määrärahoissa. Palvelujen ostojen ja muiden toimintakulujen muutos (58 t eur) aiheutuu talousarvioon tehdyistä tiliryhmäkohdennuksista kaupunginhallituksen alaisissa palveluissa. Talousarvio on vähäisessä määrin muuttunut poistojen tiliryhmässä. Muutos on aiheutunut investointien määrärahasiirroista investointikohteelta toiselle. Investointien määrärahasiirrot noudattavat talousarviossa määriteltyjä investointien sitovuussäännöksiä.

Toimintatuottojen toteutuminen

Toimintatuotot lautakunnittain olivat yhteensä 50,4 milj. euroa, kun toimintatuottoihin sisältyy 0,8 milj. euron valmistus omaan käyttöön. Toimintatuottojen arvioitiin olevan talousarviossa 43,8 milj. euroa. Toimintatuotot toteutuivat 5,8 milj. euroa talousarviota suurempina.

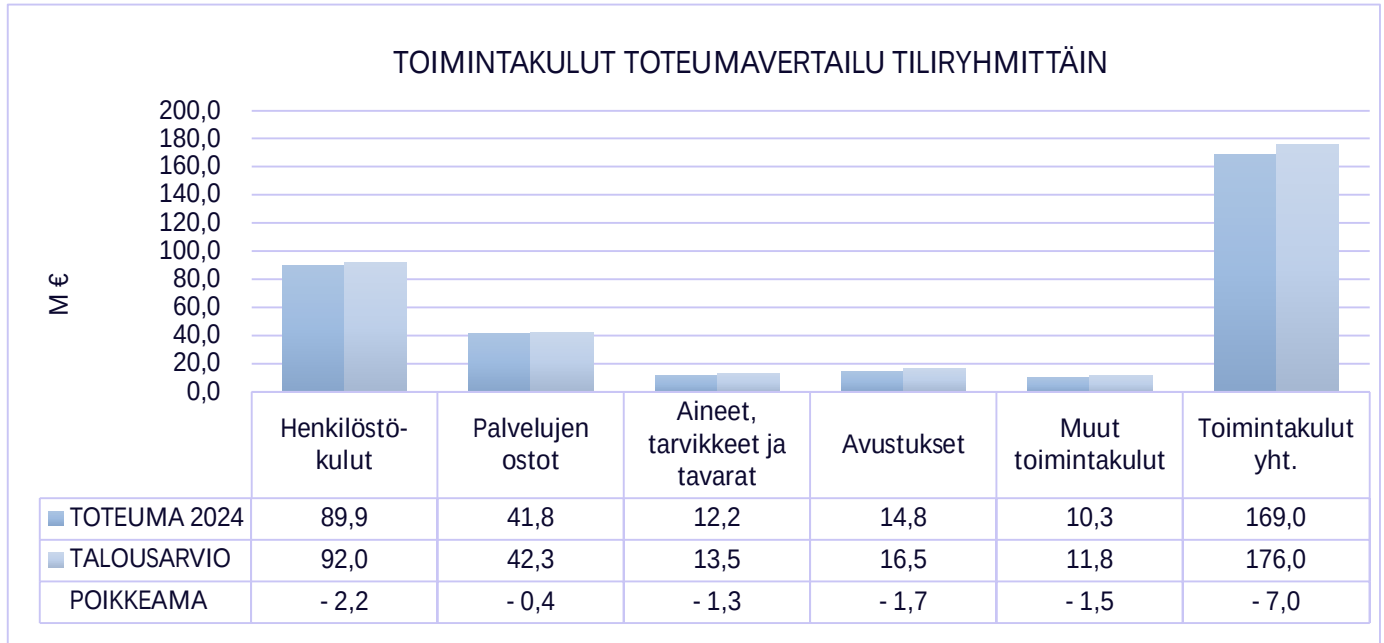
Muut toimintatuotot toteutuivat talousarviota 4,1 milj. euroa parempina. Muista toimintatuotoista vuokratuottojen kasvu suhteessa talousarvioon oli 2,8 milj. euroa. Toteumaan sisältyi HaminaKotka Sataman edellisten vuosien vuokrien indeksikorotusten korjauksesta aiheutuva 1,1 milj. euron lisäys. Lisäksi maanvuokratuottoja toteutui 0,9 milj. euroa talousarviota enemmän, mikä aiheutui sekä indeksikorotuksien vaikutuksista että maanvuokratuottokohteiden lisäyksestä.

Lisäksi muihin toimintatuottoihin kuuluvat muut toimintatuotot toteutuivat 1,3 milj. euroa talousarviota suurempina. Muihin tuloihin sisältyvät käyttöömaisuuden myyntivoitot, joita toteutui vuonna 2024 yhteensä 0,7 milj. euroa. Talousarviossa ei ole lainkaan myyntivoittoja.

Myyntituotot toteutuivat 0,9 milj. euroa talousarviota suurempina. Olennaisin muutos aiheutuu kotoutumispalveluista. Talousarviota laadittaessa ei ollut tiedossa kotoutumisen palveluiden kasvu ukrainalaisten kotipaikkaoikeuden vaikutuksesta.

Tuet ja avustukset toteutuivat 0,6 milj. euroa talousarviota paremmin. Tukiin ja avustuksiin sisältyy Palloliiton 0,4 milj. euron tuki Arto Tolsa Areenan aurinkokatsomon rakentamiseen. Tuki on kirjattu käyttötalouteen, koska kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisten poistojen yleisohjeessa ja tilintarkastajan ohjeistuksen mukaan vain valtiolta ja EU:lta saadut investointituet kirjataan investointien rahoitusosuuksiin.

Toimintakulujen toteutuminen

Toimintakulut lautakunnittain olivat yhteensä 169,0 milj. euroa, mikä oli - 7,0 milj. euroa lisätalousarviota pienemmät.

Toimintakuluista 53 % muodostuu henkilöstökustannuksista. Henkilöstökuja oli kirjattuna talousarvioon 92,0 milj. euroa ja ne toteutuivat 2,2 milj. euroa talousarviota pienempänä ollen 89,8 milj. euroa

KOTKAN KAUPUNKI, t eur	TOTEUMA	TALOUSARVIO	POIKKEAMA
PALKAT JA PALKKIOT	73 488	73 832	-344
ELÄKEKULUT	15 920	17 347	-1 427
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	2 011	2 801	-790
AKTIVOIDUT PALKAT	-567	-1 176	608
Sairausvakuutuskorvaukset	-897	-764	-133
Tapaturmakorvaukset	-87	0	-87
Muut henk. menojen korjaukset	-9	0	-9
HENK.KULUJEN JA PALKK.OIK.ERÄT	-993	-764	-229
HENKILÖSTÖKULUT (tuloslaskelma) YHTEENSÄ	89 859	92 040	-2 181

Henkilöstökulujen poikkeamasta suhteessa talousarvioon olennaisin muutos aiheutui eläkekulujen pienemmästä toteumasta. Talousarvion laadintavaiheessa sosiaaliturva- ja työttömyysmaksuprosentit on arvioitu toteumaa suuremmaksi.

Palveluiden ostoja toteutui tilikaudella yhteensä 41,8 milj. euroa, kun talousarviossa palvelujen ostojen määräraha oli 42,3 milj. euroa. Toteuma oli 0,4 milj. euroa pienempi.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat toteutuivat 1,3 milj. euroa talousarviota pienempinä, kun toteuma oli 12,2 milj. euroa. Talousarvion poikkeama syntyi lämmitys, sähkö ja vesikustannuksien talousarviota pienemmästä toteumasta ja ko. kustannukset toteutuivat 6,4 milj. euron suuruisina.

Avustuskustannuksiin oli varattu talousarviomäärärahaa 16,5 milj. euroa. Avustukset toteutuivat 14,8 milj. euron suuruisina ollen -1,7 milj. euroa vähemmän. Työmarkkinatuen kuntaosuus toteutui 0,7 milj. euroa talousarviota pienempänä ja avustukset työpajatoiminnalle 0,3 milj. euroa pienempinä.

Toimintakuluihin kuuluvia muita toimintakuluja toteutui tilikaudella 10,3 milj. euroa, kun talousarvioon oli varattuna 11,8 milj. euron määräraha.

Lautakuntakohtaiset toteumavertailut esitetään tilinpäätösdokumentin kohdassa ”Toimielimille asetettujen tavoitteiden toteutuminen”.

Toimintakatteen toteutuminen

Tilikauden 2023 toteutunut toimintakate oli - 118,6 milj. euroa, mikä on 13,6 milj. euroa talousarviota parempi. Toimintakatteen lautakuntakohtaiset erot lisätalousarvioon esitetään edellä olevassa taulukossa kohdassa 3.3. Kaikkien lautakuntien toimintakatteet toteutuivat muutettua talousarviota paremmin.

Verotulojen ja valtionosuustulojen toteutuminen

Vuoden 2024 talousarviossa verotulojen arvioitiin olevan 130,0 milj. euroa. Vuoden 2024 verotulokertymä oli 133,8 milj. euroa, mikä on 3,8 milj. euroa talousarviota enemmän. Kunnallisveroja kertyi talousarviota 4,7 milj. euroa enemmän ja yhteisöveroja 1,0 milj. euroa vähemmän. Kunnallisveron parempaan kertymään on Kuntaliiton asiantuntijoiden mukaan syynä vuoden 2024 aiempaa korkeammat ennakonpidätysprosentit. Ennakonpidätysprosenttien korkeampi taso saattaa johtaa siihen, että vuoden 2025 kunnallisverokertymään tulee aiempaa suurempi negatiivinen oikaisu. Lisäksi kunnallisveron joulukuussa 2024 tehty ryhmäosuusoikaisu nosti kuntien kunnallisverokertymää.

Yhteisöverojen kertymä pieneni koko maassa yli 35 %, mikä on enemmän, kuin mitä soteuudistuksen johdosta tehty kolmasosan leikkaus. Yhteisöveron kokonaiskehitys oli heikko. Maksettavat yhteisöverot (valtio + kunnat) pienenivät kaikkiaan lähes 9 prosentilla vuodesta 2023.

Valtionosuudet toteutuivat 5,1 milj. euron mukaisina ollen 0,1 milj. euroa talousarviota pienemmät. Muutoksesta 0,1 milj. euroa aiheutui valtionvarainministeriön kesäkuisesta muutospäätöksestä, joka on käsitelty kaupunginhallituksessa 2.9.2024. Lisäksi opetustoimen valtionosuus toteutui 0,9 milj. euroa parempana. Talousarviossa opetustoimen valtionosuutena on käytetty laadintavuoden toteumaa.

Verotulojen ja valtionosuuksien erittely 1000 eur	TOTEUMA	TALOUSARVIO	TALOUS- ARVIO MUUTOKSET	MUUTETTU TALOUSARVIO	POIKKEAMA + PAREMPI - HUONOMPI
500000 Kunnan tulovero	107 045	102 356	0	102 356	4 689
510000 Kiinteistövero	17 830	17 800	0	17 800	30
520000 Osuus yhteisöveron tuotosta	8 907	9 844	0	9 844	-937
Verotulot	133 782	130 000	0	130 000	3 782
570100 Peruspalvelujen valtionosuus	-10 639	-9 762	0	-9 762	-877
570200 Valtionosuuksien tasaus	8 943	8 934	0	8 934	9
570300 Järj. muutoksen tasaus	0	0	0	0	0
570400 Opetus- ja kulttuurimin. valtionosuus	-1 009	-1 899	0	-1 899	890
585000 Veromenetyksen kompensatio	7 776	7 906	0	7 906	-130
Valtionosuudet	5 071	5 178	0	5 178	-107

Rahoituserien toteutuminen

Rahoituserien toteuma oli – 2,1 milj. euroa, mikä on lisätalousarviota 2,0 milj. euroa heikompi. Olennaiset muutokset suhteessa talousarvioon tapahtuivat korkotuotoissa ja -kuluissa. Korkotuotot olivat 0,9 milj. euroa paremmat kuin talousarviossa. Osittain tämä johtuu tytäryhtiöille annettujen luottojen koronmaksun aikaistamisesta (Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy) sekä myöhäisimmistä ottolainojen nostoajankohdista.

Korkokulut toteutuivat 3,0 milj. euroa talousarviota suurempina, ollen tilikaudelta 11,0 milj. euroa. Talousarvion laadinnan aikana odotimme korkotason laskevan nopeammin kuin sitten tapahtui. Lisäksi lyhyiden velkakirjojen jaksotusmuutos lisäsi eroa 0,7 milj. euroa

KOTKAN KAUPUNKI, t eur	TOTEUMA	TALOUSARVIO	TALOUS- ARVIO MUUTOKSET	MUUTETTU TALOUSARVIO	POIKKEAMA + PAREMPI - HUONOMPI
Korkotuotot	4 387	3 476	0	3 476	911
Muut rahoitustuotot	4 518	4 440	0	4 440	78
Korkokulut	-10 993	-7 980	0	-7 980	-3 012
Muut rahoituskulut	-41	-30	0	-30	-11
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 129	-94	0	-94	-2 035

Poistojen ja arvonalentumisten toteutuminen

Poistojen ja arvonalentumisten arvioitiin talousarviossa toteutuvan 17,4 milj. euron suuruisina. Tilikauden 2024 toteuma oli 17,7 milj. euroa, joka on 1,3 milj. euroa talousarviota enemmän. Kertaluonteisia poistoja kirjattiin tilikaudella 1,7 milj. euroa, kun talousarviossa kertaluonteisiin poistoihin ei varauduttu. Kertaluonteisten poistot perustuvat toimitilahallinnon alaskirjaussuunnitelmaan.

Suunnitelman mukaiset poistot toteutuivat 16,0 milj. euroa suuruisina, kun talousarviossa poistot olivat 15,6 milj. euroa. Poistojen arviointi perustuu talousarviovaiheessa määritettyihin arvioihin kohteen valmistusajasta. Lopullinen valmistusaika saattaa poiketa huomattavasti arvioidusta johtuen esim. kilpailutustilanteesta tai suunnittelun resursseista.

Tilikauden yli/alijäämän toteutuminen

Kaupunki ja liikelaitoksen vuosikate oli 18,1 milj. euroa, joka ylitti talousarvion 13,9 milj. eurolla. Vuosikatteen poikkeamasta 3,7 milj. euroa syntyi verotulojen ja valtionosuuksien muutoksista ja 13,6 milj. euroa toimintakatteen muutoksesta.

Satunnaisia eriä ei kirjattu tilikaudelle 2024.

Tilikauden ylijäämä oli 0,6 milj. euroa (562 184 eur). kun talousarviossa tilikauden arvioitiin toteutuvan - 13,4 milj. euroa alijäämäisenä. Tilikauden toteuman ja muutetun talousarvion poikkeamaa on selvitetty tiliryhmäkohtaisesti ja lautakunnittain edellä olevissa kappaleissa.

Investointihankkeiden toteutuminen (eur)

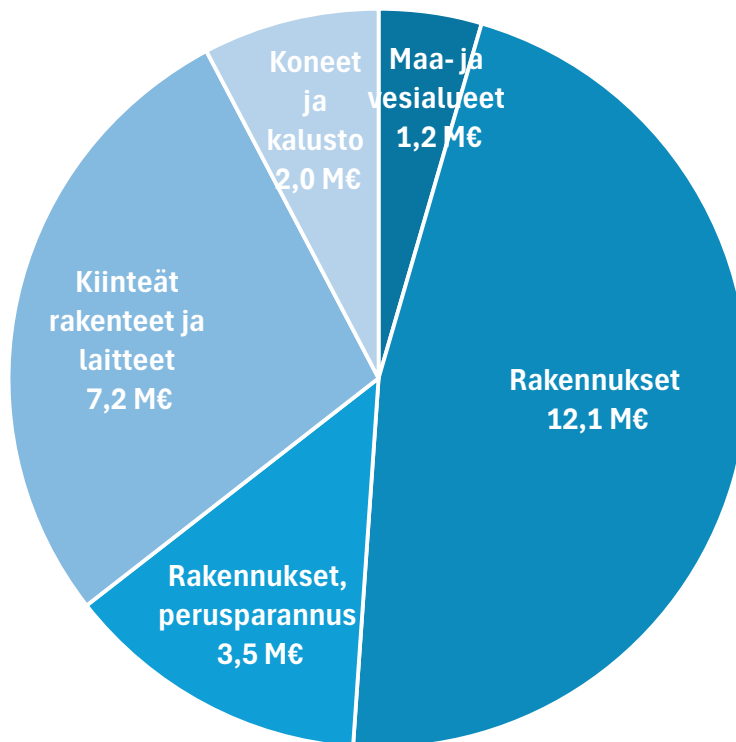
KOTKAN KAUPUNKI	TP 2024	MTA 2024	TA 2024	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poikkeama	Ennuste 2024
INVESTOINNIT	-26 038 816	-34 095 000	-25 795 000	8 056 184	-8 300 000	-26 095 000
Aineettomat hyödykkeet	-12 800	-355 000	-355 000	342 200	0	-355 000
Maa- ja vesialueet	-1 171 916	-1 500 000	-1 500 000	328 084	0	-1 500 000
Rakennukset	-12 115 408	-9 970 000	-10 520 000	-2 145 408	550 000	-10 920 000
Rakennukset, perusparannus	-3 470 896	-3 550 000	-3 000 000	79 104	-550 000	-3 000 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-7 239 714	-16 535 000	-8 385 000	9 295 286	-8 150 000	-8 135 000
Koneet ja kalusto	-2 001 773	-2 155 000	-2 005 000	153 227	-150 000	-2 155 000
Muut aineelliset hyödykkeet	-26 309	-30 000	-30 000	3 691	0	-30 000

Kotkan kaupungin nettoinvestoinnit toteutuivat 26,0 milj. euron suuruisena, mikä on 8,1 milj. euroa vähemmän kuin muutetussa talousarviossa. Ennusteen mukaan investointien oletettiin toteutuvan 26,1 milj. euron suuruisena. Alkuperäisen talousarvion mukainen investointinetto oli 26,8 milj. euroa.

Investointeihin tehtiin tilikauden aikana talousarviomuutoksia. Olennaisin muutos oli Keltakallion teollisuusalueen toteutusta varten haettu lisämääräraha 8,15 milj. euroa. Määrärahaa haettiin Keltakallion alueen infran rakentamiseen, koska alueelle kohdistui kysyntää. Määrärahan hakuvaiheessa oli tiedossa Työ- ja elinkeinoministeriön rahoituspäätös (AKKE-ÄRM), mutta kaupungin rahoitushakemus oli vielä valmisteluvaiheessa. Keltakallion alueen vuoden 2024 toteutuneet investointimenot olivat lopulta lisätalousarviota pienemmät. Alueen rakentaminen jatkuu tulevina vuosina. Keltakallion teollisuusalueen infran rakentamiseen on myönnetty 3,0 milj. euroa AKKE-ÄRM rahoitusta. Rahoituksesta 1,45 milj. euroa on kohdistettu tilikauden 2024 investointimenojen katteeksi. Rahoitusosuus on 70 % tukeen oikeuttavista kustannuksista.

Karhulan koulukeskuksen investoinnin rahoitusmuoto muuttui kaupunginvaltuuston päätöksellä taseinvestoinniksi aiemman kiinteistöleasingrahoituksen sijaan. Karhulan koulukeskus on esitetty vuoden 2024 tilinpäätöksessä taseinvestointina.

INVESTOINNIT 2024, netto yhteenä 26,0 M€

Olennaisimman muutokset suhteessa talousarvioon aiheutui rakennuksissa sekä kiinteissä rakenteissa ja laitteissa. Kiinteissä rakennelmissa ja laitteissa esitettävä Keltakallion alueen infrahankkeet eivät toteutuneet ja lisäksi hankkeelle saatiin talousarviossa ennakoinnattomia rahoitustuloja. Rakennuksien talousarvioylitys aiheutui Karhulan Koulukeskushankkeen siirrosta leasinghankkeesta taseinvestoinniksi.

NETTOINVESTOINNIT, milj. eur

Kiinteät rakenteet ja laitteet	2023 (edv.eritt.)	2024	MTA 2024	Poikkeama
Kantasatama ja Kotkansaari	1,7	2,2	1,7	0,5
Keltakallio	2,9	1,3	10,3	-9,0
Paimenportti	1,2	0,1	0,1	0,0
Munsaari	1,0	0,0	0,0	0,0
Mussalon etukylän infra	0,9	0,2	0,2	0,0
Karhulan keskustan alue	0,5	1,5	1,7	-0,2
Katutyöt vesih. saneerauksissa	0,4	0,0	0,0	0,0
Sillat	0,0	0,5	0,5	0,0
Muut kohteet yhteensä	1,5	1,5	2,0	-0,6
	10,0	7,2	16,5	-9,3

Rakennukset	2023	2024	MTA 2024	Poikkeama
AT Areena (rakennukset)	1,6	2,1	1,7	0,4
Karhulan alakoulu (rakennukset)	11,5	7,9	7,9	0,0
Karhulan Koulukeskus	-0,4	1,8	0,0	1,8
Muut kohteet yhteensä	0,3	0,3	0,4	-0,1
	13,0	12,1	10,0	2,1

Talousarvioon 2024 oli varattuna koneiden ja kaluston uusimiseen 2,0 milj. euroa. Tilikaudella haettiin lisätalousarviota konekeskuksen kaluston uusimiseen 0,15 milj. euroa vuoden 2023 hankintavaikeuksien johdosta. Tilikauden kalustohankintoihin sisältyy Karhulan alakoulun kalustehankintoja 1,4 milj. euroa, Konekeskuksen konehankintoja 0,4 milj. euroa sekä kirjastoauton investointimenoja 0,15 milj. euroa.

Kaupungin investointihankkeiden toteutuminen taseryhmittäin

KOTKAN KAUPUNKI	TP 2024	MTA 204	TA 2024	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poikkeama	Ennuste 2024
INVESTOINNIT						
Rahoitusosuus	1 669 831	625 000	625 000	1 044 831		1 345 000
Investointitulot	1 669 831	625 000	625 000	1 044 831		1 345 000
Investointikulut	- 27 731 895	- 34 720 000	- 26 420 000	6 988 105	- 8 300 000	- 27 440 000
Tuotot investoinneille	23 248			23 248		
Investointimenot yht.	- 27 708 647	- 34 720 000	- 26 420 000	7 011 353	- 8 300 000	- 27 440 000
Kaikki NETTO yhteensä	- 26 038 816	- 34 095 000	- 25 795 000	8 056 184	- 8 300 000	- 26 095 000
**Aineettomat hyödykkeet						
Rahoitusosuus	33 258			33 258		
Investointitulot	33 258			33 258		
Investointikulut	- 46 058	- 355 000	- 355 000	308 942	-	355 000
Investointimenot yht.	- 46 058	- 355 000	- 355 000	308 942	-	355 000
Kaikki NETTO yhteensä	- 12 800	- 355 000	- 355 000	342 200	-	355 000
**Maa- ja vesialueet						
Investointikulut	- 1 171 916	- 1 500 000	- 1 500 000	328 084	-	1 500 000
Investointimenot yht.	- 1 171 916	- 1 500 000	- 1 500 000	328 084	-	1 500 000
Kaikki NETTO yhteensä	- 1 171 916	- 1 500 000	- 1 500 000	328 084	-	1 500 000
**Rakennukset						
Rahoitusosuus	150 000	600 000	600 000	- 450 000		200 000
Investointitulot	150 000	600 000	600 000	- 450 000		200 000
Investointikulut	- 12 400 601	- 10 570 000	- 11 120 000	- 1 830 601	550 000	- 11 120 000
Investointimenot yht.	- 12 400 601	- 10 570 000	- 11 120 000	- 1 830 601	550 000	- 11 120 000
Kaikki NETTO yhteensä	- 12 250 601	- 9 970 000	- 10 520 000	- 2 280 601	550 000	- 10 920 000
**Rakennukset, perusparannus						
Investointikulut	- 3 345 704	- 3 550 000	- 3 000 000	204 296	- 550 000	- 3 000 000
Tuotot investoinneille	10 000			10 000		
Investointimenot yht.	- 3 335 704	- 3 550 000	- 3 000 000	214 296	- 550 000	- 3 000 000
Kaikki NETTO yhteensä	- 3 335 704	- 3 550 000	- 3 000 000	214 296	- 550 000	- 3 000 000
**Kiinteät rakenteet ja laitteet						
Rahoitusosuus	1 486 573			1 486 573		1 120 000
Investointitulot	1 486 573			1 486 573		1 120 000
Investointikulut	- 8 728 787	- 16 535 000	- 8 385 000	7 806 213	- 8 150 000	- 9 255 000
Tuotot investoinneille	2 500			2 500		
Investointimenot yht.	- 8 726 287	- 16 535 000	- 8 385 000	7 808 713	- 8 150 000	- 9 255 000
Kaikki NETTO yhteensä	- 7 239 714	- 16 535 000	- 8 385 000	9 295 286	- 8 150 000	- 8 135 000
**Koneet ja kalusto						
Rahoitusosuus		25 000	25 000	- 25 000		25 000
Investointitulot		25 000	25 000	- 25 000		25 000
Investointikulut	- 2 012 520	- 2 180 000	- 2 030 000	167 480	- 150 000	- 2 180 000
Tuotot investoinneille	10 748			10 748		
Investointimenot yht.	- 2 001 773	- 2 180 000	- 2 030 000	178 227	- 150 000	- 2 180 000
Kaikki NETTO yhteensä	- 2 001 773	- 2 155 000	- 2 005 000	153 227	- 150 000	- 2 155 000
**Muut aineelliset hyödykkeet						
Investointikulut	- 26 309	- 30 000	- 30 000	3 691	-	30 000
Investointimenot yht.	- 26 309	- 30 000	- 30 000	3 691	-	30 000
Kaikki NETTO yhteensä	- 26 309	- 30 000	- 30 000	3 691	-	30 000

Investointien toteutuminen lautakunnittain

KAUPUNGINHALLITUKSEN ALAINEN TOIMINTA	Toteuma 2021-2023)	TP 2024	MTA 204	TA 2024	MTA - TP poikkeama	MTA - TA- poik- keama	Ennuste 2024
Investointitulot		33 258			33 258		
Investointimenot yht.	-	72 367	-	345 000	-	345 000	272 633
Kaikki NETTO yhteensä	-	39 109	-	345 000	-	345 000	305 891
**Aineettomat hyödykkeet							
Rahoitusosuus		33 258			33 258		
Investointitulot		33 258			33 258		
Investointimenot yht.	-	46 058	-	315 000	-	315 000	268 942
Kaikki NETTO yhteensä	-	12 800	-	315 000	-	315 000	302 200
601203 Asiakirjahallintojärjestelmän kehittäminen							
Investointimenot yht.	-	1 300	-	60 000	-	60 000	58 700
Kaikki NETTO yhteensä	-	1 300	-	60 000	-	60 000	58 700
601204 Sähköisen arkiston hankinta							
Investointimenot yht.			-	40 000	-	40 000	40 000
Kaikki NETTO yhteensä			-	40 000	-	40 000	40 000
601207 Talous- ja HR-järjestelmien kehittäminen							
Investointimenot yht.			-	100 000	-	100 000	100 000
Kaikki NETTO yhteensä			-	100 000	-	100 000	100 000
601210 Sähköisten palveluiden kehittäminen, digituki							
Investointimenot yht.			-	40 000	-	40 000	40 000
Kaikki NETTO yhteensä			-	40 000	-	40 000	40 000
601211 Intranetin kehittäminen							
Investointimenot yht.			-	20 000	-	20 000	20 000
Kaikki NETTO yhteensä			-	20 000	-	20 000	20 000
601220 ICT investoinnit (budjettikohde)							
Investointimenot yht.			-	30 000	-	30 000	30 000
Kaikki NETTO yhteensä			-	30 000	-	30 000	30 000
601227 Te-uudistus integraatiot							
Investointitulot		33 258			33 258		
Investointimenot yht.	-	33 258	-	25 000	-	25 000	8 258
Kaikki NETTO yhteensä	-		-	25 000	-	25 000	25 000
601234 Facta, Uusi Väestö							
Investointimenot yht.	-	11 500			-	11 500	
Kaikki NETTO yhteensä	-	11 500			-	11 500	
**Muut aineelliset hyödykkeet							
Investointimenot yht.	-	26 309	-	30 000	-	30 000	3 691
Kaikki NETTO yhteensä	-	26 309	-	30 000	-	30 000	3 691
655638 Tiutisen sotamuistomerkki							
Investointimenot yht.	-	26 309	-	30 000	-	30 000	3 691
Kaikki NETTO yhteensä	-	26 309	-	30 000	-	30 000	3 691

*) vain jatkuvista hankkeista

HYVINVOINTILAUTAKUNTA	Toteuma 2021-2023 (*)	TP 2024		MTA 204	TA 2024	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poik- keama	Ennuste 2024
Investointitulot		30 000		25 000	25 000	5 000		25 000
Tuotot investoinneille		10 748				10 748		
Investointimenot yht.	-	460 481	-	510 000	510 000	49 519	-	510 000
Kaikki NETTO yhteensä	-	430 481	-	485 000	485 000	54 519	-	485 000
**Kiinteät rakenteet ja laitteet								
Investointitulot		30 000				30 000		
Investointimenot yht.	-	251 351	-	250 000	250 000	1 351	-	250 000
Kaikki NETTO yhteensä	-	221 351	-	250 000	250 000	28 649	-	250 000
653034 Lähiliikuntarakentaminen								
Investointimenot yht.			-	150 000	150 000	150 000	-	150 000
Kaikki NETTO yhteensä			-	150 000	150 000	150 000	-	150 000
655792 Kotkansaaren kuntoportaat								
Investointimenot yht.	-	13 924				13 924		
Kaikki NETTO yhteensä	-	13 924				13 924		
655236 Katajaisten kentän uusiminen								
Investointimenot yht.	-	32 821	-	100 000	100 000	67 179	-	100 000
Kaikki NETTO yhteensä	-	32 821	-	100 000	100 000	67 179	-	100 000
655721 Ulkoliikuntavälineet								
Investointimenot yht.	-	44 471				44 471		
Kaikki NETTO yhteensä	-	44 471				44 471		
655722 Kyminkartanon lähiliikuntarakentaminen								
Investointitulot		30 000				30 000		
Investointimenot yht.	-	160 135				160 135		
Kaikki NETTO yhteensä	-	130 135				130 135		
**Koneet ja kalusto								
Investointitulot				25 000	25 000	25 000		25 000
Tuotot investoinneille		10 748				10 748		
Investointimenot yht.	-	209 130	-	260 000	260 000	50 870	-	260 000
Kaikki NETTO yhteensä	-	209 130	-	235 000	235 000	25 870	-	235 000
655257 Kirjastoauto								
Investointimenot yht.	-	155 017	-	150 000	150 000	5 017	-	150 000
Kaikki NETTO yhteensä	-	155 017	-	150 000	150 000	5 017	-	150 000
655261 Merivartiomuseon näyttelyn päivittäminen								
Investointimenot yht.	-	28 538	-	60 000	60 000	31 462	-	60 000
Kaikki NETTO yhteensä	-	28 538	-	60 000	60 000	31 462	-	60 000
655262 Museon asiakaspalvelutilojen kalusteet								
Investointitulot				25 000	25 000	25 000		25 000
Investointikulut	-	24 192	-	50 000	50 000	25 808	-	50 000
Tuotot investoinneille		10 748				10 748		
Investointimenot yht.	-	13 445	-	50 000	50 000	36 555	-	50 000
Kaikki NETTO yhteensä	-	13 445	-	25 000	25 000	11 555	-	25 000
655476 Lajittelevan palautusautomaatin laajennus								
Investointimenot yht.	-	80				80		
Kaikki NETTO yhteensä	-	80				80		
655870 MVM simulaattori ja TV								
Investointimenot yht.	-	12 050				12 050		
Kaikki NETTO yhteensä	-	12 050				12 050		

*) vain jatkuvista hankkeista

KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA	Toteuma 2021-2023 *)	TP 2024	MTA 204	TA 2024	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poik- keama	Ennuste 2024
Investointimenot yht.		- 1 371 994	- 1 520 000	- 1 520 000	148 006		- 1 520 000
Kaikki NETTO yhteensä		- 1 371 994	- 1 520 000	- 1 520 000	148 006		- 1 520 000
**Aineettomat hyödykkeet							
Investointikulut			- 20 000	- 20 000	20 000		- 20 000
Investointimenot yht.			- 20 000	- 20 000	20 000		- 20 000
Kaikki NETTO yhteensä			- 20 000	- 20 000	20 000		- 20 000
601215 Varhaiskasvatuksen pedagogiset ohjelmistot							
Investointimenot yht.	19 230		- 20 000	- 20 000	20 000		- 20 000
Kaikki NETTO yhteensä			- 20 000	- 20 000	20 000		- 20 000
**Koneet ja kalusto							
Investointimenot yht.		- 1 371 994	- 1 500 000	- 1 500 000	128 006		- 1 500 000
Kaikki NETTO yhteensä		- 1 371 994	- 1 500 000	- 1 500 000	128 006		- 1 500 000
655032 Karhulan alakoulun kalusteet							
Investointimenot yht.	17 525	- 1 050 335	- 1 500 000	- 1 500 000	449 665		- 1 500 000
Kaikki NETTO yhteensä		- 1 050 335	- 1 500 000	- 1 500 000	449 665		- 1 500 000
655743 Karhulan alakoulun kalusteet tekninen työ							
Investointimenot yht.		- 71 566			- 71 566		
Kaikki NETTO yhteensä		- 71 566			- 71 566		
655744 Karhulan alakoulu AV-tekniikka ja laitteet							
Investointimenot yht.		- 194 273			- 194 273		
Kaikki NETTO yhteensä		- 194 273			- 194 273		
655624 Karhulan alakoulun kalusteet esiopetus							
Investointimenot yht.		- 55 820			- 55 820		
Kaikki NETTO yhteensä		- 55 820			- 55 820		

*) vain jatkuvista hankkeista

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	Toteuma 2021- 2023 *)	TP 2024	MTA 204	TA 2024	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poik- keama	Ennuste 2024
Investointimenot yht.			- 20 000	- 20 000	20 000		- 20 000
Kaikki NETTO yhteensä			- 20 000	- 20 000	20 000		- 20 000
**Aineettomat hyödykkeet							
Investointimenot yht.			- 20 000	- 20 000	20 000		- 20 000
Kaikki NETTO yhteensä			- 20 000	- 20 000	20 000		- 20 000
601228 Maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksen ohjelmistoinfra							
Investointimenot yht.			- 20 000	- 20 000	20 000		- 20 000
Kaikki NETTO yhteensä			- 20 000	- 20 000	20 000		- 20 000

*) vain jatkuvista hankkeista

KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA	Toteuma 2021-2023 *)	TP 2024	MTA 204	TA 2024	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poikkeama	Ennuste 2024
Investointitulot		1 606 573	600 000	600 000	1 006 573		1 320 000
Investointikulut		- 25 816 305	-32 325 000	-24 025 000	6 508 695	- 8 300 000	-25 045 000
Tuotot investoinneille		12 500			12 500		
Investointimenot yht.		- 25 803 805	-32 325 000	-24 025 000	6 521 195	- 8 300 000	-25 045 000
Kaikki NETTO yhteensä		- 24 197 233	-31 725 000	-23 425 000	7 527 767	- 8 300 000	-23 725 000
**Maa- ja vesialueet							
Investointimenot yht.		- 1 171 916	- 1 500 000	- 1 500 000	328 084		- 1 500 000
Kaikki NETTO yhteensä		- 1 171 916	- 1 500 000	- 1 500 000	328 084		-1 500 000
651371 Maaomaisuus- ja kiinteistöhankinnat							
Investointimenot yht.	- 1 192 330	- 1 116 499	- 1 500 000	- 1 500 000	383 501		- 1 500 000
Kaikki NETTO yhteensä		- 1 116 499	- 1 500 000	- 1 500 000	383 501		- 1 500 000
655326 Keltakallion tonttihankinnat, alue 2							
Investointimenot yht.	- 1 335 750	- 53 957			- 53 957		
Kaikki NETTO yhteensä		- 53 957			- 53 957		
655393 Keltakallion puusto, alue 2							
Investointimenot yht.	- 415 859	- 1 460			- 1 460		
Kaikki NETTO yhteensä		- 1 460			- 1 460		
**Rakennukset							
Investointitulot		150 000	600 000	600 000	- 450 000		200 000
Investointimenot yht.		- 12 400 601	- 10 570 000	- 11 120 000	- 1 830 601	550 000	-11 120 000
Kaikki NETTO yhteensä		- 12 250 601	- 9 970 000	- 10 520 000	- 2 280 601	550 000	-10 920 000
654413 Maretarium							
Investointimenot yht.	- 63 137	- 10 030			- 10 030		
Kaikki NETTO yhteensä		- 10 030			- 10 030		
654431 Langinkosken koulu							
Investointimenot yht.	- 54 480	- 32 800			- 32 800		
Kaikki NETTO yhteensä		- 32 800			- 32 800		
654765 Edellisten vuosien keskeneräiset talokohteet							
Investointimenot yht.			- 100 000	- 100 000	100 000		- 100 000
Kaikki NETTO yhteensä			- 100 000	- 100 000	100 000		- 100 000
654767 Rak. energiatehokkuusinvestoinnit							
Investointimenot yht.			- 100 000	- 100 000	100 000		- 100 000
Kaikki NETTO yhteensä			- 100 000	- 100 000	100 000		- 100 000
655801 Kotkantie 2, Metalliverstas valaisinuudistus							
Investointimenot yht.		- 4 716			- 4 716		
Kaikki NETTO yhteensä		- 4 716			- 4 716		
655802 Kiinteistöjen energiansäästö- ja olosuhdeseuranta							
Investointimenot yht.		- 20 452			- 20 452		
Kaikki NETTO yhteensä		- 20 452			- 20 452		
655025 Karhulan koulukeskus							
Investointimenot yht.		- 1 814 058			- 1 814 058		
Kaikki NETTO yhteensä		- 1 814 058			- 1 814 058		
655026 Karhulan alakoulu, perusopetus							
Investointitulot	600 000	150 000	200 000	200 000	- 50 000		200 000
Investointimenot yht.	- 13 965 419	- 7 426 601	- 8 100 000	- 8 250 000	673 399	150 000	- 8 250 000
Kaikki NETTO yhteensä		- 7 276 601	- 7 900 000	- 8 050 000	623 399	150 000	- 8 050 000
655493 Karhulan alakoulu, esiopetus							
Investointimenot yht.	- 975 883	- 563 541			- 563 541		
Kaikki NETTO yhteensä		- 563 541			- 563 541		
655494 Karhulan alakoulu, aamu- ja ip-toiminta							
Investointimenot yht.	- 136 092	- 80 506			- 80 506		

Kaikki NETTO yhteensä	- 80 506	-	80 506				
655036 Pihkoon koulu, koulu- ja päiväkotiverkko							
Investointimenot yht.	- 5 933 574	- 6 941	-	6 941			
Kaikki NETTO yhteensä	- 6 941	-	6 941				
655267 AT Areena: aurinkokatsomo							
Investointitulot		400 000	400 000	-	400 000		
Investointimenot yht.	- 1 674 297	- 2 101 533	- 2 120 000	- 2 170 000	18 467	50 000	- 2 170 000
Kaikki NETTO yhteensä	- 2 101 533	- 1 720 000	- 1 770 000	-	381 533	50 000	- 2 170 000
655268 Karhulan uusi päiväkot							
Investointimenot yht.	- 25 018	- 133 875	- 150 000	- 500 000	16 125	350 000	- 500 000
Kaikki NETTO yhteensä	- 133 875	- 150 000	- 500 000		16 125	350 000	- 500 000
655679 Kaupungintalo tilamuutokset							
Investointimenot yht.	- 87 969	- 135 192			- 135 192		
Kaikki NETTO yhteensä	- 135 192				- 135 192		
655829 Karhulan uimahalli, poistoilmalämpöpumppu							
Investointimenot yht.		- 31 564			- 31 564		
Kaikki NETTO yhteensä		- 31 564			- 31 564		
655761 Jäähalli, lämmönvaihtimen uusinta							
Investointimenot yht.		- 38 791			- 38 791		
Kaikki NETTO yhteensä		- 38 791			- 38 791		
**Rakennukset, perusparannus							
Investointikulut	- 3 345 704	- 3 550 000	- 3 000 000		204 296	- 550 000	- 3 000 000
Tuotot investoinneille	10 000				10 000		
Investointimenot yht.	- 3 335 704	- 3 550 000	- 3 000 000		214 296	- 550 000	- 3 000 000
Kaikki NETTO yhteensä	- 3 335 704	- 3 550 000	- 3 000 000		214 296	- 550 000	- 3 000 000
654969 Perusparannus muut rakennukset							
Investointimenot yht.		- 1 250 000	- 600 000		1 250 000	- 650 000	- 600 000
Kaikki NETTO yhteensä		- 1 250 000	- 600 000		1 250 000	- 650 000	- 600 000
654970 Perusparannus opetus- ja kulttuurirakennukset							
Investointimenot yht.		- 1 050 000	- 1 400 000		1 050 000	350 000	- 1 400 000
Kaikki NETTO yhteensä		- 1 050 000	- 1 400 000		1 050 000	350 000	- 1 400 000
655731 Malmingin päiväkot, peruskorjaus							
Investointimenot yht.	- 240 279				- 240 279		
Kaikki NETTO yhteensä	- 240 279				- 240 279		
655753 Mussalon koulu, esiopetus, sisäilmakorjaukset							
Investointimenot yht.	- 31 658				- 31 658		
Kaikki NETTO yhteensä	- 31 658				- 31 658		
655782 Rauhalan puupäiväkot, liittymämuutokset							
Investointimenot yht.	- 69 485				- 69 485		
Kaikki NETTO yhteensä	- 69 485				- 69 485		
655742 Keskuskoulu purunpoistojärjestelmä							
Investointimenot yht.	- 45 971				- 45 971		
Kaikki NETTO yhteensä	- 45 971				- 45 971		
655717 Haukkavuoren koulu, muutos ja laajennus							
Investointimenot yht.	- 426 465				- 426 465		
Kaikki NETTO yhteensä	- 426 465				- 426 465		
655718 Mussalokoti, ulkoseinä ja vesikatto osakorj.							
Investointimenot yht.	- 31 639				- 31 639		
Kaikki NETTO yhteensä	- 31 639				- 31 639		
655719 Velhon päiväkot, korjaukset							
Investointimenot yht.	- 55 367				- 55 367		
Kaikki NETTO yhteensä	- 55 367				- 55 367		
655752 Kanervan päiväkot, sisäilmakorjaukset							
Investointimenot yht.	- 103 918				- 103 918		
Kaikki NETTO yhteensä	- 103 918				- 103 918		

655613 Karhulan uimahalli ositt. peruskorjaus v.2023							
Investointimenot yht.	- 64 230	- 1 246 019	- 1 250 000	- 1 000 000	3 981	- 250 000	- 1 000 000
Kaikki NETTO yhteensä		- 1 246 019	- 1 250 000	- 1 000 000	3 981	- 250 000	- 1 000 000
655640 Karhuvuorikoti, paloilmoinjärjestelmän uusiminen							
Investointimenot yht.		- 49 125			- 49 125		
Kaikki NETTO yhteensä		- 49 125			- 49 125		
655710 Kirkkokatu 13, puistotoimen sos.tilakorjaus							
Investointimenot yht.		- 91 124			- 91 124		
Kaikki NETTO yhteensä		- 91 124			- 91 124		
655712 Karhulan liikuntahalli, uudet väliverhot							
Investointimenot yht.		- 50 916			- 50 916		
Kaikki NETTO yhteensä		- 50 916			- 50 916		
655713 Kotkantie 2, materiaalikeskuksen korjaus							
Investointimenot yht.		- 134 441			- 134 441		
Kaikki NETTO yhteensä		- 134 441			- 134 441		
655714 Kotkan uimala, korjaukset							
Investointimenot yht.		- 32 382			- 32 382		
Kaikki NETTO yhteensä		- 32 382			- 32 382		
655715 Yhteisöotalo Messi, A-talo, korjaukset, vaihe 3							
Investointimenot yht.		- 50 642			- 50 642		
Kaikki NETTO yhteensä		- 50 642			- 50 642		
655716 Kotkantie 3, korjaukset (kivirakennus)							
Investointimenot yht.		- 133 597			- 133 597		
Kaikki NETTO yhteensä		- 133 597			- 133 597		
655740 Rahatoimisto, korjaukset							
Investointikulut		- 433 284			- 433 284		
Tuotot investoinneille	10 000				10 000		
Investointimenot yht.		- 423 284			- 423 284		
Kaikki NETTO yhteensä		- 423 284			- 423 284		
655786 Kaupungintalo teknisten palveluiden tilat							
Investointimenot yht.		- 119 393			- 119 393		
Kaikki NETTO yhteensä		- 119 393			- 119 393		
**Kiinteät rakenteet ja laitteet							
Investointitulot		1 456 573			1 456 573		1 120 000
Investointikulut		- 8 477 436	- 16 285 000	- 8 135 000	7 807 564	- 8 150 000	- 9 005 000
Tuotot investoinneille	2 500				2 500		
Investointimenot yht.		- 8 474 936	- 16 285 000	- 8 135 000	7 810 064	- 8 150 000	- 9 005 000
Kaikki NETTO yhteensä		- 7 018 363	- 16 285 000	- 8 135 000	9 266 637	- 8 150 000	- 7 885 000
655276 Jokirannantien rakentaminen							
Investointimenot yht.				- 100 000		100 000	- 100 000
Kaikki NETTO yhteensä				- 100 000		100 000	- 100 000
651292 Katuvalot							
Investointimenot yht.			- 140 000	- 100 000	140 000	- 40 000	- 100 000
Kaikki NETTO yhteensä			- 140 000	- 100 000	140 000	- 40 000	- 100 000
654134 Katutyöt vesihuollon saneer. yhteydessä							
Investointimenot yht.			- 420 000	- 300 000	420 000	- 120 000	- 300 000
Kaikki NETTO yhteensä			- 420 000	- 300 000	420 000	- 120 000	- 300 000
655594 Jäkälä-, Pursu- ja Suotien katutyöt							
Investointimenot yht.	- 109 077	- 225 608			- 225 608		
Kaikki NETTO yhteensä		- 225 608			- 225 608		
655621 Jäkälä-, Pursu- ja Suotien katuvalot							
Investointimenot yht.	- 104 000	- 31 683			- 31 683		
Kaikki NETTO yhteensä		- 31 683			- 31 683		
655622 Lankilan katusaneeraukset vaihe 1							

Investointimenot yht.	- 51 666	- 64 714	-	-	64 714				
Kaikki NETTO yhteensä		- 64 714	-	-	64 714				
654293 Mussalon sataman teollisuusaluetyöt, täy									
Investointimenot yht.	5 155	59 469			59 469				
Kaikki NETTO yhteensä		59 469			59 469				
654787 Viherympäristön uudisrakentaminen ja perusrannuskohteet (B									
Investointimenot yht.			- 150 000	- 150 000	150 000		- 150 000		
Kaikki NETTO yhteensä			- 150 000	- 150 000	150 000		- 150 000		
654425 Edellisen vuoden keskeneräiset infrakohteet									
Investointimenot yht.			- 260 000	- 200 000	260 000	- 60 000	- 200 000		
Kaikki NETTO yhteensä			- 260 000	- 200 000	260 000	- 60 000	- 200 000		
654915 Kantasataman infra, tapahtumatori, leikk									
Investointimenot yht.	- 215 305	- 552 037	- 735 000	- 600 000	182 963	- 135 000	- 600 000		
Kaikki NETTO yhteensä		- 552 037	- 735 000	- 600 000	182 963	- 135 000	- 600 000		
654918 Paimenportin seisakkeen kulkuyhteyden yl									
Investointimenot yht.	- 16 917	- 101 426	- 130 000	- 180 000	28 574	50 000	- 180 000		
Kaikki NETTO yhteensä		- 101 426	- 130 000	- 180 000	28 574	50 000	- 180 000		
654924 Keskuskadun jatke, kääntö Satamakadulle									
Investointimenot yht.	- 35 102	- 345 874	- 350 000	- 160 000	4 126	- 190 000	- 560 000		
Kaikki NETTO yhteensä		- 345 874	- 350 000	- 160 000	4 126	- 190 000	- 560 000		
654927 Linja-autoterminaalien ja keskustan pysäk									
Investointimenot yht.	- 47 806	- 615 594	- 620 000	- 600 000	4 406	- 20 000	- 420 000		
Kaikki NETTO yhteensä		- 615 594	- 620 000	- 600 000	4 406	- 20 000	- 420 000		
655429 Sunilan kuntosatama									
Investointimenot yht.	- 170 318	- 5 975			- 5 975				
Kaikki NETTO yhteensä		- 5 975			- 5 975				
655430 Sunilan kuntosataman liikuntavälineet									
Investointimenot yht.	- 36 161	- 2 170			- 2 170				
Kaikki NETTO yhteensä		- 2 170			- 2 170				
655745 Keltakallion teollisuusalueen hulevesien hallinta									
Investointitulot		6 206			6 206		315 000		
Investointimenot yht.		- 3 983	- 450 000		446 017	- 450 000	- 450 000		
Kaikki NETTO yhteensä		2 224	- 450 000		452 224	- 450 000	- 135 000		
655746 Keltakallion itäpuolen hulevesien hallinta									
Investointimenot yht.		- 18 208			- 18 208				
Kaikki NETTO yhteensä		- 18 208			- 18 208				
655800 Keltakallion tien jatkeen katuvalaistukset									
Investointimenot yht.		- 75 000			- 75 000				
Kaikki NETTO yhteensä		- 75 000			- 75 000				
655618 Tornatorin- ja Salakuljettajantien viimeistely									
Investointimenot yht.	- 65 327	- 204 510			- 204 510				
Kaikki NETTO yhteensä		- 204 510			- 204 510				
655785 Kymenlaaksonkadun kuivatusmuutokset									
Investointimenot yht.		- 81 613			- 81 613				
Kaikki NETTO yhteensä		- 81 613			- 81 613				
655793 Isopuiston altaan ympäristö, kalusteet									
Investointimenot yht.		- 2 501			- 2 501				
Kaikki NETTO yhteensä		- 2 501			- 2 501				
655043 Kantasataman infra, pysäköinti kattamaton									
Investointimenot yht.	- 432 064	- 4 010			- 4 010				
Kaikki NETTO yhteensä		- 4 010			- 4 010				
655052 Mussalon Etukylän infran rakentaminen									
Investointimenot yht.	- 894 392	- 150 598	- 175 000	- 100 000	24 402	- 75 000	- 100 000		
Kaikki NETTO yhteensä		- 150 598	- 175 000	- 100 000	24 402	- 75 000	- 100 000		

655053 Keltakalliontien jatke									
Investointitulot	-	165 276	1 450 367				1 450 367		805 000
Investointimenot yht.			- 2 079 107	- 4 000 000	- 2 000 000		1 920 893	- 2 000 000	- 2 300 000
Kaikki NETTO yhteensä			- 628 741	- 4 000 000	- 2 000 000		3 371 259	- 2 000 000	- 1 495 000
655055 Siltojen peruskorjaukset, Kyminsuun rs									
Investointimenot yht.	-	778 645	- 42 370	- 41 000			- 1 370	- 41 000	
Kaikki NETTO yhteensä			- 42 370	- 41 000			- 1 370	- 41 000	
655056 Siltojen peruskorjaukset, Kivisalmen silta									
Investointimenot yht.	-	22 618	- 188 093	- 190 000	- 90 000		1 907	- 100 000	- 90 000
Kaikki NETTO yhteensä			- 188 093	- 190 000	- 90 000		1 907	- 100 000	- 90 000
655059 Munsaa ri 2. vaihe 1/2 saaresta, kadut									
Investointimenot yht.			- 5 863	- 30 000	- 30 000		24 137		- 30 000
Kaikki NETTO yhteensä			- 5 863	- 30 000	- 30 000		24 137		- 30 000
655245 Katujen liikenneturvallisuuskohteet									
Investointimenot yht.	-	90 262	- 51 699	- 55 000			3 301	- 55 000	
Kaikki NETTO yhteensä			- 51 699	- 55 000			3 301	- 55 000	
655469 Karhulan tori ja keskustan liikennealueet									
Investointimenot yht.	-	104 390	- 1 297 027	- 1 400 000	- 2 000 000		102 973	600 000	- 1 400 000
Kaikki NETTO yhteensä			- 1 297 027	- 1 400 000	- 2 000 000		102 973	600 000	- 1 400 000
655227 Keltakallion teollisuusalue									
Investointimenot yht.	-	3 233 056	125 344	- 4 150 000	- 150 000		4 275 344	- 4 000 000	- 150 000
Kaikki NETTO yhteensä			125 344	- 4 150 000	- 150 000		4 275 344	- 4 000 000	- 150 000
655465 Pernoon riippusilta									
Investointimenot yht.	-	33 533	- 25 851	- 30 000	- 30 000		4 149		- 30 000
Kaikki NETTO yhteensä			- 25 851	- 30 000	- 30 000		4 149		- 30 000
655243 Karhulan alakoulun liikenneinfra									
Investointikulut	-	488 638	- 462 961	- 460 000	- 500 000		2 961	40 000	- 500 000
Tuotot investoinneille			2 500				2 500		
Investointimenot yht.			- 460 461	- 460 000	- 500 000		461	40 000	- 500 000
Kaikki NETTO yhteensä			- 460 461	- 460 000	- 500 000		461	40 000	- 500 000
655248 Venesatamat									
Investointimenot yht.	-	210 143	- 67 647	- 100 000	- 100 000		32 353		- 100 000
Kaikki NETTO yhteensä			- 67 647	- 100 000	- 100 000		32 353		- 100 000
655269 Sutelan liityntäliikenneaseman kehittäminen									
Investointimenot yht.	-	88 168	- 18 049	- 20 000			1 951	- 20 000	
Kaikki NETTO yhteensä			- 18 049	- 20 000			1 951	- 20 000	
655392 Keltakallion yleiskulut, omat									
Investointimenot yht.	-	3 352	- 7 295				- 7 295		
Kaikki NETTO yhteensä			- 7 295				- 7 295		
655406 Mussalon Etukylän infra, katuvalaistus									
Investointimenot yht.	-	50 583	- 620				- 620		
Kaikki NETTO yhteensä			- 620				- 620		
655455 Erikoispuistojen peruskorjaus									
Investointimenot yht.	-	17 242	- 14 401				- 14 401		
Kaikki NETTO yhteensä			- 14 401				- 14 401		
655462 Mussalon Suuret riityt,perusparannus									
Investointimenot yht.	-	43 991	- 30 233				- 30 233		
Kaikki NETTO yhteensä			- 30 233				- 30 233		
655468 Karhulan katuvalot ja liikennevalot									
Investointimenot yht.			- 173 951	- 275 000	- 500 000		101 049	225 000	- 500 000
Kaikki NETTO yhteensä			- 173 951	- 275 000	- 500 000		101 049	225 000	- 500 000
655471 Kukkalahden kulkuyhteys, nostoramppi, nostolaituri									
Investointimenot yht.	-	48 294	- 101 799	- 105 000			3 201	- 105 000	
Kaikki NETTO yhteensä			- 101 799	- 105 000			3 201	- 105 000	

655659	Kuivan maan matonpesupaikka												
Investointimenot yht.	-	38 038	-	45 000	-	45 000	6 962		-	45 000			
Kaikki NETTO yhteensä	-	38 038	-	45 000	-	45 000	6 962		-	45 000			
655741	Kumparepuisto												
Investointimenot yht.	-	18 620					-	18 620					
Kaikki NETTO yhteensä	-	18 620					-	18 620					
655747	Tampsa uimaranta, esteetön												
Investointimenot yht.	-	25 079					-	5 079					
Kaikki NETTO yhteensä	-	25 079					-	25 079					
655748	Isopuisto altaan ympäristö												
Investointimenot yht.	-	22 813					-	2 813					
Kaikki NETTO yhteensä	-	22 813					-	22 813					
655751	Kumparepuiston välineet												
Investointimenot yht.	-	8 392					-	8 392					
Kaikki NETTO yhteensä	-	8 392					-	8 392					
655483	Pysäköinninohjauslaitteet												
Investointimenot yht.	-	87 592	-	18 678			-	18 678					
Kaikki NETTO yhteensä	-		-	18 678			-	18 678					
655612	Hanskinmaan meren täyttö												
Investointimenot yht.	-	56 040	-	27 023	-	40 000	-	50 000	12 977	10 000	-	50 000	
Kaikki NETTO yhteensä	-		-	27 023	-	40 000	-	50 000	12 977	10 000	-	50 000	
655616	Etukylän pohjoinen akk silta												
Investointimenot yht.	-	6 653	-	196 261	-	199 000	-	150 000	2 739	-	49 000	-	150 000
Kaikki NETTO yhteensä	-		-	196 261	-	199 000	-	150 000	2 739	-	49 000	-	150 000
655617	Kantasataman väliaikainen pysäköinti												
Investointimenot yht.	-	267 867	-	58 893			-	58 893					
Kaikki NETTO yhteensä	-		-	58 893			-	58 893					
655620	Jumalniemen katu- ja hulevesijärjestelyt												
Investointimenot yht.	-	4 532	4 532					4 532					
Kaikki NETTO yhteensä			4 532					4 532					
655724	Santavekselintien rakentaminen												
Investointimenot yht.	-	8 846	-	26 223			-	26 223					
Kaikki NETTO yhteensä	-		-	26 223			-	26 223					
655725	Keltakallion hulevesialtaan rakent.												
Investointimenot yht.	-	528	-	4 895			-	4 895					
Kaikki NETTO yhteensä	-		-	4 895			-	4 895					
655726	Keltakallion EV-alueen pysäköinti												
Investointimenot yht.	-	1 196	-	417 424	-	1 700 000		1 282 576	-	1 700 000	-	500 000	
Kaikki NETTO yhteensä	-		-	417 424	-	1 700 000		1 282 576	-	1 700 000	-	500 000	
655727	Keltakallion teoll.al. melu- ja maisemavalli												
Investointimenot yht.	-	1 490	-	12 061			-	12 061					
Kaikki NETTO yhteensä	-		-	12 061			-	12 061					
655728	Keltakallion teoll.al. läntinen esirakentaminen												
Investointimenot yht.	-	1 948	-	137 323			-	137 323					
Kaikki NETTO yhteensä	-		-	137 323			-	137 323					
655755	Kantasatama infra, tapahtumatori valaistus												
Investointimenot yht.	-		-	181 679			-	181 679					
Kaikki NETTO yhteensä	-		-	181 679			-	181 679					
655756	Paimenportin seisakkeen kulkuyhteyden valaistus												
Investointimenot yht.	-		-	24 490			-	24 490					
Kaikki NETTO yhteensä	-		-	24 490			-	24 490					
655757	Keskuskadun valaistus												
Investointimenot yht.	-		-	34 613			-	34 613					
Kaikki NETTO yhteensä	-		-	34 613			-	34 613					
655758	Kirkkokadun valaistus												

Investointimenot yht.	-	255			-	255		
Kaikki NETTO yhteensä	-	255			-	255		
655759 Kirkkokadun rakentaminen								
Investointimenot yht.	-	82 900			-	82 900		
Kaikki NETTO yhteensä	-	82 900			-	82 900		
655762 Laivurinkatu-Vuorikatu katuvalaistus								
Investointimenot yht.	-	115 498			-	115 498		
Kaikki NETTO yhteensä	-	115 498			-	115 498		
655776 Hanskinmaantien jatke								
Investointimenot yht.	-	1 624	-	15 000		13 376	-	15 000
Kaikki NETTO yhteensä	-	1 624	-	15 000		13 376	-	15 000
655787 Lankilan katusaneeraukset suun.vaihe 2								
Investointimenot yht.	-	16 801			-	16 801		
Kaikki NETTO yhteensä	-	16 801			-	16 801		
655791 Myllymäentien KV-keskus								
Investointimenot yht.	-	3 720			-	3 720		
Kaikki NETTO yhteensä	-	3 720			-	3 720		
655794 Keltakallion länsipuolen hulevesien hallinta								
Investointimenot yht.	-	2 256			-	2 256		
Kaikki NETTO yhteensä	-	2 256			-	2 256		
655804 R1 Liikennevalokojen uusinta								
Investointimenot yht.	-	11 350			-	11 350		
Kaikki NETTO yhteensä	-	11 350			-	11 350		
655871 Melu- ja maisemavalli 1								
Investointimenot yht.	-	127 404			-	127 404		
Kaikki NETTO yhteensä	-	127 404			-	127 404		
**Koneet ja kalusto								
Investointimenot yht.	-	420 649	-	420 000	-	270 000	-	649 - 150 000 - 420 000
Kaikki NETTO yhteensä	-	420 649	-	420 000	-	270 000	-	649 - 150 000 - 420 000
655475 Konekeskuksen kalusto 2023								
Investointimenot yht.	-	270 699	-	270 000	-	270 000	-	699 - 270 000
Kaikki NETTO yhteensä	-	270 699	-	270 000	-	270 000	-	699 - 270 000
655630 Konekeskuksen kalusto								
Investointimenot yht.	-	149 950	-	150 000		50	-	150 000 - 150 000
Kaikki NETTO yhteensä	-	149 950	-	150 000		50	-	150 000 - 150 000

*) vain jatkuvista hankkeista

3.5 Rahoitusosan toteutuminen

KOTKAN KAUPUNKI, t eur	TOTEUMA	TALOUSARVIO	TALOUS- ARVIO MUUTOKSET	MUUTETTU TA- LOUSARVIO	POIKKEAMA + PAREMPI - HUONOMPI
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	18 119	2 895	0	2 895	15 224
Satunnaiset erät, netto	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-871	0	0	0	-871
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-27 709	-26 420	-8 300	-34 720	7 011
Rahoitusosuudet investointeihin	1 670	625	0	625	1 045
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	776	0	0	0	776
TOIMINTA JA INVESTOINNIT, NETTO	-8 015	-22 900	-8 300	-31 200	23 185
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	-2	-10 500	0	-10 500	10 498
Antolainasaamisten vähennykset	0	1 644	0	1 644	-1 644
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	47 780	38 587	8 300	46 887	893
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 077	-6 830	0	-6 830	2 753
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-22 473	0	0	0	-22 473
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-23 786	0	0	0	-23 786
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-10 574	0	0	0	-10 574

Tulorahoitus muodostuu vuosikatteesta ja sen jälkeen mahdollisesti esiintyvistä satunnaisista eristä. Näiden lisäksi huomioidaan tulorahoituksen korjauserät. Tulorahoituksen korjauserät 0,9 milj. eur muodostuivat omaisuuden myyntivoitoista - 0,73 milj. euroa sekä eläkevastuuvarauksen pienentymisestä 0,14 milj. euroa. Muutettu talousarvio ei sisältänyt myyntivoittoja ja -tappioita eikä eläkevastuuvarauksen muutosta.

Käyttöomaisuusinvestoinnit toteutuivat 27,8 milj. euron suuruisina. Investointimenojen muutettu talousarvio oli 34,7 milj. euroa. Investoinneista jäi toteutumatta 7,0 milj. euroa. Investointikohtaiset poikkeamat esitetään kohdassa investointien toteutuminen.

Investointien rahoitusosuuksia toteutui 1,7 milj. euroa. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuotot olivat 0,8 milj. euroa.

Toiminnan ja investointien rahavirta toteutui negatiivisena ollen – 8,0 milj. euroa, kun muutetussa talousarviossa toiminnan ja investointien rahavirran arvioitiin päätävän – 31,2 milj. euroon. Toiminnan ja investointien rahavirran heikkeneminen johtui nettoinvestointimenojen suuruudesta suhteessa tulorahoitukseen.

Vuoden 2024 aikana lyhennettiin pitkäaikaisia lainoja 4,1 milj. euroa Uutta pitkäaikaista lainaa nostettiin 47,8 milj. euroa tilikaudella 2024. Tytäryrityksistä lainaa annettiin seuraaville yhtiöille: Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy ja Kotkan Asunnot Oy.

4 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

4.1 Kunnan tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
<u>Toimintatuotot</u>		
Myyntituotot	8 788 115,12	14 772 161,76
Maksutuotot	3 230 816,06	3 289 204,88
Tuet ja avustukset	5 112 856,02	6 432 551,13
Muut toimintatuotot	32 467 092,49	29 428 215,38
Toimintatuotot	49 598 879,69	53 922 133,15
Valmisteverastojen muutos	0,00	0,00
Valmistus omaan käyttöön	769 348,21	972 950,56
<u>Toimintakulut</u>		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-72 021 277,83	-72 170 732,74
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-15 839 286,74	-16 214 894,66
Muut henkilösivukulut	-1 998 434,86	-2 817 964,65
Palvelujen ostot	-41 835 712,67	-44 161 468,22
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-12 186 961,98	-13 523 485,48
Avustukset	-14 791 611,56	-15 958 918,95
Muut toimintakulut	-10 300 013,22	-11 769 421,51
Toimintakulut	-168 973 298,86	-176 616 886,21
TOIMINTAKATE	-118 605 070,96	-121 721 802,50
Verotulot	133 782 477,58	141 638 243,91
Valtionosuudet	5 070 587,00	22 730 419,00
<u>Rahoitustuotot ja -kulut</u>		
Korkotuotot	4 387 397,03	2 799 911,38
Muut rahoitustuotot	4 518 176,94	4 212 525,38
Korkokulut	-10 992 965,50	-5 141 474,75
Muut rahoituskulut	-41 339,09	-37 801,13
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 128 730,62	1 833 160,88
VUOSIKATE	18 119 263,00	44 480 021,29
<u>Poistot ja arvonalentumiset</u>		
Suunnitelman mukaiset poistot	-15 964 665,21	-15 606 262,23
Omistuksen eliminointierot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	-1 705 678,38	-757 230,18
Poistot ja arvonalentumiset	-17 670 343,59	-16 363 492,41
TILIKAUDEN TULOS	448 919,41	28 116 528,88
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	113 264,41	113 264,40
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	562 183,82	28 229 793,28

TASE		
VASTAAVAA	31.12.2024	31.12.2023
PYSYVÄT VASTAAVAT		
<u>Aineettomat hyödykkeet</u>		
Aineettomat oikeudet	31 250,00	87 014,88
Muut pitkävaikutteiset menot	5 612 344,77	6 228 210,15
Ennakkomaksut	1 300,00	0,00
Aineettomat hyödykkeet	5 644 894,77	6 315 225,03
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>		
Maa- ja vesialueet	111 534 766,19	107 367 031,75
Rakennukset	122 126 312,95	105 237 533,19
Kiinteät rakenteet ja laitteet	43 959 592,48	43 862 951,25
Koneet ja kalusto	3 888 318,74	2 801 047,72
Muut aineelliset hyödykkeet	2 259 156,07	2 232 846,89
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	10 202 711,57	23 474 658,55
Aineelliset hyödykkeet	293 970 858,00	284 976 069,35
<u>Sijoitukset</u>		
Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	176 137 505,81	176 137 505,81
Kuntayhtymäosuudet	13 329 352,62	13 329 352,62
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	3 582 872,93	3 582 872,93
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotukset	6 306 836,52	6 306 836,52
Muut lainasaamiset	5 263 214,10	5 263 214,10
Muut saamiset	752 730,33	750 234,67
Sijoitukset	205 372 512,31	205 370 016,65
PYSYVÄT VASTAAVAT	504 988 265,08	496 661 311,03
<u>TOIMEKSIANTOJEN VARAT</u>		
Lahjoitusrahastojen varat	1 159 407,49	1 291 143,16
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 159 407,49	1 291 143,16
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
<u>Vaihto-omaisuus</u>		
Aineet ja tarvikkeet	559 347,89	558 892,44
Vaihto-omaisuus	559 347,89	558 892,44
Saamiset		
<u>Pitkäaikaiset saamiset</u>		
Lainasaamiset	139 850 366,15	120 603 174,78
Siirtosaamiset	2 685 083,85	5 499 726,51
Pitkäaikaiset saamiset	142 535 450,00	126 102 901,29
<u>Lyhytaikaiset saamiset</u>		
Myyntisaamiset	3 164 606,07	3 611 110,10
Lainasaamiset	2 248 168,64	1 643 889,58
Muut saamiset	5 230 138,53	1 093 134,02
Siirtosaamiset	3 116 631,21	2 970 603,04
Lyhytaikaiset saamiset	13 759 544,45	9 318 736,74

Saamiset	156 294 994,45	135 421 638,03
<u>Rahoitusarvopaperit</u>		
Rahat ja pankkisaamiset	1 892 504,20	12 466 745,70
VAIHTUVAT VASTAAVAT	158 746 846,54	148 447 276,17
VASTAAVAA	664 894 519,11	646 399 730,36
VASTATTAVAA	31.12.2024	31.12.2023
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	262 881 029,80	262 881 029,80
Muut omat rahastot	1 000 000,00	1 000 000,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	44 113 370,59	15 883 577,31
Tilikauden yli-/alijäämä	562 183,82	28 229 793,28
OMA PÄÄOMA	308 556 584,21	307 994 400,39
<u>POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET</u>		
Poistoero	2 379 994,57	2 493 258,98
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	2 379 994,57	2 493 258,98
<u>PAKOLLISET VARAUKSET</u>		
Eläkevaraukset	1 545 300,00	1 684 800,00
PAKOLLISET VARAUKSET	1 545 300,00	1 684 800,00
<u>TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT</u>		
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 054 423,62	1 218 011,25
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 054 423,62	1 218 011,25
<u>VIERAS PÄÄOMA</u>		
<u>Pitkäaikainen vieras pääoma</u>		
Joukkovelkakirjalainat	30 000 000,00	30 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	106 806 974,00	63 364 248,00
Saadut ennakot	1 728,91	4 296,21
Muut velat	76 452,36	51 207,48
Siirtovelat	261 135,00	410 355,00
Pitkäaikainen vieras pääoma	137 146 290,27	93 830 106,69
<u>Lyhytaikainen vieras pääoma</u>		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	154 698 728,92	176 742 884,11
Lainat muilta luotonantajilta	35 594 762,54	35 763 549,20
Saadut ennakot	936 702,96	1 829 239,84
Ostovelat	6 543 363,82	9 690 948,89
Muut velat	3 425 172,89	4 724 262,08
Siirtovelat	13 013 195,31	10 428 268,93
Lyhytaikainen vieras pääoma	214 211 926,44	239 179 153,05
VIERAS PÄÄOMA	351 358 216,71	333 009 259,74
VASTATTAVAA	664 894 519,11	646 399 730,36

RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	18 119 263,00	44 480 021,29
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-871 424,23	-5 787,70
Toiminnan rahavirta	17 247 838,77	44 474 233,59
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-27 708 647,21	-28 317 477,29
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 669 830,82	786 900,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	775 938,64	396 752,50
Investointien rahavirta	-25 262 877,75	-27 133 824,79
Toiminnan ja investointien rahavirta	-8 015 038,98	17 340 408,80
Rahoituksen rahavirta		
<u>Antolainauksen muutokset</u>		
Antolainasaamisten lisäykset	-2 495,66	-155 120,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Antolainauksen muutokset	-2 495,66	-155 120,00
<u>Lainakannan muutokset</u>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	47 780 000,00	30 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 076 958,54	-5 675 826,36
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-22 473 257,31	13 923 586,66
Lainakannan muutokset	21 229 784,15	38 247 760,30
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-31 851,96	-59 751,66
Vaihto-omaisuuden muutos	-455,45	104 002,76
Saamisten muutos	-20 873 356,42	-23 799 758,87
Korottomien velkojen muutos	-2 880 827,18	-22 941 093,43
Muut maksuvalmiuden muutokset	-23 786 491,01	-46 696 601,20
Rahoituksen rahavirta	-2 559 202,52	-8 603 960,90
Rahavarojen muutos	-10 574 241,50	8 736 447,90
Rahavarat 31.12.	1 892 504,20	12 466 745,70
Rahavarat 1.1.	12 466 745,70	3 730 297,80
Rahavarojen muutos	-10 574 241,50	8 736 447,90

4.2 Konsernin tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma

KONSERNITULOSLASKELMA (1000 EUR)	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Toimintatuotot	286 224	294 775
Toimintakulut	-363 307	-376 368
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	956	1 764
TOIMINTAKATE	-76 127	-79 828
Verotulot	131 598	139 650
Valtionosuudet	23 001	40 429
<u>Rahoitustuotot ja -kulut</u>		
Korkotuotot	820	229
Muut rahoitustuotot	642	648
Korkokulut	-16 460	-10 158
Muut rahoituskulut	-149	-98
Rahoitustuotot ja -kulut	-15 147	-9 379
VUOSIKATE	63 325	90 871
<u>Poistot ja arvonalentumiset</u>		
Suunnitelman mukaiset poistot	-51 580	-50 553
Omistuksen eliminointierot	0	0
Arvonalentumiset	-2 577	-8 176
Poistot ja arvonalentumiset	-54 156	-58 729
<u>Satunnaiset erät</u>		
Satunnaiset erät	0	0
TILIKAUDEN TULOS	9 169	32 143
Tilikauden verot	-2 374	-3 480
Laskennalliset verot	-267	93
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	-2 170	-1 601
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	4 358	27 154

KONSERNITULOSLASKELMA (1000 EUR)	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Toimintatuotot	286 224	294 775
Toimintakulut	-363 307	-376 368
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	956	1 764
TOIMINTAKATE	-76 127	-79 828
Verotulot	131 598	139 650
Valtionosuudet	23 001	40 429
<u>Rahoitustuotot ja -kulut</u>		
Korkotuotot	820	229
Muut rahoitustuotot	642	648
Korkokulut	-16 460	-10 158
Muut rahoituskulut	-149	-98
Rahoitustuotot ja -kulut	-15 147	-9 379
VUOSIKATE	63 325	90 871
<u>Poistot ja arvonalentumiset</u>		
Suunnitelman mukaiset poistot	-51 580	-50 553
Omistuksen eliminointierot	0	0
Arvonalentumiset	-2 577	-8 176
Poistot ja arvonalentumiset	-54 156	-58 729
<u>Satunnaiset erät</u>		
Satunnaiset erät	0	0
TILIKAUDEN TULOS	9 169	32 143
Tilikauden verot	-2 374	-3 480
Laskennalliset verot	-267	93
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	-2 170	-1 601
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	4 358	27 154

KONSERNITASE (1000 EUR)

VASTAAVAA	31.12.2024	31.12.2023
PYSYVÄT VASTAAVAT		
<u>Aineettomat hyödykkeet</u>		
Aineettomat oikeudet	896	1 304
Konserniliikearvo	1 474	2 064
Muut pitkävaikutteiset menot	8 484	9 374
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	1	4 987
Aineettomat hyödykkeet	10 855	17 728
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>		
Maa- ja vesialueet	125 475	120 971
Rakennukset	533 870	447 140
Kiinteät rakenteet ja laitteet	238 355	226 678
Koneet ja kalusto	14 327	13 418
Muut aineelliset hyödykkeet	7 697	7 853
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	21 633	84 190
Aineelliset hyödykkeet	941 357	900 250
<u>Sijoitukset</u>		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	15 831	14 876
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonkorotukset	8 821	8 735
Muut lainasaamiset	258	258
Muut saamiset	1 890	1 882
Sijoitukset	26 800	25 751
PYSYVÄT VASTAAVAT	979 013	943 729
<u>TOIMEKSIANTOJEN VARAT</u>		
Valtion toimeksiannot	2 417	2 824
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 160	1 292
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	3 578	4 116
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
<u>Vaihto-omaisuus</u>		
Aineet ja tarvikkeet	15 065	12 757
Valmiit tuotteet	340	342
Vaihto-omaisuus	15 405	13 099
Saamiset		
<u>Pitkäaikaiset saamiset</u>		
Myyntisaamiset	1 327	950
Lainasaamiset	69	89
Muut saamiset	0	41
Pitkäaikaiset saamiset	1 396	1 080
<u>Lyhytaikaiset saamiset</u>		
Myyntisaamiset	27 380	34 482
Lainasaamiset	3	0
Muut saamiset	9 258	8 690
Siirtosaamiset	12 255	9 381

Lyhytaikaiset saamiset	48 895	52 553
Saamiset	50 291	53 633
<u>Rahoitusarvopaperit</u>		
Joukkovelkakirjalainasaamiset	81	80
Muut arvopaperit	242	228
Rahoitusarvopaperit	322	308
Rahat ja pankkisaamiset	20 500	31 518
VAIHTUVAT VASTAAVAT	86 518	98 559
VASTAAVAA	1 069 109	1 046 404

VASTATTAVAA	31.12.2024	31.12.2023
<u>OMA PÄÄOMA</u>		
Peruspääoma	262 881	262 881
Muut omat rahastot	9 666	10 183
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	112 980	85 309
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4 358	27 154
OMA PÄÄOMA	389 885	385 527
VÄHEMMISTÖOSUUDET	71 922	70 092
KONSERNIRESERVI	0	0
<u>PAKOLLISET VARAUKSET</u>		
Eläkevaraukset	1 545	1 685
PAKOLLISET VARAUKSET	1 545	1 685
<u>TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT</u>		
Valtion toimeksiannot	2 417	2 824
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 094	1 260
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	3 512	4 083
<u>VIERAS PÄÄOMA</u>		
<u>Pitkäaikainen vieras pääoma</u>		
Joukkovelkakirjalainat	30 000	30 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	270 539	225 067
Pääomalainat	56	56
Lainat julkisyhteisöiltä	0	224
Lainat muilta luotonantajilta	9 866	8 135
Saadut ennakot	62	78
Liittymismaksut ja muut velat	25 707	25 571
Siirtovelat	261	410
Laskennalliset verovelat	4 493	4 224
Pitkäaikainen vieras pääoma	340 984	293 765
<u>Lyhytaikainen vieras pääoma</u>		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	191 162	208 918
Lainat julkisyhteisöiltä	224	328
Lainat muilta luotonantajilta	2 174	1 421
Saadut ennakot	2 841	3 989

Ostovelat	31 784	41 674
Liittymismaksut ja muut velat	7 474	9 634
Siirtovelat	25 599	25 281
Laskennalliset verovelat	4	6
Lyhytaikainen vieras pääoma	261 261	291 252
VIERAS PÄÄOMA	602 245	585 017
VASTATTAVAA	1 069 109	1 046 404

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA (1000 EUR)	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Toiminnan rahavirta		
VUOSIKATE	63 325	90 871
Tilikauden verot	-2 374	-3 480
Tulorahoituksen korjauserät	-1 324	-1 838
Toiminnan rahavirta	59 627	85 553
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-91 149	-107 091
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 804	1 579
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 098	5 400
Investointien rahavirta	-88 247	-100 112
Toiminnan ja investointien rahavirta	-28 620	-14 559
Rahoituksen rahavirta		
<u>Antolainauksen muutokset</u>		
Antolainasaamisten lisäykset	-24	-200
Antolainasaamisten vähennykset	16	49
Rahoituksen rahavirta	-8	-151
<u>Lainakannan muutokset</u>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	76 510	65 532
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-17 726	-24 721
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-28 913	-263
Lainakannan muutokset	29 871	40 547
Oman pääoman muutokset	-340	-563
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-34	-33
Vaihto-omaisuuden muutos	-2 306	-3 129
Saamisten muutos	3 342	10 178
Korottomien velkojen muutos	-12 910	-14 734
Muut maksuvalmiuden muutokset	-11 908	-7 718
Rahoituksen rahavirta	17 615	32 116
Rahavarojen muutos	-11 005	17 557
Rahavarat 31.12.	20 822	31 827
Rahavarat 1.1.	31 827	14 270

5 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. TILINPÄÄTÖSTÄ LAADITTAESSA NOUDATETUT ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperiaatteen mukaisesti. Suoriteperiaatteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti painotetun keskihankintahinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuus-arvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Johdannaissopimusten käsittely

Kotkan kaupunki on tehnyt koronavaihtosopimuksia lainasalkun suojaamistarkoituksessa ja korkoriskin eliminoimiseksi. Kunta on sitonut pitkäaikaisten talousarviolainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Korkovaikutukset on kirjattu tulosvaikutteisesti.

Kuntakonsernitili

Tilikauden lopussa kuntakonsernilla on ollut konsernitilit Kymenlaakson Osuuspankissa.

Kirjaussuositusten mukaan sopimukseen liitettyjen muiden yhteisöjen rahavarat esitetään taseessa kaupungin rahoissa ja pankkisaamisissa sekä lainana muilta luotonantajilta ja muina lyhytaikaisina saatavina tytäryhtiöiltä.

Konsernitilin vaikutus taseessa on 35,6 milj. euroa. Kaupunki on velkaa tytäryhtiöille 35,6 milj. euroa tytäryhtiöiden konsernitilien talletuksista. Tytäryhtiöiden konsernitilivelka kaupungille on 4,6 milj. euroa.

Kaupungin lyhytaikaiset lainat ilman konsernitilivelkaa on yhteensä 154,7 milj. euroa.

Muut lyhytaikaiset saamiset ilman konsernitilisaatavia on yhteensä 2,2 milj.euroa.

KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vuosien 2023 ja 2024 toimintatuotot ja -kulut eivät ole vertailukelpoisia, koska kaupungin maahanmuuttajapalveluiden aiemmin järjestämät vastaanottokeskus, tulkkivälitys ja ryhmäkotitoiminnot on siirretty ulkopuolisille toimijoille vuoden 2023 – 2024 vaihteessa. Muutos näkyy eri toimintakulujen vähentymisenä sekä ko. toimintaan saatujen valtion avustustulojen pienentymisenä.

Toimintatuottojen tehtäväalueista jakoa tarkennettiin ja muutos tehtiin sekä tilikauden että vertailuvuoden tietoihin.

Taseen ulkopuolisten vastuiden sitoumukset avustuksiin erän sisältöä on tarkennettu vuodelle 2024. Ulkopuolisena vastuuna ei esitetä talousarviossa vuosittain vahvistettuja avustuksia tytäryrityksille tai muille yhteistyökumppaneille, ellei avustuksen määrä perustu sidottuun sopimukseen.

Kotkan kaupunki ja Hamina-Kotka Satama Oy ovat keskinäisellä sopimuksellaan sopineet edellisten vuosien vuokralaskutukseen sovellettujen virheellisten indeksikorotusten oikaisemisesta. Kaupunki on oikaisutarpeen johdosta laskuttanut Hamina-Kotka Satama Oy:ltä 1,1 milj. euron vuokratulot, jotka sisältyvät vuoden 2024 toimintatuottoihin. Vuokratuotto eliminoiduu Kotkan kaupungin konsernituloslaskelmassa.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Kotkan kaupungin vuokravastuuihin on lisätty tytäryhtiö Maretarium Oy:n ja kunnan välisen 24.5.2018 solmitun maanvuokrasopimuksen vuokravastuu. Vastuu on lisätty myös vertailuvuoden liitetietoihin.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätös sisältää konsernituloslaskelman, konsernitaseen ja konsernin rahoituslaskelman.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty osakkuusyhteisöistä Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu -konserni sekä Kymenlaakson Jäte -konserni.

Muut osakkuusyhtiöt ja omistusyhteisyhteisöt ovat merkitykseltään vähäisiä.

Konserniyhteisöjen tilinpäätökset on laadittu 31.12.2024 ja ne perustuvat 12 kuukauden pituisiin tilikausiin.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli-/ alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhtiöosuudet konsernitaseessa sisältää vain pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyt osakkuusyhteisöt, muut osakkuusyhtiöt ja omistusyhteisyhteisöt ovat kohdassa Muut osakkeet ja osuudet.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on vuodesta 2015 lähtien jaettu uuden yleisohjeen mukaisesti konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden yli- ja alijäämään sekä

konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Yleisohjeen muutoksella oli oleellinen vaikutus Kotka-konsernin kertyneen kumulatiivisen alijäämän määrään.

Kiinteistöveron eliminointi

Konserniyhtiöiden maksamat kiinteistöverot on eliminoitu sisäisinä erinä.

KONSERNIN TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Osakkuusyhteisöosuuksiin on aikaisempina vuosina yhdistelty Kymenlaakson Jäte Oy. Tänä vuonna yhdisteltiin Kymenlaakson Jäte -konserni.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy:llä on 5 milj. euron koroton pääomalaina Kouvolan kaupungilta. Pääomalaina on konsernin taseen pitkäaikaisessa vieraassa pääomassa siirretty korollisista veloista korottomiin velkoihin. Muutos tehtiin 2023 vuoden taseeseen ja vaikutti myös 2023 vuoden tunnuslukuihin.

Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy:n maa-alueiden vuokravastuisiin on lisätty Kotkan kaupungin ja yhtiön väliset vastuut. Lisäys on tehty myös vertailuvuoden liitetietoihin. Vastuu eliminoiduu konsernin liitetiedoissa.

Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta, jotka erääntyvät myöhemmin kuin 5 vuoden kuluttua, on Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy:n osalta oikaistu vuoden 2023 tietoihin. Tästä johtuen pitkäaikaiset velat ovat pienentyneet.

Kymijoen Ravintopalvelut Oy:n 2023 vuoden toimintatuotot on oikaistu yleishallinnosta muihin palveluihin.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2. TOIMINTATUOTOT TEHTÄVÄALUEITTAIN

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Yleishallinto	783 514	725 744	1 286 064	725 744
Sosiaali- ja terveystoiminta	2 195 732	7 873 749	2 195 732	7 873 749
Opetus- ja kulttuuritoiminta	14 161 484	15 690 675	6 612 992	8 773 536
Yhdyskuntapalvelut	167 805 078	170 167 639	0	0
Muut palvelut	101 278 278	100 317 168	39 504 091	36 549 104
Toimintatuotot yhteensä	286 224 087	294 774 975	49 598 880	53 922 133

3. VEROTULOJEN ERITTELY

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Kunnan tulovero	107 045 221	112 256 957	107 045 221	112 256 957
Osuus yhteisöveron tuotosta	8 907 495	12 290 486	8 907 495	12 290 486
Kiinteistövero	15 645 200	15 102 610	17 829 762	17 090 801
Verotulot yhteensä	131 597 915	139 650 053	133 782 478	141 638 244

4. VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	-1 696 290	16 890 628	-1 696 290	16 890 628
<i>Siitä:</i> Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)	8 942 700	11 015 508	8 942 700	11 015 508
Koulutuskuntayhtymän valtionosuus	17 930 795	17 698 272	0	0
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-1 009 051	-1 955 349	-1 009 051	-1 955 349
Verotulomenetysten kompensatio	7 775 928	7 795 140	7 775 928	7 795 140
Valtionosuudet yhteensä	23 001 382	40 428 691	5 070 587	22 730 419

5. PALVELUIDEN OSTOJEN ERITTELY

	Kaupunki	
	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	5 002 759	7 681 954
Muiden palvelujen ostot	36 832 953	36 479 514
Kaupungin palvelujen ostot yhteensä	41 835 713	44 161 468

6. SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA KUNNAN TILINPÄÄTÖKSESSÄ

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöajan mukaan.

	Poistolaji	Poistoaika
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	3-5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	3-40 vuotta
Maa- ja vesialueet	ei poistoa	
Rakennukset	tasapoisto	3-50 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	tasapoisto	10-30 vuotta
Koneet ja kalusto	tasapoisto	3-15 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoa	
Käyttöomaisuusarvopaperit	ei poistoa	

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa ja joiden taloudellinen pitoaika on alle 3 vuotta on kunnassa kirjattu vuosikuluiksi.

Investointien rahoitusosuuksiin on sisällytetty vain valtion investointiavustukset.

Yksityisten yritysten suorittamat maksuosuudet yhteisesti toteutettaviin hankkeisiin on käsitelty käyttötalouden tulona ja vastaavat kustannukset käyttötalouden kustannuksina.

7. PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Eläkevastuu 1.1.	1 684 800	1 398 268	1 684 800	1 398 268
Lisäykset tilikaudella	0	286 532	0	286 532
Vähennykset tilikaudella	-139 500	0	-139 500	0
Eläkevastuu 31.12.	1 545 300	1 684 800	1 545 300	1 684 800

8. PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	177 405	332 140	680 226	332 140
Osakkeiden luovutusvoitot	272	236 255	0	22 929
Muut luovutusvoitot	62 553	51 831	51 698	0
Luovutusvoitot yhteensä	240 229	620 226	731 924	355 069
Muut toimintakulut				
Rakennusten luovutustappiot	0	143 241	0	0
Osakkeiden luovutustappiot	0	62 750	0	62 750
Muut luovutustappiot	11 683	53 916	0	0
Luovutustappiot yhteensä	11 683	259 906	0	62 750

9. SATUNNAISTEN TUOTTOJEN JA KULUJEN ERITTELY

Tilikaudella ei ole satunnaisia tuottoja ja kuluja.

10. OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY

	Kaupunki	
	2024	2023
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	3 710 000	3 510 015
Osinkotuotot muista yhteisöistä	510 841	458 590
Yhteensä	4 220 841	3 968 605

11. ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA

	Kaupunki	
	2024	2023
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	113 264	113 264
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuspoistojen erotus (- tai +)		
Yhteensä	113 264	113 264

12. PYSYVIEN VASTAAVIEN ERITTELYT

KAUPUNKI

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Tietokoneohjelmistot	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja keskeneräiset	Yhteensä		
Poistamaton hankintameno 1.1.	31 250	55 765	6 228 210	0	6 315 225		
Lisäykset tilikauden aikana	0	0	11 500	1 300	12 800		
Siirrot erien välillä	0	-13 381	13 381	0	0		
Tilikauden poisto	0	-42 384	-639 695	0	-682 079		
Arvonlennukset	0	0	-1 051	0	-1 051		
Poistamaton hankintameno 31.12.	31 250	0	5 612 345	1 300	5 644 895		
Kirjanpitoarvo 31.12.	31 250	0	5 612 345	1 300	5 644 895		
Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.eräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	107 367 032	105 237 533	43 862 951	2 801 048	2 232 847	23 474 659	284 976 069
Lisäykset tilikauden aikana	1 133 955	12 683 239	1 988 933	1 848 006	26 309	10 015 404	27 695 847
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	-780 000	0	0	0	-889 831	-1 669 831
Vähennykset tilikauden aikana	-14 464	0	-29 551	0	0	0	-44 014
Siirrot erien välillä	3 048 243	16 583 002	2 730 110	36 165	0	-22 397 520	0
Tilikauden poisto	0	-9 892 834	-4 592 852	-796 900	0	0	-15 282 586
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0	-1 704 627	0	0	0	0	-1 704 627
Poistamaton hankintameno 31.12.	111 534 766	122 126 313	43 959 592	3 888 319	2 259 156	10 202 712	293 970 858
Kirjanpitoarvo 31.12.	111 534 766	122 126 313	43 959 592	3 888 319	2 259 156	10 202 712	293 970 858

Osakkeet ja osuudet	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistus- yhteys- yhteisöt	Kuntayhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	176 137 506	3 582 873	13 329 353	6 306 837	199 356 568
Hankintameno 31.12.	176 137 506	3 582 873	13 329 353	6 306 837	199 356 568
Kirjanpitoarvo 31.12.	176 137 506	3 582 873	13 329 353	6 306 837	199 356 568
Jvk-, muut laina- ja muut saamiset	Jvk-lainasaamiset	Saamiset konser- niyhteisöt	Saamiset kuntayh- tymät	Saamiset muut yh- teisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0	5 524 430	0	489 019	6 013 449
Lisäykset	0	2 496	0	0	2 496
Hankintameno 31.12.	0	5 526 926	0	489 019	6 015 944
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	5 526 926	0	489 019	6 015 944

KONSERNI

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Tietokoneohjelmistot	Konserniliikearvo	Liikearvo	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja keskeneräiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 081 794	221 782	2 063 788	3 056	9 371 345	4 986 627	17 728 391
Lisäykset tilikauden aikana	3 818	17 422	0	0	54 463	853 179	928 881
Siirrot erien välillä	0	-13 381	0	0	383 514	-5 838 506	-5 468 373
Tilikauden poisto	-315 234	-100 078	-589 951	-1 528	-1 325 712	0	-2 332 503
Arvonlennukset	0	0	0	0	-1 051	0	-1 051
Poistamaton hankintameno 31.12.	770 377	125 745	1 473 836	1 528	8 482 558	1 300	10 855 345
Kirjanpitoarvo 31.12.	770 377	125 745	1 473 836	1 528	8 482 558	1 300	10 855 345

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.eräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	120 970 814	447 140 456	226 678 165	13 418 040	7 852 686	84 189 874	900 250 035
Lisäykset tilikauden aikana	1 178 801	19 747 261	2 386 702	3 368 893	31 015	63 422 480	90 135 152
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	-783 800	-9 533	-120 724	0	-889 831	-1 803 888
Vähennykset tilikauden aikana	-14 464	-662 618	-112 593	-79 913	0	0	-869 588
Siirrot erien välillä	3 365 014	98 588 238	27 432 177	834 693	337 727	-125 089 476	5 468 373
Tilikauden poisto	0	-27 989 145	-17 642 686	-3 090 778	-524 389	0	-49 246 998
Arvonlennukset ja niiden palautukset	-25 232	-2 169 893	-377 667	-2 882	0	0	-2 575 673
Poistamaton hankintameno 31.12.	125 474 934	533 870 500	238 354 565	14 327 329	7 697 039	21 633 047	941 357 414
Kirjanpitoarvo 31.12.	125 474 934	533 870 500	238 354 565	14 327 329	7 697 039	21 633 047	941 357 414

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	Osakkeet omistusyhteisöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno	14 875 671	8 735 005	23 610 676
Hankintameno 1.1.	14 875 671	8 735 005	23 610 676
Lisäykset	0	85 526	85 526
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	955 648	0	955 648

Hankintameno 31.12.	15 831 320	8 820 531	24 651 850	
Kirjanpitoarvo 31.12.	15 831 320	8 820 531	24 651 850	
Jvk-, muut laina- ja muut saamiset	Jvk-lainasaamiset	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä	
Hankintameno	0	2 140 129	2 140 129	
Hankintameno 1.1.	0	2 140 129	2 140 129	
Lisäykset	0	24 256	24 256	
Vähennykset	0	-16 215	-16 215	
Hankintameno 31.12.	0	2 148 170	2 148 170	
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	2 148 170	2 148 170	
Maa- ja vesialueet erittely	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	762 507	440 963	51 364	51 364
Muut maa- ja vesialueet	124 712 428	120 529 851	111 483 402	107 315 668
Maa- ja vesialueet yhteensä	125 474 934	120 970 814	111 534 766	107 367 032

13.-15. OMISTUKSET TYTÄRYHTEISÖISSÄ, KUNTAYHTYMISSÄ JA OSAKKUUSYHTEISÖISSÄ

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %	Kuntakonsernin osuus omasta pääomasta (1000€)	Kuntakonsernin osuus vieraasta pääomasta (1000€)	Kuntakonsernin osuus tilikauden voitosta/ tappi- osta (1000€)
Tytäryhteisöt						
Kotkan Asunnot Oy	0159932-6	100 %	100 %	18 545	43 987	1 012
Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy	2615544-9	100 %	100 %	63 664	33 825	-1 878
Kotkan Kaupunginteatteri Oy	0159898-0	100 %	100 %	380	476	-101
Kotkan Energia Oy	1778863-1	100 %	100 %	65 709	98 631	3 254
HaminaKotka Satama Oy	2380744-8	60 %	60 %	45 488	58 403	1 831
Cursor Oy	0727178-6	86,4%	86,4%	10 323	8 065	7
Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy	2425368-6	51 %	51 %	12 753	37 766	-106
Kymenlaakson Vesi Oy	0633232-1	70 %	70 %	8 508	6 072	333
Kymenlaakson Orkesteri Oy	1519805-6	66,5%	66,5%	135	368	101
Kotka Märetarium Oy	1652254-0	97,17 %	97,17 %	436	54	32
Kymijoen Ravintopalvelut Oy	1635108-3	66,3%	66,38 %	1 080	4 818	320
Kymen Vesi Oy	2081160-1	62,93 %	62,93 %	28 754	39 193	617
Sunilan Kantola Oy	0722055-9	100 %	100 %	193	405	-48
Kotkan Tapahtumakeskus Oy	3138054-4	100 %	100 %	204	190	146
Kuntayhtymät						
Kymenlaakson Liitto	0206714-5	32,20 %	32,20 %	268	249	-21
Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä	1958694-5	67,96 %	67,96 %	19 854	4 400	794
Osakkuusyhteisöt						
Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy	2472908-2	25,5%	25,5%	0	0	0
Kymenlaakson Jäte Oy	1093000-9	27,32 %	27,32 %	0	0	0
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
Kotkan Golf Oy	0633937-1	28 %	28 %	0	0	0

16. SAAMISTEN ERITTELY

	Kaupunki			
	2024		2023	
	Pitkääaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkääaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	1 418 758	0	1 424 765
Lainasaamiset	139 781 075	2 248 169	120 529 244	1 643 890
Muut saamiset	0	4 556 386	0	22 313
Siirtosaamiset	2 685 084	66 423	5 499 727	71 656
Yhteensä	142 466 159	8 289 735	126 028 970	3 162 623
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0	19 744	0	26 283
Yhteensä	0	19 744	0	26 283
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	0	440	0	327
Lainasaamiset	15 791	0	15 791	0
Yhteensä	15 791	440	15 791	327
Saamiset yhteensä	142 481 950	8 309 919	126 044 761	3 189 233

17.SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Verosaamiset	2 220 426	1 091 673	0	0
Jaksotetut henkilöstökulut	192 411	194 235	8 811	16 430
Kelan korvaus työterveyshuollosta	607 401	1 020 942	431 000	853 790
Ennakkomenot	3 921 920	272 644	0	0
Valtion tuet ja avustukset	1 787 794	493 146	1 775 889	450 557
EU-tuet ja -avustukset	0	2 225 800	0	0
Muut tuet ja avustukset	246 996	131 960	0	0
Projektisaamiset	0	36 327	0	36 327
Korkojaksotukset	311 082	356 129	66 423	71 656
Koulutuskorvaukset	23 510	22 224	23 000	21 700
Valtionosuudet/investointituet	0	738 053	0	0
Korvaukset vastaanottokeskustoimintaan	54 481	140 639	54 481	140 639
Joukkoliikenteen valtionapu	692 571	892 000	692 571	892 000
Muut siirtosaamiset, konsernin keskinäiset	0	0	2 685 084	5 499 727
Saamiset vakuutuslaitoksilta	23 146	633	22 489	0
Laskuttamaton myynti	12 180	0	12 180	0
Muut siirtosaamiset	2 160 724	1 764 290	29 787	487 505
Yhteensä	12 254 643	9 380 694	5 801 715	8 470 330

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

18. OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Peruspääoma	262 881 030	293 099 755	262 881 030	293 099 755
HVA muutos	0	-30 218 726	0	-30 218 726
Peruspääoma 1.1.	262 881 030	262 881 030	262 881 030	262 881 030
Peruspääoma 31.12.	262 881 030	262 881 030	262 881 030	262 881 030
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	6 868 709	7 378 709	0	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	6 868 709	7 378 709	0	0
Siirrot erien välillä	-510 000	-510 000	0	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	6 358 709	6 868 709	0	0
Muu oma rahasto 3	3 314 018	3 314 018	1 000 000	1 000 000
Muu oma rahasto 3 1.1.	3 314 018	3 314 018	1 000 000	1 000 000
Siirrot erien välillä	-6 917	0	0	0
Muu oma rahasto 3 31.12.	3 307 101	3 314 018	1 000 000	1 000 000
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	9 665 810	10 182 726	1 000 000	1 000 000
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	112 463 492	77 328 212	44 113 371	15 883 577
HVA muutos	0	7 619 058	0	0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	112 463 492	84 947 269	44 113 371	15 883 577
Aikaisempiin tilikausiin liittyvät korjaukset	0	-148 221	0	0
Siirto vahinkorahastoon	516 917	510 000	0	0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	112 980 409	85 309 048	44 113 371	15 883 577
Tilikauden yli-/alijäämä	4 357 576	27 154 443	562 184	28 229 793
Oma pääoma yhteensä	389 884 824	385 527 248	308 556 584	307 994 400

Konsernin edellisten tilikausien yli-/alijäämän avaavan taseen muutosten laskelma

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.2023

112 463 492

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.2024

112 463 492

19. ERITTELY POISTOEROSTA

Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten purun vaikutus konsernin lukuihin

	Konserni	
	2024	2023
Laskennallisten verovelkojen muutos	-158 603	146 297
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	154 206	-844 749
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	-223 727	213 366
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) 1.1.	9 993 933	10 479 019
Vähemmistöosuus 1.1.	4 162 730	4 376 095
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	223 727	-213 366
Poistoero	-17 226 720	-17 072 513

20. PITKÄAIKAISET VELAT

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	156 470 765	110 574 660	96 400 698	50 689 662
Lainat julkisyhteisöiltä	10 437 331	8 523 180	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	4 607 407	5 377 778	0	0
Muut velat	10 138 256	10 039 891	0	0
Pitkäaikaiset velat konserniyhteisöiltä	9 666	9 666	0	0
Pitkäaikaiset velat yhteensä	181 663 426	134 525 175	96 400 698	50 689 662

21. VIERAS PÄÄOMA

	2024		2023	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Lainat	0	35 594 763	0	35 763 549
Ostovelat	0	972 639	0	1 889 224
Muut velat	0	0	0	735 000
Siirtovelat	0	1 376	0	35
Yhteensä	0	36 568 777	0	38 387 809
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0	6 616	0	3 655
Yhteensä	0	6 616	0	3 655
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat	0	60 332	0	74 028
Yhteensä	0	60 332	0	74 028

22. MUIDEN VELKOJEN ERITTELY

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Muut velat				
Liittymismaksut	15 477 957	15 369 599	0	0
Muut velat	10 229 361	10 201 118	76 452	51 207
Muut velat yhteensä	25 707 318	25 570 718	76 452	51 207

23. SIIRTOVELKoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Verovelat	457 591	813 347	0	0
Jaksotetut henkilöstökulut	2 905 732	2 948 989	436 907	477 106
Lomapalkkajaksotukset	15 331 215	14 888 205	9 843 708	9 524 179
Korkojaksotukset	2 888 426	1 567 186	1 812 249	262 484
Tuloennakot	239 756	247 959	0	0
Leasingkulut	376 778	907 858	0	0
Vuokrajaksotukset	0	1 187	0	0

Valtion tuet, avustukset ja korvaukset	40 021	56 061	40 021	56 061
Muut siirtovelat, konsernin keskinäiset	0	0	1 376	35
Muut siirtovelat	3 620 874	4 260 666	1 140 070	518 759
Yhteensä	25 860 394	25 691 458	13 274 330	10 838 624

VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

24. KIINNITYKSET, PANTTAUKSET TAI MUUT OMAISUUSVELKOJEN VAKUUDET

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	86 244 246	77 983 745	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	73 820 817	68 820 817	0	0
Lainat julkisyhteisöiltä	74 527 657	72 225 462	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	91 541 929	88 445 087	0	0
Muut lainat	223 541	551 863	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	9 582 630	25 411 549	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	174 945 376	182 677 453	0	0

Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 576 426	11 121 775	0	0
Pantatut osakkeet	7 094 501	7 094 501	0	0
Pantatut osakkeet yhteensä	7 094 501	7 094 501	0	0

25.-27. VAKUUDET JA TAKAUKSET

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Kiinteistökiinnitykset	21 759 584	24 759 584	0	0
Yrityskiinnitykset	29 478 031	29 478 031	0	0
Pantattujen arvopapereiden kirjanpitoarvo	944 105	304 355	0	0
Talletukset	25 000	25 000	0	0
Takaukset	1 345 000	1 345 000	0	0
Muut	2 219 500	2 219 500	0	0
Yhteensä	55 771 220	58 131 470	0	0

Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet

Takaukset	110 019 198	119 941 003	100 901 383	110 124 908
Yhteensä	110 019 198	119 941 003	100 901 383	110 124 908

Muiden puolesta annetut vakuudet

Takaukset	6 642 927	2 490 995	6 413 525	2 417 875
Yhteensä	6 642 927	2 490 995	6 413 525	2 417 875

28. VUOKRAVASTUUT

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Toimitilojen vuokravastuut	16 856 916	18 830 071	101 808 922	106 544 755
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	19 977 680	28 514 908	3 276 389	1 964 360
Maa-aluiden vuokravastuut	120 633 480	110 728 994	1 618 313	1 636 250
Muut vuokravastuut	1 299 379	167 158	0	0
Vuokravastuut yhteensä	158 767 454	158 241 130	106 703 624	110 145 365
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	13 713 685	14 305 834	7 773 062	7 625 021

Kotkan (kunta) leasing sopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.
Kaupungin leasing vastuut muodostuvat Nordea Pankki Suomi Oy:n ja Kuntarahoituksen kanssa tehdyistä sopimuksista.

Konsernin leasing sopimukseen sisältyy Kotkan Energia Oy:n osalta takaisinostositoumuksia, joiden mukaan yhtiön on ositettava ostaja leasing sopimuksilla vuokratuille kohteille. Velvollisuudet laukeavat vuosien 2025-2033 välillä ja ne ovat yhteismääriltään 8,5 milj. euroa.

29. VASTUUSITOUMUKSET

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			204 462 793	248 112 793
Jäljellä oleva pääoma			100 901 383	110 124 908
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	9 916 531	9 916 531	9 916 531	9 916 531
Jäljellä oleva pääoma	6 413 525	2 417 875	6 413 525	2 417 875

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	Kaupunki	
	2024	2023
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	436 447 087	419 909 990
	468 350	334 258

30. MUUT TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Sopimusvastuut				
Muut sopimusvastuut	9 106 384	8 033 163	9 094 270	8 020 000
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	7 170 000	7 020 000	7 170 000	7 020 000
Maankäyttösopimuksista kunnalle aiheutuvat velvoitteet	2 324 000	2 739 474	2 324 000	2 739 474
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	1 024 000	1 439 474	1 024 000	1 439 474
Sitoumukset avustukseen	458 034	4 227 135	458 034	4 227 135
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	458 034	4 191 935	458 034	4 191 935
Sopimusvastuut yhteensä	11 888 418	14 999 772	11 876 304	14 986 610
Osuus kuntayhtymän alijäämästä				
Arvonlisäveron palautusvastuu	34 900 946	24 555 330	9 826 671	4 218 006
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	0	661 321	0	661 321
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	4 188 336	4 788 336	4 188 336	4 788 336

Kunnan johdannaissopimukset 31.12.2024

Kotkan kaupungilla on 3 kpl johdannaissopimuksia. Kaikki sopimukset on tehty suojaamaan lainasalkkua. Kaikki sopimukset ovat suojaustarkoituksessa tehtyjä, hankintamenottomia ja odotetaan erääntyvän nolla-arvoisina sopimuskauden päättyessä.

Kaupungin lainakanta 31.12.2024 on 343 milj. euroa (sisältää pitkät lainat, lyhyet lainat, leasingvastuun, tytäryhtiöiden konsernitilisaldot). Pitkäaikaista kiinteäkorkoista lainaa on 4,1 milj. euroa ja pitkäaikaista vaihtuvakorkoista 132,7 milj. euroa. Lyhytaikaista vaihtuvakorkoista lainaa oli 154,7 milj. euroa. Leasingvastuut ovat n. 16 milj. euroa. Tytäryhtiöiden konsernitilialdo oli n.36 milj. euroa. Aktiivisia johdannaissopimuksia oli 220 milj. euroa, lainakannan suojausaste oli 74,18 % (laskenta ei sisällä tytäryhtiöiden konsernitilialdoa).

Aktiiviset johdannaissopimukset	Sopimuskausi	Nimellispääoma 1000 €	Markkina-arvo 31.12.2024 1000 €	Kaupunki maksaa	Kaupunki vastaan- ottaa	Sopimuksen vasta- puoli
Koronvaihtosopimus, 3556434. Koronvaihtosopimus on tehty lainasalkun suojaamiseksi, sopimuksella muutetaan vaihtuvakorkoiset lainat kiinteäkorkoiksi. Osapuolilla on oikeus purkaa sopimus 04.03.2030 ja 04.03.2040.	05.12.2019 - 07.12.2049	70 000	-11 908	Ensimmäiset 5 vuotta kiinteää korkoa 1,26 % ja sen jälkeen 25 vuotta kiinteää korkoa 3,16 %	3 kk euribor	Nordea Bank Abp
			-11 908			
Koronvaihtosopimus, 1709429. Koronvaihtosopimus on tehty lainasalkun suojaamiseksi, sopimuksella muutetaan vaihtuvakorkoiset lainat kiinteäkorkoiksi. Osapuolilla on oikeus purkaa sopimus 11.12.2028.	13.12.2018 - 13.12.2048	80 000	412	Kiinteää korkoa 2,291 %	3 kk euribor	Swedbank AB
			412			
Koronvaihtosopimus, BP4FT Koronvaihtosopimus on tehty lainasalkun suojaamiseksi, sopimuksella muutetaan vaihtuvakorkoiset lainat kiinteäkorkoiksi.	05.08.2024 - 28.02.2034	70 000	1 379	Kiinteää korkoa 2,06 %	3 kk euribor	Danske Bank Oyj
Yhteensä		220 000	-10 117			
Kaikki sopimukset yhteensä		220 000	-10 117			

Kotka-konsernin johdannaissopimukset 31.12.2024 yhteenveto

Kaupunki

(Kaikki sopimukset suojaavia)

	1 000 €	1 000 €
	Nimellispääoma	Markkina-arvo
	31.12.2024	31.12.2024
Koronvaihtosopimukset		
Aktiiviset		
3556434	70 000	-11 908
1709429	80 000	412
BP4FT	70 000	1 379
Kaikki yhteensä	220 000	-10 117

Kotkan Energia (100%)

(Kaikki sopimukset suojaavia)

	Käypä arvo
	31.12.2024
Sähköjohdannaiset	
Ostettu, alle 1v	-35
Myyty, alle 1v	59
Ostettu, yli 1v	105
Myyty, yli 1 v	56
Kaikki yhteensä	185

	Nimellispääoma	Markkina-arvo
	31.12.2024	31.12.2024
Koronvaihtosopimukset		
Sopimus nro 5	2 900	21
Sopimus nro 7	4 000	-2
Sopimus nro 9	10 000	-159
Sopimus nro 10	10 000	599
Sopimus nro 11	5 000	-364
Sopimus nro 12	3 400	-37
Sopimus nro 13	5 000	287
Sopimus nro 14	5 000	152
Sopimus nro 15	4 400	124
Sopimus nro 16	4 744	68
Sopimus nro 17	6 000	-107
Sopimus nro 18	5 000	68
Kaikki yhteensä	65 444	650

HaminaKotka Satama (60%)

(Kaikki sopimukset suojaavia)

	Nimellispääoma	Markkina-arvo
	31.12.2024	31.12.2024
Koronvaihtosopimukset		
Kaikki yhteensä	9 000	-342

Kymenlaakson

Kampuskiinteistöt Oy (51%)

(Kaikki sopimukset suojaavia)

	Nimellispääoma	Markkina-arvo
	31.12.2024	31.12.2024
Koronvaihtosopimukset (ei aktiivinen)		
Kaikki yhteensä	9 180	467

Cursor (86,4%)

(Kaikki sopimukset suojaavia)

	Nimellispääoma	Markkina-arvo
	31.12.2024	31.12.2024
Koronvaihtosopimukset		
Kaikki yhteensä	2 592	215

Kymijoen Ravintopalvelut (66,27%)
(Kaikki sopimukset suojaavia)

	Nimellispääoma	Markkina-arvo
	31.12.2024	31.12.2024
Koronvaihtosopimukset		
Kaikki yhteensä	2 144	55

	Nimellispääoma	Markkina-arvo
	31.12.2024	31.12.2024
Emo	220 000	-10 117
Tytöt + kuntayhtymä	88 360	1 230
Kaikki yhteensä	308 360	-8 887

31. HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ 31.12.

Vastuualue tai toimintayksikkö	Henkilöstö yhteensä	
	2024	2023
Kaupunkisuunnittelun vastuualue	40	39
Kulttuurin vastuualue	72	73
Liikuntapalveluiden yksikkö	17	17
Nuorisotyön yksikkö	17	21
Opetustoimen vastuualue	626	645
Hyvinvoinnin- ja terveydenhuollon vastuu- alue	0	53
Hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualue	46	0
Teknisten palvelujen vastuualue	313	325
Varhaiskasvatuksen vastuualue	456	477
Ympäristöpalvelujen yksikkö	27	30
Henkilöstöasioiden yksikkö	16	15
Talousyksikkö	12	11
Kaupunkikehityksen ja viestinnän yks.	5	6
Hallintoyksikkö	34	36
YHTEENSÄ	1681	1746

32. HENKILÖSTÖKULUT

	Kaupunki	
	2024	2023
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	89 858 999	91 203 592
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineelli- siin hyödykkeisiin *)	567 192	646 796
Henkilöstökulut yhteensä	90 426 191	91 850 388

*) vain aktivoidu tuntipalkat

Pysyviin vastaaviin on lisäksi aktivoitu oman työn osuutena 599 073 euroa kuukausipalkkojen henkilöstökuluja.

Kirjaus on tehty valmistus omaan käyttöön -tilin kautta vähentämättä henkilöstökuluja.

Vertailuvuoden 2023 vastaava aktivoitujen henkilöstökulujen määrä oli 854 331 euroa.

33. LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT

	Kaupunki	
	2024	2023
Kokoomus/Kotka	25 454	20 664
Keskusta/Kotka	2 357	1 382
Kotkan Vihreät	9 298	6 667
Vasemmisto/Kotka	7 728	5 862
RKP/Kotka	653	0
Suomen Kristillisdemokraatit	1 721	1 315
SDP/Kotka	35 450	27 251
Kotkan Perussuomalaiset	9 138	7 262
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	91 800	70 402

34. TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

	Kaupunki	
	2024	2023
BDO		
Tilintarkastus	27 718	36 002
Tilintarkastajan muut toimeksiannot	1 597	7 320
Palkkiot yhteensä	29 315	43 322

35. TIEDOT KUNNAN JA SEN INTRESSITAHOIHIIN KUULUVIEN VÄLISISTÄ TOIMISTA

Kaupunkivaltuusto on kokouksessaan 5.3.2018 § 31 hyväksynyt kaupunginjohtajan johtajasopimuksen. Johtajasopimus on esitetty kokonaisuudessaan pöytäkirjan liitteenä ja se on allekirjoitettu 12.3.2018. Sopimuksen kohdassa 9 on sovittu menettelytavoista ristiriitatilanteissa. Erokorvauksen maksimimäärä on 12 kuukauden rahapalkkaa vastaava määrä.

6 LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA HA TOSITELAJEISTA SEKÄ NIIDEN SÄILYTYSTAVOISTA

Kirjanpitokirjat

Tasekirja	sidottu
Tase-erittelyt	sähköinen arkistointi
Pääkirja	sähköinen arkistointi
Päiväkirja	sähköinen arkistointi

Tositelajit

Myyntitositelajit	RV (laskut ja hyvityslaskut), AB (kohdistetut laskut, esim. liikasuoritus tai hyvitys), DZ (maksu), ZP (palautusajolla tehty maksun palautus), DA (maksun peruutus), ME (merkitty erä, kirjanpidon ulkopuoliset erät), ZA (konversiolasku), sähköinen arkistointi
Ostotositelajit	KR (tilauksettomat laskut), KG (hyvityslaskut), KZ (manuaalimaksut ja tasaustositteet), RE (tilaukselliset laskut), KA (ostolaskun peruutus), ZP (maksukirjaukset), sähköinen arkistointi
Varastotositelajit	WA (tavarán luovutus), WE (tavarán vastaanotto), WI (inventointitosite), WL (varastosta otto / toimitus), KP (tilien ylläpito), PR (hinnanmuutos), sähköinen arkistointi
Kassatositelajit	ZV (kassanhallinta), ZK (palvelukassa), sähköinen arkistointi
Muistiotositelajit	SA (muistiotosite), AB (peruutus ja tasaustositteet), ZA (tilinavaus), S1 (muistiotositteet, sisäinen laskenta), sähköinen arkistointi
Palkkatositelajit	L1 (palkkatositteet), sähköinen arkistointi
Käyttöomaisuuden tositelajit	AA (käyttöomaisuuskirjaukset), AB (peruutukset), AF (poistokirjaukset), sähköinen arkistointi
Muut kirjanpidon liittymät	K1 (Konekeskus), sähköinen arkistointi K4 (Koki sis.vuokrat), sähköinen arkistointi K5 (Populus-matkalaskut), sähköinen arkistointi K9 (Varhaiskasvatuksen palvelusetelit), sähköinen arkistointi L6 (Pusatec uimahallit), sähköinen arkistointi L7 (Timmi avustukset), sähköinen arkistointi

7 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Tähän täydennetään KH allekirjoitukset (KH kokous 24.3.2025)

Tilintarkastajan merkintä täydennetään Tarlan kokouksen 5.5.2025 jälkeen.